

České vysoké učení technické v Praze
Fakulta biomedicínského inženýrství

Disertační práce

Červenec 2025

Mgr. Luboš Křížek

České vysoké učení technické v Praze
Fakulta biomedicínského inženýrství
Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

Možné teroristické útoky na měkké cíle v Jihočeském kraji

Disertační práce

Mgr. et Bc. Luboš Křížek

Kladno, červenec, 2025

Doktorský studijní program: Ochrana obyvatelstva

Studijní obor: Civilní a nouzové plánování

Školitel: Mgr. et Mgr. Lukáš Tichý, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem disertační práci s názvem „Teroristické útoky na měkké cíle ve vybraných lokalitách Jihočeské kraje“ vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů. Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 120/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

V Kladně, červenec 2025

.....

Mgr. et. Bc. Luboš Křížek

Poděkování

Děkuji svému školiteli, Mgr. et Mgr. Lukáši Tichému, Ph.D., za neocenitelné odborné vedení a rady, které byly klíčové pro úspěšné dokončení mé disertační práce. Jeho odborné zkušenosti, cenné rady a vstřícnost byly pro mě inspirací a hlavním motorem pro dosažení kvalitního vědeckého výsledku.

Poděkování patří v neposlední řadě i mé rodině a přátelům, kteří mě po celou dobu postgraduálního studia trpělivě podporovali.

Abstrakt

Disertační práce se zaměřuje na problematiku ochrany měkkých cílů v kontextu možných teroristických útoků, obzvláště na kulturní objekty a akce v Jihočeském kraji. Měkké cíle, definované jako veřejně přístupná místa s nízkým stupněm zabezpečení a vysokou koncentrací osob, představují z hlediska současných bezpečnostních hrozeb značně zranitelné prostředí. Teroristické útoky v Evropě i jinde ve světě potvrzují, že právě kulturní instituce, historické památky a hromadné kulturní akce jsou atraktivním cílem pro pachatele hledající symbolický a mediálně silný dopad.

Cílem práce je analyzovat míru ohrožení vybraných měkkých cílů v Jihočeském kraji pomocí dvou metodických rámců – americké metodiky CARVER a metodiky Ministerstva vnitra ČR. Práce využívá kombinovaný výzkumný přístup spojující kvantitativní hodnocení s kvalitativní interpretací výsledků, které byly následně ověřeny i prostřednictvím bezpečnostních taktických cvičení za účasti složek Integrovaného záchranného systému. Výzkum byl zaměřen na pět nejrizikovějších kulturních objektů v regionu, přičemž byl posuzován nejen pravděpodobný způsob útoku, ale i dopad na veřejnost, kulturní hodnoty a krizové řízení.

Výsledky ukazují, že i přes existenci základních bezpečnostních opatření přetrvává značná zranitelnost kulturní infrastruktury zejména v oblasti preventivní ochrany, krizového plánování a koordinace s bezpečnostními složkami. Práce přináší návrh na rozšíření metodiky hodnocení rizikovosti měkkých cílů o specifické koeficienty zohledňující sezónnost, typ kulturní události a míru veřejné exponovanosti. Závěry mají praktické uplatnění jak pro správce kulturních institucí, tak pro bezpečnostní odborníky a představitele veřejné správy.

Práce přispívá k rozvoji odborné debaty v oblasti ochrany měkkých cílů v kulturním kontextu a poskytuje aplikovatelný model, který je přenositelný do dalších regionů České republiky i do zahraničí.

Klíčová slova: měkký cíl, terorismus, kulturní objekt, kulturní akce, Jihočeský kraj, bezpečnostní opatření, metodika CARVER, ohroženost.

Abstract

The dissertation focuses on the issue of protecting soft targets in the context of possible terrorist attacks, with a special focus on cultural objects and events in the South Bohemian Region. Soft targets, defined as publicly accessible places with a low level of security and a high concentration of people, represent a highly vulnerable environment in terms of current security threats. Terrorist attacks in Europe and elsewhere in the world confirm that cultural institutions, historical monuments and mass cultural events are attractive targets for perpetrators seeking a symbolic and media-heavy impact.

The aim of the work is to analyze the level of threat to selected soft targets in the South Bohemian Region using two methodological frameworks – the American CARVER methodology and the methodology of the Ministry of the Interior of the Czech Republic. The work uses a combined research approach combining quantitative assessment with qualitative interpretation of the results, which were subsequently verified through security tactical exercises with the participation of the Integrated Rescue System units. The research focused on the five riskiest cultural objects in the region, assessing not only the likely method of attack, but also the impact on the public, cultural values and crisis management.

The results show that despite the existence of basic security measures, significant vulnerability of cultural infrastructure persists, especially in the areas of preventive protection, crisis planning and coordination with security forces. The work proposes to expand the methodology for assessing the risk of soft targets by specific coefficients, taking into account seasonality, the type of cultural event and the level of public exposure. The conclusions have practical application both for administrators of cultural institutions, as well as for security experts and representatives of public administration.

The work contributes to the development of professional debate in the field of soft target protection in a cultural context and provides an applicable model that is transferable to other regions of the Czech Republic and abroad.

Keywords: soft target, terrorism, cultural site, public event, South Bohemian Region, security measures, CARVER methodology, vulnerability assessment.

Obsah

Obsah	7
Úvod.....	10
1 Terorismus a teroristické útoky	23
1.1 Definice terorismu a teroristických útoků.....	24
1.2 Historický vývoj terorismu	25
1.3 Vývojové fáze terorismu.....	26
1.3.1 Národní terorismus.....	26
1.3.2 Mezinárodní terorismus	27
1.3.3 Globální terorismus.....	28
1.4 Typy teroristických útoků	29
1.5 Globální teroristická databáze.....	32
1.6 Teroristické útoky v Evropě.....	35
1.6.1 Evropský policejní úřad	36
1.7 Teroristické útoky v ČR.....	39
1.8 Bezpečnostní hrozby pro měkké cíle	40
1.8.1 Způsoby útoků pro jednotlivé bezpečnostní hrozby	41
1.9 Extremismus.....	42
1.10 Motivace a způsob výběru cíle z pohledu útočníka	44
2 Současný stav ochrany měkkých cílů	46
2.1 Vymezení pojmu měkký cíl	47
2.2 Rozdělení měkkých cílů.....	47
2.3 Ochrana měkkých cílů	48
2.4 Ochrana měkkých cílů ve světě	49
2.4.1 Ochrana měkkých cílů v EU	49
2.4.2 Ochrana měkkých cílů v Austrálii	50
2.4.3 Ochrana měkkých cílů v USA	51

2.4.4	Ochrana měkkých cílů ve Velké Británii	52
2.5	Ochrana měkkých cílů v České republice	53
3	Metodický přístup k hodnocení rizikovosti měkkých cílů	58
3.1	Možnosti využití analytických metod	60
3.1.1	Metodika CARVER	60
3.1.2	Metodika OODA	61
3.1.3	Metodika ISR	62
3.1.4	Metodika DESSERT	62
3.1.5	Metodika „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“	64
4	Aplikace vybraných metodik k hodnocení ohrožení měkkých cílů	70
4.1	Metodika CARVER	71
4.1.1	Upřesněné pomocné otázky pro každý faktor	71
4.1.2	Váhové koeficienty reflektující významnost jednotlivých faktorů	74
4.1.3	Metodologický rámec aplikace metodiky	75
4.2	Metodika „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“	76
4.2.1	Váhový koeficient vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle	81
4.2.2	Metodologický rámec aplikace metodiky	83
5	Výsledky metodik	85
5.1	Výsledky metodiky CARVER	85
5.2	Výsledky „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“	87
5.2.1	Státní zámek Hluboká nad Vltavou	89
5.2.2	Státní hrad a zámek Český Krumlov	98
5.2.3	Státní hrad Rožmberk	107
5.2.4	Otáčivé hlediště Český Krumlov	114
5.2.5	Jihočeská zoologická zahrada Hluboká nad Vltavou	121
6	Vyhodnocení ohroženosti měkkých cílů	130
6.1	Taktická cvičení zámek Hluboká a zámek Český Krumlov	132

6.1.1	Taktické cvičení Státní zámek Hluboká nad Vltavou	132
6.1.2	Taktické cvičení Státní hrad a zámek Český Krumlov	134
6.1.3	Zhodnocení obou taktických cvičení	136
7	Specifika kulturních akcí a kulturních objektů při hodnocení ohrožení měkkých cílů 137	
8	Diskuse	143
8.1	Identifikace slabých míst a rozdílů mezi objekty.....	143
8.2	Identifikace slabých míst a rozdílů mezi objekty.....	144
8.3	Praktická validace metod – přínos taktických cvičení	145
8.4	Role personálu a bezpečnostní struktura.....	146
8.5	Strategické ukotvení výsledků	147
8.6	Mezioborový přínos a doporučení pro praxi.....	148
	Závěr	150
	Doporučení pro budoucí výzkum a bezpečnostní praxi.....	155
	Použitá literatura	157
	Seznam zkratk	172
	Seznam obrázků	173
	Seznam tabulek	174
	Přílohy.....	176

Úvod

Terorismus představuje jednu z nejzásadnějších bezpečnostních hrozeb současnosti, která zasahuje do mnoha oblastí společenského, politického i kulturního života. V uplynulých desetiletích se proměnil z převážně lokálního a ideologicky vymezeného fenoménu v globální síť různorodých aktérů, operujících v rámci asymetrických konfliktů, hybridních hrozeb a nových forem psychologického působení na veřejnost. Tento posun je důsledkem nejen geopolitických změn a globalizace, ale i dynamického vývoje technologií, komunikačních prostředků a narůstajícího vlivu digitální propagandy. Z hlediska mezinárodní bezpečnosti je dnes terorismus vnímán nejen jako přímá hrozba fyzické destrukce a ztrát na životech, ale především jako prostředek destabilizace demokratických hodnot, porušování lidských práv a oslabování společenské koheze. Útoky na civilní cíle, a především na tzv. měkké cíle, se staly účinnou strategií teroristických skupin, které tímto způsobem usilují o maximální společenský a mediální dopad. Tento fenomén je zmiňován v celé řadě strategických dokumentů, studií a bezpečnostních analýz na národní i nadnárodní úrovni, ve kterých je systematicky vyhodnocován jako prioritní oblast prevence a krizového plánování (např. European Union Security Strategy, 2020; UN Global Counter-Terrorism Strategy, 2023). Jedním z nejvýraznějších trendů posledních dvou dekad je posun teroristických strategií od útoků na tradiční cíle (vládní instituce, vojenské objekty, diplomatické mise) směrem k tzv. měkkým cílům (soft targets). Tyto cíle jsou charakteristické nízkou úrovní fyzické ochrany, snadnou dostupností, vysokou koncentrací osob a často i výraznou symbolickou hodnotou. Typickými příklady jsou veřejné akce, nákupní centra, dopravní uzly, školy, náboženské objekty a kulturní instituce. Cílení na měkké cíle není náhodné – je výsledkem promyšlené taktiky, jejímž cílem je vyvolat maximální psychologický účinek s minimálními logistickými nároky. Zatímco útok na silně chráněný vojenský objekt může být z pohledu útočníka náročný a s nejistým výsledkem, útok na nechráněné kulturní shromáždění nebo historický objekt může přinést srovnatelný či dokonce větší dopad za zlomek prostředků. Tento jev detailně analyzuje Bruce Hoffman (2006), který upozorňuje na rostoucí trend tzv. asymetrického zastrašování, tedy úmyslného cílení na civilní populaci prostřednictvím symbolicky exponovaných lokalit. Výzkumy ukazují, že útoky na měkké cíle dosahují mimořádného mediálního ohlasu, který bývá často násobně vyšší než u útoků na tradiční infrastrukturu. Tento aspekt činí měkké cíle extrémně

atraktivními z pohledu propagandy a radikalizačních strategií, neboť narušují každodenní život, zvyšují pocit nejistoty a oslabují důvěru obyvatel ve schopnost státu zajistit jejich bezpečí (Sandler & Enders, 2008; Nacos, 2016). Zejména kulturní objekty, ať už se jedná o historické památky, muzea, galerie či veřejné kulturní akce, představují specifickou podkategorii měkkých cílů, která je ohrožena hned z několika důvodů. Jednak bývají snadno dostupné, otevřené široké veřejnosti a provozované s důrazem na přístupnost spíše než na bezpečnost. Dále často nesou významný národní, náboženský či symbolický význam, čímž se stávají ideálním terčem pro útoky motivované ideologií nebo cíleným znevážením hodnot demokratické společnosti (Ranstorp, 2010; UNESCO, 2017).

V kontextu současných bezpečnostních hrozeb představuje ochrana tzv. měkkých cílů mimořádně naléhavou výzvou, která zasahuje napříč bezpečnostní politikou, krizové řízení i ochranu kulturního dědictví. Měkké cíle, tedy veřejně přístupné prostory s vysokou koncentrací osob, nízkým stupněm technického zabezpečení a často i symbolickým významem, jsou v posledních letech opakovaně terčem teroristických i jiných násilných útoků, jejichž cílem je vyvolat psychologický dopad, destabilizovat společnost a narušit běžné fungování veřejného života. Tento trend se výrazně projevuje zejména v evropském prostoru, kde byla řada útoků provedena právě na kulturní akce, hudební festivaly, historické památky a další formy veřejného kulturního dění. Zároveň platí, že kulturní objekty a akce nejsou z hlediska bezpečnostní politiky tradičně vnímány jako primární cíle ochrany, jejich symbolická role, otevřenost a veřejná přístupnost se často dostávají do konfliktu s klasickými bezpečnostními opatřeními, což zvyšuje jejich zranitelnost. Tato rozdílnost mezi otevřeností a bezpečností činí kulturní měkké cíle specifickou a dosud nedostatečně analyzovanou oblastí, jež si žádá cílený výzkum. Z pohledu České republiky, a konkrétně Jihočeského kraje, nabývá tento problém na aktuálnosti. Jedná se o region s vysokou koncentrací kulturních památek, veřejných akcí a turisticky exponovaných lokalit. Každoročně se zde konají desítky festivalů, divadelních představení, výstav a historických rekonstrukcí, jejichž společným jmenovatelem je značná účast veřejnosti a nízký stupeň fyzické ochrany. V kombinaci s atraktivitou těchto akcí pro domácí i zahraniční návštěvníky vzniká reálný potenciál pro to, aby se staly cílem útoku, a to nejen v hypotetické rovině, ale i jako součást reálného scénáře bezpečnostního ohrožení. Základní motivací této disertační práce je reagovat na tuto výzvu. Záměrem je přispět k hlubšímu porozumění problematice ochrany kulturních měkkých cílů v podmínkách regionu s vysokou hustotou

kulturních aktivit a současně navrhnout metodicky podložená a prakticky využitelná bezpečnostní opatření. Význam tohoto výzkumu přesahuje rámec akademické reflexe. Cílem výzkumu je vytvořit ucelený model hodnocení ohroženosti, který bude přenosný do dalších regionů České republiky a zároveň využitelný pro tvorbu veřejných politik, krizových plánů a praktických manuálů pro správce kulturních institucí. Disertační práce se tak snaží obsáhnout nejen empirickou analýzu konkrétního prostředí, ale i širší reflexi vztahu mezi bezpečností a kulturní politikou. Téma je o to důležitější, že útoky na kulturní cíle nejsou pouze útokem na konkrétní budovy či osoby, ale představují zásah do samotné podstaty demokratického a otevřeného společenství. Ochrana těchto cílů je proto důležitá nejen z pohledu daného měkkého cíle a osob naházejících se v prostorách měkkého cíle, ale také ochrany kulturního dědictví a vnímání bezpečnosti obyvatelstva. V tomto kontextu je třeba vnímat bezpečnost kulturních akcí a institucí jako součást širšího konceptu resilience společnosti, který zahrnuje nejen ochranu životů a majetku, ale i obranu sdílených hodnot a historické paměti.

Volba tématu této disertační práce nebyla náhodná. Jihočeský kraj jako modelové území nabízí jedinečnou kombinaci faktorů, které činí kulturní měkké cíle obzvlášť rizikovými měkkými cíly. Nachází se zde hustá síť historických památek, vysoká koncentrace návštěvníků z domova i ze zahraničí a pravidelně se zde konají kulturní události s velkým množstvím účastníků. Například města jako Český Krumlov, České Budějovice nebo Hluboká nad Vltavou hostí akce, které mají nejen kulturní, ale i ekonomický a mezinárodní význam. Právě kombinace symbolické hodnoty, veřejné viditelnosti a vysoké návštěvnosti činí z těchto lokalit potenciálně exponované cíle z pohledu bezpečnostního rizika. K výběru tohoto výzkumného tématu přispěly i tři další klíčové faktory. Prvním klíčovým faktorem je nedostatečné vědecké zpracování dané problematiky v českém prostředí. Ačkoliv v Evropě existuje řada studií zaměřených na ochranu měkkých cílů v kulturním kontextu. V České republice jsou výzkumy stále roztříštěné a zaměřené především na kritickou infrastrukturu. Regionální pohled na kulturní památky jako bezpečnostní cíl téměř zcela chybí. Absence národních metodických rámců zaměřených na kulturní oblast – metodiky, jako je například rámec Ministerstva vnitra ČR z roku 2020, se zaměřují na obecné principy hodnocení měkkých cílů, ale nezohledňují specifické podmínky kulturní sféry (např. sezónnost, architektonické limity ochrany, veřejnou přístupnost, nízký rozpočet na zabezpečení apod.). Během přípravy práce byly navázány vazby se zástupci integrovaného

záchranného systému a Národního památkového ústavu, což umožnilo realizaci taktických cvičení a validaci metodik v terénu. Tyto výstupy přesahují čistě teoretický rámec a poskytují praktická doporučení, která mohou být okamžitě aplikována. Výzkum tak odpovídá nejen na akademické otázky, ale i na reálnou společenskou potřebu. Jeho výsledky jsou využitelné pro krizové plánování, správu kulturních institucí, bezpečnostní politiku na úrovni krajské samosprávy i pro tvorbu nových bezpečnostních metodik v kulturním sektoru. Práce zároveň přináší důležitý podnět k mezioborovému dialogu mezi bezpečnostními studiemi, kulturním managementem a veřejnou správou. Význam této práce tkví rovněž v tom, že akcentuje kulturu jako prvek národní identity, občanské soudržnosti a demokratické otevřenosti. Její zranitelnost není jen fyzická, ale i hodnotová. Útok na kulturní objekt je útokem na komunitu, její paměť, hodnoty a pocit bezpečí. Tato práce proto nevnímá bezpečnost jen jako ochranu před konkrétním útokem, ale jako součást dlouhodobé strategie odolnosti demokratické společnosti vůči destabilizačním tlakům.

Stav zkoumané otázky

Ochrana měkkých cílů se v posledních dvou dekáдах stala předmětem intenzivního zájmu odborné veřejnosti, bezpečnostních složek i strategických dokumentů na národní i mezinárodní úrovni. Významný impuls pro systematické zpracování tohoto tématu představovaly zejména teroristické útoky v Evropě (Madrid, Londýn, Paříž, Nice, Berlín či Manchester), které se zaměřily právě na veřejně přístupné prostory. Tyto události vedly k proměně bezpečnostních doktrín v celé řadě evropských států a k akcentaci měkkých cílů jako klíčového prostoru ohrožení v rámci tzv. asymetrických hrozeb. V evropském kontextu sehrála důležitou roli Evropská komise, která v roce 2017 vydala Action Plan to Enhance the Protection of Public Spaces, jenž poprvé definoval měkké cíle jako prioritní oblast prevence terorismu v rámci členských států. Následovalo přijetí řady expertních doporučení, strategických plánů a výměny osvědčených postupů v rámci tzv. Radicalisation Awareness Network (RAN), kde byla vyzdvižena nutnost přizpůsobit ochranu různým typům měkkých cílů, jako jsou školy, nákupní centra a kulturní instituce. Například dokument Protection of Public Spaces – Good Practices for the Protection of Places of Worship and Cultural Sites (RAN, 2020) konstatuje, že právě kulturní objekty jsou často přehlíženy, přestože vykazují vysokou symbolickou i návštěvnostní exponovanost. Na mezinárodní úrovni přispělo k formalizaci přístupů také UNESCO, které se v posledních letech intenzivně zabývá otázkou ochrany

kulturního dědictví v kontextu ozbrojených konfliktů a teroristických útoků. Zprávy UNESCO (2017) upozorňují, že útoky na kulturní místa nejsou náhodné, ale strategicky cílené formy destrukce, jejichž cílem je narušit kulturní identitu společnosti. Výzvy k rozvoji tzv. cultural resilience vedly k implementaci konkrétních nástrojů ochrany kulturních institucí v některých zemích jako například ve Spojeném království, ve Francii nebo v Nizozemsku. V odborné literatuře existuje několik klíčových přístupů k problematice ochrany měkkých cílů. Autoři jako Bruce Hoffman (2006), Schmid (2011) nebo Forest (2012) se zabývají motivací útočníků, výběrem cíle a dopadem násilných činů na společnost. Clarke a Newman (2006) přispívají konceptem situational crime prevention, zatímco Ranstorp (2010) nebo Sandler a Enders (2008) se zaměřují na ekonomické aspekty a efektivitu ochranných opatření. Přestože tyto práce vytvářejí solidní teoretický rámec, ve většině případů se soustředí na městské prostory, dopravní uzly či sportovní stadiony. Specifické zaměření na kulturní památky a akce, zejména v regionálním kontextu, je i v zahraniční literatuře zastoupeno zřídka. V českém prostředí je výzkum ochrany měkkých cílů rozvíjen převážně od roku 2015, kdy Ministerstvo vnitra ČR iniciovalo první metodické rámce pro základní vyhodnocení ohroženosti. V roce 2020 byla vydána Metodika hodnocení ohroženosti měkkých cílů, která poskytuje strukturovaný nástroj pro analýzu atraktivity, zranitelnosti a dopadu útoku. Tento rámec je však koncipován jako obecný, tedy bez důrazu na specifika kulturního prostředí. Výzkumy zaměřené na aplikaci této metodiky v oblasti kultury chybí, případně se omezují na obecné přehledy bez terénního ověření či regionální specifikace. Z hlediska databází a empirických zdrojů je klíčová zejména Global Terrorism Database (GTD) vedená University of Maryland, která eviduje detailní údaje o teroristických útocích od roku 1970. Podle jejích dat dochází od roku 2015 k významnému nárůstu útoků právě na veřejné kulturní události a objekty. Tato data však nejsou dostatečně rozpracována na úrovni střední Evropy, což omezuje možnost přímé aplikace závěrů na české prostředí.

Hlavní cíle a výzkumné otázky disertační práce

Tato disertační práce si klade za cíl přispět k rozvoji bezpečnostních studií v oblasti ochrany měkkých cílů, se zvláštním důrazem na kulturní objekty a akce v Jihočeském kraji. Ochrana kulturního dědictví a veřejně přístupných kulturních událostí před možnými teroristickými hrozbami představuje výzvu, která dosud není v českém bezpečnostním výzkumu dostatečně rozpracována.

Cílem disertační práce je analyzovat rizikovost vybraných měkkých cílů v Jihočeském

kraji, se zaměřením na kulturní objekty a kulturní akce, a ověřit využitelnost metodik CARVER a MV ČR v procesu hodnocení jejich ohroženosti, včetně návrhu konkrétních bezpečnostních opatření. Tento cíl je naplňován prostřednictvím kombinace teoretické analýzy, metodologické aplikace a praktického ověření v terénu, a to jak ve formě hodnocení pomocí zavedených metodik, tak prostřednictvím takticky zaměřených cvičení.

Druhým cílem je zmapovat a klasifikovat kulturní akce a památky v Jihočeském kraji, které představují potenciální měkké cíle pro teroristické útoky. K tomuto účelu bude vybrána vhodná metodika, která určí míru rizikovosti potenciálního teroristického útoku. Na základě této analýzy bude provedeno komplexní bezpečnostní šetření u pěti nejrizikovějších měkkých cílů v regionu. Součástí výzkumu bude nejen teoretická identifikace těchto míst na základě dostupných dat, ale i praktické zhodnocení jejich bezpečnostní situace. Vedlejším cílem práce bude u jednoho z těchto vysoce rizikových cílů provést taktické cvičení. Cvičení má za úkol prakticky ověřit současná bezpečnostní opatření prostřednictvím simulace krizové situace a vyhodnocení reakce složek integrovaného záchranného systému.

Významným přínosem této práce bude prohloubení znalostí v oblasti ochrany měkkých cílů v České republice se zvláštním důrazem na specifické podmínky Jihočeského kraje. K tomu bude vytvořena metoda třídění velkého množství cílů na základě významnosti a návštěvnosti měkkého cíle. Tato metoda bude stanovena tak, aby mohla být použita pro třídění kulturních objektů a kulturních akcí i v dalších regionech České republiky.

Klíčovým metodologickým přístupem bude určení vhodné metodiky pro vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle. Nalezení kladů a záporů metodiky a návrh na vylepšení této metodiky. Tato metoda bude upravena tak, aby metodika odpovídala specifickým požadavkům na ochranu měkkých cílů v oblasti kultury a turismu. Na základě výsledků metodiky bude určeno pět nejrizikovějších cílů a tyto cíle budou podrobeny hloubkové analýze pomocí metodiky Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle, kterou sestavilo Ministerstvo vnitra České republiky. Pro správné vyhodnocení míry rizikovosti bude metodika Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle podrobena hloubkové analýze za účelem zjištění možných nedostatků. Pokud budou nějaké nedostatky odhaleny, bude navržen způsob vylepšení metodiky.

Důležitým aspektem této disertační práce bude také prověření spolupráce složek integrovaného záchranného systému při řešení krizových situací souvisejících s teroristickým útokem na měkký cíl a spolupráce s vlastníkem kulturního objektu nebo organizátorem kulturní akce. Práce poskytne podklady pro další akademický výzkum v této oblasti a může sloužit jako praktický návod pro bezpečnostní opatření v regionech s podobnými charakteristikami. Výsledky této práce mohou být využity jak státními bezpečnostními složkami, tak i soukromými subjekty, které se podílejí na ochraně kulturních institucí a veřejných akcí. Tato disertační práce tak nabídne komplexní přístup k ochraně kulturních měkkých cílů propojující teoretickou analýzu, praktické hodnocení bezpečnostních opatření a návrh inovativních strategií, které mohou být aplikovány nejen v Jihočeském kraji, nýbrž také v dalších oblastech České republiky.

Práce je rozdělena do několika kapitol, které postupně rozvíjejí stanovené cíle. První část se věnuje teoretickému rámci, definování pojmu měkkých cílů a jejich klasifikace dle míry zranitelnosti, významu a uskutečněných teroristických útoků na kulturní akce a kulturní památky ve světě a druhů teroristických útoků v Evropě a útoků na kulturní akce. V následující kapitole jsou podrobně analyzovány možné hrozby a rizika, kterým jsou měkké cíle v Jihočeském kraji vystaveny, přičemž pozornost je věnována kulturním objektům a kulturním akcím, které se vzhledem ke své atraktivitě a vysoké návštěvnosti mohou stát terčem teroristických útoků. V rámci této analýzy budou podrobně zmapována současná ochranná opatření, která jsou v těchto lokalitách uplatňována, rovněž budou identifikovány hlavní nedostatky a výzvy, jimž čelí.

Poslední kapitoly práce se soustředí na návrhy konkrétních opatření ke zvýšení bezpečnosti měkkých cílů a jejich efektivní implementaci v praxi. V rámci této části budou formulována doporučení pro zlepšení bezpečnostních strategií, která mohou být aplikována nejen v Jihočeském kraji, ale také v dalších regionech České republiky.

Hypotézy a výzkumné otázky

1. **Hypotéza:** Zvýšená spolupráce mezi soukromým sektorem a veřejnými institucemi může významně zlepšit ochranu měkkých cílů.
2. **Hypotéza:** Turisticky exponovaná místa v Jihočeském kraji jsou rizikovějšími lokalitami pro možné teroristické útoky než jiné oblasti.
3. **Hypotéza:** Zvýšená informovanost provozovatelů a pravidelná školení zaměřená na prevenci teroristických hrozeb mohou snížit zranitelnost měkkých cílů.

1. Jaké jsou hlavní rozdíly mezi metodikou CARVER a dalšími metodikami ochrany měkkých cílů?
2. Jak lze systematicky roztrždit velké množství měkkých cílů z hlediska rizika a prioritizace ochrany?
3. Jaké konkrétní návrhy opatření lze formulovat na základě výsledků aplikace vybrané metodiky?

Cílem této disertační práce je analyzovat rizika spojená s možnými teroristickými útoky na měkké cíle v Jihočeském kraji, zvláštní důraz je kladen na kulturní objekty a veřejné kulturní akce za využití metodiky CARVER a metodiky Ministerstva vnitra ČR. Cílem je vytvořit ucelený model hodnocení rizikovosti, identifikovat nejohroženější lokality, navrhnout doporučení pro praxi a ověřit možnosti implementace v kontextu regionální bezpečnostní politiky. Tyto cíle jsou konkretizovány takto:

1. Zhodnotit riziko možných teroristických útoků na měkké cíle v Jihočeském kraji se zaměřením na kulturní akce a památky a navrhnout efektivní opatření pro jejich ochranu.
2. Zmapovat a klasifikovat kulturní akce a památky v Jihočeském kraji, které představují potenciální měkké cíle, a ověřit účinnost bezpečnostních opatření formou cvičení.

Teoretický rámec disertační práce

Teoretický rámec disertační práce slouží k ukotvení základních pojmů, analytických přístupů a konceptů, které formují odborný pohled na problematiku ochrany měkkých cílů, a to zejména cílů v kulturním sektoru. Cílem je poskytnout metodologickou oporu pro výběr hodnoticích nástrojů, jakož i vysvětlit základní logiku uvažování o riziku, bezpečnostních hrozbách a zranitelnosti. Pojem „měkký cíl“ vychází z bezpečnostní

terminologie, kde označuje místa s nízkým stupněm ochrany a vysokou atraktivitou pro potenciálního útočníka. Jak uvádějí Clarke a Newman (2006), měkké cíle nejsou vybrány náhodně, ale na základě racionalizovaného rozhodovacího procesu, který zohledňuje nejen fyzickou zranitelnost, ale také symbolickou hodnotu, přítomnost médií či pravděpodobnost vyvolání paniky. V rámci asymetrického konfliktu hrají měkké cíle roli nástroje destabilizace. Jak ukazuje teorie terorismu (Schmid, 2011; Hoffman, 2006), nejde pouze o fyzické škody, ale o ovlivnění veřejného mínění, narušení pocitu bezpečí a zasetí nedůvěry mezi společností a její instituce. Tento přístup je typický zejména pro tzv. moderní terorismus po roce 2001, který se více než kdy dříve opírá o mediální dopad a psychologický účinek. Bezpečnostní studia (security studies) nabízejí rámec pro pochopení zranitelnosti jako vícevrstvého fenoménu. Nejde pouze o absenci fyzické ochrany, ale o souhru faktorů, jako je prostorová otevřenost, nemožnost kontroly vstupu, sociální citlivost místa a jeho kulturní význam (Buzan et al., 1998). Kulturní objekty a akce vykazují právě tuto specifickou kombinaci – často se jedná o místa historické hodnoty, která jsou otevřená veřejnosti, bez možnosti zásadních stavebních zásahů nebo omezení pohybu návštěvníků. Teorie zranitelnosti rovněž pracují s pojmem „percepční zranitelnosti“, tj. rozdílu mezi reálným a vnímaným rizikem. Útoky na kulturní cíle bývají sice statisticky vzácné, avšak pokud k nim dojde (např. Paříž – Bataclan 2015), vyvolávají silnou emocionální odezvu a zásadně ovlivňují bezpečnostní diskurs. Právě v tomto kontextu se ukazuje nutnost přemostění mezi bezpečnostní teorií a kulturní politikou. Kulturní dědictví bylo tradičně vnímáno jako oblast památkové péče, nikoliv jako objekt zájmu bezpečnostních studií. Tento přístup se však mění – zejména pod vlivem konfliktů na Blízkém východě (Sýrie, Irák), kde došlo k cílené destrukci kulturních památek jako nástroji ideologického boje. UNESCO (2017, 2019) i řada odborníků (Beech, 2017; Schmid, 2020) proto dnes akcentují koncept kulturní bezpečnosti (cultural security), který rozšiřuje bezpečnostní uvažování o rovinu kulturní identity, paměti a symbolické integrity. Disertační práce se tedy opírá o mezioborový teoretický rámec, který propojuje koncept asymetrických hrozeb a terorismu, bezpečnostní studia a teorii zranitelnosti, a současné přístupy ke kulturní bezpečnosti. Tento rámec poskytuje základ pro výběr hodnoticích nástrojů i pro formulaci praktických doporučení, které budou respektovat nejen bezpečnostní účinnost, ale i kulturní kontext a legitimitu.

Metodologický rámec disertační práce

Metodologický rámec této disertační práce je koncipován tak, aby umožnil komplexní zhodnocení ohroženosti kulturních měkkých cílů v prostředí Jihočeského kraje. Vzhledem k vysokému počtu kulturních památek a pořádaných kulturních akcí bylo v úvodu výzkumu nezbytné stanovit logický a systematický způsob třídění těchto objektů podle míry jejich rizikovosti. Z tohoto důvodu byla autorem práce vytvořena vícestupňová klasifikace úrovně rizika, která umožnila předběžné rozdělení objektů do čtyř kategorií na základě parametrů, jako je návštěvnost, kulturní význam, otevřenost prostoru, typ akce a její rozsah. Tato klasifikace sloužila nejen k eliminaci objektů s marginální úrovní ohrožení, ale především jako podklad pro výběr reprezentativního vzorku pro hlubší analýzu. Na základě této analytické selekce bylo určeno 62 kulturních měkkých cílů, které se nachází v druhé a třetí úrovni rizika. Těchto 62 měkkých cílů vykazovalo zvýšenou úroveň rizika a následně u nich byla aplikována metoda CARVER. Tato metoda, původně vytvořená pro vojenské a zpravodajské účely, byla v rámci této disertační práce upravena tak, aby reflektovala specifika kulturního prostředí. Do hodnoticích kritérií byly implementovány váhové koeficienty, které zohledňují významnost jednotlivých faktorů metodiky CARVER. Tímto způsobem bylo možné přesněji odlišit rizikové faktory, které nelze zachytit při aplikaci původního standardizovaného modelu. Výpočet výsledných hodnot umožnil kvantitativní porovnání všech 63 měkkých cílů a určení těch, které se jeví jako nejatraktivnější pro potenciální útok z hlediska možného teroristického útoku. Z celkového hodnocení vzešlo pět nejrizikovějších cílů, u nichž byla následně provedena další analýza za pomoci metodiky Ministerstva vnitra České republiky (Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle), která slouží k hodnocení ohroženosti měkkých cílů na národní úrovni. I tato metodika byla autorem upravena, a to zejména doplněním váhových koeficientů, které reflektují odlišnosti mezi jednotlivými kulturními zařízeními a akcemi. Klíčovým aspektem této úpravy bylo zohlednění sezónních výkyvů návštěvnosti, konání mimořádných kulturních událostí nad rámec běžného provozu a specifických prostorových podmínek. Tato doplnění umožnila přesnější analýzu reálné zranitelnosti objektů a vytvoření škály prioritizace, která může sloužit jako opora pro rozhodování ze strany krizového řízení či kulturních institucí. Obě použité metodiky byly propojeny do dvoufázového analytického rámce, který nejprve na širším vzorku identifikuje klíčové rizikové cíle a následně umožní podrobnou validaci a interpretaci výsledků u těch nejexponovanějších. Tento rámec

vychází z vědeckých zásad objektivního hodnocení, zároveň však reflektuje potřeby aplikační praxe, která vyžaduje srozumitelné, opakovatelné a implementovatelné výstupy. Závěrečná fáze metodického přístupu spočívala v praktickém ověření modelu na konkrétním objektu, a to státním zámku Hluboká nad Vltavou a státním hradu a zámku Český Krumlov. Na základě výsledků analytické části byli tyto objekty vyhodnoceny jako nejrizikovější a zároveň jako nejvhodnější pro realizaci taktického prověření navržených opatření. Ve spolupráci s příslušníky složek integrovaného záchranného systému a pracovníky Národního památkového ústavu bylo provedeno modelové cvičení, které simulovalo bombový útok s větším počtem raněných osob a následným vzetím rukojmích. Cílem cvičení bylo prověřit připravenost jednotlivých složek integrovaného záchranného systému a zaměstnanců Národního památkového ústavu. Tímto způsobem bylo dosaženo plného propojení teoretických modelů s praktickou aplikací a vytvořeno prostředí pro kritické zhodnocení efektivity navržených přístupů. Celkový metodologický rámec této disertační práce tak představuje vícevrstevnatý systém, který zahrnuje jak fázi analytického třídění a kvantitativního hodnocení, tak fázi praktické validace. Tato kombinace umožňuje nejen identifikaci bezpečnostních slabin kulturních měkkých cílů, ale přináší i konkrétní návrhy na jejich eliminaci s respektem k jejich kulturní, historické a společenské hodnotě.

Použitá literatura a zdroje

Disertační práce je teoreticky ukotvena v literatuře zaměřené na ochranu měkkých cílů, hodnocení rizik, krizové řízení a moderní terorismus, přičemž důraz je kladen na kombinaci zahraničních a domácích odborných zdrojů. Výchozím rámcem je problematika měkkých cílů a jejich zranitelnosti, jak ji formuluje např. Schmid (2011) či Bruce Hoffman (2017), jejich práce o dynamice moderního terorismu přináší důležité poznatky o výběru cílů a motivaci pachatelů. Práce zároveň reflektuje poznatky publikované v odborných zprávách Evropské komise (2020, 2023), Europolu (2022, 2025) a Organizace spojených národů (UN 2004, 2022, 2025), které dokumentují aktuální vývoj v oblasti útoků na veřejná prostranství a kulturní instituce. Významným teoretickým východiskem jsou rovněž bezpečnostní metodiky, a to zejména metodika CARVER (Baghai 2024, Young 2023), kterou v původní podobě rozpracoval americký Department of Defense, a dále Metodika hodnocení měkkých cílů vydaná Ministerstvem vnitra České republiky v roce 2020. Obě tyto metodiky byly kriticky analyzovány

a upraveny tak, aby lépe odpovídaly podmínkám ochrany kulturního dědictví v regionálním kontextu. V oblasti krizového řízení a bezpečnostního plánování byla využita literatura zaměřená na přípravu scénářů, simulace mimořádných událostí a koordinaci složek IZS v podmínkách ztížené evakuace a pohybu osob. Práce čerpá z koncepčních dokumentů Ministerstva vnitra ČR (2024), generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru, stejně jako z odborných studií publikovaných na platformách, jako je NATO, EU (2020, 2023), Europol (2022, 2025) či v akademických časopisech zabývajících se krizovým managementem a bezpečnostní politikou. Zvláštní pozornost je věnována i otázce sezónního ohrožení, dopadu kulturních akcí mimo standardní provozní režim a specifické roli památkových objektů jako možných terčů, což v české literatuře zatím není systematicky zpracováno. Domácí odborná reflexe je zastoupena především publikacemi věnujícími se bezpečnostnímu plánování v rámci integrovaného záchranného systému, právním rámcům krizového řízení a implementaci bezpečnostních opatření na úrovni obcí, krajů i státu. Práce zároveň navazuje na dosavadní empirické studie týkající se kulturní infrastruktury, návštěvnické zátěže a ochrany kulturního dědictví. Klíčovým aspektem bylo propojit teorii s praxí, a proto byly vedle odborné literatury využity i primární zdroje ve formě vlastních analýz, rozhovorů a výstupů z taktického cvičení. Tím bylo zajištěno, že práce nečerpá pouze z akademických hypotéz, ale opírá se i o konkrétní poznatky z praxe.

Struktura disertační práce

Disertační práce je strukturována do několika tematicky provázaných kapitol, které reflektují jak teoreticko-analytický rámec, tak aplikační výstupy výzkumu. Úvodní část práce představuje východiska řešené problematiky, zdůvodňuje výběr tématu a formuluje hlavní výzkumné cíle a otázky. První kapitola řeší teoretický rámec terorismu a teroristických útoků na měkké cíle v Evropě. Druhá kapitola se zaměřuje na teoretická východiska ochrany měkkých cílů, přičemž rozpracovává definice klíčových pojmů, historický vývoj bezpečnostní politiky a aktuální trendy v oblasti teroristických útoků na veřejné a kulturní cíle. Tato část rovněž poskytuje přehled vybraných bezpečnostních metodik používaných v zahraničí i v České republice a připravuje půdu pro jejich kritickou aplikaci v analytických částech práce. Třetí kapitola se věnuje metodickému přístupu k hodnocení rizikovosti měkkých cílů. Je zde představen originální systém třídění kulturních objektů a akcí dle úrovně rizika, který autor vytvořil pro potřeby výzkumu. Dále kapitola rozebírá možnosti volby hodnotících metod a zdůvodňuje výběr

a úpravy metodik CARVER a MVČR včetně zavedení váhových koeficientů a faktorů sezónnosti. Čtvrtá kapitola je zaměřena na aplikaci těchto metod na konkrétní soubor 62 kulturních cílů v Jihočeském kraji, přičemž identifikuje pět nejrizikovějších cílů na základě modifikovaného modelu CARVER. Následně je u těchto pěti cílů provedena doplňující analýza pomocí metodiky Ministerstva vnitra ČR. Pátá kapitola se věnuje praktickému ověření získaných poznatků prostřednictvím taktického cvičení ve spolupráci s integrovaným záchranným systémem. Cvičení se uskutečnilo v areálu státního zámku Hluboká nad Vltavou a státního zámku a hradu Český Krumlov a simulovalo mimořádnou událost s teroristickým motivem. Součástí kapitoly je vyhodnocení připravenosti jednotlivých složek, organizačních vazeb i provozních aspektů kulturní instituce v krizové situaci. Následující diskusní kapitola syntetizuje výsledky výzkumu, konfrontuje je s teoretickými předpoklady a hodnotí přínosy a limity použitých metod. Práci uzavírá doslov, který shrnuje klíčové poznatky, odpovídá na výzkumné otázky a formuluje doporučení pro aplikační praxi v oblasti ochrany kulturních měkkých cílů. Součástí závěru jsou i náměty pro další výzkum v této oblasti, které vycházejí z poznatků získaných během realizace disertační práce.

1 Terorismus a teroristické útoky

Pojem terorismus je mimořádně složitý a mnohoznačný, přičemž jeho definice se liší v závislosti na geografickém, politickém a institucionálním kontextu. Organizace spojených národů OSN dodnes nepřijala jednotnou definici, což poukazuje na problematiku právního i strategického vymezení tohoto fenoménu. Největším milníkem z oblasti terorismu a teroristických útoků, byl teroristický útok uskutečněný dne 11. 9. 2001 v New Yorku. Od tohoto dne došlo ke změně chápání terorismu, kdy se mu přiřadila vyšší priorita. Změna chápání terorismu je vidět i na chápání definice terorismu (Eichler, 2010). Slovo terorismus pochází z latinského slova *terror*, které volně přeloženo znamená děsit nebo odstrašit (Brzybohatý, 1999). Všeobecná definice terorismu neexistuje, v rámci vývoje terorismu existuje několik definic s ohledem na to, jak jednotlivé země klasifikují teroristické útoky. Například (Schmid, 2011) ve své analýze shromáždil více než 250 definic terorismu, přičemž zdůrazňuje opakující se prvky, jako jsou použití násilí, politická motivace a cílení na civilisty. Evropská unie definuje terorismus zejména skrze jeho účinky na společnost – strach, destabilizaci a narušení demokratických procesů (European Union, 2017). Je obtížné oddělit terorismus od kriminálních výzev. Pomyslná hranice mezi nimi se v jednotlivých případech mění a je jen na odbornících, aby každý jednotlivý případ přisoudili dané problematice. Také musíme vzít v potaz, z jaké skupiny odborník pochází, a zda daný případ definuje z pozice vědecké, vládní, právní či obecné (Mareš, 2005). Terorismus je dynamický a adaptabilní fenomén, jehož formy, motivace i cílové spektrum se v průběhu posledních desetiletí výrazně proměňují. V minulosti dominovaly zejména ideologické nebo separatistické útoky (např. IRA, ETA), zatímco v posledních dvou dekádách se do popředí dostává nábožensky motivovaný terorismus, často s globálním dosahem a vysokou mírou brutality. Klíčovým prvkem novodobého terorismu je i jeho schopnost využívat mediální prostor a šířit strach prostřednictvím globalizované komunikace – tzv. „propaganda by the deed“. Tento koncept je zásadní pro pochopení terorismu jako sdělení namířeného nejen na přímé oběti, ale i na širší společnost.

Současná literatura dále upozorňuje na vzestup tzv. hybridních hrozeb, kdy se prvky terorismu prolínají s kyberútoky, dezinformacemi nebo narušováním veřejného pořádku včetně útoků na kulturní symboly nebo akce s vysokou společenskou hodnotou (Hoffman, 2017). Tento vývoj vyžaduje, aby bezpečnostní strategie zahrnovaly nejen klasická

opatření fyzické ochrany, ale také proaktivní přístup v oblasti situační prevence, informační bezpečnosti a krizové komunikace. United Nations Office of Counter-Terrorism (United Nations, 2025).

1.1 Definice terorismu a teroristických útoků

Definice terorismu zůstává dlouhodobě předmětem vědecké i politické diskuse, a to především kvůli rozdílným pohledům jednotlivých států, mezinárodních organizací a akademických škol. Zatímco většina definic pracuje s klíčovými prvky, jako je použití násilí, politický nebo ideologický motiv a zastrašování obyvatelstva, jejich konkrétní podoba se často liší v důsledku kulturních, právních a historických kontextů (Schmid, 2004; Ganor, 2002). Například Rada bezpečnosti OSN ve své rezoluci č. 1566 z roku 2004 označuje terorismus jako „činy určené k zabíjení nebo vážnému zranění civilistů nebo jiných osob, které nejsou přímo zapojeny do nepřátelství, s cílem zastrašit obyvatelstvo nebo donutit vládu nebo mezinárodní organizaci k určitému jednání“. Tato definice je obecně uznávána jako základní rámec pro mezinárodní spolupráci (United Nations Security Council, 2004). V akademickém prostředí se často používá definice Alexe P. Schmidta, která shrnuje více než stovku jiných definic a identifikuje jako klíčový znak terorismu úmyslné použití hrozby násilí vůči civilnímu obyvatelstvu za účelem dosažení politického, náboženského nebo ideologického cíle (Schmid, 2011). Tento přístup je rovněž využíván ve výzkumných databázích, jako je Global Terrorism Database (GTD), která operuje s širokou definicí zahrnující státní i nestátní aktéry, různé formy útoků a motivace. Z pohledu Ministerstva obrany Spojených států amerických je terorismus definován jako *„záměrné používání násilí s cílem vyvolat strach a jeho prostřednictvím nutit veřejnou správu nebo společnost, aby něco udělala, nebo naopak dělat přestala. Cíle terorismu mají ideologickou, náboženskou či politickou povahu. Jedná se o protiprávní používání síly nebo hrozby násilí, které je často motivováno náboženským, politickým nebo ideologickým přesvědčením. Jeho cílem je šířit strach a nutit vlády nebo společnosti, aby se chovaly podle politických záměrů teroristů“* (Tichý, 2017). Velká Británie prostřednictvím svých expertů v 80. letech definovala terorismus jako *„systematické používání zabíjení, mrzačení a ničení či vyhrožování takovými činy k vytváření širšího okruhu lidí s cílem vynutit si jejich ústupky požadované teroristy“* (BIS, 2021). Pracovní definice vymezuje terorismus jako *„násilí používané nestátními skupinami k útokům na symbolické cíle se záměrem vyvolat strach. Jde jim o to, aby svůj problém postavily do popředí pozornosti, aby vyvolaly krutou odpověď svého*

protivníka, nebo aby ho morálně zdiskreditovaly. Těmito cestami chtějí prosadit politické změny“ (Eichler, 2010). Evropský parlament definuje terorismus takto: *„Záměrně páchané činy jednotlivců nebo skupin proti jedné nebo několika zemím, jejich institucím či státním příslušníkům s cílem zastrašovat je, ohrožovat jejich základní lidské svobody, demokracie, úctu k lidským právům a k vládě práva“* (Mareš, 2005).

V České republice je definován terorismus dle Bezpečnostní informační služby jako *„násilná forma prosazování politických zájmů stoupenců určité radikální ideologie (politické, náboženské, nacionalistické, separatistické, ekologické a jiné), cílem násilností je zpravidla civilní obyvatelstvo“* (BIS, 2021). Bezpečnostní služba se při definici terorismu opírá o trestní zákoník. V zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, je terorismus řešen napříč tímto zákonem a je uváděn v několika paragrafech zákona.

Teroristický útok jako konkrétní forma projevu terorismu je chápán jako plánovaná a cílená akce využívající násilí či hrozbu násilí vůči měkkému cíli, jehož účelem je vyvolat strach, psychologický šok a společenskou nestabilitu (Crenshaw, 2011). Takové útoky jsou často koncipovány tak, aby přilákaly mediální pozornost a maximalizovaly symbolický dopad na cílovou populaci.

Z uvedeného vyplývá, že jednoznačná a univerzální definice terorismu dosud neexistuje. Pro účely této disertační práce bude terorismus chápán jako násilná aktivita motivovaná ideologicky, politicky nebo nábožensky, jejímž cílem je destabilizace společnosti prostřednictvím útoků na civilní, symbolické nebo zranitelné cíle.

1.2 Historický vývoj terorismu

Terorismus jako fenomén není výlučně moderního charakteru, jeho kořeny lze vystopovat hluboko do historie. Již ve starověku existovaly formy politicky motivovaného násilí, které lze z dnešního pohledu chápat jako předchůdce terorismu. Příkladem jsou činy židovské sekty Sikarionů v 1. století n. l., která se vyznačovala atentáty na představitele římské moci (Laqueur, 2003). Středověké období přineslo další formy nábožensky motivovaného násilí, jako v případě Hashšášíů, islámské sekty operující v Persii, která systematicky eliminovala politické nepřátele (Rapoport, 2004). Moderní éra terorismu je obvykle spojována s obdobím po Velké francouzské revoluci, kdy vznikl termín „terorismus“ jako označení pro státní násilí během jakobínského režimu. V 19. století dochází k rozvoji revolučního terorismu v Evropě a Rusku, a to včetně atentátů na

monarchisty, premiéry a státní představitele. Významným mezníkem byla činnost organizací jako Narodnaja volja, která usilovala o politickou změnu prostřednictvím násilí (Jenkins, 1974). Ve 20. století dochází k rozvoji terorismu v několika vlnách. Podle známé Rapoportovy teorie čtyř vln terorismu lze identifikovat fáze anarchistické, antikoloniální, levicové a náboženské motivace teroristických hnutí. Obzvláště poslední, tzv. náboženská vlna, která započala v 80. letech 20. století, má výrazný dopad na současnou bezpečnostní politiku a podnítila vznik globálních extremistických organizací, jako je Al-Káida nebo Islámský stát (Rapoport, 2004). Od útoku 11. září 2001 nastává zásadní změna v mezinárodní bezpečnostní architektuře. Vzniká koncept globálního terorismu, který překračuje hranice států, využívá asymetrické strategie a zaměřuje se na tzv. měkké cíle s vysokým mediálním potenciálem (Hoffman, 2006). Mezinárodní společenství v reakci přijímá opatření v oblasti legislativy, financování a preventivních bezpečnostních strategií. V současnosti se terorismus nadále vyvíjí, stále více využívá technologické prostředky, jako jsou kyberútoky, drony či kryptoměny, a zároveň dochází ke zracionalizování výběru cílů, přičemž narůstá riziko útoků na kulturní a historicky významné objekty, které mají vysokou symbolickou hodnotu (UNESCO, 2018). Z historické analýzy vyplývá, že terorismus je proměnlivý fenomén, který se adaptuje na měnící se geopolitické, technologické a společenské podmínky. Pro výzkum ochrany měkkých cílů je nezbytné chápat tento vývoj jako základní kontext pro hodnocení aktuálních hrozeb.

1.3 Vývojové fáze terorismu

Během několika století došlo k vývoji terorismu. Vyvíjelo se již od raného středověku, kdy docházelo zejména k terorismu z důvodu náboženského smýšlení. Postupem času se více rozvíjelo národní smýšlení a docházelo k teroristickým útokům na národní úrovni. Národní terorismus se rozvinul v mezinárodní terorismus, a díky nástupu nových technologií a celkovému vlivu globalizace se terorismus přenesl na globální úroveň. V současnosti je nejvíce diskutován globální terorismus, nesmíme však zapomínat na to, že stále existují i další formy terorismu (Souleimanov, 2010). Při posuzování jednotlivých forem terorismu je vždy třeba brát v úvahu politické, historické a kulturní souvislosti, ale také konkrétní ideologické pohnutky teroristických skupin (Crenshaw, 1995).

Národní terorismus

Národní terorismus je plánován a uskutečňován uvnitř hranic jednoho státu za účelem změny vnitrostátní politiky. Nejsilnější období národního terorismu začalo koncem

19. století v Evropě. V tomto období, částečně díky Francouzské revoluci, sílilo protimonarchistické smýšlení, kdy dělnická třída pracující v těžkých podmínkách industrializujících zemí pociťuje nespravedlnost ze strany vládnoucího režimu. Jako reakce na tuto problematiku vznikaly nové směry, mezi které patří marxismus, nacionalismus a anarchistické hnutí (Bruce, 2017). Největší vliv tohoto smýšlení přišel po první světové válce, kdy došlo k rozpadu říší, ke vzniku nových států, a s tím spojený boj proti kolonizaci. Výsledkem jsou změny napříč celou Evropou. Následkem těchto událostí dochází ke změnám režimů a k destabilizaci politických systémů. Mezi nejzásadnější změny v Evropě patří svržení ruského cara a vznik nového politického hnutí (Šedivý, 2003). Tyto změny měly za následek vznik 1. světové války. Po 1. světové válce nastává změna ve světovém uspořádání, vznikají nové státy a dochází ke snižování vlivu monarchií. Nové státy se potýkají s národní integritou a se ztrátou finančních zdrojů z kolonií. Následkem toho je rozmíchán další světový konflikt. Po 2. světové válce je opět na vzestupu vnitropolitický terorismus. Do vnitropolitického terorismu spadají teroristické útoky ve Velké Británii, kde sílí vliv Irské republikánské armády, která se pokouší o oddělení severního Irska od Velké Británie. Po vzoru Irské republikánské armády vznikají další teroristické skupiny, které se pokouší o odtržení části území. Mezi tyto skupiny patří ETA ve Španělsku či Čečenský terorismus (Souleimanov, 2010). V evropském kontextu se v minulosti objevily i útoky na kulturní symboly s cílem narušit národní identitu a upozornit na existující konflikty. Tato skutečnost poukazuje na potřebu zahrnovat i národní formy terorismu do strategií ochrany kulturních objektů (Laqueur, 2003).

Mezinárodní terorismus

Další fází ve vývoji terorismu je mezinárodní terorismus, jehož útoky nejsou pouze na území daného státu, ale začínají přecházet na území dalších států. K této změně dochází na přelomu 60. a 70. let 20. století. Teroristické skupiny si berou za cíl změnit nejen národní politiku, ale také zahraniční politiku států. Cílem teroristických skupin je donutit konkrétní stát, aby změnil svoji zahraniční politiku vůči jiným státům. V dosahování tohoto cíle jim pomáhá rozvoj nových technologií a rozmach osobní letecké dopravy. Dochází k únosům dopravních letadel s velkým počtem rukojmích, a v důsledku těchto únosů pak dochází k tlaku na vládní představitele. K propagaci svých činů využívají teroristé další moderní technologie. Mezi tyto technologie patří letectví, komunikační prostředky a vývoj nových zbraní. Nejvyužívanější technologií je televize,

která se v západních zemích dostává téměř do všech domácností. Rozšíření televize a televizního signálu umožňuje vkrátké době informovat obyvatelstvo o událostech po celém světě. Teroristické útoky jsou rázem přenášeny přímo do domácností a lidé mohou v reálném čase sledovat vývoj události. Reportéři tak nepřímo propagují činy teroristických organizací. Propagace je silná stránka teroristických útoků. Tváře unesených osob, záběry zraněných, nebo dokonce usmrcených osob působí na obyvatelstvo, a to pak následně vytváří tlak na své zvolené zástupce. Další faktor, který v tomto období má silný vliv na vývoj terorismu, je politická situace ve světě. Jedním ze zlomových mezníků byla porážka tří arabských armád v šestidenní válce s Izraelem. Armády arabských zemí ztratily na důvěře a teroristické skupiny začaly tvrdit, že situaci zvládnou lépe. Na základě toho vznikla nová Organizace pro osvobození Palestiny. K dalšímu přelomu dochází na konci 70. let 20. století po revoluci v Íránu a sovětské invazi do Afghánistánu. Nastupuje náboženský terorismus, jenž je proti pronikání vojenského, politického vlivu nearabských zemí do arabských zemí (Konstantinov, 2009). Tento typ je relevantní i pro Českou republiku, zejména v souvislosti s jejím členstvím v NATO a EU, a s tím spojeným potenciálním zapojením do globálních konfliktů. Kulturní objekty s vysokou symbolickou hodnotou, které jsou součástí mezinárodního dědictví (např. památky UNESCO), mohou být cílem mezinárodně motivovaných útoků, jak ukázaly případy z Francie nebo Německa (UNESCO, 2018).

Globální terorismus

Začátek globálního terorismu se datuje k datu 11.9.2001 poútoku na New York a sídlo Pentagonu. Teroristické skupiny se nenachází pouze na území jednoho státu, ale jejich organizace dosahují globálních rozměrů, kdy se jednotlivé buňky nachází po celém světě a jsou schopny útočit kdykoliv a kdekoliv. Útok 11. září měl za úkol zasadit ránu nejen Spojeným státům americkým, ale celému západnímu světu a jeho podporovatelům (Makariusová, 2019).

Globální terorismus je charakteristický transnacionálním působením, decentralizovanou strukturou a vysokou ideologickou motivací, často náboženského charakteru. Typickým příkladem je činnost sítí jako Al-Káida nebo Islámský stát, které operují napříč kontinenty, využívají digitální prostředí a zaměřují se na vysoce viditelné cíle s cílem maximalizovat mediální dopad (IEP, 2025).

Kulturní objekty a akce bývají těmito skupinami vnímány jako symboly "západního způsobu života", a tudíž jako legitimní cíle. Útok na koncertní sál Bataclan v Paříži v roce 2015 nebo zničení památek v Palmýře jsou příklady této strategie. Globální terorismus tak představuje nejzávažnější riziko pro ochranu kulturních měkkých cílů, zejména pokud se jedná o otevřené a veřejně přístupné prostory s vysokou symbolickou hodnotou (Hoffman, 2006). Z hlediska bezpečnostního plánování je proto nezbytné při ochraně kulturních institucí reflektovat i typologii terorismu a přizpůsobit jí míru opatření dle pravděpodobnosti a charakteru hrozby.

1.4 Typy teroristických útoků

Teroristické útoky jsou násilné činy, které jsou často motivovány politickými, ideologickými nebo náboženskými cíli. Tyto útoky mají za cíl nejen způsobit fyzickou škodu, ale také vyvolat strach a destabilizovat společnost. Jedná se o hrozbu pro globální bezpečnost a stabilitu. Bohužel historie lidstva je plná příkladů takovýchto útoků, které mají dalekosáhlé důsledky na globální bezpečnost a stabilitu. Mezinárodní spolupráce, zvyšování bezpečnostních opatření a vzdělávání veřejnosti jsou klíčovými prvky v boji proti terorismu a ochraně globální bezpečnosti (Jenkins, 2024).

Teroristické organizace po celém světě používají pro dosažení svých cílů různé metody. Mezi tyto metody patří vyhrožování, únosy osob nebo dopravních prostředků, vraždy, bombové útoky, útoky se střelnou nebo s bodnou zbraní, sebevraždění atentátníci a další formy násilných činů.

Bombové útoky patří mezi nejpoužívanější metody teroristických útoků. Výbušné zařízení je velmi úspěšné ve zranění velkého počtu osob a následné dohledání pachatele je obtížné. Útoky prováděné výbušným zařízením lze rozdělit do čtyř kategorií, a to na útoky proti osobám, symbolickým cílům, významným cílům a sériové útoky. Nástražné výbušné zařízení je umísťováno do vozidel a zavazadel. V častých případech je výbušné zařízení umístěno přímo na útočníkovi, který ho na místě útoku odpálí (Brzybohatý, 1999). Nejsmrtelnější teroristický bombový útok byl uskutečněn dne 11.3.2004 ve Španělsku. Během ranní dopravní špičky došlo k deseti explozím ve čtyřech vlacích na třech madridských nádražích. Během těchto útoků bylo na území města Madrid zraněno téměř 2000 osob a 193 lidí přišlo o život. Během vyšetřování byly nalezeny další tři výbušné systémy, které neexplodovaly (Ray, 2005). Dne 7.7.2005 došlo k bombovému útoku v Londýně. Jednalo se o několik bombových útoků v prostředcích veřejné dopravy.

Skupina čtyř sebevražedných útočníků provedla během ranní špičky koordinovaný útok, při kterém došlo k výbuchu tří náloží v soupravách metra a jedné nálože v patrovém autobuse. Útok si vyžádal více než 700 zraněných osob a 52 mrtvých (Ray, 2013). Dne 15. 4. 2013 se v americkém městě Boston konal běžecký maraton. Během maratону, kousek od cílové čáry, došlo k explozi dvou nástražných zařízení. Exploze si vyžádaly 260 zraněných osob a 3 mrtvé (Federation of American Scientist, 2021).

Únosy osob a jejich zadržování jsou určitou formou terorismu, které slouží k náporu na osoby nebo vlády, popřípadě k vyvolání jednání o specifickém problému. Rukojmí bývají také používáni k zajištění únikové cesty po následném teroristickém útoku. Únosy osob se používají k získávání finančních zdrojů pro teroristické skupiny, popřípadě k výměně za spolubojovníky (Brzybohatý, 1999). Mezi takové únosy patří únos letu American Airlines 11 a 77 nebo únos letadla na lince Tel Aviv – Paříž. Únos letu American Airlines 11 proběhl dne 11.9.2001, kdy členové teroristické skupiny Al-Káida pronikli do kokpitu letadla, kde přemohli posádku letadla a převzali kontrolu nad letadlem společnosti American Airlines. Teroristé následně navedli letoun na Světové obchodní centrum a v 8:46 hod. místního času narazili do severní věže. Během nárazu zahynulo 92 osob na palubě letadla, včetně teroristů (Lating, Sherman, Everly, Lowry, 2004). Dne 11. 9. 2001 proběhl únos letu American Airlines 77 na lince z washingtonského Dullesova ve Virginii do Los Angeles. Skupina teroristů z Al-Káida unesla Boeing 757. Jejich cílem bylo provedení koordinovaného útoku s útokem na Světové obchodní centrum. Během posledních minut letu převzali útočníci kontrolu nad letadlem a navedli letadlo na budovu Pentagonu (Federation of American Scientists, 2021). Dne 27.6.1976 došlo k unesení letu číslo 139 společnosti Air France na lince Tel Aviv – Paříž s mezipřistáním v Athénách. Během mezipřistání přistoupili na palubu čtyři teroristé z teroristické skupiny Lidová fronta pro osvobození Palestiny. Ihned po startu ovládli teroristé letadlo s 248 cestujícími a posádkou. Poté odklonili let směr libyjské Benghází, následně pokračovali do Entebbe v Ugandě. Teroristická skupina žádala po Izraelské vládě propuštění 53 palestinských teroristů. Tato událost byla významná z důvodu záchranné operace, kterou provedla izraelská armáda (Blažek, 2021).

Zastrašování a hrozby využívají určité formy vyhrožování. „*Vyhrožování použitím násilí může být stejně účinné jako akce samotná*“ (Brzybohatý, 1999). Teroristé využívají zastrašování jako formu nátlaku na osoby, popřípadě k odlákání pozornosti od skutečné

hrozby. V případě, že dojde k odhalení imitace nástražného výbušného zařízení, se může jednat pouze o odpoutání pozornosti od skutečného výbušného zařízení (Brzybohatý, 1999).

Sabotáže a rozvrácené operace mají za úkol vyvolat chaos, pohybnosti a obavy v určitých místech. Zaměřují se převážně na speciální vojenská zařízení a jejich provoz ve snaze jej poškodit. Jejich cílem je podpora pouličních manifestů a rozvracení vládní moci se snahou o jejich destabilizaci (Brzybohatý, 1999). Mezi významné sabotáže na našem území patří výbuch muničního skladu u obce Vrbětice dne 16.10.2014. Při tomto výbuchu zemřeli dva lidé. V dubnu 2021 oznámila Policie ČR, že výbuch skladu mají na svědomí dva muži ruské rozvědky. Zprvu byl tento akt označen jako teroristický útok na Českou republiku, následně vystoupil premiér České republiky, který prohlásil, že se nejedná o teroristický čin, ale pouze o sabotáž (Krupka, 2024).

Dezinformace a propagandaje vedena prostřednictvím medií. Teroristické skupiny využívají těchto metod ke zviditelnění svých akcí a přesvědčování osob o správnosti své věci. Pomocí propagandy zasévají rozkol mezi obyvatelstvem a vládou (Brzybohatý, 1999).

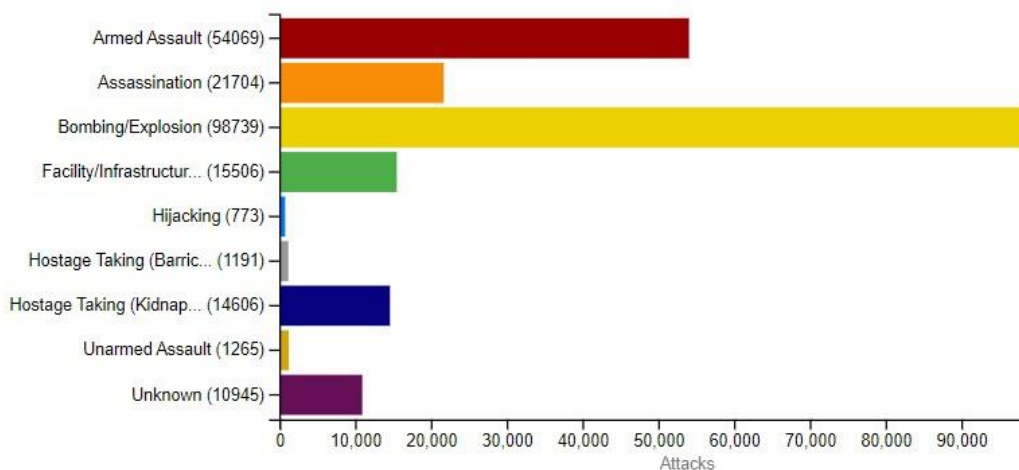
Vražedné útoky jsou vedeny převážně proti známým osobnostem. Zavraždění veřejně známé osobnosti má za následek přitažení pozornosti na danou teroristickou skupinu. Útoky lze dělit do dvou rovin, kdy první rovina se zaměřuje na útoky vedené na krátkou vzdálenost do 6 až 8 metrů. Při těchto útocích se používají chladné a střelné zbraně. Tyto útoky jsou nebezpečné a špatně odhalitelné. Při těchto útocích je pachatel v krátké době zneškodněn. Druhá varianta se zaměřuje na útoky vedené na dálku. Při těchto útocích se používají skrytá výbušná zařízení s odpálením na dálku, dlouhé střelné zbraně, a ve zvláštních případech komplikovanější zbraňové systémy (protipancéřové střely, rakety) (Brzybohatý, 1999). Mezi známé vraždy patří smrt italského premiéra Alda Moro. Dne 16.3.1978 byl Aldo Moro unesen příslušníky Rudé brigády, po 55 dnech věznění byl zabit, a to tehdy, když státní orgány nepřistoupily na podmínky teroristické organizace (Kučerová, 2021). Další závažný útok byl proveden na redakci francouzského časopisu Charlie Hebdo. Tento vražedný útok byl proveden dne 7.1.2015, kdy dva islamisté, pobouření karikaturou Mohameda, provedli útok na redakci časopisu. Atentátníci vyzbrojení automatickými zbraněmi a granátometem vtrhli do budovy a pozabíjeli 12 osob (Robejšek, Loužek, 2004).

V některých případech dochází k propojení jednotlivých typů útoků do kombinovaného útoku, jako tomu bylo v Paříži 2015. Takovýto kombinovaný typ útoku by byl u kulturních akcí a památek vysoce nebezpečný. Pro disertační výzkum zaměřený na ochranu kulturních objektů a akcí má výše uvedené členění zásadní význam, neboť napomáhá identifikovat možné scénáře útoků, které je třeba brát v úvahu při tvorbě bezpečnostních strategií. Různorodost typů útoků vyžaduje specifická opatření – fyzická, organizační i personální – přizpůsobená povaze daného cíle.

1.5 Globální teroristická databáze

Globální teroristická databáze (Global Terrorism Database) je otevřená databáze, která poskytuje podrobné informace o teroristických incidentech po celém světě od roku 1970 do roku 2020, s dalšími každoročními aktualizacemi plánovanými do budoucna. Tato databáze je jedinečná svou komplexností a rozsáhlým pokrytím. Obsahuje více než 200 000 případů teroristických útoků. Globální teroristická databáze je spravována Národním konsorciem pro studium terorismu a reakcí na terorismus. Jedná se o veřejně přístupnou databázi prostřednictvím online rozhraní, které podporuje studium a porozumění teroristickému násilí s cílem jeho eliminace. V rámci této databáze lze provést detailní analýzu teroristických útoků, jejich provedení, počtu obětí. Výše uvedené příklady teroristických útoků poukazují pouze na ty nejvíce mediálně známé útoky. Slouží pro lepší porozumění teroristických útoků (GTD, 2022). Použití GTD v této práci umožnilo srovnání se světovými trendy a poskytlo empirický základ pro určení pravděpodobnosti útoku na kulturní objekty. Její využití posiluje kvantitativní oporu závěrů práce (LaFree & Dugan, 2007).

Od roku 1970 do roku 2020 bylo identifikováno více než 200 000 případů teroristických útoků. Mezi tyto útoky patří ozbrojené útoky, atentáty, bombové útoky, útoky na zařízení a infrastrukturu, únosy, braní rukojmích, neozbrojené útoky, neznámé. Detailní přehled viz obrázek níže (GTD, 2022).

Obrázek 1. Teroristické útoky (zdroj: Global Terrorism Database)

Dle Globální databáze teroristických útoků bylo nejvíce uskutečněných teroristických útoků v roce 2014. Jednalo se o 13 462 útoků. Po tomto roce došlo k mírnému snížení počtu teroristických útoků. Poslední záznam je z roku 2020, kdy došlo k 10 962 útokům. To představuje mírný pokles oproti roku 2014, kdy byl zaznamenán nejvyšší počet teroristických útoků. Je vidět, že i přes mírný pokles teroristických útoků je tato hrozba stále vysoká. Teroristické útoky se zaměřují na vládní instituce, armádní objekty, lidi, letiště. Problematika teroristických útoků je široce zkoumána (GTD, 2022). Pro další výzkum této práce bylo přihlédnuto k výzkumu, který byl prováděn v rámci výzkumu stanovení způsobu hodnocení bezpečnostních aspektů hromadných společenských akcí ve vztahu k násilným bezpečnostním incidentům v zahraničí. Na základě tohoto výzkumu se autor práce rozhodl zaměřit svůj další výzkum na veřejné kulturní objekty a kulturní akce v časovém období od roku 2002 do roku 2019, viz Tabulka 1. „Útoky na kulturní a společenské akce ve světě“ (Míchalcová, Frohlich, 2022).

Tabulka 1. Útoky na kulturní a společenské akce ve světě

Rok	Typ útoku	Počet útoků	Počet mrtvých	Počet raněných
2002	Bombový	2	19	106
2003	Bombový	1	11	48
2004	Bombový	1	6	82
2006	Bombový	1	10	-
2007	Bombový	1	6	48
2008	Bombový, střelná zbraň, granát	4	17	210
2009	Bombový, granát	2	0	51
2010	Bombový, střelná zbraň	3	27	233
2014	Bombový	1	6	12
2015	Střelná zbraň	4	96	215
2016	Střelná zbraň, auto	2	135	486
2017	Bombový, nůž, střelná zbraň	6	98	1050
2018	Střelná zbraň, nůž	1	5	11
2019	Střelná zbraň, nůž	3	16	47

(zdroj: vlastní)

Dalším významným zdrojem je výroční zpráva TE-SAT publikovaná Evropským policejním úřadem Europol, která mapuje teroristickou hrozbu v EU, přičemž zahrnuje i informace od jednotlivých členských států. TE-SAT nabízí přehledné shrnutí trendů v ideologii, taktikách a cílech útoků, a je cenným nástrojem především pro analýzu

evropského kontextu (Europol, 2022). Zprávy TE-SAT byly klíčové pro pochopení aktuálního vývoje terorismu v Evropě a pro začlenění kontextu České republiky do širšího bezpečnostního rámce EU. Tyto databáze byly v rámci této disertační práce využity jako komparativní rámec při ověřování četnosti a typu útoků, které se vyskytují na kulturní cíle. Tímto způsobem se podařilo empiricky podložit rizikovost útoků na kulturní cíle a přispět k výzkumné části práce kvantifikací hrozeb. Přesto je nutné mít na paměti určité limity těchto databází, jako je metodologická nejednotnost, zpoždění aktualizace dat nebo závislost na otevřených zdrojích. Z tohoto důvodu bylo při práci s těmito databázemi nezbytné aplikovat kritické hodnocení relevance a přesnosti dat, jak doporučuje např. Sageman (2014).

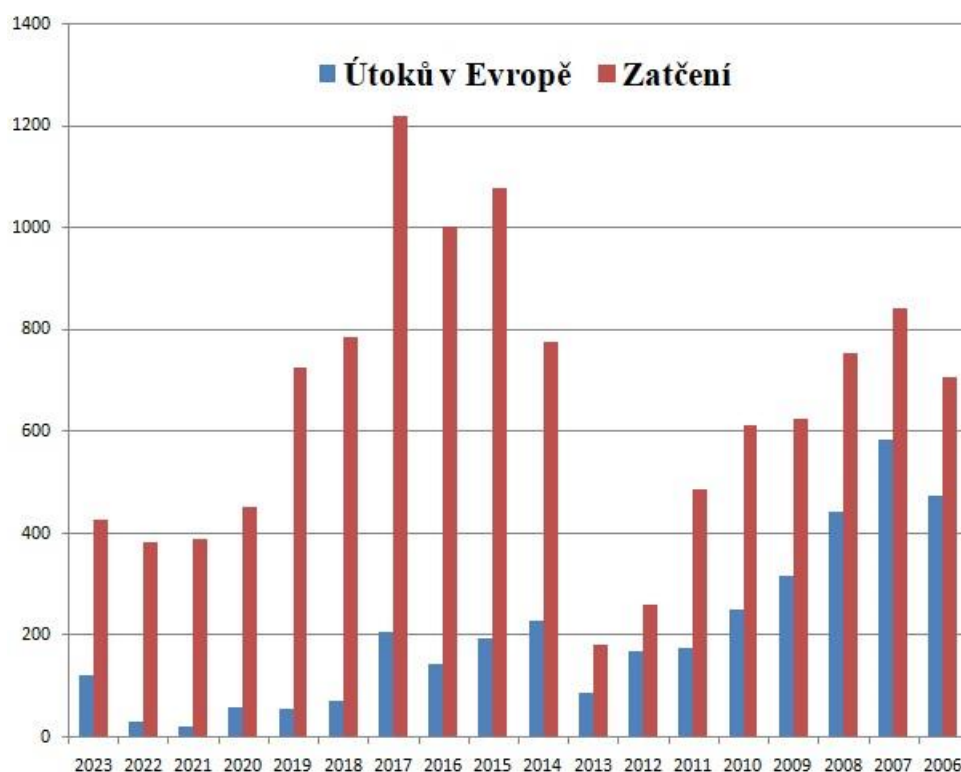
1.6 Teroristické útoky v Evropě

Teroristické útoky v Evropě mají dlouhou a komplikovanou historii. Jejich podoba se v průběhu desetiletí zásadně měnila v závislosti na vývoji geopolitické situace, ideologiích jednotlivých aktérů a také na dostupnosti moderních technologií. Zatímco ve 20. století dominovaly separatistické a levicově extremistické skupiny, v 21. století se do popředí dostává zejména islámský radikalismus a tzv. osamělí vlci. Na boji proti terorismu se podílí Evropský policejní úřad (dále jen Europol). Evropa se v posledních dvou dekadách stala cílem řady významných teroristických útoků, které se zásadně promítly do bezpečnostních politik jednotlivých států i Evropské unie jako celku. Od útoků na madridské vlaky v roce 2004, přes atentáty v Londýně (2005), pařížský masakr v redakci Charlie Hebdo (2015) a koordinované útoky v Bruselu (2016), až po útoky nožem a automobilem ve Francii, Německu nebo Švédsku, je patrný trend přechodu k útokům na tzv. měkké cíle (Europol, 2025). Série těchto teroristických útoků ukázala na zásadní proměnu taktiky džihádistických útočníků, kteří od sofistikovaných bombových útoků přešli k tzv. „low-tech“ metodám – tedy použití dopravních prostředků či chladných zbraní. Tento posun výrazně komplikuje predikci hrozeb a přináší nové výzvy pro ochranu měkkých cílů, které často nejsou vybaveny bariérovými nebo detekčními prvky. Vývoj útoků potvrzuje i zpráva EUROPOL TE-SAT 2022, která poukazuje na trend individualizovaných útoků s minimální logistickou přípravou, ale vysokým mediálním dopadem (EUROPOL, 2022). V tomto kontextu jsou kulturní akce a objekty zranitelné nejen svou symbolickou hodnotou, ale i otevřeností a dostupností.

Evropský policejní úřad

Europol má své sídlo v nizozemském Haagu a představuje klíčovou instituci v oblasti boje proti závažné trestné činnosti a terorismu v rámci Evropské unie. Jeho hlavním posláním je poskytovat podporu členským státům EU při odhalování, vyšetřování a předcházení trestné činnosti, která přesahuje hranice jednotlivých států. Europol nefunguje jako výkonný policejní orgán – nemá tedy pravomoc zatýkat nebo provádět domovní prohlídky. Místo toho zajišťuje koordinaci, výměnu informací, analýzu a odbornou podporu pro národní bezpečnostní složky členských států. Úzce spolupracuje i s partnery mimo EU a s řadou mezinárodních organizací, jako jsou Interpol, OSN nebo NATO (Europol, 2024).

Europol v rámci své činnosti vytváří zprávu o situaci a vývoji terorismu v EU. Zpráva nabízí přehled situace o plánovaných a uskutečněných teroristických útocích v EU. Zpráva je sestavena na základě kvalitativních a kvantitativních údajů poskytnutých členskými státy o teroristických útocích, zatčeních a soudních rozhodnutích vydaných v souvislosti s teroristickými trestnými činy. Aby bylo možné zamyslet se nad vývojem mimo EU, který ovlivňuje bezpečnost unie a jejích občanů, poskytují také partneři Europolu cenné kvalitativní informace a hodnocení obohacující zjištění zprávy. Zprávu doplňují též informace o odsouzeních a zproštěních obžaloby za teroristické trestné činy, jakož i o změnách vnitrostátních právních předpisů týkajících se terorismu (De Bolle, 2024). Za pomoci těchto zpráv byl sestavena obrázek 2., „Teroristické útoky v Evropě“, který mapuje teroristické útoky a zatčené osoby od roku 2006 do roku 2023.

Obrázek 2. Teroristické útoky v Evropě (zdroj: vlastní)

Na obrázku 2 je vidět vývoj zatčení a teroristických útoků v EU, kdy k největšímu počtu zatčení osob, které se podílely anebo připravovaly teroristické útoky, došlo v roce 2017. Jednalo se celkem o 1219 zatčení. Nejvíce teroristických útoků se uskutečnilo v roce 2007, celkem se jednalo o 581 útoků. Europol v rámci svých statistik od roku 2017 do roku 2023 rozdělil teroristické útoky dle jejich motivace, viz Tabulka 2., „Teroristické útoky v Evropě“.

Tabulka 2. Teroristické útoky v Evropě

Útoky	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Džidádismus	14	6	11	13	18	24	33
Pravicový terorismus	2	4	6	4	2	1	5
Levicový a anarchistický terorismus	32	18	1	25	26	19	24
Etnicko-nacionalistický a separistický terorismus	70	0	0	14	1	23	137
Ostatní	2	0	0	1	8	2	6
Celkem	120	28	18	57	55	69	205

(zdroj: vlastní)

Z tabulky 2., „Teroristické útoky v Evropě“ je zřetelně vidět vývoj motivací k útokům. Nejvyšší hodnotu dosáhl etnicko – nacionalistický a separatistický terorismus v roce 2017, a to celkem 137 útoku v EU.

Teroristické útoky v Evropě jsou různého charakteru. V rámci práce se výzkum zaměřil pouze na teroristické útoky na kulturní akce a kulturní objekty od roku 2003 do roku 2021. Teroristické útoky zaměřené na veřejné prostranství byly provedeny v roce 2016 ve Francii v městě Nice, kdy útočník najel nákladním autem do davu během oslav státního svátku. Útok měl za následek 86 mrtvých osob. Souběžně s tímto útokem byl zrealizován útok na restaurace a tržiště na promenádě v Nice (EVROPSKÁ RADA EVROPSKÉ UNIE, 2024). V roce 2017 byl zaznamenán útok v Barceloně (Španělsko) na pěší zóně, při kterém dodávka vjela do lidí na třídě La Rambla, během útoku zemřelo 14 lidí (BBC, 2017). V rámci veřejného prostranství byl spáchán rozsáhlý teroristický útok v Rakousku, během střelby ve Vídni zemřely 4 osoby (AUSTRIAN EMBASSY CANBERRA, 2020). Velké útoky v rámci kulturního představení proběhly ve Velké Británii a ve Francii. Velká Británie zažila velmi významný teroristický útok v Manchester během koncertu zpěvačky Ariany Grande, během tohoto útoku zemřelo 22 osob (LE MONDE, 2025). Dalším útokem na kulturní akce byl v Paříži útok na koncertní sál Bataclan během koncertu rockové kapely. Během tohoto útoku bylo usmrceno 90 osob, uskutečnil se v roce 2015 (EUROSKOP, 2016). Útoky se zaměřují i na náboženské cíle, ve Francii proběhl útok před katedrálou Notre-Dame v Paříži, kde útočník napadl policistu kladivem. Během útoku nebyly žádné ztráty na lidských životech (IDNES, 2017). Na evropském kontinentu proběhl v roce 2015 útok na synagogu a kavárnu v hlavním městě Dánského království, během něhož byly zabity 2 osoby (MACH, 2015). Teroristé si v rámci útoků na náboženské cíle vybrali také synagogy v Istanbulu v Turecku, při kterých si útok v roce 2003 během ranních bohoslužeb vyžádal 27 obětí (EUROSKOP, 2016). K významným svátkům v Evropě patří Vánoce a s nimi související vánoční trhy napříč Evropou. Evropa se stala terčem teroristického útoku v Německu a ve Francii. Během vánočních trhů v Berlíně v roce 2016 útočník použil jako zbraň k útoku nákladní vůz, který předtím odcizil. Během tohoto útoku zemřelo 12 osob (PIEPER, 2021). Nepřímým terčem útoku se staly Vánoční trhy ve Francii v obci Štrasburku. Střelec střelil v centru obce Štrasburk, během střelby zemřeli 2 osoby (IROZHLAS, 2018). Z výše vybraných teroristických útoků je zřejmé, že i na Evropském kontinentě se teroristé zaměřují na kulturní objekty a kulturní akce a je vhodné se v rámci tématu teroristických

útoků zaměřit na tento sektor. Volba cílů vypovídá o snaze teroristů maximalizovat psychologický dopad, což podtrhuje význam ochrany kulturního dědictví jako cíle strategického zájmu.

1.7 Teroristické útoky v ČR

Terorismus představuje jednu z nejzávažnějších hrozeb pro vnitřní bezpečnost států v 21. století. Přestože Česká republika historicky nepatří mezi země, které by byly terorismem významně zasaženy, nelze ji považovat za zcela imunní vůči této formě násilí. Teroristické útoky v Evropě, zejména po roce 2015 (např. útoky v Paříži, Bruselu, Berlíně), vyvolaly zvýšenou pozornost i v českém prostředí. České bezpečnostní složky od té doby výrazně posílily opatření v oblasti prevence, monitoringu radikalizace i ochrany měkkých cílů. Navzdory relativně nízkému počtu teroristických útoků nebo pokusů o ně v České republice zůstává hrozba latentní. Může se projevit v různých formách, a to včetně jednotlivců inspirovaných zahraničními teroristickými ideologiemi (tzv. lone actors) nebo aktivit spojených s extremismem. Zvláštní pozornost se věnuje i potenciálním rizikům spojeným s tranzitem teroristů přes české území, zejména vzhledem k jeho poloze v srdci Evropy. Mezi nejvýznamnější incident, který měl mezinárodní dopad, je incident ve Vrběticích (2014), kdy podle zpravodajských služeb (BIS, 2021) došlo k cílenému útoku cizí státní moci na muniční sklad. Incident ve Vrběticích ilustruje, že i stát s minimem útoků může být cílem sofistikovaného terorismu s mezinárodním přesahem. Tato událost otevřela diskusi o pojetí tzv. státního terorismu a vlivu cizí moci na národní bezpečnostní infrastrukturu. Oproti běžným teroristickým útokům, které mají za cíl vyvolat strach ve veřejnosti, zde šlo primárně o narušení vojensko-ekonomických zájmů ČR. Tato situace zvýšila potřebu analyzovat bezpečnostní hrozby v širším geopolitickém kontextu, což má dopad i na přístup k ochraně měkkých cílů, například kulturních objektů spravovaných státem.

V rámci České republiky jsou evidovány další dva teroristické útoky. Nejposlednější byl teroristický útok, který proběhl dne 1. června 2017 a 28. července 2017, kdy sedmdesátiletý důchodce a volič SPD Jaromír Balda, pokácel dva stromy na kolejiště, aby způsobil nehody na kolejové dopravě. Důvodem tohoto útoku bylo vyvolání strachu z muslimů u občanů České republiky (IROZHLAS, 2019). Druhým teroristickým útokem byl teroristický útok v Praze, dne 2. června 1990 došlo k výbuchu nástražného výbušného systému na Staroměstském náměstí v Praze, který zabil jednoho člověka a dalších 18 osob

zranil. Pachatel útoku nebyl dopaden (IDNES, 2010). Významné jsou i případy jednotlivců inspirovaných extremistickými ideologiemi, jako byl případ pokusu o žhářský útok na mešitu v Brně (2020), které sice nedosáhly rozsahu teroristických útoků na Západě, ale signalizují přítomnost radikalizace i v českém prostředí (Člověk v tísni, 2021).

V kontextu disertační práce je podstatné zdůraznit, že i přes nízkou četnost útoků nelze existenci hrozby vyloučit. Bezpečnostní experti upozorňují, že právě pocit bezpečí a „bezútokové minulosti“ může vést ke snížení preventivní připravenosti – zejména u kulturních objektů a akcí s vysokou návštěvností. Disertační práce na tuto mezeru upozorňuje a navrhuje metodologii, která by měla být využitelná i preventivně. Navíc, česká kulturní infrastruktura zůstává často bez důsledného bezpečnostního auditu, což se může v případě krizové situace projevit fatálně. Tyto skutečnosti potvrzuje i absence pravidelných taktických cvičení zaměřených na ochranu měkkých cílů, a to navzdory existenci metodických doporučení ze strany MV ČR (2017) či EU (European Commission, 2023). Opomíjení kulturních objektů v krizovém plánování představuje systémový problém, který výzkum adresuje.

1.8 Bezpečností hrozby pro měkké cíle

Při správné identifikaci lze zjistit zdroje hrozeb, které mohou ohrozit měkký cíl. Musíme vzít v úvahu, že je zapotřebí chránit nejen osoby, ale také informace a dobré jméno měkkého cíle. Zejména kulturní instituce, historické památky a veřejná shromáždění spojená s kulturními akcemi se ukazují jako extrémně rizikové, neboť kombinují vysokou návštěvnost s nízkou mírou kontroly vstupu. Tato kombinace umožňuje útočníkům nejen způsobit významné ztráty na životech, ale také dosáhnout silného mediálního ohlasu, což je typickým cílem asymetrických forem násilí (Enders & Sandler, 2012).

Mezi zdroje hrozeb pro měkké cíle v České republice patří (MV ČR, 2021):

- extrémisté a osoby útočící z nenávisti;
- mstící se zaměstnanci nebo klienti;
- násilníci zapojení do klasické kriminální činnosti;
- psychicky nemocné osoby;

- skupiny organizovaného zločinu;
- teroristé.

V běžném životě se setkáváme s kriminalitou a útoky psychicky nemocných osob, nelze však vyloučit útoky z osobní msty. Ochrana měkkých cílů se zaměřuje na ochranu osob proti závažným kriminálním činům a proti případným teroristickým útokům. K posouzení vnější i vnitřní ochrany měkkého cíle je zapotřebí vzít v potaz, zda může být terčem útoku. Existuje několik faktorů. Mezi hlavní faktory patří symboličnost cíle a lokalita (MV ČR, 2021).

Způsoby útoků pro jednotlivé bezpečnostní hrozby

Provedení útoku se bude lišit mezi jednotlivými skupinami osob, teroristickými organizacemi a skupinami organizovaného zločinu. Celá situace možného útoku se bude měnit v čase. Z tohoto důvodu není možné definovat obecný seznam ohrožení platný pro všechny měkké cíle. Z tohoto důvodu Ministerstvo vnitra ČR vytvořilo obecnou metodiku, ve které je uveden indikativní seznam možných útoků. Mezi tyto útoky patří (MV ČR, 2021):

- brání rukojmích a barikádová situace;
- falešné oznámení umístění výbušniny;
- fyzické napadení v blízkém okolí objektu;
- jedovatá látka v poštovní zásilce;
- napadení chladnou zbraní;
- napadení měkkého cíle davem;
- napadení střelnou zbraní;
- nastražení imitace výbušniny;
- nájezd vozidla s výbušninou se sebevražedným útočníkem;
- sebevražedný útok s použitím výbušniny;

- únos osoby;
- útok nájezdem vozidla do lidí;
- verbální agrese;
- výbušnina v poštovní zásilce;
- výbušnina v zaparkovaném vozidle;
- žhářský útok.

Výše uvedené hrozby představují výchozí soubor útoků, které je nutné vzít v úvahu. Definované body jsou pomůckou k vytvoření představy, jaké hrozby mohou být pro měkké cíle. Nejsou a ani nemohou být kompletním seznamem pro jednotlivé cíle. Musíme vzít v úvahu individualitu jednotlivých měkkých cílů, dále je zapotřebí vzít v úvahu načasování útoku. Opět je nutné se zaměřit na přímo vybraný měkký cíl. Je nutné vzít v potaz, zda tento měkký cíl má stálou otevírací dobu, kdy se v objektu nachází největší množství osob, pokud jsou zde pořádány akce velkého rozsahu a další faktory (MV ČR, 2021). Tato disertační práce vychází z předpokladu, že právě kulturní objekty a akce v Jihočeském kraji vykazují specifické rysy zranitelnosti, které nebyly dosud dostatečně empiricky ověřeny. Tento výzkumný směr zároveň reflektuje výzvy, které byly definovány v rámci politik Evropské unie na ochranu veřejných prostranství, a které zdůrazňují potřebu propojení teoretických modelů se scénářovým plánováním a operační validací bezpečnostních opatření. Uvedené poznatky potvrzují, že absence systematického mapování bezpečnostních hrozeb v kulturním sektoru představuje slabinu národní bezpečnostní politiky, která dosud nedokázala účinně reagovat na specifika regionálních kulturních lokalit. Význam tohoto výzkumu tak spočívá v jeho potenciálu sloužit jako základ pro zavedení cílenějších ochranných opatření s přímým dopadem na bezpečnostní praxi v regionech.

1.9 Extremismus

Terorismus a extremismus jsou úzce propojené fenomény, které představují vážné hrozby pro globální bezpečnost a stabilitu. Ačkoliv se liší ve svých metodách a konkrétních cílech, sdílí společné kořeny a často vycházejí z podobných radikálních ideologií. Níže je podrobněji rozebrán fenomén extremismu a jeho různé formy, včetně

politického, náboženského a etnonacionalistického extremismu. Extremismus představuje radikální ideologie a postoje, které se vymykají běžnému chápání a toleranci ve společnosti. Extremistická hnutí a jednotlivci se snaží dosáhnout svých cílů, ať už politických, náboženských nebo ideologických, často násilnými nebo nelegálními cestami (Mitts, 2022). Definice extremismu je zásadní při klasifikaci ideologicky motivovaných hrozeb vůči měkkým cílům, jelikož extremistické skupiny často cílí na symbolická místa, jakými jsou památky, kulturní centra nebo veřejná shromáždění.

Extremismus se opírá o ideologie, které jsou v rozporu s demokratickými hodnotami a lidskými právy. Extremistické ideologie často zahrnují nenávist vůči určitým skupinám obyvatelstva na základě rasy, náboženství, národnosti nebo politického přesvědčení. Extremisté neváhají použít násilí, terorismus a jiné nelegální prostředky k dosažení svých cílů. Usilují o radikální změnu politického systému, často násilnými cestami. Existují různé formy politického extremismu, mezi něž patří například pravicový extremismus, který zahrnuje ideologie jako neonacismus a fašismus, které prosazují nadřazenost jedné rasy nebo národa. Oproti tomu je levicový extremismus, který je spíše militantní, komunismus a anarchismus, které usilují o zničení kapitalistického systému a vytvoření nové společenské struktury (Lebeda, 2023). Dopady politického extremismu zahrnují násilné útoky, destabilizaci politického systému a ohrožení demokracie (RT Hon, 2024).

V prosinci 2022 německá policie zatkla 25 osob spojených s hnutím Říšských občanů (Reichsbürger), které plánovaly státní převrat. Vyšetřování zahrnovalo více než 50 osob, z nichž mnozí patřily k vyšším vrstvám společnosti, včetně aristokrata, bývalého soudce a člena Bundestagu, několika bývalých vojenských důstojníků a členů speciálních sil. Tito lidé byli v lednu 2023 obviněni ze zrady a spiknutí s cílem vyvolat občanskou válku a svrhnout vládu (Fitzgerald, 2023). Po prezidentských volbách 8. ledna 2023 příznivci poraženého bývalého brazilského prezidenta Jaira Bolsonara zaútočili na budovy Nejvyššího federálního soudu, Národního kongresu a na prezidentský palác. Tento útok měl za cíl násilně zvrátit demokratickou volbu nového prezidenta. Událost se podobala útoku na americký Kongres 6. ledna 2021, kdy stoupenci poraženého prezidentského kandidáta Donalda Trumpa zaútočili na Kapitol (CT24, 2024). Zkušenosti z Německa a USA ukazují, že neformální extremistické sítě působící na internetu mohou být stejně nebezpečné jako tradiční teroristické buňky, a proto je nutné tyto jevy důsledně zahrnovat do bezpečnostního plánování měkkých cílů. Tyto projevy podtrhují nutnost

rozšířit bezpečnostní analýzy o psychologické a sociální indikátory radikalizace, zejména v komunitách s vysokou mírou frustrace nebo marginalizace. V kontextu ochrany měkkých cílů je třeba zdůraznit, že extremistické skupiny si často vybírají symbolické cíle, jejichž zničení či poškození má silný mediální dopad a slouží jako prostředek propagandy. Kulturní instituce nebo události se pak stávají vhodným nástrojem pro šíření ideologie a vyvolávání strachu v populaci.

Protivládní extremismus představuje závažnou hrozbu pro bezpečnost a stabilitu demokratických států. Nedávné události v Německu, Brazílii a USA ukazují, jak nebezpečné mohou být extremistické skupiny a jejich snahy o destabilizaci politického systému. Boj proti extremismu vyžaduje komplexní přístup, který zahrnuje nejen bezpečnostní opatření, ale také sociální, ekonomické a politické strategie zaměřené na řešení příčin radikalizace. Pochopení těchto fenoménů a jejich dopadů je klíčové pro ochranu demokracie a zajištění míru a stability ve světě (Strnad, Křížek, 2024).

1.10 Motivace a způsob výběru cíle z pohledu útočníka

Výběr cíle útoku bývá u extremistických nebo teroristických aktérů ovlivněn souborem motivačních, strategických a taktických faktorů. Útočníci zpravidla zvažují, jaký bude symbolický, psychologický a mediální dopad jejich činu. Měkké cíle, tedy prostory a objekty s minimální nebo žádnou ochranou, jsou proto záměrně vybírány jako vhodné z hlediska dosažení maximální publicity a šoku (Enders & Sandler, 2012). Z hlediska výzkumu ochrany kulturních měkkých cílů je důležité si uvědomit, že právě jejich veřejná dostupnost a symbolická hodnota (historická, národní, estetická) je činí extrémně atraktivními pro útočníky. Motivace útočníků může vycházet z několika základních motivů: ideologických (náboženský fundamentalismus, krajní pravice nebo levice), nacionalistických, separatistických nebo sociálně-protestních. V posledních letech se objevují i tzv. "single-issue" útočníci, kteří cílí na místa související s konkrétním problémem (ochrana životního prostředí, práva zvířat apod.) (Neumann, 2017). Při plánování útoku hraje roli i možnost úniku, časová nenáročnost provedení útoku, možný počet obětí a dostupnost informací o cíli. V tomto kontextu je alarmující skutečnost, že o většině kulturních památek, divadelních festivalů či zámků jsou veřejně dostupné podrobné informace včetně otevírací doby, půdorysů či technického zajištění akcí. Veřejná otevřenost kulturních institucí, ačkoliv naplňuje demokratické a vzdělávací principy, paradoxně vytváří bezpečnostní zranitelnost, která může být

útočníky zneužita. Někteří útočníci provádějí tzv. prediktivní průzkum cíle, což znamená, že sledují vstupy, počet návštěvníků, časy změny směn apod. Výzkumy ukazují, že tyto postupy nejsou ojedinělé – např. útoky v Bataclanu (Paříž, 2015), na kulturní festival v Ansbachu (2016) nebo v Manchesterské aréně (2017) byly provedeny až po pečlivé analýze možností, kdy byla zvolená doba útoku i místo kvůli maximálním dopadům na oběti a veřejnost (Kenyon & Baker-Beall & Binder, 2023). Z těchto důvodů je nutné posuzovat atraktivitu měkkých cílů nejen podle fyzické ochrany, ale i podle informační otevřenosti a plánovaných událostí s velkou koncentrací osob. Kulturní objekty nejsou pouze statickým prvkem veřejného prostoru, ale představují symbolické hodnoty, které mohou být vnímány jako ideologické cíle pro různé formy násilného extremismu. Teroristické skupiny často volí tyto cíle právě pro jejich vysokou mediální atraktivitu, symbolickou hodnotu a možnost destabilizovat společenskou soudržnost. Jak uvádí Gerstenblith (2010), útok na kulturní dědictví může mít hlubší dopady než fyzická destrukce – cílem je často demoralizace společnosti, narušení kulturní identity a vytvoření dlouhodobého strachu.

2 Současný stav ochrany měkkých cílů

Terorismus, jak ukázala předchozí kapitola, představuje nejen bezpečnostní hrozbu s globálními dopady, ale také proměnlivý fenomén, který se přizpůsobuje sociálním, politickým a kulturním podmínkám cílových společností. Jedním z nejvýraznějších trendů posledních dvou dekad je cílený přesun útočníků na tzv. měkké cíle – tedy prostory s nízkou mírou fyzické ochrany, vysokou koncentrací osob a významným symbolickým potenciálem (Clarke & Newman, 2006). Tento posun souvisí s proměnou taktiky i ideologickým záměrem teroristických organizací, které stále častěji sledují cíl vyvolat psychologický šok, paralyzovat veřejnost a zpochybnit schopnost státu chránit své občany. V této souvislosti vystupují do popředí tzv. kulturní měkké cíle – památky, muzea, divadla, veřejné slavnosti či jiné kulturní akce, které jsou snadno dostupné veřejnosti, zároveň však z hlediska ochrany mimořádně složité na zabezpečení. Zničení nebo narušení takových cílů neznamena pouze materiální škodu, ale i zásah do identity a kontinuity kulturní paměti dané společnosti (Machát & Ziesemer, 2020). Zkušenosti z posledních let, jakými byly útoky na pařížské Bataclan, bruselské metro nebo kábulské muzeum, ukazují, že kulturní instituce i veřejná prostranství nejsou výjimkou, ale často záměrně volenými cíli extremistů. Z pohledu útočníka je kulturní měkký cíl vysoce atraktivní nejen kvůli dostupnosti a publicitě, ale i z důvodu emocionálního dopadu na společnost. Tato logika činí ochranu měkkých cílů klíčovým aspektem současných bezpečnostních strategií. Cílem této kapitoly je představit vývoj konceptu ochrany měkkých cílů, vymezit hlavní přístupy k jejich ochraně a představit institucionální rámec této oblasti v České republice i zahraničí. Současně bude kladen důraz na kulturní objekty a akce, neboť tyto formy veřejného prostoru hrají v regionálním kontextu významnou roli a byly také hlavním předmětem empirického šetření této disertační práce. Praktická i analytická relevance této problematiky je dále posílena skutečností, že v současné době neexistuje jednotný a závazný rámec pro posuzování ohroženosti měkkých cílů v oblasti kultury, čímž vzniká prostor pro odbornou debatu i návrhy z praxe. Z tohoto důvodu je nezbytný výcvik a materiální příprava složek integrovaného záchranného systému, ale i samotné vzdělávání obyvatelstva se zaměřením na postupy, jak se má chovat při vzniku mimořádné události (Paulus, 2015).

2.1 Vymezení pojmu měkký cíl

Pojem „měkký cíl“ není v současné době právně vymezen a nejsou vždy správně nastavena opatření k ochraně obyvatelstva. Měkké cíle jsou nejlépe definovány v problematice ochrany obyvatelstva v případě násilného nebo teroristického útoku. Civilní inženýři problematiku ochrany měkkých cílů spojili s budovami, které je zapotřebí chránit, popřípadě posílit jejich ochranu před možnými teroristickými, klimatickými, požárními a průmyslovými nebezpečími (Duricova, Hromada, 2017).

Přímá definice měkkého cíle neexistuje, a proto je na světové úrovni různě definována. Ve Spojených státech amerických tuto problematiku řeší Ministerstvo pro vnitřní bezpečnost, které definuje měkký cíl jako *„místa, která jsou snadno přístupná velkému počtu lidí, a která mají pouze omezená bezpečnostní nebo ochranná opatření, díky čemuž jsou zranitelnými vůči útoku“* (U.S. Department of Homeland Security, 2018).

Polsko charakterizuje měkký cíl jako „objekt snadno přístupný veřejnosti jako nákupní centra, dopravní uzly, zábavní centra a mnohé další“ (Goniewicz, Burkle, 2019).

V České republice řeší problematiku ochrany měkkých cílů Ministerstvo vnitra ČR, které definuje měkký cíl jako: *„místa s vysokou koncentrací osob a nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům“* (MV ČR, 2021).

2.2 Rozdělení měkkých cílů

Měkké cíle lze rozdělovat do různých kategorií a oblastí podle toho, jestli se jedná o otevřená prostranství nebo uzavřené objekty. Důležité také je, v jakém počtu jsou tato místa navštěvována, a jaký druh osob tyto prostory navštěvují (věřící, cizinci, etnické skupiny). Mezi měkké cíle lze zařadit následující (Kalvach, 2016):

- náměstí a parky, turistické památky, zajímavá místa, muzea, galerie;
- komunitní centra;
- církevní památky a místa určená k aplikaci víry;
- bary, kluby, diskotéky, restaurace a hotely;
- divadla, kina, zábavní centra, koncertní sály;
- veřejná shromáždění, poutě, průvody, demonstrace;
- školy, školská zařízení, koleje, menzy, knihovny;

- nákupní centra, tržiště a obchodní domy;
- stadiony a sportovní haly;
- významné dopravní uzly, autobusová a vlaková nádraží, letištní komplexy;
- nemocnice, polikliniky a další zdravotnická zařízení;
- hrady, zámky, kulturní památky;
- kulturní, sportovní, náboženské a další akce.

Rozdělení měkkých cílů je zvláště důležitý pro účely této disertační práce, neboť umožňuje přesněji vymezit zkoumaný segment měkkých cílů – kulturní památky, instituce a akce, které jsou z hlediska ochrany specifické nejen svou architektonickou hodnotou, ale i proměnlivou návštěvností a veřejným významem.

2.3 Ochrana měkkých cílů

Ochrana měkkých cílů není pouze o ochraně před teroristickými útoky, ale také před přírodními živly. Mezi nejnebezpečnější přírodní katastrofy patří zemětřesení, a s tím spojené další události. Jedná se o přílivovou vlnu tsunami, která je sekundárním jevem zemětřesení, a pokud je zemětřesení silnější než 7,3 stupně Richterovy stupnice, vznikne pokaždé. Nebezpečí tsunami pro Českou republiku v současnosti není aktuální, avšak pro přímořské státy je to závažná hrozba (Říha, 2006). Pokud se nacházíme v zemi, která bývá často zasahována zemětřeseními (Japonsko, západní pobřeží USA, Filipíny, Chile), je zapotřebí se na tuto událost připravit. Když dojde k zemětřesení, je zapotřebí zachovat chladnou hlavu a počítat s možností přílivové vlny tsunami, a proto je důležité dostat se co nejdál od pobřeží. Pokud to není možné, musíme provést ukrytí v nejvyšších patrech okolních budov (Šandor, 2017).

Mezi další přírodní pohromy patří povodně. Povodně jsou pro Českou republiku závažným tématem a již několikrát silně zasáhly území České republiky. Povodně se dělí na přirozené povodně, které jsou způsobeny přírodními jevy, a to táním ledů, táním sněhu, velkým množstvím srážek nebo přívalových dešťů, dále existují zvláštní povodně způsobené civilizačními vlivy (poruchou hráze vodního díla, krizová situace na vodním díle; HZS ČR MSK, 2020). Při povodních je nutné se řídit všemi pokyny, které vydávají zástupci státní správy a složek integrovaného záchranného systému. Je nutné přesunout se z ohrožených míst na bezpečné místo, které není ohroženo záplavami, a zde počkat na příjezd složek integrovaného záchranného systému (Hradec Králové, 2018).

Nejpravděpodobnější ohrožení je ve formě nekontrolovaného hoření (požár), které svým působením ohrožuje životy a zdraví osob, majetku a životního prostředí. Příčina požáru může být antropogenní činnost, technická závada nebo sekundární účinek výbuchu a živelných událostí. V případě malého požáru lze uhasit požár za pomoci hasicího přístroje, v ostatních případech je nutné přivolat složky integrovaného záchranného systému a zahájit evakuaci prostoru. Přesun z místa ohrožení má probíhat co nejrychleji a systematicky a mělo by být využito všech evakuačních cest (Hradec Králové, 2018).

Největším rizikem pro měkké cíle je člověk a jeho působení v rámci měkkého cíle. Z lidského pohledu se jedná o úmyslné či neúmyslné jednání, které má vliv na osoby, jenž se nachází v prostorách měkkého cíle. Neúmyslné jednání vůči měkkému cíli, kdy dochází ke škodám formou různých nehod či špatnou manipulací na zařízení, lze eliminovat dodržováním bezpečnosti práce a školení zaměstnanců. Avšak úmyslné jednání proti měkkému cíli a osobám nacházejícím se v prostorách měkkého cíle je již otázkou bezpečnostních opatření a zavádění bezpečnostních standardů pro ochranu měkkých cílů. V dalších podkapitolách bude popsáno, jak je řešena ochrana měkkých cílů.

2.4 Ochrana měkkých cílů ve světě

Problematika ochrany měkkých cílů se po roce 2001 dostala do popředí zájmu vládních agentur a bezpečnostních organizací napříč kontinenty. Měkké cíle se staly frekventovaným cílem teroristických a násilných útoků, což vyžadovalo nové strategické přístupy na úrovni mezinárodní politiky i místní bezpečnostní správy. Ochrana měkkých cílů je komplexní problematika, která se liší v závislosti na specifických hrozbách a kontextu dané země. Níže je uveden stručný přehled přístupů k ochraně měkkých cílů v České republice, EU, Austrálii, USA a ve Velké Británii (United Nations, 2025).

Ochrana měkkých cílů v EU

Evropská unie v reakci na teroristický útok uskutečněný dne 11. 9. 2001 ve Spojených státech amerických vydala dokument směrnice o terorismu, která obsahuje převážně speciální opatření pro boj s terorismem. V roce 2005 přijala Rada Evropské unie strategii pro boj s terorismem se zaměřením na boj s terorismem na celosvětové úrovni, který má za úkol zvýšit bezpečnost v Evropě. Tato strategie je založena na čtyřech pilířích, které představují ochranu, prevenci, reakci a pronásledování (Eur-lex, 2001). EU rovněž podporuje výzkumné projekty zaměřené na inovativní přístupy k ochraně měkkých cílů

prostřednictvím programů Horizon 2020 a Horizon Europe. Tyto iniciativy se zaměřují například na aplikaci umělé inteligence, zlepšení detekčních systémů nebo školení zaměstnanců veřejných institucí. Přestože strategické směřování EU lze považovat za adekvátní reakci na bezpečnostní hrozby, implementace opatření zůstává v kompetenci jednotlivých států, což často vede k výrazným rozdílům v praxi. Tento poznatek koresponduje i s výsledky vlastní výzkumné části disertační práce, která odhalila značné rozdíly v připravenosti kulturních institucí v Jihočeském kraji.

Ochrana měkkých cílů v Austrálii

Austrálie patří mezi státy s vysoce centralizovaným a metodicky propracovaným přístupem k ochraně měkkých cílů. Klíčovým dokumentem je Národní strategie pro ochranu měkkých cílů (National Strategy for Protecting Crowded Places from Terrorism), která byla přijata v roce 2017. Tato strategie stanovuje rámec spolupráce mezi vládou, policií, místními samosprávami, soukromým sektorem a komunitami (Australian Government, 2017). Mezi tyto dokumenty patří (Commonwealth of Australia, 2017):

- Crowded Places Self-Assessment Tool;
- Crowded Places Security Audit;
- Hostile Vehicle Mitigation Guidelines;
- Active Armed Offender Guidelines;
- Improvised Explosive Device Guidelines.

Strategie Austrálie na ochranu měkkých cílů proti terorismu je založena na silném a důvěryhodném partnerství mezi vládou a osobami odpovědnými za měkké cíle. Cílem je, aby byly měkké cíle co nejlépe chráněny proti teroristickým útokům, a přitom si zachovaly svou skutečnou podstatu a radost, kterou přinášejí. Celonárodní přístup má účinně a efektivně přispět k dosažení tohoto cíle. Strategie zahrnuje čtyři základní prvky (Commonwealth of Australia, 2017):

- budování silnějšího partnerství;
- umožnění lepšího sdílení informací a vedení;
- implementace účinného ochranného zabezpečení;

- zvyšování odolnosti.

Zlepšení odolnosti měkkých cílů spoleshá na to, že všechny zúcastné strany přijmou opatření této strategie. Majitelé, provozovatelé a vlády na všech úrovních musí použít strategie pro ochranu měkkých cílů a implementovat bezpečnostní opatření v souladu se stávajícími předpisy jednotlivých částí Austrálie. Ochrana měkkých cílů před terorismem není jen práce pro vládu, jedná se o sdílenou odpovědnost mezi soukromým sektorem a místní komunitou. Úspěch této strategie spočívá v udržitelném a silném partnerství mezi všemi subjekty napříč Austrálií (Commonwealth of Australia, 2017). Australský přístup je často zmiňován jako příklad efektivního modelu prevence, zejména díky systému dobrovolných bezpečnostních auditů a aktivního zapojení soukromých subjektů. Právě tato participativní dimenze může být inspirací pro aplikaci obdobných principů i v českém prostředí, jak naznačují i výsledky disertační práce týkající se zapojení personálu kulturních institucí do bezpečnostního plánování.

Ochrana měkkých cílů v USA

Ve Spojených státech amerických zajišťuje ochranu měkkých cílů Ministerstvo vnitřní bezpečnosti (Department of Homeland Security). Ministerstvo zajišťuje informovanost veřejnosti, sběr informací o možných hrozbách, koordinaci záchranných složek na státní úrovni a spolupráci s ohroženými subjekty. Ministerstvo za pomoci internetu a sociálních sítí prezentuje politiku ochrany lidských životů a měkkých cílů. Bezpečnost je řešena ve čtyřech hlavních bodech (Beňová, 2019):

- budování partnerských schopností a kapacit;
- provádění výzkumu a vývoje;
- řízení bezpečnostních operací a podpory;
- zvyšování povědomosti a sdílení informací.

Spojené státy americké vydávají přehled měkkých cílů a statistiky útoků, které byly na tyto měkké cíle namířeny. V návaznosti na tuto problematiku vydalo ministerstvo příručku Security of Soft Targets and Crowded Place Resource Guide. Tato příručka je rozdělena do třech hlavních částí. První část je zaměřena na subjekty, které spadají do měkkých cílů. Druhá část se věnuje identifikaci podezřelého chování jedince, zajištění přístupu do objektu, popřípadě reakci na útok. V reakci na útok je vyzdviženo pravidlo

„*Utíkej, schovej se, bojuj*“. Třetí a zároveň poslední část je zaměřena na důležité kontakty (Beňová, 2019).

Mezi další dokumenty, které řeší problematiku měkkých cílů, a na které odkazuje příručka *Security of Soft Targets and Crowded Place Resource Guide*, patří US Department of Homeland Security, 2021):

- Bomb Threat Website.
- Business Continuity Planning Suite.
- Evacuation Planning Guide for Stadiums.
- If You See Something, Say Something.
- Security and Resilience Training.
- Sports Venue Credentialing Guide.
- Tools and Resources to Help Businesses Plan, Prepare and Protect from an Attack.

Americký přístup lze považovat za technologicky a analyticky velmi pokročilý, nicméně bývá rovněž kritizován za vysokou centralizaci a závislost na federálních zdrojích. V evropském a zejména českém kontextu může být inspirací zejména důraz na meziagenturní spolupráci a behaviorální prevenci, což jsou aspekty částečně reflektované i v návrhu taktické přípravy personálu kulturních institucí v této disertační práci. Zkušenosti z USA zdůrazňují význam komplexního a systematického přístupu k ochraně kulturní infrastruktury, včetně prevence radikalizace. Tyto aspekty doplňují zjištění disertační práce o rozdílné úrovni připravenosti jednotlivých kulturních objektů v Jihočeském kraji a podtrhují potřebu jednotných standardů ochrany napříč regiony.

Ochrana měkkých cílů ve Velké Británii

Velká Británie často čelí teroristickým útokům. Tyto útoky se mohou stát kdykoliv a kdekoliv bez předchozího varování. Velká Británie získala během teroristických útoků zkušenosti, které zapracovala do několika dokumentů. Tyto dokumenty jsou primárně zaměřeny na bezpečnost v sektoru, který provozuje podniky, organizace nebo služby, kde se vyskytuje velké množství osob. Mezi tyto dokumenty patří (GOV.UK, 2021):

- MTA Guidance Making Your Organisation Ready.
- MTA Guidance SG Active Delay System.
- MTA Guidance SG Ascend Improving Organisational Response.
- MTA Guidance SG Testing and Exercising.
- MTA Guidance SG Lockdown.
- MTA Guidance SG Preparing Personnel.
- MTA Guidance SG Announcements.
- MTA Guidance SG Working with Police and other Emergency Services.
- MTA Guidance SG Physical Barriers to Delay and Discourage Attackers.

V těchto dokumentech je uvedeno doporučení, jak se chovat v případě teroristického útoku, jak provést fyzické a personální zabezpečení měkkých cílů, a v neposlední řadě je zde uveden checklist, pomocí kterého lze lépe identifikovat možné hrozby (Beňová, 2019). Britský model klade důraz na právní odpovědnost a systémové ukotvení ochrany měkkých cílů. Z pohledu této disertační práce je inspirativní zejména snaha o standardizaci povinností provozovatelů kulturních a veřejných objektů, která v českém prostředí zatím chybí. Implementace podobného přístupu by mohla přispět ke zvýšení bezpečnostního minima napříč objekty v Jihočeském kraji.

2.5 Ochrana měkkých cílů v České republice

Ochrana měkkých cílů v České republice je relativně mladou, avšak dynamicky se rozvíjející oblastí bezpečnostní politiky. V návaznosti na teroristické útoky v Evropě po roce 2015 a doporučení Evropské unie byl vytvořen rámec pro systematickou ochranu veřejných prostor, kulturních zařízení, školských institucí a dalších zranitelných míst. V rámci preventivních opatření je realizována řada vzdělávacích aktivit zaměřených na zvyšování bezpečnostního povědomí, zpracovávají havarijní a evakuační plány, a rovněž jsou prováděna taktická cvičení integrovaného záchranného systému (IZS). V posledních letech roste i spolupráce mezi veřejnou správou, složkami IZS a provozovateli kulturních a turistických zařízení. Česká republika učinila v oblasti ochrany měkkých cílů významný pokrok, avšak stále přetrvává fragmentace

bezpečnostních opatření mezi jednotlivými regiony a typy objektů. Výzkum provedený v této disertační práci potvrdil, že například památkové objekty v Jihočeském kraji vykazují rozdílnou míru připravenosti na krizové situace, což poukazuje na nutnost standardizace přístupů a metodického sjednocení.

Problematika měkkých cílů je řešena v následujících dokumentech:

- Akční plán boje proti terorismu pro léta 2016 až 2018, jenž je rozdělen do třech částí.
- Legislativní návrh v oblasti vnitřní bezpečnosti.
- Návrh opatření ke zvýšení bezpečnosti na mezinárodním letišti v ČR.
- Protiteroristický balíček (neveřejný dokument).
- Audit národní bezpečnosti.
- Bezpečnostní plán měkkého cíle, aneb co by nemělo být opomenuto při jeho zpracování.
- Bezpečnostní standardy pro pořadatele letních sportovních, kulturních a společenských akcí.
- Koncepce ochrany měkkých cílů 2017–2020.
- Strategie České republiky pro boj proti terorismu 2013.
- Systém vyhlášení stupňů ohrožení terorismem.
- Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle aneb co, kdy, kde a od koho vám hrozí.
- Základy ochrany měkkých cílů, metodika.
- 10 principů zodolnění měkkého cíle.

Akční plán boje proti terorismu pro léta 2016 až 2018

Akční plán boje proti terorismu se skládá ze tří samotných dokumentů. První z těchto dokumentů je „Legislativní návrh v oblasti vnitřní bezpečnosti“. Tento dokument je zaměřen na právní rámec problematiky terorismu a vymezuje legislativní rámec pro orgány činné v trestním řízení. Druhý dokument nese název „Návrh opatření ke zvýšení bezpečnosti na mezinárodních letištích v České republice“. Tento dokument se zabývá problematikou vstupů a kontrol osob na mezinárodním letišti. Je zde řešena problematika spolehlivosti zaměstnanců, nakládání se zásilkami a dodatečná opatření. Třetí a zároveň poslední dokument je „Protiteroristický balíček“. Jedná se o neveřejný dokument (MV ČR, 2021).

Audit národní bezpečnosti

Audit národní bezpečnosti řeší problematiku zhoršující se bezpečnostní situace v Evropě s dopadem na Českou republiku. V rámci tohoto auditu zasedla expertní skupina odborníků, jenž se zaměřila na vnější a vnitřní hrozby pro Českou republiku. Mezi dominantní hrozby patří terorismus v Evropě, i když nedosahuje ani zlomku v počtu zraněných a mrtvých osob při dopravních nehodách. Jeho dopad, částečně způsobený medializací, na veřejnost je zjevný. Další dominantní hrozbou je radikalizace a nárůst extremistických a populistických uskupení. Do auditu patří i další hrozby, a to v podobě migrace, přírodních hrozeb, organizovaného zločinu, antropogenní hrozby, energetiky, kyberprostoru, průmyslové a surovinové bezpečnosti, hybridních hrozeb, a v neposlední řadě vlivu cizích mocností. Každá z výše uvedených hrozeb je v auditu popsána, následně zhodnocena a vytvořena SWOT analýza. Na základě těchto výsledků jsou vytvořena doporučení k posílení odolnosti (MV ČR, 2021).

Bezpečnostní plán měkkého cíle

Tento dokument je určen pro majitele a provozovatele měkkých cílů, aby si podle tohoto dokumentu mohli zpracovat praktický bezpečnostní plán, který jim pomůže řešit bezpečnostní otázky měkkého cíle. Je zde také vymezen pojem „měkký cíl“ a jeho konkretizace, co si pod ním lze představit (MV ČR, 2019).

Bezpečnostní standardy pro pořadatele letních sportovních, kulturních a společenských akcí

V tomto dokumentu je řešen právní rámec zahrnující oprávnění pořadatelů, oprávnění obce a povinnosti pořadatele. Jsou zde detailně vysvětleny možnosti regulace, jaké má obec k dispozici. Dále se zde nachází základní bezpečnostní doporučení pro pořadatele sportovních, kulturních a společenských akcí (MV ČR, 2019).

Koncepce ochrany měkkých cílů 2017–2020

Česká republika, stejně jako další státy světa, zavedla koncepci ochrany měkkých cílů, s důrazem na zvýšenou prevenci teroristických útoků a jiných závažných násilných činů na místech s vysokou koncentrací obyvatelstva a nízkou úrovní zabezpečení. Důvodem vzniku této koncepce jsou právě vzrůstající útoky proti měkkým cílům (MV ČR, 2017).

Strategie České republiky pro boj proti terorismu 2013

Strategie České republiky pro boj s terorismem 2013 vychází ze Strategie boje proti terorismu pro léta 2010–2012 a opírá se o principy Bezpečnostní strategie České republiky. Tato strategie v obecné rovině reflektuje zájmy a cíle vnitřní bezpečnosti Evropské unie a je koncipována jako dokument obecné povahy, jehož cílem je seznámit čtenáře s principy boje s terorismem na území České republiky. Jsou zde přiblíženy jednotlivé oblasti, kterých se boj s terorismem dotýká, taktéž zde nalezneme nástin aktuálních slabin bezpečnostního systému České republiky souvisejících s problematikou terorismu (MV ČR, 2013).

Systém vyhlásování stupňů ohrožení terorismem

Jedná se o systém vyhlásování při určitém stupni ohrožení terorismem. Jsou zde uvedeny čtyři stupně ohrožení: základní („nulový“) stav, první stupeň (žlutý trojúhelník), druhý stupeň (oranžový trojúhelník), třetí stupeň (červený trojúhelník). Vyhlášení jednotlivých stupňů ohrožení provádí vláda České republiky na návrh Ministerstva vnitra ČR. Tyto stupně jsou vyhlášovány celostátně, nebo jen teritoriálně (European business enterprise, 2016).

Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle

Cílem tohoto dokumentu je zodpovědět měkké cíle v České republice za pomoci systematického přístupu k jejich zabezpečení. Autoři dokumentu vychází z poznatků, že největší chybou při vytváření bezpečnostních prvků není nedostatek finančních prostředků, ale spíše jejich špatné použití, a to z důvodu špatného pochopení problematiky (MV ČR, 2021).

Základy ochrany měkkých cílů, metodika

Metodika ochrany měkkých cílů se zaměřuje nejen na běžnou ochranu majetku osob a firem, ale také na ochranu před závažnými násilnými útoky, tedy na ochranu fyzických osob. Koncepce metodiky je postavena tak, aby mohla být použitelná nejen při teroristickém útoku, ale také proti násilným útokům extrémistů nebo osob s kriminální motivací (Kalvach, 2016).

10 principů zodolnění měkkého cíle

Jedná se o brožuru, ve které jsou v deseti jednoduchých odstavcích shrnuty základní pokyny pro zodolnění měkkých cílů (MV ČR, 2021).

Další zásadní dokument je instruktážní video s názvem „*Utíkej, schovej se, bojuj*“, který vznikl ve spolupráci Policie ČR a Magistrátu hlavního města Prahy (Pencel, Beránek, 2017).

3 Metodický přístup k hodnocení rizikovosti měkkých cílů

Výzkumné šetření této disertační práce se zaměřilo na dosud nedostatečně prozkoumanou problematiku možného teroristického útoku na kulturní objekty a kulturní akce, konkrétně v rámci území Jihočeského kraje. Důvodem tohoto geografického vymezení není pouze samotná bezpečnostní situace regionu, ale především fakt, že Česká republika disponuje velmi rozsáhlým souborem kulturních památek a každoročně se zde konají tisíce kulturních akcí různých typů, rozsahu a zaměření. Vzhledem k tomuto značnému objemu by plošné zpracování problematiky na celostátní úrovni nebylo metodologicky ani logisticky proveditelné v rámci jednoho výzkumného projektu. Jihočeský kraj byl zvolen jako reprezentativní vzorek především z důvodu vysoké koncentrace kulturních objektů, které jsou navštěvovány turisty z České republiky i ze zahraničí. Region se vyznačuje bohatým kulturně-historickým dědictvím, atraktivním pro širokou veřejnost i významné osobnosti veřejného a politického života, a zároveň se zde koná velké množství kulturních a společenských akcí, které mohou být potenciálním cílem útoku. Podle dostupných údajů se v Jihočeském kraji nachází přibližně 6167 kulturních památek pod správou Jihočeského kraje¹, 38 kulturních objektů pod správou Národního památkového ústavu², 2 památky UNESCO³ a další kulturní objekty v soukromém vlastnictví. V Jihočeském kraji jsou každoročně pořádány stovky kulturních akcí⁴. Samotné Jihočeské divadlo pořádá ročně více než 600 představení⁵. Dalším významným kulturním objektem je divadlo v Českém Krumlově, které pořádá ročně více než 180 představení⁶. V krajském městě se nachází výstaviště České Budějovice, které ročně pořádá více než 40 výstav⁷. Nejnavštěvovanější výstavou na výstavišti České Budějovice je Země živitelka. Tato výstava má mnohaletou historii a jedná se o nejvýznamější zemědělskou výstavu v České republice, kterou navštěvují významní političtí představitelé. Mezi další

¹Údaj o množství kulturních památek pod správou Jihočeského kraje je dostupný na www.kraj-jihocesky.cz/.

² Údaj o počtu kulturních památek v Jihočeském kraji je dostupný na <https://www.npu.cz/cs/uop-ceske-budejovice/pamatky-v-nasem-kraji>.

³ Památky UNESCO v ČR dostupné na www.unesco-czech.cz/unesco-pamatky/.

⁴ Seznam akcí v Jihočeském kraji dostupný na www.kudyznudy.cz/.

⁵ Dostupné na www.jihoceskedivadlo.cz/.

⁶ Dostupné na www.divadlo.ckrumlov.cz/cz/mestske-divadlo-cesky-krumlov/.

⁷ Dostupné na <https://www.vcb.cz/>.

významné kulturní akce patří festival Hradů CZ, Holešovické slavnosti, Borůvkobraní v Borovanech, Dětský myslivecký den na zámku Ohrada a další.

Vzhledem k tomu, že se jedná o velké množství kulturních památek a kulturních akcí je zapotřebí provést roztrídění těchto měkkých cílů, dle úrovně rizika, které představují. Pro tyto účely byla autorem práce vytvořena stupnice, která určuje míru rizika kulturních objektů a akcí, viz Tabulka 3., „Úroveň rizika“.

Tabulka 3. Úroveň rizika

Úroveň rizika	Zařazení kulturního objektu a kulturní akce
První úroveň rizika	Malé, méně navštěvované kulturní památky (menší muzea, kaple, drobné historické objekty, opuštěné památky). Kulturní akce lokálního významu.
Druhá úroveň rizika	Národní kulturní památky s běžnou návštěvností (větší muzea, galerie, historické budovy s pravidelným provozem, významné sakrální objekty). Kulturní akce národního významu (akce s vysokým výskytem osob a zvýšenou propagací).
Třetí úroveň rizika	Významné a frekventované kulturní památky (památky UNESCO, velké katedrály, státní hrad a zámky, památníky s vysokou symbolickou hodnotou). Kulturní akce s mezinárodním rozsahem.
Čtvrtá úroveň rizika	Památky a kulturní akce pod přímou hrozbou útoku, terorismu nebo vandalismu, památky s velmi vysokou symbolickou hodnotou (významná náboženská místa a náboženské akce, památky s mezinárodním rozsahem, které plní další funkce).

(zdroj: vlastní)

Klíčová kritéria pro vytvoření tabulky úrovně rizika byla stanovena dle velikosti objektu, návštěvnosti a významnosti. Na základě této stupnice došlo k zařazení jednotlivých kulturních objektů a kulturních akcí do příslušných úrovně rizika, a sice dle jejich velikosti návštěvnosti a významnosti. Pro další fázi výzkumu byla vybrána druhá a třetí úroveň rizika. Čtvrtá úroveň rizika se v současné době v Jihočeském kraji nevyskytuje. V rámci druhé a třetí úrovně rizika bylo identifikováno 62 měkkých cílů. Toto číslo bylo během výzkumu několikrát upraveno. V důsledku pandemie COVID 19 byl ukončen gastronomický festival Gastrofest České Budějovice. Ukončena byla rovněž obnova

Synagogy v obci Hluboká nad Vltavou. Oproti tomu byly do seznamu přidány dvě kulturní akce, a to Adventní trhy České Budějovice a Adventní trhy Český Krumlov.

3.1 Možnosti využití analytických metod

V druhé fázi výzkumu bylo zapotřebí určit metodiku, na základě, které budou měkké cíle z druhé a třetí úrovně rizika vyhodnoceny, a na základě které u nich bude určena pravděpodobnost ohroženosti daného měkkého cíle. Pro tyto účely hodnocení je možné vybrat několik metod. Pro další výzkum bylo zapotřebí vybrat správnou metodiku pro hodnocení rizika teroristického útoku. Na výběr je několik metodik, mezi které patří metodika CARVER, metodika OODA, metodika ISR a metodika DESSERT.

Tyto metodiky nezohledňují problematiku přímého útoku teroristického útoku. K tomu účelu slouží česká metodika „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“ vydaná Ministerstvem vnitra České republiky. Metodika je rozsáhlá a její aplikace na všech 62 vybraných měkkých cílů je časově velmi zdlouhavá a při jejím zpracování je nutné detailní poznání objektu. Z tohoto důvodu bude použita metodika u pěti nejrizikovějších měkkých cílů na základě výsledků vybrané metodiky.

Metodika CARVER

Metoda CARVER pohlíží na problematiku ohrožení měkkých cílů z pohledu možného útočníka. Cílem metodiky je nalézt nejmenší cestu odporu a co nejefektivněji provést útok na měkký cíl. Výsledkem analýzy CARVER je výpočet hodnoty zranitelnosti cíle. Základním principem metody CARVER je přiřazování hodnoty cíli dle bodové škály od 1 do 10 pro jednotlivé faktory.

CARVER je tvořený následujícími faktory, které určují cílový objekt:

1. Kritičnost (Criticality) – Jak důležitý je cíl pro nepřátelské operace?
2. Dostupnost (Accessibility) – Jak snadné je se k cíli dostat?
3. Obnovitelnost (Recuperability) – Jak rychle může být poškozený cíl obnoven?
4. Zranitelnost (Vulnerability) – Jak snadné je způsobit cíli významné škody?
5. Účinek (Effect) – Jaký dopad bude mít útok na cíl na širší operační prostředí?
6. Rozpoznatelnost (Recognizability) – Jak snadné je identifikovat cíl v operačním prostoru?

Tyto faktory pomáhají plánovačům vybrat nejlepší cíle nebo komponenty daného cíle k útoku. Každému faktoru je přidělena číselná hodnota, která je poté umístěna do rozhodovací matice. Součet hodnot určuje prioritu útoku na daný cíl nebo jeho konkrétní část. Na strategické či operační úrovni může proces CARVER poskytnout seznam nepřátelských systémů nebo subsystémů. Na taktické úrovni může identifikovat komponenty subsystémů, které jsou ideální k útoku, přičemž tyto komponenty obdrží nejvyšší hodnocení (SULLIVAN, 2007). Metodika CARVER má své silné i slabé stránky. Silnou stránkou metodiky je její přehlednost a intuitivní bodovací systém. Tento bodový systém podporuje konzistentní a objektivní rámec pro stanovení hodnotících cílů. Další předností je její flexibilita, kdy lze tuto metodiku použít ofenzivním nebo defenzivním způsobem (BAGHAI, 2024). Slabou stránkou metodiky je její subjektivita. Hodnocení cíle je dáno praxí a mírou zkušeností v dané problematice hodnotitele. Z toho vyplývá, že stejný subjekt hodnocení má od různých hodnotitelů různé výsledky. V tomto se odráží spolehlivost výsledků (YOUNG, 2023).

Metodika OODA

Metodika OODA je stanovena na čtyřfázovém modelu rozhodování. Tuto metodiku vyvinul John Boyd, který sloužil jako plukovník u letectva Spojených států amerických. Původně byla metodika vytvořena pro zlepšení rozhodovacích procesů během vzdušných soubojů pilotů amerického letectva. Její použití lze aplikovat v oblastech podnikání, práva a kybernetické bezpečnosti.

Metodika OODA je tvořena smyčkami:

1. Observe (Pozoruj) - Shromažďování aktuálních informací z prostředí.
2. Orient (Orientuj se) – Analýza a interpretace získaných informací s ohledem na vlastní zkušenosti a znalosti.
3. Decide (Rozhodni se) – Výběr optimálního postupu na základě analýzy.
4. Act (Jednej) – Implementace vybraného postupu a následné vyhodnocení výsledků pro další iteraci smyčky.

Metodika OODA má své pozitivní i negativní stránky. Významná pozitiva této metodiky patří její rychlá reakce na měnící se podmínky, adaptivita a její neustále přizpůsobování se prostředí, tyto faktory jsou klíčové v dynamickém prostředí. Negativní stránka metodiky je v jejích ukvapených rozhodnutích, kdy je kladen důraz na rychlost. Právě

rychlost může vést k nepromyšlenému rozhodnutí bez analýzy všech relevantních faktorů. Spolu s rizikem ukvapených rozhodnutí je další velmi výrazný negativní prvek subjektivita, kdy fáze orientace je ovlivněna osobními zkušenostmi. Navzdory těmto omezením zůstává OODA smyčka cenným nástrojem pro zlepšení rozhodovacích procesů v prostředích vyžadujících rychlou adaptaci a reakci (HUANG, 2015).

Metodika ISR

Metodika ISR je ve velké míře využívána vojenskými a zpravodajskými organizacemi. Metoda se zaměřuje na:

1. Intelligence (Zpravodajství) - Shromažďování a analýza informací k pochopení schopností, záměrů a aktivit protivníka.
2. Surveillance (Sledování) - Nepřetržité monitorování oblastí nebo cílů za účelem detekce a sledování aktivit.
3. Reconnaissance (Průzkum) - Specifické mise zaměřené na získání detailních informací o konkrétních cílech nebo oblastech.

Metodika má svá pozitiva při využívání moderních technologií, mezi které patří bezpilotní prostředky a satelitní snímkování. Za pomoci monitorovacích prostředků dochází ke zvýšenému povědomí o celkové situaci a k včasné identifikaci možných hrozeb. Sběr velkého množství dat umožní lépe analyzovat celou situaci a připravit se na zvládnutí mise. Negativem této metodiky je obrovské množství dat. Velké množství dat může zahltnout analytiku, kteří pak mohou špatně rozhodnout o důležitosti jednotlivých informací. Nasazení bezpilotních prostředků musí být kompatibilní s dalším softwarem, který využívají analytici. Celkově je celá analýza náročná na zdroje a kybernetické útoky (DEMPSEY, 2014).

Metodika DESSERT

DESSERT je inovativní rámec navržený pro provádění red teamingových cvičení ve velkém měřítku s cílem získávat empirická data a zlepšit obecnou platnost výsledků. Metoda se zaměřuje na identifikaci zranitelností, testování obranných opatření a předvídání nových hrozeb. Klíčové aspekty metodiky DESSERT jsou:

1. Distributed (Distribuovaný přístup) - Využití širokého spektra účastníků k simulaci různých útočných scénářů, což umožňuje získat rozmanitější data.

2. Empirical (Empirická metoda) - Sbírání a analýza dat z provedených cvičení pro získání objektivních poznatků o zranitelnostech a účinnosti obranných opatření.
3. Systematic (Systematický postup) - Standardizace procesů a metodik pro zajištění konzistence a opakovatelnosti cvičení.
4. Scalable Red Teaming (Škálovatelnost) - Možnost provádět cvičení ve velkém měřítku, což zvyšuje statistickou významnost získaných dat a umožňuje lepší generalizaci závěrů.

Pozitiva metodiky jsou v empirickém přístupu a rozsáhlému sběru dat. Poskytuje DESSRT spolehlivější a obecněji platné výsledky. Velká negativa metodiky představují zapojení velkého počtu účastníků do simulací útoků, což může vyvolat etické otázky týkající se potenciálních bezpečnostních rizik. Další negativum spočívá v provádění rozsáhlých cvičení, která vyžadují značné zdroje včetně času, financí a personálu. Rámec DESSRT představuje významný krok vpřed v oblasti red teamingu tím, že umožňuje provádět empirická a škálovatelná cvičení, která poskytují hlubší vhled do bezpečnostních hrozeb a zranitelností. Nicméně je důležité pečlivě zvážit logistické, etické a analytické výzvy spojené s jeho implementací (BEHLENDORF a ACKERMAN, &DESSRT, 2022).

Pro další výzkum bylo zapotřebí vybrat jednu metodiku. Metodika DESSRT využívá pro stanovení výsledků při simulaci útoku velké množství osob, což u 62 měkkých cílů nelze objektivně provést. Z tohoto důvodu se nehodí pro další výzkum. Metoda ISR využívá pro mapování bezpilotní prostředky a satelitní snímky. Satelitní snímky jsou v současné době dostupné. Legislativa neumožňuje létat bezpilotními prostředky nad některými objekty. Nevhodnost této metodiky vyplývá z toho, že nemohou být získána všechna relevantní data. Metoda OODA se orientuje na rychlé vyhodnocování potenciálních hrozeb, právě její rychlá implementace může mít za následek neobjektivní zhodnocení situace. Poslední je metodika CARVER. A právě metodika CARVER umožňuje získání základních informací o cíli a učinění rozhodnutí, zda je tento cíl potenciálně vhodný pro možný útok. V rámci výzkumu je zapotřebí se podívat na problematiku ohroženosti měkkého cíle právě pohledem možného útočníka a vyhodnotit, jaký cíl je nejlepší pro možný útok. A právě metodika CARVER nám tento pohled nabízí.

Metodika „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“

Metodika „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“ vydaná Ministerstvem vnitra České republiky je navržena tak, aby pomohla identifikovat a analyzovat rizika spojená s objekty nebo akcemi, kde se shromažďuje větší počet osob a kde je nízká úroveň zabezpečení proti násilným útokům. Tento systematický přístup umožňuje provozovatelům měkkých cílů lépe porozumět potenciálním hrozbám a efektivně plánovat a implementovat bezpečnostní opatření. V rámci metodiky je zapotřebí definovat tyto cíle:

1. Identifikace hodnot - (co chránit – osoby, infrastruktura).
2. Identifikace zdrojů hrozeb - (pachatelé, extremisté, organizovaný zločin).
3. Identifikace způsobů útoků - (fyzické napadení, výbušniny, rukojmí).
4. Určení lokalizace a načasování útoků.
5. Výpočet pravděpodobnosti útoku (dostupnost zbraní, složitost provedení).
6. Stanovení dopadů útoku (na životy, infrastrukturu, finance, společenství).
7. Výpočet celkové míry ohroženosti jako součin pravděpodobnosti a dopadu.

Celkový výpočet Vyhodnocení míry ohroženosti vychází ze dvou základních složek: pravděpodobnosti útoku a dopadu útoku. Každá složka se rozpadá do několika hodnotících podkategorií, které jsou hodnoceny na sedmibodové škále. Cílem je získat přehled o tom, které hrozby představují nejvyšší riziko, a to nejen na základě toho, jak jsou pravděpodobné, ale i jak závažné mohou být jejich následky.

V rámci metodiky je nutné identifikovat možné hrozby pro měkký cíl. Mezi možné zdroje hrozeb patří:

- teroristé;
- kriminální osoby a psychicky nemocní lidé;
- extremisté a rasově vedené útoky;
- útoky vedené proti určitým národnostem;
- náboženský extremismus.

Pokud chceme chránit měkké cíle, je zapotřebí nejdříve definovat možné zdroje útoků, potenciální možné útoky a jaký druh útoku může být proveden. Není možné definovat jeden univerzální seznam pro všechny měkké cíle v České republice. Metodika nabízí

několik různých hrozeb. Nejméně riziková hrozba je verbální napadení a mezi nejrizikovější patří sebevražedný útočník, výbušnina, střelba.

Pro stanovení ohroženosti měkkého cíle je zapotřebí určit faktory možného útoku. Mezi ty patří:

- dostupnost zbraně;
- výskyt útoku;
- složitost útoku;
- dopad na lidské životy;
- dopad na objekt;
- finanční dopad;
- dopad na činnost objektu.

Jednotlivé faktory mají svoji výjimečnost. Pro jednotlivé charakteristiky je přiřazen bodový systém od 1 do 7 bodů, kdy 7 bodů je největší pravděpodobnost a 1 bod je nejmenší pravděpodobnost vzniku události. Daný bodový systém je specifický pro každý jednotlivý útok.

„Faktor Dostupnosti zbraně“ je ukazatel, jak jednoduše se potenciální útočník dostane k možné zbraní, viz Tabulka 4. „Faktor Dostupnosti“. Je zapotřebí určit, o jakou zbraň se jedná, zda o chladnou zbraň, jako jsou různé druhy sečných zbraní, nebo zbraň, která se dá volně získat nebo koupit v obchodě bez nutné registrace či získání potřebných povolení. Dále je třeba vzít v potaz dostupnost dané zbraně a její získání. V neposlední řadě se také musí vzít v potaz, jak je těžké danou zbraň ovládat a jak se s ní zachází, či jestli je nutné provést odborné zaškolení pro danou zbraň.

Tabulka 4. Faktor Dostupnosti

7	6	5	4	3	2	1
Beze zbraně	Zbraň běžně dostupná (např. nůž, teleskopický obušek atd.)	Více zbraní běžně dostupných, zbraň méně běžně dostupná (např. auto)	Zbraň na povolení, případně více takových zbraní (např.	Zbraň získaná kriminální činností (černý trh apod.) bez potřeby	Zbraň získaná kriminální činností, s potřebou odborného zaškolení s krátkou	Zbraň získatelná kriminální činností, s potřebou odborného zaškolení s dlouhou

			střelná zbraň)	odborného zaškolení	dobou dodání	dobou dodání
--	--	--	-------------------	------------------------	-----------------	-----------------

(zdroj: Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle, 2018)

„Faktor Výskyt útoku“ určuje, jak často se daný druh útoku vyskytl v České republice a v relevantním zahraničí České republiky, viz Tabulka 5. „Faktor Výskyt útoku“. V této tabulce se určuje, jak často daný útok nastal na území České republiky a v relevantním zahraničí, kdy „relevantním zahraničím“ jsou myšleny státy Evropské unie a státy s podobnou ekonomickou situací a stylem života, mezi které patří Norsko, Japonsko, USA a Rusko (před válečným konfliktem s Ukrajinou).

Tabulka 5. Faktor Výskyt útoku

7	6	5	4	3	2	1
Vyskytl se již mnohokrát v ČR	Vyskytl se mnohokrát v relevantním zahraničí	Vyskytl se několikrát v ČR	Vyskytl se několikrát v relevantním zahraničí	Vyskytl se ojedinele v ČR	Vyskytl se ojedinele v relevantním zahraničí	Nevyskytl se nikdy ani v ČR ani v relevantním zahraničí

(zdroj: Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle, 2018)

„Faktor Složitost útoku“ určuje, jak je daný útok proveditelný v návaznosti na přístupnost místa, viz Tabulka 6. „Faktor Složitost útoku“. V rámci této tabulky je určující přístupnost měkkého cíle v rámci otevírací doby objektu a složitosti přístupu do objektu.

Tabulka 6. Faktor Složitost útoku

7	6	5	4	3	2	1
Veřejně přístupné místo	Veřejně přístupné místo zabezpečeno jednoduchými bezpečnostními prvky, snadno zdolatelnými (sloupky, nízké ploty, brány bez plotů atd.)	Veřejný prostor, ohraničen plotem a branou	Veřejný prostor, ohraničen plotem a branou, obsluha u vstupu do prostoru	Veřejný prostor, ohraničen plotem a branou, fyzická kontrola osob a vozidel u vstupu do prostoru	Chráněné místo viditelnými bezpečnostními prvky (mříže, betonové zábrany proti vjezdu vozidel) obtížně zdolatelné, veřejnosti přístupné	Chráněné místo ostrahou a bezpečnostními prvky, veřejnosti přístupné či nepřístupné místo

(zdroj: Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle, 2018)

„Faktor Dopad na lidské životy“ určuje množství a závažnost zraněných osob při útoku. V rámci tohoto faktoru dochází ke změně číslování, a to tak, že nejmenší možný dopad na osoby je hodnocen 1 bodem a smrtelná zranění s velkým počtem osob jsou hodnocena 7 body, viz Tabulka 7. „Faktor Dopad na lidské životy“.

Tabulka 7. Faktor Dopad na lidské životy

7	6	5	4	3	2	1
Vážná zranění většího množství osob a úmrtí většího množství osob	Vážná zranění většího množství osob a úmrtí jednotlivců	Vážná zranění většího množství osob	Vážná zranění jednotlivců	Lehká zranění většího množství osob	Lehká zranění jednotlivců	Úlek/šok, popř. drobná zranění

(zdroj: Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle, 2018)

„Faktor Dopad na objekt“ určuje, jaký bude mít následek daný útok na objekt, zda dojde k úplnému zničení objektu, nebo pouze k drobným škodám, viz Tabulka 8. „Faktor Dopad na objekt“. V rámci vybraných útoků se počítá s možným celkovým zničením objektu,

kdy dojde k úplnému zničení, nebo bude plná obnova trvat desítky let, anebo dojde pouze k drobným škodám, a to jak na objektu, tak případně v jeho okolí (vjezdové brány, dveře, ploty).

Tabulka 8. Faktor Dopad na objekt

7	6	5	4	3	2	1
Zničení objektu, případně narušení statiky	Rozsáhlé omezení funkčnosti objektu či možnosti pořádání akcí	Omezení funkčnosti části objektu či části akce	Závažnější poškození objektu či narušení akce bez omezení funkčnosti	Lokální omezení funkčnosti místnosti či části akce	Drobné poškození objektu či narušení akce bez omezení funkčnosti	Žádné či drobné poškození objektu či narušení akce

(zdroj: Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle, 2018)

„Faktor Finanční dopad“ ukazuje, jaké budou přímé finanční ztráty případným útokem. V rámci těchto útoků jsou odhadované finanční ztráty z prodeje vstupenek v daném období a je odhadována ztráta na majetku, viz Tabulka 9. „Faktor Finanční dopad“. Dopad ekonomicky likvidační je brán v případech, kdy dojde k dlouhodobému uzavření objektu, které bude mít za následek výpadek zisků ze vstupného a vysoké náklady na obnovu objektu.

Tabulka 9. Faktor Finanční dopad

7	6	5	4	3	2	1
Dopad ekonomicky likvidační	Dopad nad 500.000 Kč	Dopad do 100.000 Kč	Dopad do 100.000 Kč	Dopad v řádu desítek tisíc Kč	Dopad do 5.000 Kč	Bez dopadu, případně zanedbatelný

(zdroj: Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle, 2018)

„Faktor Dopad na činnost objektu“ ukazuje, jaký bude mít daný útok dopad na činnost objektu z dlouhodobého pohledu, viz Tabulka 10. „Faktor Dopad na činnost“. Zde se jedná o opětovné provázání předchozích dopadů, kdy finanční dopady a poškození objektu mají dopad na otevírací dobu objektu.

Tabulka 10. Faktor Dopad na činnost

7	6	5	4	3	2	1
Ukončení činnosti objektu	Dočasné přerušení	Reálné riziko ohrožení osob při účasti na dalších aktivitách	Všeobecná obava být aktivní ve společenství, větší omezení aktivit	Menší omezení aktivit	Slabý dopad na úrovni jednotlivců	Bez zjevného dopadu na činnost

(zdroj: Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle, 2018)

Celková míra ohroženosti se vypočítá jako součin hodnoty pravděpodobnosti a hodnoty dopadu. Výsledkem je číselná hodnota, která umožňuje mezi sebou porovnat různé scénáře.

Vzorec pro výpočet celkové míry ohroženosti:

$$\text{CELKOVÁ MÍRA OHROŽENOSTI} = \Sigma \text{PRAVDĚPODOBNOSTI} \times \Sigma \text{DOPADU}$$

Metoda hodnocení míry ohroženosti měkkého cíle je jednoduchý, ale velmi efektivní nástroj pro zjištění, které typy útoků představují největší riziko. Poskytuje podklad pro kvalifikované rozhodování při plánování bezpečnostních opatření. Nejde o exaktní predikci útoků, ale o systematické porovnání rizik a jejich dopadů (Kalvach, & Vangeli, 2018). Silné stránky této metodiky jsou její flexibilita, praktická použitelnost avšak i tato metodika má i své slabiny. Tato metodika nereflektuje sezónní změny v rámci měkkého cíle a také nereflektuje specifické události, které jsou nad rámec běžného provozu. Takovéto události mohou mít za důsledek změnu výpočtu ohroženosti měkkého cíle.

4 Aplikace vybraných metodik k hodnocení ohrožení měkkých cílů

Pro účely hlubší analýzy ohroženosti měkkých cílů v Jihočeském kraji byly vybrány dvě specifické metodiky – metodika CARVER a metodika „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“, přičemž každá z nich plní v rámci výzkumu odlišnou, avšak vzájemně se doplňující roli.

Metodika CARVER byla zvolena především z důvodu své schopnosti analyzovat rizikovost cíle z perspektivy potenciálního útočníka. Vzhledem k tomu, že jedním z cílů této disertační práce je identifikace nejatraktivnějších měkkých cílů v regionu, metodika CARVER poskytuje vhodný rámec pro určení pravděpodobného chování útočníka. Díky své struktuře založené na šesti faktorech (Criticality, Accessibility, Recuperability, Vulnerability, Effect, Recognizability) umožňuje rychlé a systematické srovnání různých cílů podle jejich atraktivity pro útok. Silnou stránkou této metodiky je rovněž její vysoká míra adaptability – je možné ji upravit podle typu hodnoceného objektu i cíle výzkumu. V rámci této práce byla metodika rozšířena o váhové koeficienty a přesněji definované otázky pro každý faktor, což výrazně přispělo ke snížení subjektivity hodnocení. CARVER tak slouží jako filtrační nástroj pro výběr nejrizikovějších cílů, které jsou následně podrobeny detailní analýze pomocí náročnější metodiky Ministerstva vnitra.

Metodika „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“ se na rozdíl od metodiky CARVER, která simuluje útočnou perspektivu, zaměřuje na komplexní analýzu z pohledu obránce, tzn. provozovatele, vlastníka či správce objektu. Jedná se o metodiku oficiálně používanou v rámci bezpečnostní politiky České republiky a její výhodou je důkladná systémová analýza konkrétních hrozeb, pravděpodobností jejich výskytu a dopadů útoků na různé oblasti činnosti objektu. Tato metodika byla zvolena především pro detailní vyhodnocení pěti nejrizikovějších cílů, které vzešly z hodnocení pomocí metodiky CARVER. Díky své preciznosti, orientaci na reálné hrozby a škálovatelnosti dopadu umožňuje vyhodnotit, jaké konkrétní typy útoků představují největší nebezpečí a kde přesně je nutné posílit bezpečnostní opatření.

Kombinace metodiky CARVER a metodiky „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“ byla zvolena záměrně. CARVER slouží jako nástroj pro rychlou orientaci a selekci cílů z

útočné perspektivy, zatímco oficiální metodika MVČR poskytuje hlubokou a strukturovanou analýzu bezpečnostních rizik u konkrétních vybraných cílů. Společně tyto dvě metodiky umožňují komplexní zhodnocení rizik v regionu, a to jak z hlediska útočného potenciálu, tak z hlediska dopadů a potřeby ochrany.

4.1 Metodika CARVER

Metoda CARVER byla z teoretického hlediska již představena v předchozí kapitole, jako součást výběrového rámce pro hodnocení rizikovosti měkkých cílů z pohledu útočníka. Tato kapitola navazuje aplikací metodiky na podmínky Jihočeského kraje, přičemž dochází k jejímu přizpůsobení a rozšíření o nové prvky s cílem zajistit její vyšší přesnost, objektivitu a praktickou využitelnost při hodnocení kulturních objektů.

Metodika CARVER byla rozšířena o následující aspekty:

1. Upřesněné pomocné otázky pro každý faktor.
2. Váhové koeficienty reflektující významnost jednotlivých faktorů.

Upřesněné pomocné otázky pro každý faktor

Pro každý z šesti faktorů byly stanoveny konkrétní hodnotící otázky, které napomáhaly eliminaci subjektivity hodnocení. Např. u dostupnosti se hodnotilo nejen množství přístupových cest, ale také technická kontrola vstupů (kamery, bezpečnostní rám, přítomnost ostrahy). Metodika byla upravena tak, aby byla co nejvíce přizpůsobena problematice ochrany měkkých cílů se zaměřením na kulturní objekty a kulturní akce. Každý faktor má pět otázek proto, aby se omezilo subjektivní hodnocení dle hodnotitele a nedocházelo k rozdílným výsledkům od různých hodnotitelů. Pro jednotlivé faktory byly definovány otázky, při potvrzení odpovědi na tuto otázku jsou započítány dva body. Maximální počet bodů pro jednotlivé faktory je 10 bodů, minimální počet je 0 bodů, v případě, že nedojde k potvrzení předem definovaných otázek.

Prvním faktorem je „Významnost“ (C). Je to faktor, který nám odpoví na významnost daného cíle. Jak je cíl atraktivní pro případný útok z pohledu mediálního zájmu a kulturního dědictví národa. Pro „Faktor Významnost“ byly určeny tyto otázky:

- kulturní dědictví;
- mezinárodní význam;

- mediálně známý objekt;
- významnost měkkého cíle;
- dopad na širokou veřejnost.

Druhým faktorem je „Přístupnost“ (A). Přístupnost určuje, jak je snadný přístup k danému cíli, jaký je druh přístupových cest, zda je možný přístup vozidlem nebo pěšky. Patří sem i přístup k mapovým podkladům běžně přístupným na internetových sítích a viditelná přítomnost bezpečnostních zaměstnanců. Zabezpečení objektu je nutné rozdělit na technické a fyzické zabezpečení objektu. Pro „Faktor Přístupnost“ byly určeny tyto otázky:

- možnost přístupu vozidlem;
- volný/zpoplatněný přístup;
- volný přístup k mapovým podkladům;
- žádné osobní kontroly osob;
- částečný přístup i mimo pracovní dobu / otevírací dobu.

Třetím faktorem je „Obnovitelnost“ (R). Obnovitelnost určuje časové období, které je zapotřebí k plné funkčnosti objektu po případném teroristickém útoku. V tomto případě se útočník pokouší způsobit co největší škody, aby tento útok byl po dlouhou dobu v paměti civilního obyvatelstva. Pro „Faktor obnovitelnost“ byly určeny tyto otázky:

- do 3 měsíců;
- od 3 do 6 měsíců;
- od 6 do 12 měsíců;
- od 12 do 24 měsíců;
- více jak 24 měsíců.

Čtvrtý „Faktor Zranitelnost“ (V) udává nutnost vyvinutí úsilí pro daný útok. V případě měkkých cílů v Jihočeském kraji byla určující lokace daného měkkého cíle, zda je daný cíl navštěvován zahraničními turisty, a především rychlost a možnost nasazení složek IZS. Proto je v rámci „Faktoru Zranitelnost“ důležité, zda se v blízkosti měkkého cíle vyskytuje stanice Policie ČR, ZZS Jčk a HZS Jčk. Pro faktor zranitelnost byly určeny tyto otázky:

- nepřítomnost PČR v obci;
- nepřítomnost HZS Jčk v obci;
- nepřítomnost ZZS Jčk v obci;
- přítomnost velkého počtu cizinců;
- špatný přístup těžké techniky složek IZS.

Pátý „Faktor Počet zasažených osob“ (E) hodnotí daný útok dle množství obětí. Dá se předpokládat, že případný útok bude mít za následek velké množství obětí. Proto je v tomto faktoru zohledněna roční návštěvnost objektu a množství osob na určitém prostoru. Pro faktor počet zasažených osob byly určeny tyto otázky:

- do 100 osob na 10 m²;
- více jak 100 osob na 10 m²;
- návštěvnost do 50 000 osob / rok;
- návštěvnost do 100 000 osob / rok;
- návštěvnost na 150 000 osob / rok.

Poslední faktor je „Rozpoznatelnost“ (R). Jedná se o faktor, jenž udává, jak velké úsilí musí útočník vynaložit při získávání informací o daném měkkém cíli. Jedná se o informace o cíli, které lze získat z internetových zdrojů. Každá veřejně přístupná informace nebo videozáznam dá danému útočníkovi dostatek informací proto, aby se rozhodl, zda je dané místo vhodné pro případný útok. Pro „Faktor Rozpoznatelnost“ byly určeny tyto otázky:

- webové stránky měkkého cíle;
- plánec měkkého cíle;
- videozáznam o měkkém cíli;
- informace o návštěvnosti;
- na webu přístupné publikace o měkkém cíli.

Na základě výše uvedených otázek je maximální počet dosažených bodů 60. Při dosažení maximálního počtu bodů je měkký cíl velmi atraktivní pro možný teroristický útok. Je také zapotřebí brát v úvahu jednotlivá kritéria hodnocení a jejich významnost. Každý

faktor má v rámci výzkumu určitou váhu. Tuto problematiku metodika CARVER neřeší a bere všechny faktory na stejné úrovni. To má za následek zkreslování výsledků daného výpočtu. Z tohoto důvodu byl do metodiky implementován váhový koeficient pro adekvátní vyhodnocení relevantnosti výsledků. Váhový systém umožní přesnější stanovení priorit, což vede k efektivnějšímu využití zdrojů a lepšímu plánování zásahů.

Váhové koeficienty reflektující významnost jednotlivých faktorů

Proto, aby metodika CARVER lépe reflektovala významnost jednotlivých faktorů, byl do metodiky zaveden váhový koeficient. Každému kulturnímu objektu byl přiřazen specifický koeficient podle sezónní proměnlivosti návštěvnosti a typu akce (např. festival, výstava, státní památka). Tento váhový koeficient přiřazuje procentuální váhu jednotlivých faktorů a určuje významnost jednotlivých faktorů. Procentuální rozdělení bylo navrženo na základě významnosti jednotlivých faktorů. Míra významnosti byla určena autorem práce na základě expertního odhadu. Pro jednotlivé faktory byl určen tento váhový koeficient:

- Criticality (C_k) - 30 %
- Accessibility (A_k) - 20 %
- Recognizability (R_k) - 10 %
- Vulnerability (V_k) - 10 %
- Effect (E_k) - 20 %
- Return on effort (R_k) - 10 %

Pro následný výpočet ohroženosti měkkého cíle (Σ_c) byl stanoven vzorec:

$$\Sigma_c = (C \cdot C_k) + (A \cdot A_k) + (R \cdot R_k) + (V \cdot V_k) + (E \cdot E_k) + (R \cdot R_k).$$

V rámci výpočtu jsou stanoveny bodové hodnoty v rozmezí 0–10 bodů pro jednotlivé faktory. Každá otázka v rámci jednoho faktoru je hodnocena dvěma body. V rámci vzorce jsou faktory označeny:

- C = bodové hodnocení Významnosti,
- A = bodové hodnocení Přípustnosti,
- R = bodové hodnocení Obnovitelnosti,
- V = bodové hodnocení Zranitelnosti,

- E = bodové hodnocení Počet zasažených osob,
- R = bodové hodnocení Rozpoznatelnost.

Metodologický rámec aplikace metodiky

Zavedení váhového systému do metodiky CARVER umožňuje detailnější a flexibilnější analýzu cílů, což vede ke snížení subjektivity a lepší alokaci zdrojů. Klíčovým krokem je definování relevantních kritérií a stanovení jejich relativní důležitosti pomocí váhových koeficientů, které musí být podpořeny kvalitními daty a expertními názory. Přestože tento přístup přináší významné přínosy, vyžaduje pečlivou implementaci, školení a pravidelnou revizi nastavených parametrů, aby odpovídaly aktuálním podmínkám. Při vyhodnocení měkkého cíle může definovaný cíl dosáhnout maximálního počtu 70 bodů po započítání váhového koeficientu. Pokud cíl dosáhne nejvyššího hodnocení, je zapotřebí takovýto cíl podrobit dalšímu zkoumání, aby byly odhaleny možné hrozby pro měkký cíl.

Pro každý z 62 kulturních objektů a akcí v Jihočeském kraji byla vyplněna CARVER matice. Výsledné bodové skóre sloužilo jako základ pro stanovení pořadí cílů podle jejich atraktivity pro potenciální útočníky. Následně bylo vybráno pět nejrizikovějších měkkých cílů, u kterých byla provedena detailní bezpečnostní analýza podle metodiky Ministerstva vnitra ČR.

Tento dvoustupňový přístup (prvotní selekce – detailní rozbor) zajišťuje efektivní využití lidských i materiálních kapacit, protože metodika CARVER umožňuje rychlou orientaci v rozsáhlém seznamu objektů, zatímco druhá metodika poskytuje hloubkový pohled na specifická rizika.

Hlavním přínosem této části práce je návrh vylepšené metodiky CARVER pro účely ochrany měkkých cílů v kulturním prostředí. Díky kombinaci taktického pohledu (z pohledu útočníka) a začlenění realistických aspektů (mediální známost, fyzická ochrana) umožňuje tato metodika:

- objektivní srovnání kulturních objektů,
- zacílení preventivních opatření na skutečně ohrožené cíle,
- zefektivnění přidělování bezpečnostních zdrojů,
- lepší plánování taktických cvičení a školení personálu.

Tato část práce zároveň dokazuje, že i původně vojenská metodika může být efektivně adaptována pro civilní účely, pokud je správně lokalizována a propojena s praktickými daty z konkrétního prostředí.

4.2 Metodika „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“

Metodika „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“, kterou vydalo Ministerstvo vnitra České republiky, je určena k analýze zranitelnosti veřejně přístupných míst a událostí z pohledu potenciálních bezpečnostních hrozeb. Jedná se o nástroj, který umožňuje systematicky identifikovat, hodnotit a snižovat rizika spojená s terorismem, násilnými útoky nebo jinými mimořádnými událostmi. Metodika vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle nabízí seznam možných útoků. Z tohoto seznamu bylo vybráno několik možných hrozeb, které mají přímou vazbu na pět nejrizikovějších míst v Jihočeském kraji. Mezi tyto útoky patří:

- verbální napadení;
- napadení beze zbraně;
- napadení chladnou zbraní (bodné, sečné atd.);
- falešné oznámení o umístění výbušniny nebo jiné nebezpečí;
- žhářský útok;
- napadení měkkého cíle davem osob (násilné shromáždění);
- brání rukojmích a barikádová situace;
- napadení střelnou zbraní (dlouhé a krátké palné zbraně);
- útok vozidlem do 3,5 t (malé a střední osobní vozy, dodávky, pic kup);
- nájezd vozidlem s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou;
- výbušniny v prostoru (bez přítomnosti útočníka);
- výbušnina v zaparkovaném vozidle;
- sebevražedný útočník.

Tato metodika se opírá o komplexní přístup k hodnocení rizik a je koncipována tak, aby reflektovala specifika českého právního a bezpečnostního prostředí. Je použitelná pro široké spektrum měkkých cílů, ať už se jedná o školy, zdravotnická zařízení, dopravní uzly či kulturní objekty a akce.

Postup hodnocení je rozdělen do několika základních kroků:

1. Identifikace chráněných hodnot – tj. co je potřeba chránit (osoby, majetek, infrastruktura, data).
2. Identifikace zdrojů hrozeb – jaké typy útočníků nebo hrozeb přicházejí v úvahu (např. terorismus, narušení veřejného pořádku).
3. Určení možných scénářů útoků – typové způsoby útoků (výbušniny, vozidla, střelba, žhárství apod.).
4. Lokalizace a načasování útoku – kde a kdy by k útoku mohlo dojít (např. během konání kulturních akcí).
5. Pravděpodobnost realizace útoku – kvalitativní i kvantitativní ohodnocení pravděpodobnosti.
6. Analýza dopadů – dopad útoku na osoby, budovy, ekonomiku a veřejnost.
7. Výpočet míry ohroženosti – kombinací pravděpodobnosti a dopadu vzniká výsledné rizikové skóre.

Každý z těchto prvků se hodnotí na škále 1–7 bodů. Kombinací bodového ohodnocení je možné určit prioritní oblasti pro přijetí bezpečnostních opatření. Načasování útoku na měkký cíl je období, kdy je možné vstoupit do objektu, ve kterém se nachází návštěvníci. Útok mimo otevírací dobu by ztratil na významnosti a došlo by pouze k poškození stavebního objektu. Poškození objektu má určitý význam v podobě ztráty kulturní památky a finančních ztrát, v případě ZOO Hluboká je možné úmrtí exotických zvířat. To je však v porovnání s lidskými životy ztráta zanedbatelná. Proto by měl být veden útok v době, kdy jsou objekty otevřeny, je zde velká kumulace osob na jednom místě a potenciální útočník dokáže zasáhnout velké množství osob na malém místě. Dále musí být zohledněn fakt, že vybrané měkké cíle provozují během roku různé akce, které mají za úkol zvýšit návštěvnost objektu. Tyto akce vždy přivolají zvýšený počet návštěvníků, jsou mediálně prezentovány a jsou plánovány dlouhodobě dopředu. Proto má potenciální útočník dostatek času se na chystanou akci připravit a provést útok co nejpřesněji. Z důvodu každoročního opakování těchto akcí lze velmi jednoduše získat přehled

o množství návštěvníků, jejich pohybu a místech, kde se shromažďuje větší množství osob.

Pro vybrané měkké cíle byl stanoven výpočet dle dokumentu „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“. Dle zmíněné metodiky se výpočet zaměřuje na dvě hlavní kritéria, kterými jsou „Pravděpodobnost“ a „Dostupnost“. Výpočet pravděpodobnosti probíhá součtem třech faktorů. Jedná se o faktory dostupnost, složitost a výskyt. Dané faktory jsou hodnoceny bodovou škálou od 1 do 7. Pro určení dané hodnoty byla provedena rekognoskace přímo na místě vybraných měkkých cílů. Výpočet je součet daných faktorů, kdy maximální součet je $7 + 7 + 7 = 21$. Jedná se o největší pravděpodobnost možného vzniku, opakem je výpočet $1 + 1 + 1 = 3$, kdy je nejnižší pravděpodobnost vzniku události.

Druhým kritériem je „Dopad“. Kritérium „Dopad“ je závislé na množství osob, které se v době útoku nachází v areálu měkkého cíle, a dále, jaký bude dopad na daný objekt, zda dojde k drobnému poškození nebo úplnému zničení objektu. Další dílčí částí je finanční dopad, a to ve formě finančních ztrát například ztráty vstupného a investic do nutných oprav objektu a jeho okolí. Stanovení finančního dopadu je úměrně závislé na činnosti objektu, kdy dojde u jednotlivých útoků stanovení doby, po kterou je nutné uzavřít areál objektu. Celkový dopad je tedy součet čtyř faktorů:

- dopad na životy;
- dopad na objekt;
- finanční dopad;
- dopad na činnost.

Stejně jako u kritéria „Pravděpodobnost“ jsou jednotlivé dopady útoků hodnoceny bodovou škálou 1 až 7 bodů. Maximální součet je $7 + 7 + 7 + 7 = 28$, kdy je dopad největší a jsou největší škody na lidské životy a nejvyšší finanční ztráty. Nejnižší dopad je součet bodů $1 + 1 + 1 + 1 = 4$, kdy jsou finanční dopady nejnižší a ztráty na lidských životech nulové.

V rámci metodiky výpočtu bylo zapotřebí změnit hodnocení v rámci faktoru „Finanční dopad“ a „Dopad na činnost“. Tyto faktory byly upraveny tak, aby lépe reflektovaly situaci v rámci ochrany kulturních objektů. U „Faktoru Finanční dopad“ došlo v rámci metodiky výpočtu změny finančních hodnocení (navýšení částek) s ohledem

na ztrátovost finančních zisků při výběru vstupného a obnově kulturního objektu viz Tabulka 11. „Finanční dopad“.

Tabulka 11. Finanční dopad

7	6	5	4	3	2	1
Dopad ekonomicky likvidační	Dopad nad 1000.000 Kč	Dopad do 1000.000 Kč	Dopad do 500.000 Kč	Dopad do 100.000 Kč	Dopad do 10.000 Kč	Bez dopadu, případně zanedbatelný

(zdroj: vlastní)

„Faktor Dopad na činnost“ byl upraven dle možnosti provozu jednotlivých kulturních objektů, přičemž byla tabulka doplněna o sezónnost, kdy případný útok může ukončit provoz objektu pouze v danou sezónu, viz Tabulka 12. „Dopad na činnost objektu“.

Tabulka 12. Dopad na činnost objektu

7	6	5	4	3	2	1
Ukončení činnosti objektu	Sezónní uzavření objektu (do 1 roku)	Uzavření objektu na méně než 30 dnů	Uzavření objektu na méně než 7 dnů	Omezení provozu, objekt uzavřen na několik hodin, max. jeden den	Omezení provozu, objekt je v provozu	Bez zjevného dopadu na činnost

(zdroj: vlastní)

Celková míra ohroženosti je ukazatelem možného ohrožení vybraných měkkých cílů. Pro jednotlivé měkké cíle toho bude dosaženo tak, že vynásobíme předchozí výsledky z tabulek „Pravděpodobnosti“ a tabulek „Dopadu“. Tento výpočet bude proveden u každé ze 13 kategorií útoků a všech 13 výsledků, bude sečten dohromady. Finální výsledek ukáže celkovou míru ohroženosti měkkého cíle.

1. Verbální napadení – Pravděpodobnost útoku x Dopad na měkký cíl = Míra ohroženosti.
2. Napadení bez zbraně – Pravděpodobnost útoku x Dopad na měkký cíl = Míra ohroženosti.

3. Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé atd.) – Pravděpodobnost útoku x Dopad na měkký cíl = Míra ohroženosti.
4. Falešné oznámení umístění výbušniny nebo jiné nebezpečné látky – Pravděpodobnost útoku x Dopad na měkký cíl = Míra ohroženosti.
5. Žhářský útok – Pravděpodobnost útoku x Dopad na měkký cíl = Míra ohroženosti.
6. Napadení měkkého cíle davem (násilné shromáždění) – Pravděpodobnost útoku x Dopad na měkký cíl = Míra ohroženosti.
7. Braní rukojmí a barikádová situace – Pravděpodobnost útoku x Dopad na měkký cíl = Míra ohroženosti.
8. Napadení střelnou zbraní (dlouhá, krátká zbraň) – Pravděpodobnost útoku x Dopad na měkký cíl = Míra ohroženosti.
9. Útok vozidel do 3,5 t (malé a střední osobní vozy, dodávky, pic kup) – Pravděpodobnost útoku x Dopad na měkký cíl = Míra ohroženosti.
10. Nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou – Pravděpodobnost útoku x Dopad na měkký cíl = Míra ohroženosti.
11. Výbušnina v prostoru (bez přítomnosti útočníka) – Pravděpodobnost útoku x Dopad na měkký cíl = Míra ohroženosti.
12. Výbušnina v zaparkovaném vozidle – Pravděpodobnost útoku x Dopad na měkký cíl = Míra ohroženosti.
13. Sebevražedný útočník – Pravděpodobnost útoku x Dopad na měkký cíl = Míra ohroženosti.

Celková míra ohroženosti měkkého cíle se vypočítá součtem všech mír ohroženosti pro jednotlivé faktory, maximální dosažený výsledek je 7 644 bodů.

Hodnocení je vypracované dle metodiky ohroženosti měkkého cíle. Tuto metodiku sestavilo Ministerstvo vnitra ČR. Avšak tato metodika nereflektuje některé souvislosti, které mohou významně ovlivnit výpočet ohroženosti měkkého cíle. Mezi hlavní faktory patří to, že metodika nereflektuje u některých cílů jejich sezónnost. Dalším závažným nedostatkem metodiky je to, že některé měkké cíle pořádají nad rámec své běžné činnosti různé akce (koncerty, divadlo, vernisáže, adventní trhy, velikonoční trhy, různé slevové akce atd.) Metodika nebere v potaz rozdílnost mezi pravděpodobnostmi útoku a dopad útoku. Z toho důvodu je zapotřebí zavést do metodiky váhový koeficient pro jednotlivá kritéria.

Váhový koeficient vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle

V původní metodice MVČR nejsou jednotlivá kritéria diferencovaná podle typu objektu. Proto zavádíme váhové koeficienty, které reflektují význam konkrétních faktorů pro měkké cíle. Z tohoto důvodu byl zavedený váhový koeficient při určování pravděpodobnosti útoku (W_p) a dopad útoku (W_d). Váhový koeficient byl nastavený v rozsahu od 0,8 do 1,5. Pokud byl váhový koeficient nastaven v menším rozsahu, bylo by nutné zahrnout i mnohem méně atraktivní cíle. V případě nastavení velkého koeficientu, můžedojít ke zkreslení výsledků a metodika by byla nerelevantní. Koeficienty byly určeny kombinací tří přístupů:

- Analýza sekundárních dat – návštěvnost objektů a informací poskytnutých správci objektů.
- Expertní odhad – na základě konzultací se zástupci IZS, kulturních institucí a vlastní znalosti prostředí.
- Porovnání událostí mimo běžný provoz – např. počet osob přítomných při běžném provozu vs. při velké akci.

Koeficienty byly zavedeny v rozmezí 0,8 až 1,5, kde hodnota 1,0 představuje běžný provoz, vyšší hodnoty reflektují zvýšené riziko (např. větší koncentraci osob, význam akce, sezónní maximum), nižší pak sníženou expozici.

Kritéria váhového koeficientu pro pravděpodobnost útoku, viz Tabulka 13. „Váhový koeficient W_p “.

Tabulka 13. Váhový koeficient W_p

Váhový koeficient W_p	Popis
0,8 – 1,0	Méně atraktivní cíle pro útočníky (např. sklady, venkovské úřady)
1,1 – 1,3	Částečně přístupné cíle, významnější pro veřejnost (např. historické památky, obchodní centra)
1,4 – 1,5	Extrémně exponované cíle (např. letiště, vlaková nádraží)

(Zdroj: vlastní)

Kritéria váhového koeficientu pro dopad útoku, viz Tabulka 14. „Váhový koeficient W_d “.

Tabulka 14. Váhový koeficient W_d .

Váhový koeficient W_d	Popis
0,8 – 1,0	Nízký dopad (např. sklady, malé administrativní budovy)
1,1 – 1,3	Střední dopad (historické památky, obchodní centra)
1,4 – 1,5	Kritický dopad (elektrárny, nemocnice, letiště)

(Zdroj: vlastní)

Na základě výše uvedených tabulek s váhovými koeficienty lze k jednotlivým měkkým cílům přiřadit daný váhový koeficient pro daný měkký cíl. To má za následek změnu výpočtu celkové ohroženosti měkkého cíle. Následný výpočet ohroženosti lze vyjádřit vzorcem:

$$\text{Míra ohroženosti} = (P \times W_p) \times (D \times W_d)$$

V rámci vzorce jsou faktory označeny:

P = součet pravděpodobnosti útoku,

D = součet dopadu útoku,

W_p = váha pravděpodobnosti,

W_d = váha dopadu.

U některých měkkých cílů je zapotřebí brát také v úvahu sezónnost těchto měkkých cílů z tohoto důvodu. Následný výpočet ohroženosti lze vyjádřit vzorcem:

$$\text{Míra ohroženosti} = (P \times W_p \times W_s) \times (D \times W_d)$$

V rámci vzorce jsou faktory označeny:

P = součet pravděpodobnosti útoku,

D = součet dopadu útoku,

W_p = váha pravděpodobnosti,

W_d = váha dopadu.

W_s = sezónní koeficient

Celková míra ohroženosti se pak vypočítá tak, že se sečtou všechny míry ohroženosti pro jednotlivé faktory.

V neposlední řadě je zapotřebí také počítat s možností pořádání různých druhů akcí, které nejsou běžné. Proto je zde vytvořen faktor „Kulturní akce“ (W_a). Tyto kulturní akce mají různý význam, a proto jsou stanoveny tři úrovně, viz Tabulka 15., „Váhový koeficient kulturní akce W_a “. Tyto úrovně odrážejí počet účastníků těchto akcí.

Tabulka 15. Váhový koeficient kulturní akce W_a

Typ akce	Počet účastníků	W_a
Malé akce (lokální koncerty, menší výstavy)	do 500 osob	1,1
Střední akce (historické festivaly, tematické dny)	500–5000 osob	1,3
Velké akce (státní ceremonie, masové koncerty)	více než 5000 osob	1,5

(Zdroj: vlastní)

Následný vzorec pro výpočet míry ohroženosti:

$$\text{Míra ohroženosti} = (P \times W_p \times W_s \times W_a) \times (D \times W_d)$$

V rámci vzorce jsou faktory označeny:

P = součet pravděpodobnosti útoku,

D = součet dopadu útoku,

W_p = váha pravděpodobnosti,

W_d = váha dopadu,

W_s = sezónní koeficient (uvádí se pouze u měkkých cílů, které působí celý rok),

W_a = faktor kulturní akce.

Přesnější výpočet s pomocí váhových kritérií umožní lepší plánování bezpečnostních opatření.

Metodologický rámec aplikace metodiky

Mezi silné stránky metodiky patří její všestrannost, orientace na obranný přístup a relativně snadná aplikovatelnost pro české podmínky. Její slabinou však může být zvýšená náročnost na kvalitu a dostupnost vstupních údajů, které jsou nezbytné pro objektivní hodnocení.

V rámci této disertační práce byla metodika Ministerstva vnitra ČR využita pro detailní bezpečnostní hodnocení pěti vybraných kulturních objektů, které byly dříve

identifikovány jako nejrizikovější na základě předběžné analýzy metodikou CARVER. Tento postup umožnil přechod od teoretické selekce cílů ke konkrétním návrhům bezpečnostních opatření. Například u Státního zámku Hluboká nad Vltavou byla pomocí této metodiky identifikována největší zranitelnost v oblasti fyzické ochrany, a to na hlavním nádvoří během kulturních událostí, kdy dochází ke kumulaci osob bez dostatečného kontrolního režimu. Na základě těchto poznatků bylo navrženo doplnění o kontrolní vstupy, preventivní přítomnost bezpečnostní služby a zpracování specifického evakuačního plánu.

Přínosem aplikace této metodiky v práci je zvýšení míry objektivizace při návrhu bezpečnostních opatření a současně posílení legitimacy výzkumných výstupů při jednání s veřejnými institucemi. Metodika se tímto ukázala jako efektivní nástroj pro tvorbu bezpečnostních strategií pro konkrétní objekty a může sloužit jako model i pro další regiony mimo Jihočeský kraj.

5 Výsledky metodik

V této kapitole jsou podrobně rozpracované jednotlivé kategorie výsledků metodik. V části nazvané „Výsledky metodiky CARVER“ jsou obsaženy popisy jednotlivých měkkých cílů, podle kterých byl stanoven daný počet bodů pro jednotlivé měkké cíle. V části „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“ jsou představeny jednotlivé výsledky pro pět nejrizikovějších měkkých cílů dle metodiky CARVER. Na základě „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“ bylo provedeno taktické cvičení zámek Hluboká 2019 a zámek Český Krumlov 2022. Výsledkem cvičení bylo zjistit připravenost složek IZS na případný teroristický útok. V rámci cvičení proběhlo měření času u jednotlivých činnostech zasahujících složek IZS, které bylo za pomoci Ganttova diagramu porovnáno s normovaným časem pro zasahující složky IZS. Silné a slabé stránky zásahu byly kolektivně projednány s jednotlivými zástupci IZS.

5.1 Výsledky metodiky CARVER

Každý z identifikovaných cílů byl hodnocen na základě šesti kritérií metody CARVER. Hodnoticí kritérium metodiky CARVER je 0 bodů, kdy byl cíl nejméně atraktivní pro případný útok. Opakem je pak maximální hodnota, a to 60 bodů. V tomto případě je takovýto měkký cíl nejvíce atraktivní pro případný teroristický útok. Tento proces zahrnoval kvantitativní hodnocení a kvalitativní analýzu dostupných informací o každém cíli. Metodika CARVER byla rozšířena o váhový koeficient pro jednotlivé faktory. Tento váhový koeficient zvýší přesnost metodiky. Detailní rozpis koeficientů pro jednotlivé faktory, viz Tabulka 16. „Koeficient CARVER“.

Tabulka 16. Koeficient CARVER

Criticality	Accessibility	Recuperability	Vulnerability	Effect on population	Recognizability
Významnost	Přístupnost	Obnovitelnost	Zranitelnost	Počet zasažených osob	Rozpoznatelnost
30	20	10	10	20	10

(Zdroj: vlastní)

Na základě výsledků hodnocení bylo možné identifikovat nejrizikovější měkké cíle, kdy nejvyšší skóre je 70 bodů. Započtení váhového koeficientu navýšilo celkovou hodnotu metodiky CARVER. Cíle s nejvyšším skóre byly označeny za nejatraktivnější pro potenciální útočníky a byly zařazeny do další fáze detailního výzkumu. Detailní

výpočet metodiky CARVER, viz Příloha č. 1 „Metodika CARVER“. V rámci výzkumu jsou prezentovány výsledky 10 nejrizikovějších měkkých cílů. Tyto výsledky jsou chronologicky řazeny od nejrizikovějšího měkkého cíle po nejméně rizikové, viz Tabulka 17. „Výsledky metodiky CARVER“.

Tabulka 17. Výsledky metodiky CARVER

Měkký cíl	C	A	R	V	E	R	Celkem	Celkem s koeficientem
Zámek Hluboká	10	10	10	8	10	10	58	67,8
Zámek Krumlov	10	10	10	4	10	10	54	63,4
Hrad Rožmberk	8	6	10	8	6	10	48	55,6
Otáčivé hlediště ČK	10	8	8	4	6	10	46	54
ZOO Hluboká	6	8	8	4	10	10	46	53,6
Zámek Červená Lhota	8	6	10	8	4	10	46	53,2
Stezka korunami stromů	4	10	6	6	10	8	44	51,2
Zámek Orlík	6	10	10	6	4	8	44	51
Synagoga, ČK	10	8	8	6	4	6	42	49,4
Kostel svatého Víta ČK	10	8	10	4	4	6	42	49,4

(Zdroj: vlastní)

V tabulce je zobrazena celková hodnota dle metodiky CARVER a v posledním sloupci je uvedena celková hodnota s váhovým koeficientem. Zavedení váhového koeficientu umožnilo zpřesnění výsledku a jasné stanovení míry rizikovosti u měkkých cílů, které před váhovým koeficientem dosáhlo stejného bodového hodnocení. Výsledky metodiky CARVER s váhovým koeficientem určily pět nejrizikovějších cílů. Mezi tyto cíle patří:

1. Státní zámek Hluboká nad Vltavou,
2. Státní hrad a zámek Český Krumlov,
3. Hrad Rožmberk,
4. Otáčivé hlediště Český Krumlov,
5. ZOO Hluboká.

Cíle byly podrobeny dalšímu zkoumání za pomoci metodiky „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“.

5.2 Výsledky „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“

Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle je stanoveno dle metodiky Ministerstva vnitra ČR. Metodikou CARVER bylo vybráno pět nejrizikovějších měkkých cílů, a pro tyto měkké cíle byla vytvořena analýza pro jednotlivé objekty. Bylo provedeno terénní šetření u vybraných měkkých cílů. Každý z vybraných pěti cílů prošel důkladným terénním šetřením. Tato šetření se zaměřovala na běžně viditelná bezpečnostní zařízení a jejich funkčnost. Hodnocení probíhalo v reálném čase na místě, aby bylo možné přesně identifikovat potenciální hrozby a slabá místa. Terénní šetření byla prováděna s cílem identifikovat možné teroristické hrozby, jakými jsou žhářské útoky, nastražená výbušná zařízení a útoky střelnými zbraněmi. V případě Státního zámku Hluboká nad Vltavou a Státního hradu a zámku Český Krumlov proběhla schůzka s kastelány zámků. S kastelány byla provedena diskuse na danou problematiku a prohlídka zámku a jeho okolí. Metodika „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“ má své nedostatky a z tohoto důvodu byl do metodiky implementován váhový koeficient se zaměřením na „Pravděpodobnost útoku“ (W_p) a „Dopad útoku“ (W_d). Pro pět nejrizikovějších měkkých cílů byl stanoven koeficient, viz Tabulka 18. „Váhový koeficient“.

Tabulka 18. Váhový koeficient

Měkký cíl	Pravděpodobnost útoku (W_p)	Dopad útoku (W_d)
Zámek Hluboká	1,2	1,3
Zámek Český Krumlov	1,3	1,4
Hrad Rožmberk	1,1	1,2
Otáčivé hlediště ČK	1,4	1,2
ZOO Hluboká	1,1	1,1

(Zdroj: vlastní)

Metodika „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“ také nezohledňuje sezónnost některých měkkých cílů. Proto byl zaveden „Váhový koeficient pro sezónnost“ (W_s) vybraných měkkých cílů. Váhový koeficient pro měkké cíle, viz Tabulka 19. „Váhový koeficient sezónnost“.

Tabulka 19. Váhový koeficient sezónnost

Měkký cíl	Letní koeficient (Ws léto)	Zimní koeficient (Ws zima)	Důvod koeficientu
Zámek Hluboká	1,3	0,8	Střední turistická zátěž v létě, otevřené prostory, ale nižší význam než Krumlov
Zámek Český Krumlov	1,4	0,9	Druhá nejnavštěvovanější památka ČR, extrémní koncentrace osob v létě, UNESCO status
ZOO Hluboká	1,4	0,85	Extrémní koncentrace osob v letní sezóně, zvýšený provoz i v zimním období

(Zdroj: vlastní)

Tento koeficient byl určený pouze pro tři měkké cíle, a to pro Státní zámek Hluboká nad Vltavou, Státní hrad a zámek Český Krumlov a ZOO Hluboká. Hrad Rožmberk a Otáčivé hlediště ČK nefungují celoročně. Z tohoto důvodu nebyl pro tyto měkké cíle určený sezónní koeficient.

Metodika „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“ nebere na zřetel faktor akcí, které mohou v některých objektech probíhat nad rámec běžné činnosti. Takovéto akce jsou předem plánované a zvyšují počet osob v daném objektu a jeho okolí. Zavedení „Faktoru akce“ (Wa), viz Tabulka 20. „Váhový koeficient akce“.

Tabulka 20. Váhový koeficient akce

Měkký cíl	Počet účastníků	Faktor akce (Wa)
Zámek Hluboká	do 500 osob	1,1
Zámek Český Krumlov	do 5000 osob	1,3
ZOO Hluboká	do 500 osob	1,1

(Zdroj: vlastní)

Otáčivé hlediště ČK nepořádá nad rámec své běžné činnosti kulturní akce. Hrad Rožmberk také nepořádá žádné významné akce nad běžnou činnost. Oproti tomu v areálu Státního zámku Hluboká nad Vltavou pořádá Alšova jihočeská galerie zahajovací akce k vernisážím, jichž se účastní maximální počet návštěvníků do 500 osob. Tato zahájení probíhají během hlavní sezóny. V areálu Státního hradu a zámku Český Krumlov jsou pronajímány prostory, kde maximální kapacita činí 700 osob.

Státní zámek Hluboká nad Vltavou

Adresa: Státní zámek Hluboká, Bezručova 142, 373 41 Hluboká nad Vltavou

Odpovědná osoba: Mgr. Martin Slaba

Zřizovatel: Národní památkový ústav

Vykonávána je v této historické památce prohlídková činnost, příprava kulturních akcí, krátkodobý pronájem prostor (kulturní akce, natáčení filmů a klipů), dlouhodobý pronájem prostor (Alšova jihočeská galerie).

Charakteristika zámku

Areál zámku je tvořený zámeckým parkem, zámeckou zahradou, Alšovou jihočeskou galerií a zámkem. K zámeckému parku je připojen hotel Štekl, který není součástí areálu zámku, má však společnou příjezdovou cestu. Areál zámku se nachází v centru obce Hluboká nad Vltavou. Zámecký park je ohraničený pozemní komunikací a ve své spodní části přímo sousedí s hřbitovem a se základní školou. Zámecký park je celoročně otevřený i ve večerních hodinách a není zde žádné omezení vstupu osob. Zámecké zahrady jsou ohraničeny plotem a stejně jako zámecký park jsou trvale přístupné. Prostory Alšovy jihočeské galerie jsou prostory bývalé jízďárny. Jedná se o objekt se 3 podlažími. Zámek je ohraničený souborem budov, které jsou otevřené pouze během prohlídek a kulturních akcí. Vstup do zámku je přes kamenný most a vnitřní prostor zámku je tvořen dvěma nádvořími. Zámecké nádvoří jsou prostory, odkud se vstupuje na zámecké prohlídkové trasy. Zámecké prohlídky probíhají po celý rok, kdy v zimním období je otevřená zimní prohlídka a zámecká kuchyně. V letním období jsou otevřeny prohlídky reprezentačních pokojů, soukromé apartmány, kuchyně, hostinské pokoje a věž. Součástí zámeckého komplexu je obřadní kaple, ve které probíhají v letních měsících svatby. Do zámecké kaple se vstupuje přes zámecké zahrady a vstup je na opačné straně proti hlavnímu vstupu.

Vstupy do objektu

Na prvním nádvoří je vstup do kanceláře kastelána, dále se zde nachází vstup do obchodu se suvenýry a je zde vstup a výstup z prohlídkové trasy zámecké kuchyně.

Druhé nádvoří zámku úzce navazuje na první nádvoří. Je zde prostor kas, kde je možné zakoupit lístky na prohlídkové trasy (Obrázek 3., „Vstup k pokladně“). Na druhém nádvoří je vstup a zároveň výstup z tras, soukromé apartmány a věž. Na konci nádvoří je vstup na

hlavní prohlídkovou trasu tvořený dvěma okruhy, kdy jeden okruh končí opět na druhém nádvoří zámku, druhý okruh končí mimo areál zámku.

Obrázek 3. Vstup k pokladně (zdroj: vlastní)

Všechny vstupy na prohlídkové trasy jsou opatřeny zámkem a vstup do těchto prostor probíhá se zaměstnanci zámku. Pouze v letním období je vstup do věže otevřený a výběr lístků probíhá až v posledním patře věže. Prohlídkové trasy se otevírají vždy pro skupiny a v rámci prohlídky jsou vždy otevírány jednotlivé místnosti. Ihned po prohlídce dané místnosti dochází k uzamčení místnosti.

Vstup do kaple je možný pouze po předem domluvené návštěvě zámku a pouze s doprovodem zaměstnance zámku. Zámecká kaple je otevřena pouze během obřadu a po obřadu je vždy kaple uzavřena. Prostor před kaplí přímo navazuje na zámecké zahrady a je trvale přístupný.

Výstup z hlavní prohlídkové trasy (Obrázek 4., „Výstup ze zámku“) je pouze jediným výstupem, který je mimo nádvoří zámku. Výstup se nachází v bývalém zámeckém skleníku a je tvořený kamenným schodištěm, které je přímo napojené na zámecký skleník. Oproti výstupu je přímý vstup do Alšovy jihočeské galerie. Výstup je trvale uzamčený a k otevření dveří dochází pouze při ukončení prohlídky.

Obrázek 4. Výstup ze zámku (zdroj: vlastní)

Vstup pro návštěvníky galerie je přes bývalý zámecký skleník. Jedná se o hlavní vstup, zároveň i výstup z galerie. Dále je možné vstoupit do galerie přes masivní dveře bývalé jízdárny. Tyto dveře jsou trvale uzavřeny a k jejich otevření dojde pouze za přítomnosti zaměstnance galerie. Dále jsou zde další dva vstupy pro zaměstnance. Tyto vstupy je možné otevřít pouze za pomoci klíče a čipu.

Příjezdové cesty

Příjezd je možný přes hlavní vjezd, který je přímo u ulice Hamry. Vjezd je ohraničený ocelovou branou, ta je trvale otevřená. Za hlavní vjezd do zámku se považuje plastová brána, která je již v areálu zámecké zahrady. Tento vjezd se otevírá na telefonické zavolání, a to buď do zámku, anebo na recepci Alšovy jihočeské galerie. Po průjezdu branou se dostanete na rozcestí, kdy jedna cesta vede k zámecké kapli a druhá cesta vede přímo k zámku. Cesta k zámecké kapli je ukončena pod schodištěm z hlavní prohlídkové trasy. Cesta k zámku se na svém konci rozděluje na dvě cesty. První je vjezd do zázemí Alšovy jihočeské galerie a tento vjezd je chráněný ocelovou branou a vjezd je možný pouze se souhlasem zaměstnance galerie. Druhá cesta vede podél galerie a na konci se napojuje na hlavní cestu do zámku. Před vjezdem na hlavní cestu do zámku jsou ocelové kužely (Obrázek 5., „Kužely“), které je možné odemknout a sklopit. Další možností, jak se dostat do zámku, je vjezd od hotelu Štekl z ulice Bezručova. Tento vjezd je chráněný ocelovými kužely, které se dají v případě potřeby odemknout. Tento vjezd se nepoužívá.

Obrázek 5. Kužely (zdroj: vlastní)

Zabezpečení zámku

Zabezpečení zámeckého areálu je tvořeno systémem vjezdových bran a plotů, které neplní svůj účel. Do zámeckého areálu je možný přístup bez většího omezení. Zámek a Alšova jihočeská galerie jsou zabezpečeny vjezdovými bránami, dveřmi, sloupky, kamerovým systémem a trvalou bezpečnostní obsluhou.

Pravděpodobnost možného útoku

Pravděpodobnost možného útoku je bodové hodnocení, při kterém je potenciální útok hodnocen body. Nejmenší možné dosažení bodů jsou 3 body (nejmenší pravděpodobnost útoku) a maximum je 21 bodů (největší pravděpodobnost útoku), viz Tabulka 21. „Pravděpodobnost možného útoku“. Z důvodu uzavření vnitřních prostor zámku, které se otevírají pouze během prohlídek, je každá skupina vždy uzamčena. Maximální počet osob v jedné místnosti je 50 osob. Dané útoky jsou počítány na venkovní prostory, a to převážně na první až druhé nádvoří zámku, kde se kumuluje velké množství osob. Je běžné, že se v sezóně na nádvoří nachází cca 500 osob.

Tabulka 21. Pravděpodobnost možného útoku

Druh útoku	Dostupnost	Výskyt	Složitost	Součet Pravděpodobnosti
Verbální napadení	7	7	7	21
Napadení bez zbraně	7	7	7	21
Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé atd.)	6	7	7	20
Falešné oznámení umístění výbušniny nebo jiné nebezpečné látky	7	7	7	21
Žhářský útok	6	3	7	16
Napadení měkkého cíle davem (násilné shromáždění)	7	7	7	21
Braní rukojmí a barikádová situace	6	7	7	20
Napadení střelnou zbraní (dlouhá, krátká zbraň)	4	3	7	14
Útok vozidlem do 3,5 t (malé a střední osobní vozy, dodávky, pic kup)	5	4	6	15
Nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou	2	1	6	9
Výbušnina v prostoru (bez přítomnosti útočníka)	2	6	7	15
Výbušnina v zaparkovaném vozidle	2	4	6	12
Sebevražedný útočník	3	6	7	16

(zdroj: vlastní)

Největší pravděpodobný útok je verbální útok, napadení beze zbraně a falešné oznámení. Tyto útoky jsou ve společnosti vcelku běžné a nemusí být nějak spojeny s teroristickým útokem. Nejmenší pravděpodobný útok je najetí vozidla na výbušninu nebo jinou bezpečnou látkou. Tento typ útoku je nejméně pravděpodobný z důvodu dostupnosti výbušniny a nebezpečných látek a není tak častý.

Dopady možného útoku

Dopady možného útoku jsou bodově hodnoceny, kdy nejmenší možné dosažení bodů jsou 4 body (nejmenší dopady) a maximum je 28 bodů (největší dopad), viz Tabulka 22., „Dopady možného útoku“. V rámci dopadu možného útoku je zkoumán dopad na lidské životy a finanční ztráty. Stejně jako pravděpodobnost možného útoku,

tak i dopady jsou vztahovány na možné útoky na nádvoří zámku. Některé druhy útoků svým působení můžou přesáhnout do vnitřních prostor a může dojít k totálnímu zničení daného objektu.

Tabulka 22. Dopady možného útoku

Druh útoku	Dopad na životy	Dopad na objekt	Finanční dopad	Dopad na činnost	Součet Dopadů
Verbální napadení	1	1	1	1	4
Napadení bez zbraně	2	1	1	1	5
Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé atd.)	3	2	2	1	8
Falešné oznámení umístění výbušniny nebo jiné nebezpečné látky	2	1	4	3	10
Žhářský útok	5	7	7	7	26
Napadení měkkého cíle davem (násilné shromáždění)	7	4	6	4	21
Braní rukojmích a barikádová situace	7	4	3	4	18
Napadení střelnou zbraní (dlouhá, krátká zbraň)	7	4	3	4	18
Útok vozidlem do 3,5 t (malé a střední osobní vozy, dodávky)	6	3	5	3	17
Nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou	7	7	7	7	28
Výbušnina v prostoru (bez přítomnosti útočníka)	7	6	7	6	26
Výbušnina v zaparkovaném vozidle	7	5	6	4	22
Sebevražedný útočník	7	6	6	6	25

(zdroj: vlastní)

Nejmenší dopad má verbální útok. Takový útok nemá žádný dopad na objekt jako takový a z pohledu dopadu na lidské životy nemá žádné fyzické ztráty. Není dobré takovýto útok podceňovat, jelikož může velice rychle přerůst v potenciálně horší druh útoku s mnohem větším dopadem. Útok, při kterém je použito vozidlo s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou, má největší dopad na lidské životy a na samotný objekt. Takovýto útok svým rozsahem s velkou pravděpodobností překročí hranice venkovních prostor a bude mít destruktivní dopad na samotný zámek.

Výsledné hodnocení

Z předchozích tabulek je zřejmé, jaká je pravděpodobnost jednotlivých útoků a jaké budou jejich dopady. Aby byl výsledek jednotlivých útoků adekvátní, je zapotřebí, aby pravděpodobnost útoku a jeho dopad byly spojeny dohromady, viz Tabulka 23., „Výsledné hodnocení“.

Tabulka 23. Dopady možného útoku

Druh útoku	Součet pravděpodobnosti	Součet pravděpodobnosti s koeficientem 1,2	Součet dopadu	Součet dopadu s koeficientem 1,3
Verbální napadení	21	25,2	4	5,2
Napadení bez zbraně	21	25,2	5	6,5
Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé atd.)	20	24	8	10,4
Falešné oznámení umístění výbušniny nebo jiné nebezpečné látky	21	25,2	10	13
Žhářský útok	16	19,2	26	33,8
Napadení měkkého cíle davem (násilné shromáždění)	21	25,2	21	27,3
Braní rukojmí a barikádová situace	20	24	18	23,4
Napadení střelnou zbraní (dlouhá, krátká zbraň)	14	16,8	18	23,4
Útok vozidlem do 3,5 t (malé a střední osobní vozy, dodávky, pickup)	15	18	17	22,1
Nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou	9	10,8	28	36,4
Výbušnina v prostoru (bez přítomnosti útočníka)	15	18	26	33,8

Výbušnina v zaparkovaném vozidle	12	14,4	22	28,6
Sebevražedný útočník	16	19,2	25	32,5

(zdroj: vlastní)

Pro výpočet vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle je výsledek pravděpodobnosti s koeficientem násobený výsledkem celkového dopadu s koeficientem.

1. Verbální napadení – $25,2 \times 5,2 = \mathbf{131,4}$.
2. Napadení bez zbraně – $25,2 \times 6,5 = \mathbf{163,8}$.
3. Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé atd.) – $24 \times 10,4 = \mathbf{249,6}$.
4. Falešné oznámení umístění výbušniny nebo jiné nebezpečné látky – $25,2 \times 13 = \mathbf{327,6}$.
5. Žhářský útok – $19,2 \times 33,8 = \mathbf{648,96}$.
6. Napadení měkkého cíle davem (násilné shromáždění) – $25,2 \times 27,3 = \mathbf{687,96}$.
7. Braní rukojmí a barikádová situace – $24 \times 23,4 = \mathbf{561,6}$.
8. Napadení střelnou zbraní (dlouhá, krátká zbraň) – $16,8 \times 23,4 = \mathbf{393,12}$.
9. Útok vozidlem do 3,5 t (malé a střední osobní vozy, dodávky, pickup) – $18 \times 22,1 = \mathbf{397,8}$.
10. Nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou – $10,8 \times 36,4 = \mathbf{393,12}$.
11. Výbušnina v prostoru (bez přítomnosti útočníka) – $18 \times 33,8 = \mathbf{608,4}$.
12. Výbušnina v zaparkovaném vozidle – $14,4 \times 28,6 = \mathbf{411,84}$.
13. Sebevražedný útočník – $19,2 \times 32,5 = \mathbf{624,0}$.

Celková míra ohroženosti s koeficientem = 5598,84

V rámci daného výpočtu je vidět, že nejmenší hodnotu má verbální útok. I když je takovýto útok vcelku běžný, jeho dopad je však minimální, a z toho důvodu zaujal nejnižší možné bodové ohodnocení. Nejvyšší bodové hodnocení dosáhl útok napadení měkkého cíle (násilné shromáždění). Takovýto druh útoku má za následek značné škody na lidských životech a na samotném objektu. S největší pravděpodobností nedojde k úplnému zničení objektu, dojde však ke značným finančním ztrátám. Výpočet celkové míry ohrožení je součtem všech mír ohroženosti doplněným o sezónnost objektu (W_s), kdy koeficient pro zimní období je 0,8 a pro letní období je 1,3 za pomoci vzorce:

Míra ohroženosti = $(P \times W_p \times W_s) \times (D \times W_d)$

V rámci vzorce jsou faktory označeny takto:

P = součet pravděpodobnosti útoku,

D = součet dopadu útoku,

Wp = váha pravděpodobnosti,

Wd = váha dopadu,

Ws = sezónní koeficient.

Celková míra ohroženosti pro zimní období = 4479,07

Celková míra ohroženosti pro letní období = 7278,49

Z výsledku je patrné, že při započtení faktoru sezónnosti dojde v letním období k nárůstu o 1679,65 bodů oproti celkové míře ohroženosti, to je nárůst ohroženosti o 30 %. Oproti tomu v zimním období je pokles bodu – 1119,7 to je pokles oproti celkové míře ohroženosti o 20 %.

Výpočet celkové míry ohrožení je součtem všech mír ohroženosti doplněným o koeficient akce (**Wa**), kdy koeficient 1,1 a koeficient sezónnosti je zvolen pro letní období 1,3 za pomoci vzorce:

Míra ohroženosti = $(P \times Wp \times Ws \times Wa) \times (D \times Wd)$

V rámci vzorce jsou faktory označeny:

P = součet pravděpodobnosti útoku,

D = součet dopadu útoku,

Wp = váha pravděpodobnosti,

Wd = váha dopadu,

Ws = sezónní koeficient (uvádí se pouze u měkkých cílů, které působí celý rok),

Wa = faktor kulturní akce.

Celková míra ohroženosti s faktorem akce v letní období = 8006,34

Když se do výpočtu zahrne koeficient akce, dojde k dalšímu nárůstu celkové míry ohroženosti. Tato hodnota nám ukazuje, že pořádání akcí v hlavní sezóně podstatně zvyšuje celkovou míru ohroženosti měkkého cíle. Na základě těchto údajů by měl

provozovatel přijmout bezpečnostní opatření, aby došlo k snížení ohroženosti měkkého cíle.

Státní hrad a zámek Český Krumlov

Adresa: Státní hrad a zámek Český Krumlov, Zámecká 59, Český Krumlov

Odpovědná osoba: PhDr. Pavel Slavko

Zřizovatel: Národní památkový ústav

V historické památce je vykonávána prohlídková činnost, příprava kulturních akcí, krátkodobý pronájem prostor (kulturní akce, natáčení filmů a klipů), k hlavním prostorům krátkodobého pronájmu patří zámecká jízdárna. V prostoru zámecké jízdárny každoročně probíhají maturitní plesy a plesy. Dlouhodobé pronájmy jsou v celém areálu zámku. Jedná se o pronájmy bytů, prostor pro podnikání a prostor zámecké zahrady, kde se nachází Otáčivé hlediště Jihočeského divadla.

Charakteristika zámku

Areál zámku je druhým největším zámeckým areálem po Pražském hradu. Nachází se na skále v centru obce Český Krumlov. Z jedné strany je obklopený řekou Vltavou a z druhé strany Jeleními zahradami. Areál státního hradu a zámku Český Krumlov je tvořený zámeckým parkem, ve kterém se nachází otáčivé hlediště s letohrádkem Bellarie. Na okraji zámeckého parku stojí budova zámeckého divadla. Zámecké divadlo je propojeno se zámkem pomocí plášťového mostu. Samotné zámecké divadlo tvoří jednu z prohlídkových tras. Přes plášťový most je možné vstoupit do vnitřních nádvoří, a to přesněji na čtvrté nádvoří. V areálu státního hradu a zámku jsou čtyři vnitřní nádvoří a páté nádvoří, na kterém se nachází budova divadla. Čtvrté nádvoří je svými rozměry nejmenší a nachází se zde vstupy na prohlídkové trasy a kancelář kastelána. Na čtvrté nádvoří navozuje třetí nádvoří, které je jen o něco větší než čtvrté nádvoří. Na třetím nádvoří se také nachází vstupy na prohlídkové trasy. Třetí nádvoří je propojeno s druhým nádvořím strmou a zatočenou chodbou. Druhé nádvoří je svojí velikostí druhé největší po prvním nádvoří. Jedná se o velmi důležitý prostor, ve kterém dochází k velké kumulaci osob z důvodu prodejního místa lístků na prohlídkové trasy. Prodejní místo se nachází v objektu mincovny (Obrázek 6. „Mincovna“). V objektu mincovny se také nachází vnitřní sály, které slouží ke krátkodobým pronájmům. Vedle budovy mincovny je vstup

do zámecké věže. Zámecká věž je jeden z prohlídkových okruhů. Dále se ve věži nachází muzeum a prostor kavárny. Druhé nádvoří je propojeno s prvním nádvořím za pomoci mostu nad hradním příkopem. Most nad hradním příkopem je prostor, na kterém často dohází ke shlukování osob z důvodu pozorování medvědů v hradním příkopu. První nádvoří je největší ze všech pěti nádvoří. Nachází se zde menší park ohraničený řadou budov, které jsou v současné době dlouhodobě pronajímány. První nádvoří je spojeno s obcí Český Krumlov, Černou bránou a zámeckými schody propojujícími čtvrť Latrán. Na prvním nádvoří se dále nachází prostory infocentra, lékárna a restaurace.

Obrázek 6. Mincovna (zdroj: vlastní)

Zámecký areál je celoročně otevřený a průchozí. Častým jevem je, že velké množství turistů areálem zámku pouze projde a nechodí na zámecké prohlídky. V rámci státního hradu a zámku Český Krumlov je možné si prohlédnout na sedm prohlídkových tras. Jedná se o renesanční a barokní apartmány, apartmány z 19. století, zámecké barokní divadlo, hradní muzeum a zámecká věž, konírna a sedlárna, výstava šlechtické slavnosti a zábavy, zámecké zahrady. Zámecké zahrady jsou ohraničeny plotem a vstup do nich není zpoplatněn. Zámecké nádvoří jsou prostory, odkud se vstupuje na zámecké prohlídkové trasy. Zámecké prohlídky probíhají po celý rok, kdy v zimním období jsou otevřeny vybrané trasy.

Vstupy do objektu

Na prvním nádvoří je vstup a vjezd přes Černou bránu (Obrázek 7., „Vstup na první nádvoří“). Černá brána je svojí šíří dostatečná pro vjezd zásahových vozidel IZS. Pro pěší návštěvníky je možný vstup ze čtvrti Latrán po schodišti. Na první schodiště ústí severní

vstup z Jeleních zahrad. Na prvním nádvoří se nachází mnoho budov, které jsou propojeny s obcí Český Krumlov.

Obrázek 7. Vstup na první nádvoří (zdroj: vlastní)

Druhé nádvoří zámku je propojeno s prvním nádvořím mostem vedoucím přes hradební příkop. Z druhé strany je přístup přes třetí nádvoří, které je propojeno s druhým nádvořím strmou zatočenou cestou. Tato cesta není sjízdná pro vozidla. Na druhé nádvoří je možné se dostat zásahovými vozidly IZS přes první nádvoří.

Vstup na třetí nádvoří je možný přes druhé nádvoří a čtvrté nádvoří. Vstup na třetí nádvoří je možný pouze pro pěší. Vozidla se na třetí nádvoří nemohou dostat z důvodu přístupových cest.

Vstup na čtvrté nádvoří je přes třetí nádvoří a přes Plášťový most. Vstup na čtvrté nádvoří je možný pouze pro pěší. Vozidla se na čtvrté nádvoří nemohou dostat z důvodu přístupových cest.

Vstup na páté nádvoří je přes Plášťový most a z ulice Na Dlouhé zdi. Pěší návštěvník může využít obou přístupů k pátému nádvoří. Na rozdíl od třetího a čtvrtého nádvoří je možný příjezd vozidel na páté nádvoří. Nenachází se zde žádné mechanické zábrany proti vjezdu vozidel. S vozidlem je možný příjezd až k Plášťovému mostu.

Vstup do zámeckých zahrad je možný přes několik vstupů. V rámci otevíracích dob není nikterak omezen vstup do zahrad. Po ukončení otevírací doby jsou zahrady uzavřeny. V letním období probíhají v zámeckých zahradách představení na Otáčivém hledišti. Po dobu představení jsou zahrady otevřeny a vstup je možný pouze s platným lístkem na představení.

Všechny vstupy na prohlídkové trasy jsou opatřeny zámekem a vstup do těchto prostor probíhá se zaměstnanci zámku. Výjimka je pouze u zámeckých zahrad. Prohlídkové trasy se otevírají vždy pro osoby vstupující na prohlídkovou trasu. V rámci prohlídky jsou vždy otevírány jednotlivé místnosti a ihned po prohlídce dané místnosti dochází k uzamčení místnosti.

Příjezdové cesty

Vjezd je možný z centra obce Český Krumlov ze silnice Latrán a z pozemní komunikace Na Dlouhé zdi. Jak již bylo zmiňováno v předchozím textu, vjezd do areálu zámku je možný pouze se souhlasem vedení zámku, avšak není nikterak mechanicky zajištěn oproti neoprávněnému vjezdu. Celý areál je ohraničený a na vjezdu do areálu jsou brány, které lze v případě nutnosti uzavřít. Tyto brány se však běžně nevyužívají.

Zabezpečení zámku

Zabezpečení zámeckého areálu je tvořeno systémem vjezdových bran, dveří a plotů, které plní svůj účel u některých částí zámeckého areálu. Do zámeckých zahrad a areálu státního hradu a zámku Český Krumlov je možný, bez jakýchkoliv kontrol na vstupu. Areál je monitorován kamerovým systémem, nachází se zde pracovníci bezpečnostní agentury.

Pravděpodobnost možného útoku

Pravděpodobnost možného útoku je bodové hodnocení, při kterém je potenciální útok hodnocen body. Nejmenší možné dosažení bodů činí 3 body (nejmenší pravděpodobnost útoku) a maximum je 21 bodů (největší pravděpodobnost útoku), viz Tabulka 24., „Pravděpodobnost možného útoku“, a to především z důvodu uzavření vnitřních prostor zámku, které se otevírají pouze během prohlídek a každá skupina je vždy uzamčena. Maximální počet osob v jedné místnosti je 50 osob. Dané útoky jsou počítány na venkovní prostory, a to převážně na první až páté nádvoří zámku, kde se shromažďuje velké množství osob. Je běžné, že se v sezóně na nádvoří nachází cca 1 000 osob.

Tabulka 24. Pravděpodobnost možného útoku

Druh útoku	Dostupnost	Výskyt	Složitost	Součet Pravděpodobnosti
Verbální napadení	7	7	7	21
Napadení bez zbraně	7	7	7	21
Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé atd.)	6	7	7	20
Falešné oznámení umístění výbušniny nebo jiné nebezpečné látky	7	7	7	21
Žhářský útok	6	3	7	16
Napadení měkkého cíle davem (násilné shromáždění)	7	7	7	21
Braní rukojmích a barikádová situace	6	7	7	20
Napadení střelnou zbraní (dlouhá, krátká zbraň)	4	3	7	14
Útok vozidlem do 3,5 t (malé a střední osobní vozy, dodávky, pic kup)	5	4	7	16
Nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou	2	1	7	10
Výbušnina v prostoru (bez přítomnosti útočníka)	2	6	7	15
Výbušnina v zaparkovaném vozidle	2	4	7	13
Sebevražedný útočník	3	6	7	16

(zdroj: vlastní)

Největší pravděpodobný útok je verbální útok, napadení beze zbraně a falešné oznámení. Tyto útoky jsou ve společnosti vcelku běžné a nemusí být nějak spojeny s teroristickým útokem. Další útok je s největší pravděpodobností napadení měkkého cíle davem. Tento typ útoku má oproti předchozím útokům vyšší destruktivní charakter. Nejmenší pravděpodobný útok je najetí vozidla na výbušninu nebo jinou nebezpečnou látku. Tento typ útoku je nejméně pravděpodobný z důvodu dostupnosti výbušniny a nebezpečných látek a není tak častý.

Dopady možného útoku

Dopady možného útoku jsou bodově hodnocené, kdy nejmenší možné dosažení bodů činí 4 body (nejmenší dopady) a maximum činí 28 bodů (největší dopad), viz Tabulka 25, „Dopady možného útoku“. V rámci dopadu možného útoku je zkoumán dopad

na lidské životy a finanční ztráty. Stejně jako pravděpodobnost možného útoku, tak i dopady jsou vztahovány na možné útoky na nádvoří zámku. Některé druhy útoků svým působením mohou přesáhnout do vnitřních prostor a dojít k totálnímu zničení daného objektu.

Tabulka 25. Dopady možného útoku

Druh útoku	Dopad na životy	Dopad na objekt	Finanční dopad	Dopad na činnost	Součet Dopadů
Verbální napadení	1	1	1	1	4
Napadení bez zbraně	2	1	1	1	5
Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé atd.)	3	3	2	2	10
Falešné oznámení umístění výbušniny nebo jiné nebezpečné látky	3	2	4	4	13
Žhářský útok	5	7	7	7	26
Napadení měkkého cíle davem (násilné shromáždění)	7	6	6	6	25
Braní rukojmích a barikádová situace	7	4	3	3	17
Napadení střelnou zbraní (dlouhá, krátká zbraň)	7	2	3	3	15
Útok vozidlem do 3,5 t (malé a střední osobní vozy, dodávky, pic kup)	6	4	5	4	19
Nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou	7	4	5	5	21
Výbušnina v prostoru (bez přítomnosti útočníka)	7	5	7	6	25
Výbušnina v zaparkovaném vozidle	7	5	6	6	24
Sebevražedný útočník	7	5	6	6	24

(zdroj: vlastní)

Nejmenší dopad má verbální útok. Takový útok nemá žádný dopad na objekt jako takový a z pohledu dopadu na lidské životy nemá žádné fyzické ztráty. Největší dopad má žhářský útok, kdy takovýto útok bude mít za následek vysoké ztráty na lidských životech. S velkou pravděpodobností bude mít za následek úplnou destrukci objektu.

Výsledné hodnocení

Z předchozích tabulek je zřejmé, jaká je pravděpodobnost jednotlivých útoků a jaké by mohly být jejich dopady. Aby byl výsledek jednotlivých útoků adekvátní, je zapotřebí, aby pravděpodobnost útoku a jeho dopad byly spojeny dohromady, viz Tabulka 26., „Výsledné hodnocení“.

Tabulka 26. Výsledné hodnocení

Druh útoku	Součet pravděpodobnosti	Součet pravděpodobnosti s koeficientem 1,3	Součet dopadu	Součet dopadu s koeficientem 1,4
Verbální napadení	21	27,3	4	5,6
Napadení bez zbraně	21	27,3	5	7
Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé atd.)	20	26	10	14
Falešné oznámení umístění výbušniny nebo jiné nebezpečné látky	21	27,3	13	18,2
Žhářský útok	16	20,8	26	36,4
Napadení měkkého cíle davem (násilné shromáždění)	21	25	25	35
Braní rukojmí a barikádová situace	20	26	17	23,8
Napadení střelnou zbraní (dlouhá, krátká zbraň)	14	18,2	15	21
Útok vozidlem do 3,5 t (malé a střední osobní vozy, dodávky, pic kup)	16	20,8	19	26,6
Nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou	10	13	25	35
Výbušnina v prostoru (bez přítomnosti útočníka)	15	19,5	25	35

Výbušnina v zaparkovaném vozidle	13	16,9	24	33,6
Sebevražedný útočník	16	20,8	24	33,6

(zdroj: vlastní)

Pro výpočet vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle je výsledek pravděpodobnosti násobený výsledkem celkového dopadu, přičemž nejmenší možný výsledek činí 12 bodů a největší pravděpodobný výsledek činí 588 bodů. Při dosažení maximálního počtu bodů je největším rizikem tohoto útoku, že budou největší možné následky na lidských životech a na objektu.

1. Verbální napadení – $27,3 \times 5,6 = 152,88$.
2. Napadení bez zbraně – $27,3 \times 7 = 191,1$.
3. Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé atd.) – $26 \times 14 = 364$.
4. Falešné oznámení umístění výbušniny nebo jiné nebezpečné látky – $27,3 \times 18,2 = 496,86$.
5. Žhářský útok – $20,8 \times 36,4 = 757,12$.
6. Napadení měkkého cíle davem (násilné shromáždění) – $27,3 \times 35 = 955,5$.
7. Braní rukojmích a barikádová situace – $26 \times 23,8 = 618,8$.
8. Napadení střelnou zbraní (dlouhá, krátká zbraň) – $18,2 \times 21 = 382,2$.
9. Útok vozidlem do 3,5 t (malé a střední osobní vozy, dodávky, pickup) – $20,8 \times 26,6 = 553,28$.
10. Nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou – $13 \times 35 = 455$.
11. Výbušnina v prostoru (bez přítomnosti útočníka) – $19,5 \times 35 = 682,5$.
12. Výbušnina v zaparkovaném vozidle – $16,9 \times 33,6 = 567,84$.
13. Sebevražedný útočník – $20,8 \times 33,6 = 698,88$.

Celkové míra ohroženosti s koeficientem = 6875,96

V rámci daného výpočtu je vidět, že nejmenší hodnotu má verbální útok. I když je takovýto útok vcelku běžný, jeho dopad je však minimální, a z toho důvodu zaujal nejnižší možné bodové ohodnocení. Nejvyšší bodové hodnocení dosáhl útok napadení měkkého cíle (násilné shromáždění). Takovýto druh útoku má za následek značné škody

na lidských životech a na samotném objektu. S největší pravděpodobností nedojde k úplnému zničení objektu, dojde však ke značným finančním ztrátám.

Výpočet celkové míry ohrožení je součtem všech mír ohroženosti doplněný, o sezónnost objektu (W_s), kdy koeficient pro zimní období je 0,9 a pro letní období je 1,4 za pomoci vzorce:

$$\text{Míra ohroženosti} = (P \times W_p \times W_s) \times (D \times W_d)$$

V rámci vzorce jsou faktory označeny:

P = součet pravděpodobnosti útoku,

D = součet dopadu útoku,

W_p = váha pravděpodobnosti,

W_d = váha dopadu.

W_s = sezónní koeficient

$$\text{Celková míra ohroženosti pro zimní období} = 6188,36$$

$$\text{Celková míra ohroženosti pro letní období} = 9626,34$$

Z výsledku je patrné, že při započtení faktoru sezónnosti dojde v letním období k nárůstu o 2750,38 bodů oproti celkové míře ohroženosti, to je nárůst ohroženosti o 40 %. Oproti tomu v zimním období je pokles bodu – 687,6, což je pokles oproti celkové míře ohroženosti o 10 %.

Výpočet celkové míry ohrožení je součtem všech mír ohroženosti doplněným o koeficient akce (W_a), kdy koeficient pro zimní období činí 1,1 a koeficient sezónnosti je pro letní období volen ve výši 1,3 za pomoci vzorce:

$$\text{Míra ohroženosti} = (P \times W_p \times W_s \times W_a) \times (D \times W_d)$$

V rámci vzorce jsou faktory označeny takto:

P = součet pravděpodobnosti útoku,

D = součet dopadu útoku,

W_p = váha pravděpodobnosti,

W_d = váha dopadu,

Ws = sezónní koeficient (uvádí se pouze u měkkých cílů, které působí celý rok),

Wa = faktor kulturní akce.

Celková míra ohroženosti s faktorem akce v letním období = 12514,25

Když se do výpočtu zahrne koeficient akce, dojde k dalšímu nárůstu celkové míry ohroženosti. Tato hodnota nám ukazuje, že pořádání akcí v hlavní sezóně podstatně zvyšuje celkovou míru ohroženosti měkkého cíle. V rámci zámku Český Krumlov došlo ke zvýšení celkové míry ohroženosti o 82 %. Na základě těchto údajů by měl provozovatel přijmout bezpečnostní opatření, aby došlo k snížení ohroženosti měkkého cíle.

Státní hrad Rožmberk

Adresa: Státní hrad Rožmberk, Rožmberk nad Vltavou

Odpovědná osoba: Mgr. Andrea Čekanová

Zřizovatel: Národní památkový ústav

V historické památce je vykonávána prohlídková činnost, příprava kulturních akcí, krátkodobý pronájem prostor. V blízkosti hradu Rožmberk jsou budovy v majetku České pošty. Ve vzdálenosti cca 200 m od hradu je věž Jakobínka. Věž Jakobínka spadá pod správu Státního hradu Rožmberk.

Charakteristika hradu

Hrad Rožmberk je umístěn na skále nad obcí Rožmberk nad Vltavou. Hrad se skládá z několika budov a v centru hradu se nachází nádvoří. Hrad je přístupný přes dřevěný most. Tento most je jedinou přístupovou cestou do hradu (Obrázek 8., „Most“).

Obrázek 8. Most (zdroj: vlastní)

Vstupy do objektu

Do areálu hradu, jak již bylo zmíněno, je možný vstup pouze přes dřevěný most a následně skrz hlavní vchod. Vstup na nádvoří je přes hlavní vchod. Cesta na hlavní nádvoří vede skrz hlavní budovu, zde se také nachází vstup do hradní kanceláře a vstup na hlavní prohlídkovou trasu (Obrázek 9. „Vstup“).

Obrázek 9. Vstup (zdroj: vlastní)

Všechny vstupy na prohlídkové trasy jsou opatřeny zámkem a vstup do těchto prostor probíhá se zaměstnanci hradu. Prohlídkové trasy se otevírají vždy pro skupiny a v rámci prohlídky jsou vždy otevírány jednotlivé místnosti. Ihned po prohlídce dané místnosti dochází k uzamčení místnosti.

Vstup do věže Jakobínka je možný pouze s doprovodem průvodce. Vstup do věže je přes areál objektů České pošty a nachází se mimo hlavní areál hradu.

Příjezdové cesty

K hradu vede cesta z hlavní pozemní komunikace spojující obec Rožmberk nad Vltavou s obcí Český Krumlov. Cesta je opatřena značkou zákaz vjezdu. Běžným jevem však je, že návštěvníci parkují přímo před mostem spojujícím hrad s malým parkem (Obrázek 10., „Park“). Pro pěší návštěvníky vede cesta k hradu skrz obytnou zónu.

Obrázek 10. Park (zdroj: vlastní)

Zabezpečení hradu

Zabezpečení hradního areálu je tvořeno dřevěným mostem, po kterém nelze bezpečně přejet osobním vozidlem. Zámek je na skále a je k němu možný přístup pouze přes hlavní vchod. Hlavní vchod je opatřený dveřmi, které jsou mimo otevírací dobu uzavřeny. Cesta k zámku není nikterak zabezpečena. V areálu hradu se nachází bezpečnostní kamery.

Pravděpodobnost možného útoku

Pravděpodobnost možného útoku představuje bodové hodnocení, v rámci kterého je potenciální útok hodnocen body tak, že nejmenší možné dosažení bodů jsou 3 body (nejmenší pravděpodobnost útoku) a maximum činí 21 bodů (největší pravděpodobnost útoku), viz Tabulka 27. „Pravděpodobnost možného útoku“, a to z důvodu uzavření vnitřních prostor zámku, které se otevírají pouze během prohlídek a každá skupina je vždy uzamčena. Maximální počet osob v jedné místnosti je 35 osob. Dané útoky jsou počítány na venkovní prostory, a to převážně na hlavní nádvoří, a s ním propojený vstup na prohlídkové trasy.

Tabulka 27. Pravděpodobnost možného útoku

Druh útoku	Dostupnost	Výskyt	Složitost	Součet pravděpodobnosti
Verbální napadení	7	7	7	21
Napadení bez zbraně	7	7	7	21
Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé atd.)	6	7	7	20
Falešné oznámení umístění výbušniny nebo jiné nebezpečné látky	7	7	7	21
Žhářský útok	6	3	7	16
Napadení měkkého cíle davem (násilné shromáždění)	7	7	7	21
Braní rukojmích a barikádová situace	6	7	7	20
Napadení střelnou zbraní (dlouhá, krátká zbraň)	4	3	7	14
Útok vozidlem do 3,5 t (malé a střední osobní vozy, dodávky, pic kup)	5	4	5	14
Nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou	2	1	5	8
Výbušnina v prostoru (bez přítomnosti útočníka)	2	6	7	15
Výbušnina v zaparkovaném vozidle	2	4	5	11
Sebevražedný útočník	3	6	7	16

(zdroj: vlastní)

Největší pravděpodobný útok je verbální útok, napadení beze zbraně a falešné oznámení. Tyto útoky jsou ve společnosti vcelku běžné a nemusí být nějak spojeny s teroristickým útokem. Nejméně pravděpodobný útok je najetí vozidla na výbušninu nebo jinou nebezpečnou látku. Tento typ útoku je nejméně pravděpodobný z důvodu dostupnosti výbušniny a nebezpečných látek a není tak častý.

Dopady možného útoku

U dopadů možného útoku se jedná o bodové hodnocení, při kterém je možné dosáhnout nejméně 4 body (nejmenší dopady) a maximum 28 bodů (největší dopad), viz Tabulka 28., „Dopady možného útoku“. V rámci dopadu možného útoku je zkoumán dopad na lidské životy a finanční ztráty. Stejně jako pravděpodobnost možného útoku, tak

i dopady jsou vztahovány na možné útoky na nádvoří zámku. Některé druhy útoků mohou svým působením přesáhnout do vnitřních prostor a může tak dojít k totálnímu zničení daného objektu.

Tabulka 28. Dopady možného útoku

Druh útoku	Dopad na životy	Dopad na objekt	Finanční dopad	Dopad na činnost	Součet dopadů
Verbální napadení	1	1	1	1	4
Napadení bez zbraně	2	1	1	1	5
Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé atd.)	3	2	2	1	8
Falešné oznámení umístění výbušniny nebo jiné nebezpečné látky	2	1	2	3	8
Žhářský útok	5	7	7	7	26
Napadení měkkého cíle davem (násilné shromáždění)	7	4	6	4	21
Braní rukojmích a barikádová situace	7	4	3	4	18
Napadení střelnou zbraní (dlouhá, krátká zbraň)	7	4	3	4	18
Útok vozidlem do 3,5 t (malé a střední osobní vozy, dodávky, pic kup)	6	2	5	2	15
Nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou	4	4	4	4	16
Výbušnina v prostoru (bez přítomnosti útočníka)	7	7	7	6	27
Výbušnina v zaparkovaném vozidle	7	4	6	4	21
Sebevražedný útočník	7	6	6	6	25

(zdroj: vlastní)

Nejmenší dopad má verbální útok. Takový útok nemá žádný dopad na objekt jako takový a z pohledu dopadu na lidské životy nezpůsobí žádné fyzické ztráty. Největší dopad má útok ve formě výbušniny v prostoru. Takovýto útok má za následek vysoké ztráty na lidských životech a destruktivní ztráty na objektu. Tento útok svým rozsahem s velkou pravděpodobností překročí hranice venkovních prostor a bude mít destruktivní dopad na samotný hrad.

Výsledné hodnocení

Z předchozích tabulek je zřejmé, jaká je pravděpodobnost jednotlivých útoků a jaké budou jejich dopady. Aby byl výsledek jednotlivých útoků adekvátní, je zapotřebí, aby pravděpodobnost útoku a jeho dopad byly spojeny dohromady, viz Tabulka 29, „Výsledné hodnocení“.

Tabulka 29. Výsledné hodnocení

Druh útoku	Součet pravděpodobnosti	Součet pravděpodobnosti s koeficientem 1,1	Součet dopadů	Součet dopadu s koeficientem 1,2
Verbální napadení	21	23,1	4	4,8
Napadení bez zbraně	21	23,1	5	6
Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé atd.)	20	22	8	9,6
Falešné oznámení umístění výbušniny nebo jiné nebezpečné látky	21	23,1	8	9,6
Žhářský útok	16	17,6	26	31,2
Napadení měkkého cíle davem (násilné shromáždění)	21	23,1	21	25,2
Braní rukojmích a barikádová situace	20	22	18	21,6
Napadení střelnou zbraní (dlouhá, krátká zbraň)	14	15,4	18	21,6
Útok vozidlem do 3,5 t (malé a střední osobní vozy, dodávky, pic kup)	14	15,4	15	18
Nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou	8	8,8	16	19,2
Výbušnina v prostoru (bez přítomnosti útočníka)	15	16,5	27	32,4
Výbušnina v zaparkovaném vozidle	11	12,1	21	25,2
Sebevražedný útočník	16	17,6	25	30

(zdroj: vlastní)

Pro výpočet vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle je výsledek pravděpodobnosti násobený výsledkem celkového dopadu, přičemž nejmenší možný výsledek je 12 bodů a největší pravděpodobný výsledek je 588 bodů. Při dosažení maximálního počtu bodů je největší riziko tohoto útoku, že budou největší možné ztráty na lidských životech a škody na objektu.

1. Verbální napadení – $23,1 \times 4,8 = 110,88$.
2. Napadení bez zbraně – $23,1 \times 6 = 138,6$.
3. Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé atd.) – $22 \times 9,6 = 211,2$.
4. Falešné oznámení umístění výbušniny nebo jiné nebezpečné látky – $23,1 \times 9,6 = 221,76$.
5. Žhářský útok – $17,6 \times 31,2 = 549,12$.
6. Napadení měkkého cíle davem (násilné shromáždění) – $23,1 \times 25,2 = 582,12$.
7. Braní rukojmích a barikádová situace – $22 \times 21,6 = 475,2$.
8. Napadení střelnou zbraní (dlouhá, krátká zbraň) – $15,4 \times 21,6 = 332,64$.
9. Útok vozidlem do 3,5 t (malé a střední osobní vozy, dodávky, pickup) – $15,4 \times 18 = 277,2$.
10. Nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou – $8,8 \times 19,2 = 168,96$.
11. Výbušnina v prostoru (bez přítomnosti útočníka) – $16,5 \times 32,4 = 534,6$.
12. Výbušnina v zaparkovaném vozidle – $12,1 \times 25,5 = 304,92$.
13. Sebevražedný útočník – $17,6 \times 30 = 528$.

Celková míra ohroženosti s koeficientem = 4435,2

Na základě daného výpočtu je zřejmé, že nejmenší hodnotu má verbální útok. I když je takovýto útok vcelku běžný, jeho dopad je však minimální, a z toho důvodu zaujal nejnižší možné bodové ohodnocení. Nejvyšší bodové hodnocení dosáhl útok napadení měkkého cíle (násilné shromáždění). Takovýto druh útoku má za následek značné ztráty na lidských životech a školy na samotném objektu. S největší pravděpodobností nedojde k úplnému zničení objektu, dojde však k značným finančním ztrátám. U Státního hradu Rožmberk není započítán koeficient sezónnosti z důvodu toho, že hrad je otevřen pouze

v letní sezóně. Také není počítáno s váhovým koeficientem akce z důvodu toho, že se na hradě nepořádají žádné významné akce. Festival Hradů CZ se nepořádají v areálu hradu ani v centru obce Rožmberk, ve které se Státní hrad Rožmberk nachází.

Otáčivé hlediště Český Krumlov

Adresa: Otáčivé hlediště, Zámecká zahrada Český Krumlov

Odpovědná osoba: MgA. Lukáš Průdek

Provozovatel: Jihočeské divadlo Dr. Stejskala 424/19, České Budějovice

Jedná se speciální objekt, který je provozován za účelem zábavy lidí ve formě divadelních představení. Otáčivé hlediště je zcela otevřený prostor pod širým nebem. Otáčivé hlediště se nachází v zámeckých zahradách Státního hradu a zámku Český Krumlov. Tyto zahrady jsou volně přístupné pro veřejnost a nachází se na kopci nad Státním hradem a zámkem Český Krumlov.

Charakteristika otáčivého hlediště

Otáčivé hlediště má kapacitu 644 diváků. Jedná se objekt kruhového tvaru s průměrem základny 21,3 m. Z hlavní strany je tvořeno místy pro sezení ve schodišťové formě, kdy diváci sedí v řadách za sebou. Z druhé strany hlediště se nachází prostor bufetu se sezením. Představení probíhá kolem otáčivého hlediště a hlediště se v průběhu představení otáčí kolem své osy. Prostory představení jsou v zámeckém parku a přilehlém Letohrádku Bellarie. Otáčivé hlediště je součástí zámeckých zahrad Státního hradu a zámku Český Krumlov. Zámecké zahrady jsou propojeny se zámkem pomocí plášťového mostu. Zahrady jsou ohraničeny plotem. Je do nich možný vstup přes několik vstupů. V blízkosti otáčivého hlediště se nachází Letohrádek Bellarie. I tento objekt je majetkem Státního hradu a zámku Český Krumlov. Otáčivé hlediště a Letohrádek Bellarie jsou v pronájmu Jihočeského divadla. Otáčivé hlediště je provozováno pouze během letní sezóny a účinkují zde herci z Jihočeského divadla a jiných divadel.

Vstupy do objektu

Do areálu zámeckých zahrad je možné vstoupit volně. Když neprobíhá představení, je vstup zdarma. Zámecké zahrady jsou přístupné z několika stran. Vjezd do zámeckých zahrad není pro běžného návštěvníka možný. Je zde vjezdová brána pro zajištění

představení. Tato brána je běžně uzamčená a vjezd je možný pouze se souhlasem zaměstnanců zámku. Dále se nachází další vjezdová brána, kde je zákaz vjezdu. Svoji šířkou odpovídá vjezdu malého osobního vozidla. Tato se nachází ve střední části zahrad a nevede přímo k otáčivému hledišti.

Vstup k otáčivému hledišti vede přes zámecké zahrady. Během představení je omezený vstup do zámeckých zahrad. Vstup je možný přes dvě vybraná místa v rámci zámeckých zahrad. První vstup se nachází na severní straně zahrad u hlavního parkoviště (Obrázek 11., „Vstup“). U tohoto vstupu je velká kulminace osob před představením a nachází se zde toalety a bufet. Druhý vstup se nachází na jižní straně zámeckých zahrad. Je přímo naproti prvnímu vstupu. I zde dochází k velké kulminaci osob. Pro výpočty se nepočítá s osobami před areálem zámeckých zahrad. Vstupy do zámeckých zahrad jsou kontrolovány pořadatelskou službou.

Obrázek 11. Vstup (zdroj: vlastní)

Příjezdové cesty

K Otáčivému hledišti je možný příjezd pouze na hlavní a vedlejší parkoviště. Samotná cesta k zámeckým zahradám je možná při odbočení z hlavní silnice na Lipno nad Vltavou, dále pak cesta vede přes les a do kopce směr zámecké zahrady. Hlavní parkoviště se nachází u pozemní komunikace Zámecká zahrada a vedlejší parkoviště se nachází na křižovatce pozemních komunikací Bylinková a Důlní.

Zabezpečení otáčivého hlediště

Zabezpečení zámeckého zahrady je ve formě obvodové zdi. Vstup do areálu zahrad je možný přes několik vstupních bran. Tyto brány jsou během představení uzavřeny. Areál zámeckých zahrad je volně přístupný a při běžném provozu není vstup do zahrad nikterak omezován. V prostoru zámeckých zahrad je běžné se dostat přímo k otáčivému hledišti (Obrázek 12., „Hlediště“). Otáčivé hlediště je chráněno proti vstupu nežádoucích osob malým plotem a páskou. Tyto zábrany je velmi jednoduché překonat. V areálu zahrad se na vybraných místech nachází kamerový systém. Zámecké zahrady spadají pod areál Státního hradu a zámku Český Krumlov a jsou kontrolovány bezpečnostní agenturou.

Obrázek 12. Hlediště (zdroj: vlastní)

Pravděpodobnost možného útoku

Pravděpodobnost možného útoku představuje bodové hodnocení, při kterém je potenciální útok hodnocen body. Nejméně je možné dosáhnout 3 body (nejmenší pravděpodobnost útoku) a nejvíce pak 21 bodů (největší pravděpodobnost útoku), viz Tabulka 30., „Pravděpodobnost možného útoku“. Pravděpodobnost možného útoku je počítána před, během a po představení. Nepočítá se z pravděpodobností, kdy neprobíhá žádné představení. Během těchto dnů je možné se k otáčivému hledišti dostat bez větších problémů. Otáčivé hlediště mimo představení není přístupné a je chráněno jednoduchým plotem.

Tabulka 30. Pravděpodobnost možného útoku

Druh útoku	Dostupnost	Výskyt	Složitost	Součet pravděpodobnosti
Verbální napadení	7	7	7	21
Napadení bez zbraně	7	7	7	21
Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé atd.)	6	7	7	20
Falešné oznámení umístění výbušniny nebo jiné nebezpečné látky	7	7	7	21
Žhářský útok	6	3	7	16
Napadení měkkého cíle davem (násilné shromáždění)	7	7	7	21
Braní rukojmích a barikádová situace	6	7	7	20
Napadení střelnou zbraní (dlouhá, krátká zbraň)	4	3	7	14
Útok vozidlem do 3,5 t (malé a střední osobní vozy, dodávky, pickup)	5	4	3	12
Nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou	2	1	3	6
Výbušnina v prostoru (bez přítomnosti útočníka)	2	6	7	15
Výbušnina v zaparkovaném vozidle	2	4	3	9
Sebevražedný útočník	3	6	7	16

(zdroj: vlastní)

Největší pravděpodobný útok je verbální útok, napadení beze zbraně a falešné oznámení. Tyto útoky jsou ve společnosti vcelku běžné a nemusí být nějak spojeny s teroristickým útokem. Nejmenší pravděpodobný útok je najetí vozidla na výbušninu nebo na jinou bezpečnou látku. Tento typ útoku je nejméně pravděpodobný z důvodu dostupnosti výbušniny a nebezpečných látek a není tak častý.

Dopady možného útoku

Dopady možného útoku jsou bodově hodnoceny tak, že nejméně je možné dosáhnout 4 body (nejmenší dopady) a maximálně 28 bodů (největší dopad), viz Tabulka 31., „Dopady možného útoku“. V rámci dopadu možného útoku je zkoumán dopad na lidské životy a finanční ztráty. Stejně jako pravděpodobnost možného útoku, tak i dopady jsou

vztahovány na možné útoky na nádvoří zámku. Některé druhy útoků svým působením můžou přesáhnout do vnitřních prostor a může dojít k totálnímu zničení daného objektu.

Tabulka 31. Dopady možného útoku

Druh útoku	Dopad na životy	Dopad na objekt	Finanční dopad	Dopad na činnost	Součet dopadů
Verbální napadení	1	1	1	1	4
Napadení bez zbraně	2	1	1	1	5
Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé atd.)	3	1	1	3	8
Falešné oznámení umístění výbušniny nebo jiné nebezpečné látky	2	1	5	3	11
Žhářský útok	6	7	7	7	27
Napadení měkkého cíle davem (násilné shromáždění)	6	3	6	4	19
Braní rukojmích a barikádová situace	6	2	2	3	11
Napadení střelnou zbraní (dlouhá, krátká zbraň)	6	2	2	3	13
Útok vozidlem do 3,5 t (malé a střední osobní vozy, dodávky, pic kup)	1	2	3	3	9
Nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou	4	4	3	3	14
Výbušnina v prostoru (bez přítomnosti útočníka)	7	7	6	6	26
Výbušnina v zaparkovaném vozidle	1	2	3	3	9
Sebevražedný útočník	7	6	6	6	25

(zdroj: vlastní).

Nejmenší dopad má verbální útok. Takový útok nemá žádný dopad na objekt jako takový a z pohledu dopadu na lidské životy nezpůsobí žádné fyzické ztráty. Největší počet bodů dosáhl žhářský útok. Tento druh útoku bude mít s velkou pravděpodobností velké ztráty na lidských životech. Tento druh útoku bude mít velký finanční dopad ve formě totální likvidace otáčivého hlediště a ztráty finančního příjmu ze vstupného. Do finančních ztrát není započítána finanční ztráta, která by po žhářském útoku vznikla v prostorách zámecké zahrady a na letohrádku Bellarie.

Výsledné hodnocení

Z předchozích tabulek je zřejmé, jaká je pravděpodobnost jednotlivých útoků a jaké budou jejich dopady. Aby byl výsledek jednotlivých útoků adekvátní, je zapotřebí, aby pravděpodobnost útoku a jeho dopad byly spojeny dohromady, viz Tabulka 32., „Výsledné hodnocení“.

Tabulka 32. Výsledné hodnocení

Druh útoku	Součet pravděpodobnosti	Součet pravděpodobnosti s koeficientem 1,1	Součet dopadů	Součet dopadu s koeficientem 1,2
Verbální napadení	21	23,1	4	4,8
Napadení bez zbraně	21	23,1	5	6
Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé atd.)	20	22	8	9,6
Falešné oznámení umístění výbušniny nebo jiné nebezpečné látky	21	23,1	11	13,2
Žhářský útok	16	17,6	27	32,4
Napadení měkkého cíle davem (násilné shromáždění)	21	23,1	19	22,8
Braní rukojmích a barikádová situace	20	22	11	13,2
Napadení střelnou zbraní (dlouhá, krátká zbraň)	14	15,4	13	15,6
Útok vozidlem do 3,5 t (malé a střední osobní vozy, dodávky, pic kup)	12	13,2	9	10,8
Nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou	6	6,6	14	16,8
Výbušnina v prostoru (bez přítomnosti útočníka)	15	16,5	26	31,2
Výbušnina v zaparkovaném vozidle	9	9,9	9	10,8
Sebevražedný útočník	16	17,6	25	30

(zdroj: vlastní)

Pro výpočet vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle je výsledek pravděpodobnosti násobený výsledkem celkového dopadu, přičemž nejmenší možný výsledek je 12 bodů a největší pravděpodobný výsledek je 588 bodů. Při dosažení maximálního počtu bodů je největší riziko tohoto útoku, který by znamenal největší možné ztráty na lidských životech a největší možnou škodu na objektu.

1. Verbální napadení – $23,1 \times 4,8 = \mathbf{110,88}$.
2. Napadení bez zbraně – $23,1 \times 6 = \mathbf{138}$.
3. Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé atd.) – $22 \times 9,6 = \mathbf{211,2}$.
4. Falešné oznámení umístění výbušniny nebo jiné nebezpečné látky – $23,1 \times 13,2 = \mathbf{304,92}$.
5. Žhářský útok – $17,6 \times 32,4 = \mathbf{570,24}$.
6. Napadení měkkého cíle davem (násilné shromáždění) – $23,1 \times 22,8 = \mathbf{526,68}$.
7. Braní rukojmích a barikádová situace – $22 \times 13,2 = \mathbf{290,4}$.
8. Napadení střelnou zbraní (dlouhá, krátká zbraň) – $15,4 \times 15,6 = \mathbf{240,24}$.
9. Útok vozidlem do 3,5 t (malé a střední osobní vozy, dodávky, pickup) – $13,2 \times 10,8 = \mathbf{142,56}$.
10. Nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou – $6,6 \times 16,8 = \mathbf{110,88}$.
11. Výbušnina v prostoru (bez přítomnosti útočníka) – $16,5 \times 31,2 = \mathbf{514,8}$.
12. Výbušnina v zaparkovaném vozidle – $9,9 \times 10,8 = \mathbf{106,92}$.
13. Sebevražedný útočník – $17,6 \times 30 = \mathbf{528}$.

Celková míra ohroženosti s koeficientem = 3796,32

V rámci dané výpočtu je vidět, že nejmenší hodnotu má výbušnina v zaparkovaném vozidle. Takovýto útok není vcelku běžný, je obtížně proveditelný a nemožnost vjezdu vozidel k otáčivému hledišti tento útok znesnadňuje. Nejvyšší bodové hodnocení dosáhl žhářský útok. Takovýto druh útoku má za následek značné ztráty na lidských životech a značné škody na samotném objektu. S největší pravděpodobností nedojde k úplnému zničení objektu.

Jihočeská zoologická zahrada Hluboká nad Vltavou

Adresa: ZOO Hluboká, Ohrada 417, Hluboká nad Vltavou

Odpovědná osoba: Ing. Vladimír Pokorný

Zřizovatel: Jihočeský kraj

Jedná se o příspěvkovou organizaci, která se zabývá chovem zvířat, ale také se podílí na záchraně mnoha ohrožených zvířat. Dále se zoologická zahrada účastní výchovného a edukačního programu pro děti. Mezi hlavní činnosti patří nejen péče o zvířata, ale také seznámení běžných návštěvníků s místními lokálními zvířaty i exotickými druhy. Během roku probíhají v zoo různé kulturní akce a speciální programy pro veřejnost.

Charakteristika zoo

Vcelém areálu zoo se nachází velký počet zvířat různých druhů a velikostí, celý komplex je obehnaný plotem a vstup do zoo je možný pouze přes hlavní vchod. Celý komplex je tvořen volnými prostranstvími, výběhy pro zvířata, speciálními prostory pro zvířata a technickým zázemím. Nedílnou součástí areálu zoo jsou prostory restaurace, bufetů a dětských prolézaček. Na areál zoo je přímo napojen lovecký zámek Ohrada. Některé z jeho budov jsou součástí technického zázemí zoo. Zoo je ze své severní části obklopena Munickým rybníkem. Nedaleko od zoo se nachází Jízdárna Dvůr Vondrov. Jižní areál zoo kopíruje pozemní komunikace spojující obec Hluboká nad Vltavou a obec Dasný.

Vstupy

Přímý vstup do zoo je přes hlavní vchod, kde se také nachází prostor kas. Tento vstup je pouze pro pěší, vjezd do areálu zoo pro běžného návštěvníka není možný. Návštěvníci parkují na nedalekém placeném parkovišti. Do areálu zoo je také možný vstup a vjezd přes ředitelství zoo. Tento vstup a vjezd je zajištěn dveřmi, které lze otevřít pouze se souhlasem ředitelství zoo. Existuje ještě možnost vstupu do zoo přes prostor restaurace. Tento vstup je však nelegitimní a není běžně využíván. Dříve byl možný vstup přes areál loveckého zámku Ohrada.

Hlavní vstup zoo je tvořen branou a hlavní kasou (Obrázek 13. Vstup do ZOO). Jedná se o jedno z míst s největší koncentrací osob. Častým jevem je, že se před vstupem do areálu

tvoří dlouhé fronty návštěvníků. Vstup je otevřený pouze v otevíracích hodinách. Mimo tento čas není vstup do zoo možný.

Obrázek 13. Vstup do ZOO (zdroj: vlastní)

Vstup přes areál loveckého zámku byl dříve možný a běžně se stávalo, že byl tento vstup zneužíván neplaticími návštěvníky. Z tohoto důvodu byl tento vstup uzavřen a nyní již není běžně využíván. Vstup je tvořen dřevěnými dveřmi uzamčenými dozickým zámekem. Tento vstup nesmí být využíván pro běžné návštěvníky. Vstup do restaurace je u pozemní komunikace spojující obce Hluboká a obec Dasný. Restaurace je celoročně otevřená a nachází se ve druhém patře budovy uvnitř areálu zoo. První patro této budovy je pouze přístupné z vnitřních prostor zoo a nachází se zde toalety a technické zázemí restaurace. Tento prostor je často využíván pro pořádání různých kulturních akcí z důvodu volného prostranství a možnosti vstupu do restaurace. Jedná se o jedno z míst, kde dochází k velké kulminaci osob, a to z důvodu návštěvnosti restaurace, dětské zoo a volného prostranství pro pořádání akcí (Obrázek 14., „Hřiště“).

Obrázek 14. Hřiště (zdroj: vlastní)

Výstup ze ZOO

Výstup ze zoo je lemovaný sítí malých obchůdků, ve kterých se nachází prodejní místa suvenýrů a bufetů (Obrázek 15. „Obchody“). Jedná se o prostor, ve kterém se nejvíce kulminují osoby během celého roku. Výstup z areálu je tvořen vjezdovou a výjezdovou branou, která je po celý rok uzamčena. Otevření je možné pouze se souhlasem zaměstnanců ZOO. Hlavní výstup ze zoo je tvořen ocelovým kolotočem.

Obrázek 15. Obchody (zdroj: vlastní)

Příjezdové cesty

Je možný přes pozemní komunikaci spojující obce Hluboká nad Vltavou a obec Dasný. Tato pozemní komunikace kopíruje jižní areál zoo. Pozemní komunikace neumožňuje přímý vjezd do zoo, je zde však možný vjezd na hlavní parkoviště zoo. Hlavní parkoviště je placené a výjezd z parkoviště je chráněný branou. Pěší cesta je také možná z centra obce Hluboká nad Vltavou a je podél Munického rybníku, přes park před zoo. Tato cesta není běžně využívána pro vozidla a je chráněná proti vjezdu vozidel ocelovou branou. Další možností pro pěší, jak se dostat do zoo, je za pomoci lodě. Lodní trasa je přes Munický rybník. Vstup a výstup na lodní trasu je možný na dvou místech, první místo je v parku nedaleko obchodu Penny, druhý nástupní a výstupní prostor je u výstupu ze zoo.

Zabezpečení ZOO

Zabezpečení areálu zoo je tvořeno zdmi a plotem kolem celého areálu. Prostor je zabezpečen proti vstupu branami a dveřmi. Jednotlivé expozice jsou mimo návštěvní dobu uzavřeny. Prostor zoo je monitorován kamerami a je zajištěn bezpečnostní službou.

Pravděpodobnost možného útoku

Pravděpodobnost možného útoku je bodově vyhodnocen takto: Nejmenší možné dosažení bodů jsou 3 (nejmenší pravděpodobnost útoku) a maximum je 21 bodů (největší pravděpodobnost útoku), viz Tabulka 33. „Pravděpodobnost možného útoku“. Pro výpočet pravděpodobnosti jsou zohledněny pouze vnitřní prostory areálu zoo. V tomto případě jsou nejdůležitější dvě místa. První místo je pod restaurací, druhé místo je výstup ze zoo. Tyto prostory jsou nejvíce exponovány. V ostatních prostorech zoo nedochází k tak velké kumulaci osob. Návštěvníci se pohybují po vyznačených cestách, nejvíce se shromažďují u výběhů zvířat. Tato kumulace osob není taková, jako je na již zmiňovaných místech.

Tabulka 33. Pravděpodobnost možného útoku

Druh útoku	Dostupnost	Výskyt	Složitost	Součet pravděpodobnosti
Verbální napadení	7	7	7	21
Napadení bez zbraně	7	7	7	21
Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé atd.)	6	7	7	20
Falešné oznámení umístění výbušniny nebo jiné nebezpečné látky	7	7	7	21
Žhářský útok	6	3	7	16
Napadení měkkého cíle davem (násilné shromáždění)	7	7	7	21
Braní rukojmích a barikádová situace	6	7	7	20
Napadení střelnou zbraní (dlouhá, krátká zbraň)	4	3	7	14
Útok vozidlem do 3,5 t (malé a střední osobní vozy, dodávky, pick up)	5	4	1	10
Nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou	2	1	1	4
Výbušnina v prostoru (bez přítomnosti útočníka)	2	6	7	15
Výbušnina v zaparkovaném vozidle	2	4	1	7
Sebevražedný útočník	3	6	7	16

(zdroj: vlastní)

Největší pravděpodobný útok je verbální útok, napadení beze zbraně, falešné oznámení a napadení měkkého cíle davem. Verbální útoky a napadení beze zbraně jsou v celku běžné

události, se kterými se složky IZS během roku setkávají. Falešné oznámení nastražení výbušného systému nebývá časté, většinou se jedná o planá hlášení. Opakem je napadení měkkého cíle davem. Takováto událost již má za následek velké škody.

Dopady možného útoku

Dopady možného útoku jsou bodově hodnoceny tak, že nejmenší možné dosažení bodů činí 4 body (nejmenší dopady) a maximum činí 28 bodů (největší dopad), viz Tabulka 34. „Dopady možného útoku“. V rámci dopadu možného útoku je zkoumán dopad na lidské životy a finanční ztráty. Stejně jako pravděpodobnost možného útoku, tak i dopady jsou vztahovány na vnitřní prostory areálu zoo.

Tabulka 34. Dopady možného útoku

Druh útoku	Dopad na životy	Dopad na objekt	Finanční dopad	Dopad na činnost	Součet dopadů
Verbální napadení	1	1	1	1	4
Napadení bez zbraně	2	1	1	1	5
Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé atd.)	3	1	1	1	6
Falešné oznámení umístění výbušniny nebo jiné nebezpečné látky	3	1	4	3	11
Žhářský útok	5	5	6	5	21
Napadení měkkého cíle davem (násilné shromáždění)	6	5	6	4	21
Braní rukojmích a barikádová situace	6	3	2	3	14
Napadení střelnou zbraní (dlouhá, krátká zbraň)	6	3	3	4	16
Útok vozidlem do 3,5 t (malé a střední osobní vozy, dodávky, pic kup)	1	1	3	3	8
Nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou	2	2	3	3	10
Výbušnina v prostoru (bez přítomnosti útočníka)	7	5	5	4	21
Výbušnina v zaparkovaném vozidle	1	1	3	3	8
Sebevražedný útočník	7	5	5	4	21

(zdroj: vlastní).

Nejmenší dopad má verbální útok. Takový útok nemá žádný dopad na objekt jako takový a z pohledu dopadu na lidské životy neznámá žádné fyzické ztráty. Nevyšší bodové hodnocení dosáhly čtyři druhy útoků. Jedná se o žhářský útok, napadení měkkého cíle davem, výbušnina v prostoru a sebevražedný útočník. Tyto útoky mají velký dopad na provoz objektu a mají za následek velké množství obětí. Při těchto útocích s velkou pravděpodobností dojde nejen ke ztrátám na lidských životech, ale také bude velké množství zraněných osob, zároveň nesmíme zapomenout na zranění či usmrcení zvířat v zoo. V neposlední řadě musíme počítat i s finančním dopadem na celý objekt, který je ve formě poškození výběhů zvířat, finanční ztráty při zranění nebo usmrcení zvířat, a taktéž finanční ztráty ze vstupu do zoo.

Výsledné hodnocení

Z předchozích tabulek je zřejmé, jaká je pravděpodobnost jednotlivých útoků a jaké budou jejich dopady. Aby byl výsledek jednotlivých útoků adekvátní, je zapotřebí, aby pravděpodobnost útoku a jeho dopad byly spojeny dohromady, viz Tabulka 35., „Výsledné hodnocení“.

Tabulka 35. Výsledné hodnocení.

Druh útoku	Součet pravděpodobnosti	Součet pravděpodobnosti s koeficientem 1,1	Součet dopadu	Součet dopadu s koeficientem 1,1
Verbální napadení	21	23,1	4	4,4
Napadení bez zbraně	21	23,1	5	5,5
Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé atd.)	20	22	6	6,6
Falešné oznámení umístění výbušniny nebo jiné nebezpečné látky	21	23,1	11	12,1
Žhářský útok	16	17,6	21	23,1
Napadení měkkého cíle davem (násilné shromáždění)	21	23,1	21	23,1
Braní rukojmích a barikádová situace	20	22	14	15,4
Napadení střelnou zbraní (dlouhá, krátká zbraň)	14	15,4	16	17,6
Útok vozidlem do 3,5 t (malé a střední	10	11	8	8,8

osobní vozy, dodávky, pickup)				
Nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou	4	4,4	10	11
Výbušnina v prostoru (bez přítomnosti útočníka)	15	16,5	21	23,1
Výbušnina v zaparkovaném vozidle	7	7,7	8	8,8
Sebevražedný útočník	16	17,6	21	23,1

(zdroj: vlastní)

Pro výpočet vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle je výsledek pravděpodobnosti násobený výsledkem celkového dopadu, přičemž nejmenší možný výsledek je 12 bodů a největší pravděpodobný výsledek je 588 bodů. Při dosažení maximálního počtu bodů je největší riziko tohoto útoku, který by znamenal největší možné ztráty na lidských životech a škody na objektu.

1. Verbální napadení – $23,1 \times 4,4 = \mathbf{101,64}$.
2. Napadení bez zbraně – $23,1 \times 5,5 = \mathbf{127,05}$.
3. Napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé atd.) – $22 \times 6,6 = \mathbf{145,2}$.
4. Falešné oznámení umístění výbušniny nebo jiné nebezpečné látky – $23,1 \times 12,1 = \mathbf{279,51}$.
5. Žhářský útok – $17,6 \times 23,1 = \mathbf{406,56}$.
6. Napadení měkkého cíle davem (násilné shromáždění) – $23,1 \times 23,1 = \mathbf{533,61}$.
7. Braní rukojmích a barikádová situace – $22 \times 15,4 = \mathbf{338,8}$.
8. Napadení střelnou zbraní (dlouhá, krátká zbraň) – $15,4 \times 17,6 = \mathbf{271,04}$.
9. Útok vozidlem do 3,5 t (malé a střední osobní vozy, dodávky, pickup) – $11 \times 8,8 = \mathbf{96,8}$.
10. Nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou – $4,4 \times 11 = \mathbf{48,4}$.
11. Výbušnina v prostoru (bez přítomnosti útočníka) – $16,5 \times 23,1 = \mathbf{381,15}$.
12. Výbušnina v zaparkovaném vozidle – $7,7 \times 8,8 = \mathbf{67,76}$.
13. Sebevražedný útočník – $17,6 \times 23,1 = \mathbf{406,56}$.

Celková míra ohroženosti s koeficientem = 3204,08

Na základě daného výpočtu je zřejmé, že nejmenší hodnotu má nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou. Tento druh útoku je nejméně pravděpodobný z důvodu špatné dostupnosti výbušnin a nebezpečných látek. Zoo Hluboká není přístupná pro vozidla, a toto je další důvod, proč je takový útok nejméně pravděpodobný. Nejvyšší bodové hodnocení dosáhl útok napadení měkkého cíle (násilné shromáždění). Takovýto druh útoku má za následek značné ztráty na lidských životech a škody na samotném objektu. S největší pravděpodobností nedojde k úplnému zničení objektu a vysokým finančním ztrátám. Výpočet celkové míry ohrožení je součtem všech mír ohroženosti doplněným o sezónnost objektu (W_s), kdy koeficient pro zimní období je 0,85 a pro letní období je 1,4 za pomoci vzorce.

$$\text{Míra ohroženosti} = (P \times W_p \times W_s) \times (D \times W_d)$$

V rámci vzorce jsou faktory označeny:

P = součet pravděpodobnosti útoku,

D = součet dopadu útoku,

W_p = váha pravděpodobnosti,

W_d = váha dopadu.

W_s = sezónní koeficient

$$\text{Celková míra ohroženosti pro zimní období} = 2723,47$$

$$\text{Celková míra ohroženosti pro letní období} = 4485,71$$

Z výsledku je patrné, že při započtení faktoru sezónnosti dojde v letním období k nárůstu o 1281,63 bodů oproti celkové míře ohroženosti, to je nárůst ohroženosti o 40 %. Oproti tomu v zimním období je pokles bodu – 480,61, to znamená pokles oproti celkové míře ohroženosti o 15 %.

Výpočet celkové míry ohrožení je součtem všech mír ohroženosti doplněným o koeficient akce (W_a), který činí 1,3 a koeficient sezónnosti činí pro letní období 1,3 za pomoci vzorce.

$$\text{Míra ohroženosti} = (P \times W_p \times W_s \times W_a) \times (D \times W_d)$$

V rámci vzorce jsou faktory označeny:

P = součet pravděpodobnosti útoku,

D = součet dopadu útoku,

Wp = váha pravděpodobnosti,

Wd = váha dopadu,

Ws = sezónní koeficient (uvádí se pouze u měkkých cílů, které působí celý rok),

Wa = faktor kulturní akce.

Celková míra ohroženosti s faktorem akce v letní období = 5831,43

Celková míra ohroženosti s faktorem akce v zimním období = 3540,51

Když se do výpočtu zahrne koeficient akce, dojde k dalšímu nárůstu celkové míry ohroženosti. Navýšení celkové míry ohroženosti v letním období o 2627,35 bodů zvyšuje celkovou míru ohrožení o 82 % oproti běžnému provozu. Tato hodnota nám ukazuje, že pořádání akcí v hlavní sezóně podstatně zvyšuje celkovou míru ohroženosti měkkého cíle. U ZOO Hluboká byl také započítán koeficient v zimním období a to z důvodu toho, že i v zimním období pořádá ZOO akce s vysokou návštěvností. V celkovém hodnocení ohroženosti měkkého cíle došlo k navýšení oproti běžnému provozu o 336,43, což značí navýšení o téměř 11 % procent oproti běžnému provozu. Na základě těchto údajů by měl provozovatel přijmout bezpečnostní opatření, aby došlo k snížení ohroženosti měkkého cíle.

V rámci daného výpočtu je vidět, že nejmenší hodnotu má nájezd vozidla s výbušninou nebo jinou nebezpečnou látkou. Tento druh útoku je nejméně pravděpodobný z důvodu špatné dostupnosti výbušnin a nebezpečných látek. Zoo Hluboká není přístupná pro vozidla, a toto je další důvod, proč je takový útok nejméně pravděpodobný. Nejvyšší bodové hodnocení dosáhl útok napadení měkkého cíle (násilné shromáždění). Takovýto druh útoku má za následek značné ztráty na lidských životech a značné škody na samotném objektu. S největší pravděpodobností nedojde k úplnému zničení objektu a vysokým finančním ztrátám.

6 Vyhodnocení ohroženosti měkkých cílů

Zavedení váhového koeficientu do výpočtu pro vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle mělo za důsledek nárůst celkové míry ohroženosti u všech zkoumaných měkkých cílů. Tento bodový nárůst zvyšuje míru rizika možného útoku na daný objekt, viz Tabulka 36. „Ohroženost měkkého cíle“. V této tabulce je zřetelný rozdíl mezi mírou ohroženosti bez váhového a s váhovým koeficientem.

Tabulka 36. Ohroženost měkkého cíle

Vybrané měkké cíle	Míra ohroženosti bez koeficientu	Míra ohroženosti s koeficientem
Státní zámek Hluboká nad Vltavou	3589	5598,84
Státní hrad a zámek Český Krumlov	3778	6875,96
Státní hrad Rožmberk	3360	4435,2
Otáčivé hlediště Český Krumlov	2876	3796,32
Jihočeská zoologická zahrada Hluboká nad Vltavou	2648	3204,08

(zdroj: vlastní)

Pokud budeme brát v potaz základní výpočet metodiky „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“, tak maximální bodová hodnota, kterou může takovýto cíl získat, je 7 644 bodů. V takovém případě je každý útok vysoce nebezpečný a hrozí vysoké ztráty na lidských životech. Při běžném hodnocení je průměrná hodnota 3 822 bodů. V rámci zavedení váhového koeficientu, kdy se započítá váhový koeficient s mírou rizika a dopadu, dojde u Státního zámku Hluboká nad Vltavou k překročení průměrné hodnoty o 1 776,84 bodů. Takovýto výsledek jasně ukazuje zvýšené riziko případných útoků. Nejvíce ohrožený je Státní hrad a zámek Český Krumlov, který překročil průměrnou hodnotu o 3 053,96 bodů. Tento výsledek ukazuje vysoké riziko případných útoků.

V rámci výpočtu ohroženosti měkkých cílů byl započítán váhový koeficient sezónnosti s přihlédnutím na otevírací dobu kulturních objektů. Ne všechny objekty mají letní a zimní provoz proto v rámci výpočtu byly zohledněny pouze objekty: Státní zámek Hluboká nad Vltavou, Státní hrad a zámek Český Krumlov a ZOO Hluboká viz tabulka 37. „Sezónnost“.

Tabulka 37. Sezónnost

Vybrané měkké cíle	Zimní sezóna	Letní sezóna
Státní zámek Hluboká nad Vltavou	4479,07	7278,49
Státní hrad a zámek Český Krumlov	6188,36	9626,34
Jihočeská zoologická zahrada Hluboká nad Vltavou	2723,47	4485,71

(zdroj: vlastní)

Z dané tabulky je zřejmý nárůst hodnot v letním období, kdy vybrané měkké cíle mají největší návštěvnost. Opětovně dochází k navýšení bodových hodnot a v případě zámku Hluboká dochází k atakování horní hranice bodového hodnocení dle základní varianty vyhodnocení měkkého cíle. V případě zámku Český Krumlov je horní hranice překročena o 1982,34 bodů a na základě tohoto výsledku je zámek extrémně ohrožený.

Metodika vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle nebere v potaz akce, které probíhají nad rámec běžné činnosti objektu. Jedná se o různé kulturní akce, při kterých dojde k značnému navýšení počtu osob v měkkém cíli a jeho blízkém okolí. Tyto akce jsou převážně pořádány v hlavní sezóně, viz Tabulka 38. „Akce“. V rámci výzkumu byly hodnoceny pouze Státní zámek Hluboká nad Vltavou, Státní hrad a zámek Český Krumlov a ZOO Hluboká. Otáčivé hlediště Český Krumlov nepořádá žádné jiné akce během představení, kde je pevně stanovený počet diváků. V obci Rožmberk je pořádána akce Hrady CZ, tato akce se však koná na okraji obce a nemá vliv na hrad Rožmberk.

Tabulka 38. Akce

Vybrané měkké cíle	Akce – letní sezóna	Akce – zimní sezóna
Státní zámek Hluboká nad Vltavou	8006,34	-
Státní hrad a zámek Český Krumlov	12514,25	-
Jihočeská zoologická zahrada Hluboká nad Vltavou	5831,43	3540,51

(zdroj: vlastní)

Váhový koeficient akce změnil celý výpočet a došlo k rapidnímu nárůstu celkové míry ohroženosti měkkého cíle. Zámek Hluboká přesáhl základní hodnotu o 362,34 bodů a tím se dostal do kategorie extrémně ohrožených objektů. Nejhoršího výsledku dosáhl zámek Český Krumlov, který základní hodnotu 7644 bodů převýšil o 4870,25 bodů. Takový výsledek je o 1,6 větší, než vůbec stanovuje metodika. Stojí také za povšimnutí ZOO Hluboká, která pořádá akce i v zimní sezóně. Tyto akce mají vysokou návštěvnost, to zapříčinilo, že i v zimním období došlo k navýšení celkové míry ohroženosti objektu. ZOO Hluboká v letní sezóně překročila průměrnou hodnotu o 2009,43 bodů. To má za následek vysoké riziko ohroženosti měkkého cíle.

6.1 Taktická cvičení zámek Hluboká a zámek Český Krumlov

Tato kapitola se zaměřuje na dvě klíčová taktická cvičení uskutečněná v Jihočeském kraji, která simulovala teroristické útoky v areálech významných kulturních památek, a sice konkrétně na Státním zámku Hluboká nad Vltavou a ve Státním hradu a zámku Český Krumlov. Cílem těchto cvičení bylo nejen otestovat připravenost složek integrovaného záchranného systému (IZS) a jejich schopnost spolupráce, ale také prakticky ověřit návrhy bezpečnostních opatření formulované v předchozích analytických kapitolách této práce. Zásadní přínos těchto cvičení spočívá ve schopnosti převést teoretické poznatky do konkrétního operačního rámce a ověřit jejich funkčnost v reálném prostředí s reálnými subjekty. Tento přístup odpovídá principům aplikovaného výzkumu v oblasti bezpečnostních studií, neboť kombinuje predikci s ověřitelnými praktickými výsledky. Ověření hypotéz prostřednictvím realistických modelových situací výrazně zvyšuje validitu a relevanci výstupů celé práce.

Taktické cvičení Státní zámek Hluboká nad Vltavou

První z případových studií bylo cvičení uskutečněné na Státním zámku Hluboká nad Vltavou v roce 2019. Jeho hlavním cílem bylo simulovat reakci složek IZS na scénář zahrnující výskyt nástražného výbušného systému, jeho explozí a následnou krizovou situaci s ohrožením zasahujících jednotek. Scénář byl vytvořen tak, aby reflektoval reálné hrozby, jimž může kulturní objekt čelit v době vysoké návštěvnosti. Specifikem tohoto cvičení bylo zařazení sekundárního útoku pachatele přímo na zasahující složky IZS, což výrazně zvýšilo komplexitu zásahu a otestovalo jejich schopnost zvládat dynamicky se měnící mimořádnou událost. Tato konstrukce scénáře představuje vhodný model hybridní hrozby, která v sobě kombinuje více fází útoku a umožňuje posoudit nejen reakční dobu,

ale i schopnost improvizace a adaptace jednotlivých jednotek IZS. Takové situace odpovídají realitě asymetrického konfliktu, který je pro měkké cíle typický.

Plánování taktického cvičení na zámku Hluboká probíhalo v úzké spolupráci mezi pracovníky Národního památkového ústavu, zástupci Policie ČR, Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje, Zdravotnické záchranné služby a dalších složek IZS. Tato meziinstitucionální koordinace byla klíčová pro sestavení realistického scénáře a efektivní rozdělení rolí a odpovědností. Z pohledu krizového řízení a plánování je zapojení všech klíčových aktérů již v přípravné fázi zásadní pro prevenci chyb v implementaci. Tento model spolupráce vytváří předpoklad pro zvyšování interoperability mezi složkami IZS a zástupci kulturních institucí, což je v případě ochrany měkkých cílů považováno za jeden ze základních pilířů efektivní reakce na mimořádné události.

Realizace samotného zásahu potvrdila vysokou profesionalitu zúčastněných jednotek, schopnost rychlého vyhodnocení situace a efektivního řízení prostřednictvím Operačního a informačního střediska HZS. Cvičení rovněž upozornilo na některé problematické oblasti, především na omezenou funkčnost radiového spojení mezi jednotlivými složkami a absenci městské policie, jejíž přítomnost by výrazně přispěla k zabezpečení perimetru a usměrnění pohybu civilního obyvatelstva. Tato zjištění podtrhují důležitost systémové přípravy nejen samotného zásahu, ale i jeho podpůrných prvků, jako jsou komunikační kanály, přístupové koridory a dozorové mechanismy.

Z taktického cvičení na zámku Hluboká lze vyvodit několik důležitých závěrů. Předně potvrdilo vysokou úroveň operativní připravenosti složek IZS a jejich schopnost spolupracovat v rámci komplexního zásahu v prostředí historické památky. Koordinace mezi subjekty probíhala navzdory zjištěným slabinám efektivně a operativně.

Identifikované nedostatky, zejména v oblasti komunikačního zabezpečení a nedostatečného pokrytí perimetru, lze vnímat jako cenný výstup z pohledu bezpečnostního plánování. Výsledky tohoto cvičení byly následně využity při návrzích preventivních opatření nejen pro zámek Hluboká, ale i pro další kulturní objekty v rámci Jihočeského kraje.

Důležitým přínosem bylo i ověření schopností personálu Národního památkového ústavu, který prokázal vysokou míru angažovanosti a disciplinovanosti. Cvičení tak nejen

otestovalo operační funkčnost systému, ale posílilo i důvěru mezi veřejnými institucemi a složkami zajišťujícími bezpečnost kulturního dědictví. Z vědeckého hlediska lze toto cvičení vnímat jako ověřovací fázi výzkumu, která přispívá k validaci použitých metod hodnocení rizik (zejména CARVER a metodika MV ČR). Umožňuje propojit kvantitativní analýzu s kvalitativními výstupy z praxe, čímž naplňuje princip aplikovaného výzkumu v oblasti krizového řízení a ochrany měkkých cílů.

Taktické cvičení Státní hrad a zámek Český Krumlov

Druhé velké taktické cvičení se uskutečnilo v listopadu roku 2022 ve Státním hradu a zámku Český Krumlov. Toto cvičení navazovalo na zkušenosti a doporučení získaná během cvičení na zámku Hluboká a jeho hlavním cílem bylo ověřit efektivitu implementovaných opatření, prověřit připravenost zasahujících jednotek a zhodnotit jejich reakci v odlišném prostředí. Zásadní rozdíl oproti Hluboké představovala architektonická a provozní specifika areálu Českého Krumlova – především jeho otevřený a průchozí charakter, který značně komplikuje kontrolu pohybu osob. Tato odlišnost umožnila testování zcela jiného typu taktického rozložení sil a ochranných opatření. Simulovaný scénář se opíral o několik na sebe navazujících incidentů: výbuch nástražného výbušného systému, sekundární nález dalšího zařízení a přímé ohrožení návštěvníků ozbrojeným pachatelem. Výběr takto komplexního scénáře byl záměrný. Cílem bylo vytvořit podmínky, které maximálně zatíží schopnosti koordinace a komunikace mezi složkami IZS. Tato progresivní konstrukce scénáře odpovídá modelům cvičení typu "Red Team/Blue Team", kdy dochází k realistickému testování odolnosti systému vůči mnohostranným hrozbám. Význam tohoto přístupu spočívá v tom, že umožňuje nejen ověření reakčních protokolů, ale i sledování způsobu, jakým se organizace adaptují na eskalaci hrozby v reálném čase.

V rozhodujícím momentu cvičení došlo k dramatické eskalaci situace. Během probíhající evakuace návštěvníků z prostoru vnitřních nádvoří vyšla na V. nádvoří osoba maskovaná mezi civilisty, která následně vytáhla skrytou zbraň a zadržela jednoho z návštěvníků jako rukojmího. Tato nečekaná situace zásadním způsobem změnila charakter zásahu a vyžádala si okamžitou reakci zásahové jednotky Policie ČR, která měla za úkol neutralizovat hrozbu bez újmy na životech.

Tato situace poukázala na nutnost zajištění jasně definovaného postupu při ověřování totožnosti evakuovaných osob a schopnosti identifikace nebezpečných jedinců mezi

civilisty. Právě fázovaná a kontrolovaná evakuace včetně přítomnosti vyškoleného personálu, který dokáže rozpoznat podezřelé chování, se ukazuje jako klíčový faktor při snižování rizika sekundárního útoku během evakuačních operací.

Zásahová jednotka zvládla situaci bez újmy na životech. Rukojmí nebyl zraněn a pachatel byl úspěšně eliminován. Zbýlá část evakuace probíhala pod dohledem speciálně nasazených složek a byla dokončena bez dalších incidentů. Tato část cvičení zároveň prověřila schopnost rozhodování v reálném čase a přizpůsobení taktiky podle vývoje situace, čímž se simulace velmi přiblížila reálným operačním podmínkám. Z pohledu taktické přípravy byla tato část cvičení obzvláště cenná, neboť prověřila schopnost jednotek jednat v situaci, kdy jsou standardní procedury narušeny nečekaným vývojem. Tímto způsobem bylo možné identifikovat případné limity operačních protokolů a zároveň ověřit schopnost jejich improvizovaného překlenutí, což je v reálném světě často klíčem k úspěšnému zvládnutí mimořádné události.

Taktické cvičení ve Státním hradu a zámku Český Krumlov představovalo důležitý milník v rozvoji krizové připravenosti kulturních institucí. Potvrdilo, že opatření navržená na základě předchozí analýzy ohroženosti a zkušeností z Hluboké byla správně zacílena. Především v oblasti koordinace, komunikace a reakční doby složek IZS došlo k výraznému posunu.

Za zvláštní zmínku stojí schopnost zasahujících jednotek přizpůsobit se specifickému charakteru lokality – členitosti nádvoří, průchodnosti areálu a náhlým změnám scénáře. Díky tomu bylo možné efektivně modelovat různé fáze mimořádné události a otestovat několik variant taktického postupu.

Cvičení současně odhalilo oblasti, kde přetrvávají dílčí slabiny – např. nejednoznačnost v systému vizuální identifikace klíčových rolí (vedoucí lékař vs. rozhodčí), což mohlo vést ke zmatkům v přenosu informací. Přesto však lze toto cvičení hodnotit jako úspěšné z hlediska komplexnosti, realističnosti a přínosu pro další plánování bezpečnostních opatření ve specifických kulturních prostředích. Z hlediska aplikovaného výzkumu je důležité zdůraznit, že cvičení nefungovalo pouze jako tréninkový nástroj, ale jako prostředek pro ověřování výzkumných hypotéz týkajících se zranitelnosti měkkých cílů. Validace analýz v reálném prostředí představuje jeden z nejvyšších standardů

v bezpečnostním výzkumu a významně přispívá k praktické využitelnosti vědeckých poznatků.

Zhodnocení obou taktických cvičení

Porovnání taktických cvičení na Státním zámku Hluboká nad Vltavou (2019) a v areálu Státního hradu a zámku Český Krumlov (2022) poskytuje cenný pohled na vývoj schopností složek IZS i spolupracujících institucí. První cvičení sloužilo jako výchozí testovací scénář, jehož výstupy pomohly identifikovat systémové nedostatky a vytvořit návrhy na jejich odstranění. Druhé cvičení pak umožnilo ověřit, zda přijatá opatření byla efektivní a zda vedla k posílení krizové připravenosti.

Hlavní rozdíl mezi oběma lokalitami spočíval ve fyzickém uspořádání. Zatímco Hluboká představuje relativně kompaktní areál s kontrolovanými vstupy, Český Krumlov je otevřený, víceúrovňový a přístupný z několika směrů. Tato proměnná výrazně ovlivnila zvolené taktické přístupy, nasazení sil a systém evakuace.

Výrazný posun byl zaznamenán v oblasti meziinstitucionální koordinace, zkrácení reakčních časů a schopnosti přizpůsobit zásah dynamicky se měnící situaci. Obě cvičení tak posloužila nejen jako test funkčních mechanismů, ale také jako validační prostředek pro návrhy bezpečnostních opatření uvedených v této disertační práci. Detailní popis cvičení se nachází v příloze č. 1 „Taktické cvičení zámek Hluboká“ a v příloze č. 2 „Taktické cvičení zámek Český Krumlov“.

Z vědeckého hlediska lze konstatovat, že kombinace analytické predikce (např. pomocí metodiky CARVER) s následnou praktickou verifikací prostřednictvím cvičení představuje účinný nástroj pro hodnocení a posilování ochrany měkkých cílů. Obě případové studie tak přispívají k hlubšímu porozumění systému ochrany kulturních objektů a představují model, který může být aplikovatelný i v dalších regionech České republiky.

7 Specifika kulturních akcí a kulturních objektů při hodnocení ohrožení měkkých cílů

Kulturní akce a kulturní objekty představují v rámci bezpečnostního prostředí významnou podkategorii tzv. měkkých cílů. Z hlediska své společenské hodnoty, historického významu i veřejné dostupnosti jsou atraktivními a zároveň zranitelnými cíli pro potenciální pachatele násilných činů, extremistických útoků, sabotážních činů či hybridních hrozeb. Jejich hodnocení v rámci ochrany měkkých cílů vyžaduje důsledné zohlednění řady specifických charakteristik, které jsou podrobněji rozvedeny níže.

Kulturní akce vykazují různorodou úroveň koncentrace osob v prostoru, která zásadním způsobem ovlivňuje jejich bezpečnostní profil. V případě masových událostí, jako jsou open-air festivaly, městské slavnosti, koncerty či sportovně-kulturní ceremoniály, dochází ke koncentraci vysokého počtu osob na malém prostoru, což výrazně zvyšuje riziko vzniku davové paniky a následných úrazů či ztrát na životech. Naopak některé regionálně zaměřené nebo tematicky specifické akce, jako je např. výlov rybníka, se vyznačují nižší koncentrací osob, avšak na větší a méně přehledné ploše. Tento aspekt může komplikovat přehlednost terénu, dohled bezpečnostních složek a efektivní řízení evakuace v krizové situaci.

Kulturní objekty, zejména ty s historickým nebo architektonickým charakterem, zpravidla nesplňují současné bezpečnostní standardy. Instalace moderních prvků fyzické ochrany (např. bezpečnostní rámové kontroly, kamerové systémy, perimetrické bariéry) bývá často limitována památkovou ochranou nebo konstrukčními omezeními. Kulturní akce, které probíhají v otevřeném nebo dočasném prostoru (např. mobilní pódia, stánkové zóny, improvizovaná pódia), jsou pak zabezpečeny velmi omezeně, což zvyšuje jejich zranitelnost vůči nepředvídaným událostem.

Mnohé kulturní objekty byly budovány v historickém kontextu bez ohledu na potřeby rychlé evakuace většího počtu osob. Zúžené chodby, chybějící značení únikových tras, bariérová architektura nebo nevhodná topografie (např. svahy, schodiště, uzavřená nádvoří) omezují efektivní únik osob a prodlužují dobu potřebnou k bezpečné evakuaci. Podobné problémy se vyskytují i u venkovních akcí konaných v přírodním nebo veřejném prostoru, kde chybí přirozeně vymezené a kontrolované koridory pro únik.

Zaměstnanci kulturních institucí a externí pracovníci zajišťující chod kulturních akcí bývají převážně bez specifického školení v oblasti krizového řízení, evakuace, zvládnutí davu nebo poskytování první pomoci. Nedostatek zkušeností a absence koordinačních plánů může vést ke zpožděné nebo neadekvátní reakci na vzniklou hrozbu. V mnoha případech také chybí předem určené komunikační kanály a krizové protokoly, což snižuje efektivitu zásahu v akutní fázi incidentu.

Kulturní akce jsou zpravidla dlouhodobě plánovány a veřejně oznamovány, a to prostřednictvím online i tištěných komunikačních kanálů. Tato veřejná dostupnost informací zvyšuje riziko zneužití ze strany potenciálních útočníků, kteří si mohou snadno opatřit časové, místní i personální údaje o konané události. Pravidelnost a opakovatelnost některých akcí (např. každoroční festivaly, národní oslavy, cyklické přehlídky) zvyšuje jejich předvídatelnost, a tím i potenciální atraktivitu jako cíle útoku.

Dynamika bezpečnostního prostředí a proměnlivost hrozeb klade důraz na pravidelnou revizi a aktualizaci analýz ohroženosti kulturních objektů a akcí. Zejména v případě pořádání mezinárodních nebo nadregionálních událostí (např. mistrovství světa, evropské kulturní projekty, významná výročí) je nezbytné vycházet z aktuálních zpravodajských a bezpečnostních informací, reflektovat vývoj nových hrozeb (včetně kybernetických nebo hybridních) a upravovat bezpečnostní opatření v souladu s nimi.

V průběhu kulturní sezóny dochází často ke kumulaci většího množství akcí v krátkém časovém horizontu, což vede k přetížení bezpečnostních a záchranných složek. Tento jev je typický pro městské slavnosti, turisticky exponované lokality v letní sezóně nebo období státních svátků. Následkem toho může docházet ke snížení kvality a dostupnosti krizového zabezpečení, oslabení preventivních opatření nebo ztížení koordinace mezi jednotlivými aktéry.

Kulturní akce jsou specifické tím, že se na nich může projevit více typů hrozeb současně nebo v těsné návaznosti. Příkladem může být technická porucha (např. požár nebo výpadek elektřiny), která spustí paniku, což následně vytvoří příležitost pro sekundární útok. Tato kombinace fyzické, psychologické a případně cílené lidské hrozby může vést k řetězovým událostem s výraznými dopady na bezpečnost účastníků i reputaci pořádající instituce.

Zejména městské a regionální kulturní akce bývají decentralizované, probíhají na několika místech současně a často zahrnují kombinaci vnitřních i venkovních prostor. To klade vysoké nároky na logistiku, koordinaci a řízení bezpečnostních opatření, včetně dislokace bezpečnostních a zdravotnických sil. Tento rozptýlený charakter může vést ke vzniku „hluchých míst“ bez dozoru, která jsou z pohledu potenciálního pachatele vhodným prostředím k narušení bezpečnosti.

Mezi další faktory, které je vhodné zohlednit při hodnocení ohroženosti, patří:

- proměnlivost prostředí (např. akce v přírodních nebo nestandardních prostorách) ;
- různorodost návštěvnického spektra (včetně zranitelných skupin – děti, senioři, osoby s omezenou pohyblivostí) ;
- vysoká medializace kulturních akcí, která zvyšuje atraktivitu útoku z hlediska publicity;
- možné protestní nebo ideologické motivace v případě akcí s kontroverzním obsahem nebo hosty;
- proměnlivost počasí (možnosti zhoršeného počasí v důsledku deště, prudkého ochlazení – při venkovních kulturních akcích).

Z těchto důvodů je nezbytné přistupovat k ochraně kulturních akcí a objektů komplexně, zahrnovat je do plánování ochrany měkkých cílů a pravidelně vyhodnocovat jejich zranitelnost s ohledem na vývoj hrozeb a změny v bezpečnostním prostředí.

Mezi významné kulturní akce v Jihočeském kraji, které vyžadují zvláštní pozornost při hodnocení ohroženosti měkkých cílů, patří například „Táborská setkání“, „Dotkni se Písku“ a „Budějovický Majáles“. Každá z těchto akcí je specifická nejen svou organizací, délkou trvání a lokalizací, ale také strukturou návštěvníků a charakterem programových aktivit. Společným jmenovatelem je však skutečnost, že tyto akce probíhají na více místech současně, v rámci urbanizovaných historických center měst a často s vysokou koncentrací osob. Tato specifika významně ovlivňují možnosti efektivního a validního hodnocení rizik.

Táborská setkání

„Táborská setkání“ představují vícedenní kulturně-historickou událost pořádanou v centru města Tábor. Program se odehrává na různých místech v rámci historického jádra města, přičemž hlavní část probíhá na Žižkově náměstí. Ani zde však nedochází ke kontinuálnímu využití prostoru jedním typem programu – jednotlivé části programu se liší tematicky i návštěvností. Slavnosti zahajuje tradiční běh historickým centrem, po jehož skončení dochází k částečnému uzavření náměstí, kde následuje hudební a kulturní program. Vstup do vymezeného prostoru je regulován kontrolou vstupenek a je zajištěn soukromou bezpečnostní službou, která provádí kontrolu osob. Nedílnou součástí programu je historický průvod městem, jehož trasa je předem stanovena a v danou dobu uzavřena pro dopravu i běžný pohyb veřejnosti. Návštěvníci mohou sledovat průvod bez zakoupení vstupenky, tedy bezplatně z přilehlých ulic, přičemž vstupenka je požadována pouze při vstupu na náměstí. Vzhledem k různorodosti míst konání, rozdílné návštěvnosti a proměnlivosti bezpečnostních podmínek nelze považovat celou akci za homogenní celek z pohledu hodnocení rizika. Aplikace metodiky CARVER pouze na Žižkovo náměstí by mohla vést k zavádějícím výsledkům, které by nereflektovaly skutečnou komplexitu akce. V tomto případě je vhodnější využít metodiku „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“ aplikovanou samostatně na jednotlivá místa a programové sekce.

Dotkni se Písku

Akce „Dotkni se Písku“ pořádaná v historickém centru města Písek, má podobný charakter jako „Táborská setkání“. Program je rovněž rozdělen do několika lokalit, které jsou sice prostorově blízko u sebe, nicméně se liší co do přístupu návštěvníků, možnosti regulace vstupu a úrovně rizika. Hlavní pódium bývá umístěno na Velkém náměstí, kde vystupují i zahraniční hudební interpreti. Další části programu probíhají v Palackého sadech a na břehu řeky Otavy. I přesto, že se jednotlivá místa nachází v docházkové vzdálenosti, nelze je hodnotit jako jeden bezpečnostní celek. Každé místo je vystaveno jiným typům hrozeb, ať už z hlediska kumulace počtu osob, topografie nebo možnosti evakuace. I zde se tedy lépe uplatní metodika „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“, která umožňuje vícekritériální hodnocení jednotlivých lokalit zvlášť.

Budějovický Majáles

„Budějovický Majáles“ je tradiční studentská akce konaná v centru Českých Budějovic a jeho okolí. Akce trvá obvykle čtyři dny a zapojují se do ní vysoké školy působící ve městě, čímž vzniká velmi komplexní struktura akcí rozprostřených po širokém území. Program je tvořen koncerty, workshopy, diskusemi, studentským průvodem a dalšími doprovodnými aktivitami. Vyvrcholením akce je vyhlášení krále a královny Majálesu, které se koná na Sokolském ostrově – zde se zpravidla soustředí nejvyšší počet účastníků. Přesto nelze považovat pouze tuto lokalitu za hlavní nebo nejrizikovější. Vzhledem ke komplexnosti akce, jejímu decentralizovanému charakteru a souběžnému konání dalších veřejných událostí v rámci města, je velmi obtížné určit jednoznačně nejzranitelnější cíl. V těchto případech je zapotřebí zvýšená bezpečnostní přítomnost po celou dobu trvání akce, a to napříč všemi lokalitami, které se do Majálesu aktivně zapojují.

Historické centrum Českého Krumlova

Specifickým případem v rámci Jihočeského kraje je také historické centrum města Český Krumlov, které je zapsáno na Seznam světového dědictví UNESCO. Z hlediska ohroženosti měkkých cílů byl ve vyhodnocení doposud samostatně hodnocen pouze Státní hrad a zámek Český Krumlov. Pokud bychom však uvažovali o hodnocení celého historického centra jako měkkého cíle, narazíme na zásadní komplikaci spojenou s jeho rozlohou, urbanistickou strukturou a množstvím proměnných faktorů, které vstupují do celkové analýzy. Výjimku zde představuje událost „Slavnosti pětileté růže“, během níž dochází k uzavření části historického centra a výrazné změně pohybu osob a dopravního režimu. V tomto konkrétním případě je možné efektivně aplikovat metodiku CARVER, neboť podmínky akce splňují požadavek jednotně definovaného prostoru a kontrolovaných vstupů. Výsledky metodiky CARVER pro tuto akci jsou uvedeny v kapitole „Výsledky metodiky CARVER“.

Specifické akce v rámci svého rozsahu

V této práci jsou na základě úrovně rizika vybrány měkké cíle z druhé a třetí úrovně rizika, viz Tabulka č. 1 „Úrovně rizika“. V rámci první úrovně rizika se nachází velké množství kulturní akcí a kulturních objektů. Patří sem například festival „Město lidem, lidé městu“, „Slavnosti vína“ v Třeboni, „Výlov rybníka Munický a rybářské slavnosti“,

„Otevírání řeky Vltavy“, „Masopust v Novohradských horách“ a další lokální akce nevelkého významu. Mezi kulturní objekty například patří boží muka rozmístěná po celém Jihočeském kraji. Pokud by nedošlo k rozdělení měkkých cílů v rámci úrovně rizika, mělo by to za následek vynaložení velkého úsilí a finančních prostředků na ochranu nepříliš významných kulturních cílů na úkor těch významných.

8 Diskuse

Cílem této diskuze je interpretovat hlavní zjištění výzkumu, zhodnotit použitou metodologii, propojit výstupy práce s teoretickým rámcem a formulovat doporučení pro praxi i další výzkum. Disertační práce se zaměřila na ochranu měkkých cílů v prostředí kulturních objektů a akcí v Jihočeském kraji, přičemž klíčovou součástí výzkumu byla kombinace dvou analytických přístupů – metodiky CARVER a oficiální metodiky Ministerstva vnitra ČR. Kombinací prediktivních analýz a jejich následného praktického ověření prostřednictvím taktických cvičení bylo možné nejen určit riziková místa, ale také testovat navržená bezpečnostní opatření v reálném prostředí. Tento vícevrstvý přístup umožňuje hlubší porozumění pro mechanismy ohrožení a reakce na ně, čímž představuje cenný přínos jak pro vědu, tak i pro praxi.

8.1 Identifikace slabých míst a rozdílů mezi objekty

Diskuzní část této disertační práce slouží k hlubšímu zhodnocení výsledků kombinovaného teoreticko-empirického výzkumu zaměřeného na rizika spojená s ochranou měkkých cílů v kulturním prostředí Jihočeského kraje. Výzkum potvrdil, že kulturní objekty a akce jsou z hlediska možné hrozby mimořádné události specificky ohroženým segmentem, což odpovídá i poznatkům v odborné literatuře (Garcia, 2006; Nacos, 2016). Tento typ cílů je charakteristický vysokou koncentrací osob, historickou nebo symbolickou hodnotou objektu a omezenou možností fyzického zabezpečení bez narušení veřejného charakteru prostoru. V kontextu České republiky jde o relativně málo prozkoumané téma, to tvrzení potvrzuje databáze Starfos, ve které nebyl dohledán žádný záznam. Přitom právě kulturní instituce jsou v zahraničních analýzách označovány za rizikové především z hlediska své otevřenosti a nedostatečné připravenosti personálu na krizovou situaci (Europol, 2021; Smithsonian, 2015). Tento výzkum tak přináší významný příspěvek k doplnění stávajících poznatků a nabízí terénně ověřený model pro evaluaci ohroženosti kulturních objektů v regionálním měřítku. Významné je také to, že výsledky byly ověřeny nejen na teoretické úrovni, ale i prakticky prostřednictvím taktických cvičení, která simulovala reálné scénáře mimořádné události. Tímto byla posílena věrohodnost závěrů a současně byly zjištěny konkrétní nedostatky, které lze přímo využít v praxi. Aplikace kombinace metodiky Ministerstva vnitra ČR a analytické metody CARVER se ukázala jako funkční rámec pro posouzení atraktivity a zranitelnosti kulturních objektů a akcí. Zatímco metodika MV ČR poskytla základní strukturovaný

přístup vycházející z bezpečnostní praxe v ČR, CARVER umožnila hlubší proniknutí do logiky potenciálního útočníka a efektivní identifikaci prioritních cílů. Tato kombinace dvou metodik umožnila komplexní hodnocení vybraných měkkých cílů. Právě využití víceúrovňového pohledu představuje klíčový vědecký přínos, který umožňuje přenositelnost výsledků i do jiných regionů a typů měkkých cílů.

Výzkum však také ukázal limity současné metodiky MV ČR, která nedostatečně reflektuje sezónní charakter kulturních objektů a dynamiku lidské přítomnosti při konkrétních kulturních událostech. Tyto faktory přitom výrazně ovlivňují reálnou zranitelnost cíle v čase. Je zapotřebí aktualizovat metodiky tak, aby lépe zohledňovaly proměnlivost rizikových parametrů, včetně kalendářní atraktivity, symbolického významu v daný čas nebo přítomnosti chráněných osob. Z mezinárodního hlediska je patrné, že pokročilejší modely ochrany měkkých cílů (např. ve Francii, Velké Británii nebo Izraeli) integrují statistické modely proudění osob, geoinformační analýzy i dynamické scénáře pro různé časové úseky (Clarke & Newman, 2006; Perry et al., 2019). Práce tak zároveň ukazuje cestu, jak české prostředí přiblížit těmto osvědčeným přístupům skrze cílený výzkum v oblasti kulturní bezpečnosti.

8.2 Identifikace slabých míst a rozdílů mezi objekty

Jedním z klíčových zjištění výzkumu je značná variabilita v úrovni připravenosti kulturních objektů na mimořádné události. Tato nevyrovnanost se projevuje napříč faktory, jako je vlastnická struktura, organizační kapacity či institucionální opora v krizových plánech. Výrazný rozdíl lze pozorovat mezi objekty pod správou Národního památkového ústavu, mezi nimiž existuje určitá forma plánování a kontaktu s IZS, a mezi objekty soukromými či městskými, u nichž lze zaznamenat opatření často improvizovaná anebo u nich opatření vůbec neexistují. Výzkum dále poukázal na nedostatečnou standardizaci krizového řízení v kulturním sektoru, což je v souladu i se závěry zahraničních institucí. Například zpráva (UNESCO, 2018) upozorňuje, že kulturní instituce často nejsou začleněny do integrovaných bezpečnostních strategií států, a proto zůstávají zranitelným bodem ve veřejném prostoru. Absence jednotných protokolů vede ke snížené akceschopnosti zaměstnanců i ke zmatkům při řízení incidentu. Například ve Velké Británii nebo ve Francii byly vytvořeny speciální programy pro podporu bezpečnostních opatření kulturních a náboženských objektů, které zahrnují financování fyzické infrastruktury, školení personálu i začlenění do lokálních bezpečnostních sítí (UK

Home Office, 2025; Ministère de la Culture, 2025). V českém kontextu zatím podobná systémová podpora chybí, což potvrzuje důležitost výstupů této disertační práce jako možného podkladu pro strategické plánování. Významným zjištěním je rovněž role vedení kulturních institucí při formování bezpečnostní kultury daného objektu. Z provedeného výzkumu vyplynulo, že přístup k bezpečnosti je často závislý na osobním postoji kastelána, ředitele nebo jiného odpovědného pracovníka, což vytváří výrazné disproporce mezi jednotlivými objekty i v rámci jedné spravující organizace.

Absence dlouhodobé spolupráce s IZS či s Policií ČR v řadě případů znamená, že zaměstnanci objektů nemají přístup k odborným školením, chybí provázanost krizových plánů s typovými činnostmi složek IZS a v některých případech ani není znám hlavní kontakt pro krizové situace. Tyto nedostatky jsou v rozporu s doporučeními např. americké organizace FEMA (2013), která zdůrazňuje nutnost provázání interních plánů institucí s krizovými operačními systémy státu a regionu. Výzkum rovněž ukázal, že bezpečnostní opatření bývají často koncipována spíše jako formální povinnost než jako nástroj k reálnému snížení rizika. Jedním z klíčových faktorů zvyšování odolnosti měkkých cílů je rozvoj mezioborového přenosu znalostí a zkušeností – tedy přesně to, co disertační výzkum svým zapojením NPÚ, složek IZS a regionálních partnerů prakticky demonstroval.

8.3 Praktická validace metod – přínos taktických cvičení

Praktická validace teoretických a analytických výstupů disertační práce byla provedena formou dvou rozsáhlých taktických cvičení, která probíhala na Státním zámku Hluboká nad Vltavou a na Státním hradu a zámku Český Krumlov. Tato cvičení představovala významný mezník, neboť šlo o první případ v České republice, kdy byly výstupy z metodiky CARVER a bezpečnostního plánování MV ČR ověřeny v prostředí kulturních památek ve spolupráci se složkami IZS, zaměstnanci NPÚ a externími subjekty. Cvičení měla charakter komplexního nácviku mimořádné události typu bombového útoku s následným zraněním osob, evakuací a eliminací pachatele. Tato praktická rovina výzkumu významně posiluje jeho vědeckou validitu, neboť umožňuje srovnat modelované scénáře s reálným chováním zasahujících složek a zaměstnanců objektu v simulovaných podmínkách. Významné je také to, že během cvičení došlo k odhalení konkrétních nedostatků v koordinaci, komunikaci a rozhodovacích procesech – tyto poznatky byly následně využity ke zlepšení krizových plánů i školení personálu.

Vědecký přínos spočívá nejen v samotném ověření metodiky, ale i v prokázání přenositelnosti výsledků do praktické praxe, čímž se disertační práce dostává za hranice čistě teoretické konstrukce. Tento výzkumný přístup naplňuje znaky aplikovaného výzkumu, jak je definují standardy bezpečnostních a sociálně-vědních oborů (Clarke & Newman, 2006). Taktická cvičení popsaná v této disertační práci prokázala, že teoreticky navržená opatření mohou být v praxi efektivně implementována, a to za předpokladu, že jsou součástí integrovaného a pravidelně testovaného systému krizové připravenosti. Došlo k ověření jednotlivých kroků včasného varování, řízení evakuace, součinnosti mezi složkami IZS a NPÚ a funkčnosti taktických zásahů při incidentu s více rizikovými faktory. Z hlediska výzkumného designu je významné, že výstupy byly získány nejen prostřednictvím pozorování, ale i ex post rozhovory s účastníky a zpětnou vazbou analyzující příčiny nedostatků. Tato víceetapová analýza odpovídá doporučením OSN pro evaluaci cvičení v oblasti civilní ochrany (UNDRR, 2024).

Zvláštní pozornost byla věnována roli personálu kulturních objektů, jeho připravenosti, orientaci v krizové situaci a schopnosti spolupráce s IZS. V obou cvičeních se ukázalo, že kvalitní předběžné proškolení a modelové nácviky výrazně zvyšují akceschopnost neuniformovaných osob, což potvrzuje i studie FEMA (2013) a výsledky EU projektu Protecting Public Spaces, které jsou uvedeny Protecting urban centers from terrorist attacks (2022) a Protecting tourist sites from terrorist attacks (2022). Výzkum tak jasně ukazuje, že efektivní ochrana měkkých cílů nespočívá pouze v technických opatřeních, ale také v budování organizační kultury bezpečnosti a zvyšování kompetencí zaměstnanců. Tento přístup přináší přidanou hodnotu nejen pro NPÚ, ale i pro ostatní správce kulturního dědictví, neboť výsledky lze využít jako základ pro tvorbu tréninkových scénářů, školení a plánovacích metodik. Velké množství kulturních objektů je velmi podobná svým architektonickým členěním (Menclová, 1972), tudíž lze výsledky výzkumu snadno přenést i na jiné hrady a zámky. V tomto smyslu práce nabízí přesah nad rámec regionálního výzkumu a může být inspirací pro zavedení podobných simulací v jiných krajích či sektorech veřejného prostoru.

8.4 Role personálu a bezpečnostní struktura

Výzkum rovněž ukázal, že jedním z nejpodceňovanějších aspektů bezpečnosti kulturních objektů je role běžného personálu, zejména průvodců, kustodů, technických pracovníků a pokladních. Právě tito zaměstnanci bývají v době mimořádné události přítomni přímo v

ohroženém prostoru a jejich reakce může zásadně ovlivnit průběh i dopady incidentu. Výsledky cvičení ukázaly, že bez základního krizového školení dochází u zaměstnanců ke zmatkům, nejednoznačné interpretaci pokynů a obavám z převzetí odpovědnosti. Tento problém není výlučně český – podle Evropské komise (European Center, 2023) většina pracovníků v oblasti kulturního dědictví v EU neprochází ani základním školením pro mimořádné situace, a to navzdory rostoucímu počtu incidentů v oblasti veřejného prostoru. Výzkum zároveň potvrdil, že i omezený počet tréninkových jednotek v podobě modelových situací (např. evakuace, první kontakt s pachatelem, komunikace s IZS) má výrazně pozitivní efekt na sebedůvěru a reakční kapacitu zaměstnanců. Tyto poznatky jsou v souladu s doporučeními americké FEMA (2015), která klade důraz na tzv. behavioural readiness – tedy schopnost jednat efektivně i za podmínek stresu a informační nejistoty.

Z vědeckého hlediska je významné, že práce přináší konkrétní důkazy o vztahu mezi mírou zapojení personálu do krizového plánování a výslednou kvalitou zásahu. Tato korelace představuje hodnotný příspěvek k současnému výzkumu bezpečnostní kultury, který se stále více obrací ke kvalitativním faktorům, jako je ochota spolupracovat, jasnost role a včasná aktivace personálu (Reynolds & Seeger, 2005).

8.5 Strategické ukotvení výsledků

Výsledky disertační práce mají významný přesah do oblasti strategického plánování ochrany měkkých cílů na úrovni státu. V podmínkách České republiky se problematika ochrany měkkých cílů dostala do popředí zájmu až v období po roce 2015, kdy byla vládou přijata „Koncepce ochrany měkkých cílů a navazující metodické materiály“ Ministerstva vnitra. Nicméně, jak ukázala analýza v této práci, praktická aplikace těchto rámcových dokumentů zůstává značně nerovnoměrná a často závislá na iniciativě jednotlivých institucí. Zjištěné nedostatky v integraci kulturní infrastruktury do systémového plánování odpovídají i mezinárodním srovnáním. Například studie RAN Centre of Excellence (2021) konstatuje, že v mnoha členských státech EU je kulturní sektor vnímán spíše jako pasivní příjemce bezpečnostních opatření, než jako aktivní partner v jejich spoluvytváření. Tato disertační práce přináší data a doporučení, která mohou být využita jako odborný podklad pro revizi a aktualizaci národní metodiky ochrany měkkých cílů, zejména v oblasti kulturních zařízení. Vzhledem k empirickému ověření navržených opatření prostřednictvím taktických cvičení je možné s výsledky

pracovat nejen v akademickém prostředí, ale i na úrovni veřejné správy, krajských úřadů a Policie ČR. Práce rovněž nabízí inspiraci pro tvorbu regionálních strategií – např. ve formě vytvoření krajských bezpečnostních map kulturních objektů.

Významný přínos této kapitoly spočívá i v tom, že práce poukazuje na absenci jasných ukazatelů efektivity již přijatých opatření. Jak uvádí (Clarke a Newman 2006), bezpečnostní strategie jsou účinné pouze tehdy, pokud jsou založeny na datech, která umožňují pravidelné hodnocení dopadů a úroveň dosažené ochrany. V tomto smyslu je výzkum cenným příspěvkem k tvorbě evaluačního rámce v oblasti ochrany měkkých cílů v České republice.

8.6 Mezioborový přínos a doporučení pro praxi

Výsledky této disertační práce potvrzují, že kombinace teoreticky ukotvených metod (CARVER, metodika MV ČR) s jejich praktickým ověřením prostřednictvím taktických cvičení představuje účinný přístup k identifikaci, analýze a zvyšování odolnosti měkkých cílů. Tento výzkumný rámec lze označit za aplikovaný a mezioborový – propojuje prvky bezpečnostních studií, krizového řízení, kulturní správy a veřejné politiky. Právě takovýto mezioborový přístup je nezbytný pro pochopení komplexních hrozeb, kterým čelí veřejný prostor ve 21. století.

Praktickým přínosem práce je sestavení rámce pro hodnocení ohroženosti kulturních objektů, který lze přizpůsobit i jiným typům měkkých cílů (např. školám, nemocnicím či sportovním zařízením). Výzkum přináší konkrétní doporučení týkající se školení zaměstnanců, tvorby bezpečnostních plánů, provázanosti s IZS a potřeby zpětné vazby po každém bezpečnostním incidentu nebo cvičení. Tato doporučení mohou být dále rozpracována do akčních plánů na úrovni NPÚ, krajských úřadů i Policie ČR. V kontextu evropských politik je práce v souladu s prioritami definovanými v dokumentech Evropské komise zaměřenými na ochranu veřejných prostorů (Action Plan, 2017), přičemž přidanou hodnotou je český empirický základ, který dosud v této oblasti chyběl. Výsledky tak mohou být využity nejen při aktualizaci národních metodik, ale i jako příspěvek do evropských databází dobré praxe (např. prostřednictvím RAN – Radicalisation Awareness Network).

Závěrem lze konstatovat, že disertační práce přesahuje rámec akademického výzkumu a nabízí ucelený soubor nástrojů, postupů a poznatků, které mohou být okamžitě využity

v praxi. Mezioborová povaha výzkumu z ní činí užitečný zdroj nejen pro bezpečnostní experty, ale i pro kulturní manažery, krizové plánovače a tvůrce veřejné politiky.

Závěr

Disertační práce přináší originální vědecký přínos v oblasti bezpečnostních studií, konkrétně v problematice ochrany měkkých cílů v kulturním prostředí. Klíčovým přínosem je inovativní propojení prediktivních analytických metod (modifikovaná metodika CARVER a metodika Ministerstva vnitra České Republiky) s praktickým ověřováním navržených opatření prostřednictvím reálných taktických cvičení ve vybraných kulturních objektech Jihočeského kraje. Tato kombinace překračuje běžný rámec teoretických studií tím, že umožňuje přímou validaci vědeckých hypotéz v praxi, což je v českém prostředí výzkumu ochrany měkkých cílů výjimečné. Významnou vědeckou inovací je také rozšíření metodiky CARVER o váhové koeficienty reflektující významnost jednotlivých kategorií metodiky, čímž vznikl víceúrovňový nástroj pro analýzu atraktivity a zranitelnosti měkkých cílů, který je aplikovatelný i v dalších regionech nebo na jiné typy veřejných prostor. V rámci výzkumu byla rovněž integrována oficiální metodika Ministerstva vnitra ČR (Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle), která byla doplněna o váhový faktor, jenž zohledňuje sezónost kulturních památek a akcí. Nož implementovaný váhový koeficient také zohledňuje faktor pořádání akcí nad rámec běžné činnosti kulturního objektu, čímž bylo u metodiky zvýšena její přesnost a přizpůsobivost specifickým podmínkám kulturních památek. Na základě propojení těchto dvou metodik, vznikl víceúrovňový nástroj pro analýzu atraktivity a zranitelnosti měkkých cílů, který je aplikovatelný i v dalších regionech nebo na jiné typy veřejných prostor. Práce tímto způsobem obohacuje stávající teoretický rámec bezpečnostní analýzy, přináší model validace výstupů výzkumu prostřednictvím krizového řízení a vytváří most mezi akademickou sférou a bezpečnostní praxí. Zároveň posiluje důležitý trend v bezpečnostních studiích, jímž je přechod od čistě popisných přístupů k aplikovanému, ověřitelnému a prakticky využitelnému výzkumu.

Výzkum stanovil za hlavní cíl identifikovat a analyzovat nejohroženější kulturní objekty a akce v Jihočeském kraji z pohledu možného teroristického útoku a ověřit účinnost navržených bezpečnostních opatření v praxi. Tento cíl byl naplněn prostřednictvím kombinace kvalitativní a kvantitativní analýzy. Z disertační práce vyplynulo několik zásadních zjištění:

- Kulturní objekty a akce v Jihočeském kraji jsou reálně ohrožené měkké cíle, přičemž dosud chybí ucelený systém jejich ochrany.

- Současné bezpečnostní plány jsou často formální a jejich funkčnost v krizové situaci je omezená.
- Spolupráce mezi provozovateli, IZS a veřejnou správou není systematická, chybí jednotné standardy a pravidelná cvičení.
- Veřejná dostupnost akcí, jejich časová a prostorová předvídatelnost, nízká úroveň fyzické ochrany a složitá evakuace zvyšují jejich zranitelnost.
- Vědecký výzkum v oblasti kulturních měkkých cílů zcela chybí, což potvrzuje také databáze Starfos.

Z vědeckého hlediska práce přináší nové poznatky a metodologický přínos. Poprvé v rámci ČR dochází k systematickému hodnocení kulturních měkkých cílů pomocí dvou doplňujících se metodik. Byly navrženy úpravy metodiky MVČR pro použití v kulturním prostředí a vytvořeny postupy aplikovatelné nejen v Jihočeském kraji, ale i v jiných regionech. Tím disertační práce významně přispívá k rozvoji bezpečnostních studií, krizového řízení a praxe v oblasti ochrany měkkých cílů.

Z praktického hlediska lze výsledky této práce využít při plánování bezpečnostních opatření kulturních institucí a akcí, nebo jako metodický rámec pro samosprávy a krizové štáby. Práce může být využita jako podklad pro školení pracovníků v oblasti bezpečnosti kultury a jako inspiraci pro další akademický výzkum a odbornou diskusi.

Na základě provedeného výzkumu lze formulovat i doporučení do budoucna, mezi které patří zavedení pravidelné revize bezpečnostních plánů kulturních objektů a akcí. Aplikací dat lze vytvořit specializovanou metodiku MVČR určenou přímo pro kulturní sektor. Poučení z provedených taktických cvičení pomůže zajistit mezioborová cvičení IZS, provozovatelů a samosprávy ve vybraných lokalitách, a hlavně také zvýšit informovanost a připravenost provozního personálu, např. prostřednictvím e-learningových programů a podporovat výzkum v oblasti ochrany měkkých cílů se zaměřením na konkrétní regiony a sektory.

Tato disertační práce přináší nový úhel pohledu na ochranu měkkých cílů. Namísto obecných úvah o bezpečnosti se zaměřuje na konkrétní a zranitelný sektor kultury, který je nejen součástí národní identity, ale také významným faktorem pro rozvoj regionů.

Výsledky práce tak mohou napomoci zvýšit úroveň bezpečnosti a odolnosti české společnosti vůči novodobým hrozbám.

Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza 1: Zvýšená spolupráce mezi soukromým sektorem a veřejnými institucemi může významně zlepšit ochranu měkkých cílů.

Potvrzena.

Výsledky disertační práce ukazují, že propojení veřejného a soukromého sektoru je zásadní pro efektivní ochranu měkkých cílů. V rámci taktického cvičení na Státním zámku Hluboká nad Vltavou se ukázalo, že úspěšnost reakce na incident závisí na připravenosti a komunikaci mezi organizátorem kulturní akce, vlastníkem objektu a složkami IZS. Práce zároveň doporučuje systematizaci spolupráce formou předem definovaných krizových plánů a pravidelných cvičení.

Hypotéza 2: Turisticky exponovaná místa v Jihočeském kraji jsou rizikovějšími lokalitami pro možné teroristické útoky než jiné oblasti.

Potvrzena.

Aplikace metodiky CARVER i metodiky Ministerstva vnitra ČR pro vyhodnocení ohroženosti měkkých cílů jednoznačně potvrdila vyšší úroveň rizikovosti u míst jako je Státní zámek Hluboká nad Vltavou, Státní hrad a zámek Český Krumlov, otáčivé hlediště či adventní trhy. Tato místa vykazují vysokou symbolickou hodnotu, masovou návštěvnost a nízkou úroveň zabezpečení, což zvyšuje jejich atraktivitu pro potenciální útoky.

Hypotéza 3: Zvýšená informovanost provozovatelů a pravidelná školení zaměřená na prevenci teroristických hrozeb mohou snížit zranitelnost měkkých cílů.

Potvrzena částečně.

V rámci výzkumu bylo identifikováno, že personál kulturních objektů není dostatečně školený v krizových scénářích. Doporučení disertační práce zahrnuje zavedení systému pravidelného školení, simulačních cvičení a zvyšování bezpečnostního povědomí.

Přestože efektivita těchto opatření nebyla přímo kvantifikována, expertní hodnocení naznačuje pozitivní přínos této strategie.

Odpovědi na výzkumné otázky

1. Jaké jsou hlavní rozdíly mezi metodikou CARVER a dalšími metodikami ochrany měkkých cílů?

Odpověď:

Metodika CARVER umožňuje systematickou a kvantifikovanou analýzu zranitelnosti cílů na základě šesti kritérií (např. přístupnost, dopad, rozpoznatelnost). Oproti tomu metodika Ministerstva vnitra ČR je více orientovaná na typologii útoku a schopnost reakce. CARVER je vhodnější pro prediktivní výběr rizikových míst, zatímco metodika MVČR je vhodná pro tvorbu preventivních scénářů a krizových plánů. Jejich kombinace zajišťuje komplexní přístup.

2. Jak lze systematicky roztrždit velké množství měkkých cílů z hlediska rizika a prioritizace ochrany?

Odpověď:

V rámci disertační práce byla vytvořena vlastní metoda třídění kulturních cílů, která kombinuje faktory jako návštěvnost, kulturní význam, symbolická hodnota a úroveň zabezpečení. Tento systém umožňuje efektivně identifikovat „top 5“ nejrizikovějších cílů, které byly dále analyzovány kombinací metodik. Výsledkem je rámec využitelný i pro jiné regiony.

3. Jaké konkrétní návrhy opatření lze formulovat na základě výsledků aplikace vybrané metodiky?

Odpověď:

Na základě výstupů CARVER a metodiky MVČR byly formulovány návrhy v následujících oblastech:

- zpřesnění evakuačních plánů,
- zavedení přístupových kontrol při akcích,

- zajištění školení personálu a zvyšování povědomí,
- zavedení kamerového dohledu v rizikových lokalitách,
- zlepšení spolupráce s IZS v oblasti cvičení a plánování.

Vyhodnocení cílů disertační práce

1. Zhodnotit riziko možných teroristických útoků na měkké cíle v Jihočeském kraji, se zaměřením na kulturní akce a památky, a navrhnout efektivní opatření pro jejich ochranu.

Vyhodnocení:

Cíl byl naplněn. Výzkum prostřednictvím dvou vybraných metodik umožnil přesně identifikovat kulturní cíle s nejvyšším rizikem. Navržená opatření reagují na zjištěné nedostatky a zahrnují jak preventivní kroky, tak návrhy na zlepšení reakce v případě krizové situace.

2. Zmapovat a klasifikovat kulturní akce a památky v Jihočeském kraji, které představují potenciální měkké cíle, a ověřit účinnost bezpečnostních opatření formou cvičení.

Vyhodnocení:

Cíl byl rovněž naplněn. Byla vytvořena klasifikace objektů a akcí podle rizika. U jednoho z vysoce rizikových cílů bylo navíc provedeno taktické cvičení, které ověřilo schopnost složek IZS a provozovatele reagovat na krizovou situaci. Výsledky přinesly konkrétní doporučení pro praxi.

Výsledky této disertační práce mají přímý dopad na zvyšování úrovně připravenosti veřejného i soukromého sektoru na možné útoky proti měkkým cílům. Především pro složky integrovaného záchranného systému (IZS) poskytuje práce konkrétní poznatky o taktických postupech, krizovém řízení a koordinaci zásahů v prostředí kulturních památek. Z pohledu správce kulturního dědictví, zejména Národního památkového ústavu (NPÚ), práce nabízí návod, jak systematicky vyhodnocovat rizika, implementovat bezpečnostní plány a připravovat zaměstnance na krizové situace. Praktickým výstupem jsou také modely přípravy a realizace taktických cvičení, které byly úspěšně ověřeny v prostředí dvou významných kulturních památek. Tyto scénáře a doporučení lze využít jako šablonu pro další objekty a regiony, ať už se jedná o zámky, muzea, galerie nebo

významné kulturní akce. Pro Ministerstvo vnitra ČR a další strategické aktéry je významným přínosem možnost využít výstupy této práce při tvorbě metodických dokumentů, dotačních výzev či strategických koncepcí ochrany měkkých cílů, a to zejména v kulturním sektoru, který doposud nebyl systematicky pokryt.

Přestože byly v rámci výzkumu dosaženy významné výsledky, je třeba reflektovat i určitá omezení, která mohou ovlivnit přenositelnost a generalizaci závěrů. Prvním limitem je regionální zaměření výzkumu na území Jihočeského kraje. Tato volba umožnila podrobnou analýzu konkrétních kulturních objektů, nicméně z hlediska širší aplikovatelnosti by bylo vhodné obdobný přístup uplatnit i v jiných krajích či městech České republiky. Dále lze zmínit určitá metodická omezení. Metodika CARVER, ačkoliv upravená a rozšířená, zůstává do určité míry závislá na subjektivním hodnocení. Podobně i výstupy taktických cvičení jsou ovlivněny specifickými podmínkami, časem, místem a složením účastníků. Významným omezením při identifikaci kulturních měkkých cílů je identifikace samotného kulturního objektu. Dle podkladů z Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu – Centra informací a statistik kultury, příspěvkové organizace Ministerstva kultury ČR, dochází ke zkreslení možných informací o kulturních objektech. Namátkou je klasifikace samotných stavebních objektů (např. rozlišení hrad – zámek) obtížná. Tuto problematiku řeší ve svém příspěvku Dušek (2018).

Do budoucna by bylo vhodné rozšířit výzkum o další typy měkkých cílů, jako jsou zdravotnická zařízení, školy, sportoviště nebo veřejná shromaždiště. Zároveň by bylo přínosné využít simulační softwarové nástroje, které by umožnily modelovat pohyb osob, šíření paniky nebo zdržení v evakuačních trasách. Další výzvou zůstává standardizace hodnocení bezpečnostních rizik napříč různými sektory, včetně vytvoření jednotné metodické platformy, kterou by mohli sdílet nejen bezpečnostní složky, ale i provozovatelé kulturních zařízení a pořadatelé akcí. Práce tak může sloužit jako základní kámen pro mezioborový přístup k ochraně měkkých cílů v ČR.

Doporučení pro budoucí výzkum a bezpečnostní praxi

Na základě výsledků výzkumu a praktických poznatků získaných během analýz a realizovaných taktických cvičení lze formulovat několik doporučení pro další výzkum a pro rozvoj bezpečnostní politiky v oblasti ochrany měkkých cílů v České republice.

V první řadě je žádoucí rozšířit aplikaci upravené metodiky CARVER v kombinaci s metodikou MV ČR do dalších krajů, zejména v oblastech s vysokou koncentrací kulturních a historických památek (např. Hlavní město Praha, Jihomoravský nebo Plzeňský kraj). Tato aplikace by mohla být realizována formou pilotních projektů ve spolupráci s místními samosprávami, krajskými ředitelstvími Policie ČR a památkovými institucemi. Dále doporučuji rozvoj jednotného nástroje pro evidenci a hodnocení rizikovosti měkkých cílů, který by byl spravován Ministerstvem vnitra ČR, a který by byl přístupný vybraným veřejným a soukromým subjektům. Tento systém by umožnil rychlou aktualizaci dat (např. návštěvnost, počet akcí, incidenty) a plánování bezpečnostních opatření v reálném čase. Z pohledu Policie ČR a složek IZS se jako důležité jeví zavedení standardizovaného systému přípravy taktických cvičení zaměřených na měkké cíle, který by vycházel z ověřených scénářů (např. případová studie zámek Hluboká a zámek Český Krumlov). Tyto scénáře by měly být rozpracovány jako metodická pomůcka.

V akademické rovině se nabízí možnost mezioborového výzkumu, který by kombinoval bezpečnostní studia, krizový management, urbanismus, kulturní management a IT modelování. Dalším výzkumným směrem by mělo být využití simulačních nástrojů (např. agent-based modeling) pro analýzu chování osob při útoku nebo evakuaci z kulturních objektů.

V neposlední řadě doporučuji, aby výstupy této disertační práce byly předloženy Ministerstvu vnitra ČR jako odborný podklad pro aktualizaci stávající „Koncepce ochrany měkkých cílů“, případně jako doplněk metodických materiálů určených pro kulturní sektor.

Použitá literatura

“*WE HAVE SOME PLANES*” [online]. USA: Federation of American Scientists, 2021 [cit. 2024-6-3]. Dostupné z: <https://fas.org/irp/offdocs/911comm-sec1.pdf> GERGES, Fawaz. *Islámský stát: cesta k moci*. Praha: Vyšehrad, spol., 2015. ISBN 978-80-7429-875-2

10 principů zodolnění měkkého cíle. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám, 2021.

Action Plan to support the protection of public spaces. Online. Brussels: EUROPEAN COMMISSION, 2017. Dostupné také z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52017DC0612>.

Akční plán pro boj proti terorismu pro léta 2016 až 2018 [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2021 [cit. 2021-5-13]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/akcni-plan-pro-boj-proti-terorismu-pro leta-2016-az-2018.aspx>.

Audit Národní Bezpečnosti. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality, 2016.

Australia’s Strategy for Protecting Crowded Places from Terrorism. Commonwealth of Australia, 2017. ISBN 978-1-925593-94-5.

AUSTRIAN EMBASSY CANBERRA. *Terror attack in Vienna on 02.11.2020*. Online. 2020. Dostupné z: <https://www.bmeia.gv.at/en/austrian-embassy-canberra/events/detail/terror-attack-in-vienna-on-02112020>. [cit. 2025-04-13].

BAGHAI, Christian. The CARVER Technique: A Military Tool for Vulnerability Assessment. Online. 2024. Dostupné z: <https://christianbaghai.medium.com/the-carver-technique-a-military-tool-for-vulnerability-assessment-b2d6463090fa>. [cit. 2025-03-08].

BBC. *Barcelona and Cambrils attacks: What we know so far*. Online. 2017. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-europe-40964242>. [cit. 2025-04-13].

BEŇOVÁ, Petra. *Opatření k ochraně obyvatelstva v prostoru měkkých cílů*. Brno, 2019. Disertační práce. Univerzita obrany v Brně. Vedoucí práce doc. RNDr. Šárka Mayerová, Ph.D.

Bezpečnostní plán měkkého cíle: aneb co by nemělo být opomenuto při jeho zpracování. Praha: Ministerstvo vnitra, Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám, 2019.

Bezpečnostní standardy: pro pořadatele letních sportovních, kulturních a společenských akcí. Praha: Ministerstvo vnitra, Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám, 2019.

BIS. Výroční zpráva za rok 2021. Online. BEZPEČNOSTNÍ INFORMAČNÍ SLUŽBA, 2021

BLAŽEJOVSKÝ, Marek. *Ochrana měkkých cílů, kde začít?* Online. ODS. 2024. Dostupné z: <https://www.ods.cz/clanek/25160-ochrana-mekkych-cilu-kde-zacit>. [cit. 2024-07-24].

BLAŽEK, Vojtěch. Vrbětice přehledně: Jaké jsou důkazy proti Rusům? A co se ví o výbuchu? *Seznam.cz* [online]. Praha, 21.04.2021 [cit. 2021-6-3]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/vrbetice-prehledne-jake-jsou-dukazy-proti-rusum-a-co-se-vi-o-vybuchu-151419>

BRUCE, Hoffman. *Inside Terrorism*. Third edition. United States: Columbia University Press, 2017. ISBN 9780231174770.

BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus*. 2., dopl. vyd. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902-6701-7.

CLARKE, R. V. G. a NEWMAN, Graeme R. *Outsmarting the terrorists*. Global crime and justice. Westport, Conn.: Praeger Security International, 2006. ISBN 02-759-9230-6.

COAFFEE, J. a BOSHER, L. Integrating counter-terrorist resilience into sustainability. Online. In: *Proceedings of the Institution of Civil Engineers - Urban Design and Planning*. 2008, s. 75-83. ISSN 1755-0793.

Dostupné z: <https://doi.org/10.1680/udap.2008.161.2.75>. [cit. 2025-06-01].

CRAWFORD, Adam a HUTCHINSON, Steven. Mapping the Contours of 'Everyday Security': Time, Space and Emotion. Online. In: The British Journal of Criminology. 2015, s. 1184–1202. Dostupné z: <https://doi.org/https://doi.org/10.1093/bjc/azv121>. [cit. 2025-06-01].

CRENSHAW, Marta. *Terrorism in Context*. United States: The Pennsylvania State University, 1995. ISBN 978-0-271-01015-1.

CRENSHAW, Martha. Explaining terrorism: causes, processes, and consequences. Cass series on political violence. London: Routledge, 2011. ISBN 978-0-415-78051-3.

CT24. *Tři roky po útoku na Kapitol je přes dvanáct set obviněných, další přibývají*. Online. 2024. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/tri-roky-po-utoku-na-kapitol-je-pres-dvanact-set-obvinenych-dalsi-pribyvaji-344675>. [cit. 2024-07-25].

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Návštěvnost kraje v roce 2024 ještě nedosáhla hodnot před pandemií. Online. 2025. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/jhc/navstevnost-kraje-v-roce-2024-jeste-nedosahla-hodnot-pred-pandemi>. [cit. 2025-06-01].

Člověk v tísní. Výroční zpráva Člověka v tísní: 2021 v obrazech a číslech. Online. Člověk v tísní, 2022.

DATA SECURITY MANAGEMENT. Ochrana měkkých cílů – je skutečně potřeba? Online. 2021. Dostupné z: <https://dsm.tate.cz/cs/2021/dsm-3-2021/ochrana-mekkych-cilu-je-skutecne-potreba>. [cit. 2024-07-24].

DE BOLLE, Catherine. EUROPEAN UNION TERRORISM SITUATION AND TREND REPORT 2024. In: *TE-SAT*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2024. ISBN 978-92-95236-60-8. ISSN 2363-0876.

Dostupné z: <https://doi.org/10.2813/4435152>.

Directive (EU) 2017/541 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017 on combating terrorism. Online. European Union, 2017.

Dostupné z: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj>. [cit. 2025-05-31].

DURICOVA, Lucia a HROMADA, Martin. The Proposal of the Security and Safety Solution to the Soft Targets. In: *International Conference Information Intelligence Systems and Applications*. 2017. Cyprus, s. 120-125. ISSN 2379-3732.

DUŠEK, Jiří. Socioekonomické a jiné dopady rozvoje cestovního ruchu v území na příkladu zpřístupňování historických památek. In: Aktuální problémy cestovního ruchu. 13. mezinárodní konference. Jihlava: Vysoká škola polytechnická Jihlava, 2018, s. 70-81. ISBN 978-80-88064-36-7.

EICHLER, Jan. *Terorismus a války v době globalizace*. 2., dopl. vyd. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-802-4617-909.

ENDERS, Walter a SANDLER, Todd. *The Political Economy of Terrorism*. University of Alabama, 2012. ISBN 978-0511791451.

Eur-lex: Úřední věstník L 344, 28/12/2001 S. 0093 - 0096 [online]. 2001 [cit. 2021-05-13]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001E0931:CS:HTML>

EUROPEAN BUSINESS ENTERPRISE, A.S. Vláda schválila systém vyhlášení stupňů ohrožení terorismem. Online. 2016.

Dostupné z:

https://www.statnisprava.cz/rstsp/clanky.nsf/i/vlada_schvalila_system_vyhlasovani_stupnu_ohrozeni_terorismem_16012610_32864881. [cit. 2024-07-25].

European Center for Not-for-Profit Law. *How to Use EU Law to Protect Civic Space*. Second Edition. Netherlands, Belgium: European Center for Not-for-Profit Law, Philanthropy Europe Association, 2023.

European Commission. *How to Use EU Law to Protect Civic Space: Second Edition*. Online. 2. Philanthropy Europe Association, 2023.

European Commission. Migration and Home Affairs. Online. 2020. Dostupné z: https://commission.europa.eu/about/departments-and-executive-agencies/migration-and-home-affairs_en. [cit. 2025-06-01].

European Union Terrorism Situation and Trend report. European Union Agency for Law Enforcement Cooperation, 2021: Europol, 2021. ISBN 978-92-95220-26-3.

EUROPOL. Main Reports. Online. 2025.

Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports>. [cit. 2025-05-31].

EUROPOL. Terrorism Situation and Trend Report. EU: Europol, 2022. ISBN 978-92-95220-44-7.

EUROPOL. *About Europol*. Online. 2022, 11.06.2024.

Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/about-europol>. [cit. 2025-04-06].

EUROSKOP. *Největší teroristické útoky v Evropě od roku 2000*. Online. TVOŘÍME EVROPU. 2016. Dostupné z: <https://tvorimevropu.cz/2016/03/22/nejvetsi-teroristicke-utoky-v-evrope-od-roku-2000/>. [cit. 2025-04-13].

EVERYONE [online]. CYBERSECURITY & INFRASTRUCTURE SECURITY AGENCY: U.S. Department of Homeland Security, 2021 [cit. 2021-5-17]. Dostupné z: <https://www.cisa.gov/everyone>.

EVROPSKÁ RADA RADA EVROPSKÉ UNIE. *Terorismus v EU: fakta a čísla*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/infographics/terrorism-eu-facts-figures/#0>. [cit. 2025-04-13].

FEMA. Engaging Faith-Based and Community Organizations. Online. In: . 2025, s. 1-40. Dostupné z: https://www.fema.gov/sites/default/files/documents/fema_engaging-faith-based-and-community-organizations-guide_2025.pdf. [cit. 2025-06-01].

FEMA. Guide for Developing High-Quality Emergency Operations Plans for Institutions of Higher Education. 2013.

Dostupné také z: https://www.ready.gov/sites/default/files/2020-03/emergency-operations-plans_institution-higher-education.pdf.

Fitzgerald, J. 2023. *Brazil Congress: Dozens indicted over 8 January riot*. BBC News, 17. 1. Dostupné na internetu: <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-64299892>

FOREST, James J. F. Countering Terrorism and Insurgency in the 21st Century. Praeger Security International, 2012. ISBN 978-0275990343.

GANOR, Boaz. Defining Terrorism: Is One Man's Terrorist another Man's Freedom Fighter? Online. *Police Practice and Research*. 2010, roč. 2010, s. 287-304. Dostupné z: <https://doi.org/https://doi.org/10.1080/1561426022000032060>. [cit. 2025-05-31].

GARCIA, Mary Lynn. *The design and evaluation of physical protection systems*. 2nd ed. Burlington: Elsevier Butterworth-Heinemann, c2008. ISBN 978-0-7506-8352-4.

Gerstenblith, P. The protection of cultural heritage in armed conflict and other situations of violence. *Cardozo Public Law, Policy, and Ethics Journal*, 2010, 685–711.

GILL, Paul; HORGAN, John a DECKERT, Paige. Bombing Alone: Tracing the Motivations and Antecedent Behaviors of Lone-Actor Terrorists. Online. 2013, s. 425-435. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/1556-4029.12312>. [cit. 2025-06-01].

GLOBAL TERRORISM DATABASE. *Overview of the GTD*. Online. Global Terrorism Database. 2022, 2022. Dostupné z: <https://www.start.umd.edu/gtd/about/>. [cit. 2024-07-17].

GLOBAL TERRORISM DATABASE. *Overview of the GTD*. Online. Global Terrorism Database. 2022, 2022. Dostupné z: https://www.start.umd.edu/gtd/search/Results.asp_x?charttype=bar&chart=attack&casualties_type=&casualties_max=. [cit. 2024-07-17].)

GONIEWCZ, Krzysztof, Mariusz GONIEWICZ a Frederick M. BURKLE. *The Territorial Defence Force in Disaster Response in Poland: Civil-Military Collaboration during a State of Emergency*. Sustainability, 2019

HOFFMAN, Bruce. *Inside terrorism*. Third edition. Columbia studies in terrorism and irregular warfare. New York: Columbia University Press, [2017]. ISBN 978-0-231-17477-0.

HZS JIHOČESKÉHO KRAJE. *Na Státním zámku Hluboká nad Vltavou proběhlo mimořádné cvičení složek IZS*. Online. 2019.

Dostupné z: https://www.hzscr.cz/clanek/na-statnim-zamku-hluboka-nad-vltavou-probehlo-mimoradne-cviceni-slozek-izs.asp_x. [cit. 2024-07-26].

IDNES. *Kamera zachytila útok před katedrálou Notre Dame v Paříži*. Online. 2017. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/utok-notre-dame-pariz.A170607_134147_tv-zpravy_hey. [cit. 2025-04-13].

IDNES. *Vybuchlá bomba na „Staromáku“ je záhadou i po dvaceti letech*. Online. 2010. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/vybuchla-bomba-na-staromaku-je-zahadou-i-po-dvaceti-letech.A100601_1394285_praha_itu. [cit. 2025-04-13].

IEP. Global Terrorism Index 2025. Online. In: Global Terrorism Index 2025. Institute for Economics Peace, 2025, s. 111. ISBN 978-1-7637550-9-3. Dostupné z: <https://reliefweb.int/report/world/global-terrorism-index-2025>. [cit. 2025-05-31].

Introduction: Crowded Places [online]. UK: GOV.UK, 2021 [cit. 2021-5-18]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/government/publications/crowded-places-guidance/introduction>

IROZHLAS. *Útočník ze Štrasburku křičel podle svědků Alláhu akbar, uvedl francouzský prokurátor*. Online. 2018. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/strasburk-francie-strelba-policie_1812112037_pj. [cit. 2025-04-13].

IROZHLAS. *Vrchní soud potvrdil důchodci Baldovi čtyři roky za teroristický útok na vlaky*. Online. ČESKÝ ROZHLAS. 2019. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/balda-senior-teroristicky-utok-utok-na-vlak_1904161114_nkr. [cit. 2025-04-13].

Jenkins, Brian M. (1974). *International Terrorism: A New Kind of Warfare*. RAND Corporation.

Jenkins, John Philip. "terrorism". *Encyclopedia Britannica*, 27 Jun. 2024, <https://www.britannica.com/topic/terrorism>. Accessed 15 July 2024.

KALVACH, Zdeněk a kolektiv. *Základy ochrany měkkých cílů*. Praha, 2016.

KENYON, Jonathan; BAKER-BEALL, Christopher a BINDER, Jens. *Lone-Actor Terrorism – A Systematic Literature Review*. Online. *Studies in Conflict & Terrorism*. 2023, roč. 10, č. 46, s. 2038-2065. Dostupné z: <https://doi.org/https://doi.org/10.1080/1057610X.2021.1892635>. [cit. 2025-06-01].

KLAUSEN, Jytten. Tweeting the Jihad: Social Media Networks of Western Foreign Fighters in Syria and Iraq. Online. In: . 2014, s. 1-22. Dostupné z: <https://doi.org/https://doi.org/10.1080/1057610X.2014.974948>. [cit. 2025-06-01].

Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017-2020. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2017.

KONSTANTINOV, Emil. INTERNATIONAL TERRORISM AND INTERNATIONAL LAW. *INTERNATIONAL JOURNAL ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND SECURITY*. 2009, s. 37-54. ISSN 1313-8251.

KRUPKA, Jaroslav. *Deset let od exploze ve Vrběticích: Policie viní Rusy, případ se zkomplikoval*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.denik.cz/historie/exploze-vrbetice-agentir-gru-rusko-skrpal-novicok-milos-zeman-vyvoj-pripadu.html>. [cit. 2025-04-13].

KUBÍNOVÁ, Zuzana a Martin SMETANA. Měkké cíle a problematika jejich ochrany [online]. [cit. 2021-5-12].

Dostupné z:

https://pozar.fsv.cvut.cz/soubory/Download/190430_mekke_cile_kubikova_smetana.pdf.

KUČEROVÁ, Daniela. Šest let od útoku na redakci Charlie Hebdo. Téma je stále bolestně živé. Seznam.cz [online]. Seznam zprávy, 2021, 07.01.2021 [cit. 2021-6-3]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/sest-let-od-utoku-na-redakci-charlie-hebdo-tema-je-stale-bolestne-zive-136587>.

LaFree, Gary, and Laura Dugan. 2007. "Introducing the Global Terrorism Database." *Terrorism and Political Violence* 19 (May): 181 -204.

Dostupné z: http://ccjs.umd.edu/sites/ccjs.umd.edu/files/pubs/FTPV_A_224594.pdf

LAMBERT, Simon a ROCKWELL, Cynthia. Protecting Cultural Heritage in Times of Conflict. Online. In: . Italy: (International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property, 2012. ISBN 978-92-9077-233-0. [cit. 2025-06-01].

LAQUEUR, Walter. No end to war: terrorism in the twenty-first century. New York: Continuum, 2004. ISBN 08-264-1435-4.

LAQUEUR, Walter. The new terrorism: fanaticism and the arms of mass destruction. New York: Oxford University Press, 1999. ISBN 01-951-1816-2.

LATING, Jeffrey M.; SHERMAN, Martin F.; EVERLY, George S.; LOWRY, Jenny L. a PERAGINE, Traci F. PTSD Reactions and Functioning of American Airlines Flight Attendants in the Wake of September 11. Online. *Journal of Nervous & Mental Disease*. 2004, roč. 192, č. 6, s. 435-441. ISSN 0022-3018.

Dostupné z: <https://doi.org/10.1097/01.nmd.0000126732.00555.4b>. [cit. 2025-04-13].

LE MONDE. *Survivors of 2017 Manchester attack at an Ariana Grande concert sue intelligence agency*. Online. 2025.

Dostupné z: https://www.lemonde.fr/en/international/article/2024/04/14/survivors-of-the-suicide-attack-at-ariana-grande-s-concert-in-2017-sue-intelligence-agency_6668414_4.html. [cit. 2025-04-13].

LEBEDA, David. Extremismus. Online. OBECNĚ PROSPĚŠNÁ SPOLEČNOST SIRIUS. Šance dětem. 2012, 02.05.2023.

Dostupné z: <https://sancedetem.cz/extremismus>. [cit. 2024-07-25].

MACH, Andrew. *Denmark on 'high-alert' after police kill gunman behind double terror attack*. Online. 2015. Dostupné z: <https://www.pbs.org/newshour/world/danish-police-identify-gunman-responsible-fatal-copenhagen-terror-attacks>. [cit. 2025-04-13].

MACHAT, Christoph a ZIESEMER, John. *Heritage at risk world report 2016-2019 on monuments and sites in danger*. Published by hendrik Bäßler verlag•berlin: ICOMOS, 2020. ISBN 978-3-945880-67-8.

MAKARIUSOVÁ, Radana. *Globální terorismus a radikální hnutí*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019. ISBN 978-80-7380-777-1.

Marauding Terrorist Attacks [online]. UK: GOV.UK, 2021 [cit. 2021-5-18]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/government/publications/marauding-terrorist-attacks#history>

MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903-3338-9.

MENCLOVÁ, Dobroslava. *České hrady*. Praha: Odeon, 1972.

MESKELL, Lynn. A future in ruins: UNESCO, world heritage, and the dream of peace. New York: Oxford University Press, [2018]. ISBN 978-0-19-064834-3.

MĚSTO ČESKÝ KRUMLOV. *Státní hrad a zámek Český Krumlov hostil výjimečné cvičení složek IZS*. Online. 2022.

Dostupné z: https://www.ckrumlov.cz/cz/cviceni_zachranne_slozky/. [cit. 2024-07-26].

MICHALCOVÁ, Lenka; FROHLICH, Tomáš; SLABÝ, Jiří a MELICHAROVÁ, Michaela. Výzkum a stanovení způsobu hodnocení bezpečnostních aspektů hromadných společenských akcí ve vztahu k násilným bezpečnostním incidentům. Fakulta dopravní ČVUT v Praze: SECURITY GURU, 2022.

Ministère de la Culture. Sécurité et sûreté des monuments historiques: Améliorer la sécurité et la sûreté des monuments historiques. 2025. Dostupné také z: <https://www.culture.gouv.fr/thematiques/securite-surete/securite-et-surete-des-biens/securite-et-surete-des-monuments-historiques>.

MINISTERSTVO VNITRA. Ochrana měkkých cílů. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ochrana-mekkych-cilu.aspx>. [cit. 2024-07-24].

MINISTERSTVO VNITRA. *Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle aneb co, kdy, kde a od koho vám hrozí*. Online. 2024.

Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/chh/clanek/vyhodnoceni-ohrozenosti-mekkeho-cile-aneb-co-kdy-kde-a-od-koho-vam-hrozi.aspx>. [cit. 2024-07-24].

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Boj proti terorismu. Online. 2024. Dostupné z: https://mzv.gov.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/bezpecnostni_politika/boj_proti_terorismu/inde x.html. [cit. 2024-07-24].

MITTS, Tamar. Countering Violent Extremism and Radical Rhetoric. *International Organization*. 2022, č. 76, s. 251-272

NACOS, Brigitte. Terrorism and Counterterrorism. Online. In: New York: Routledge, 2016. ISBN 978-131-564-127-0. [cit. 2025-05-25].

NEUMANN, Peter R. Radicalized: New Jihadists and the Threat to the West. Online. In: Democracy and Security. 13. Taylor & Francis, 2016, s. 395-396. Dostupné z: <https://doi.org/https://doi.org/10.1080/17419166.2017.1406211>. [cit. 2025-06-01].

OECD. Lessons for Education from COVID-19. Online. 2020. Dostupné z: https://www.oecd.org/en/publications/lessons-for-education-from-covid-19_0a530888-en.html. [cit. 2025-06-01].

Ochrana měkkých cílů: Definice měkkého cíle [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2021 [cit. 2021-5-12]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ochrana-mekkych-cilu.aspx>.

Overview of the GTD. Online. Global Terrorism Database. 2022, 2022. Dostupné z: <https://www.start.umd.edu/gtd/about/>. [cit. 2024-07-17].

PAULUS, František, Antonín KROMER, Jan PETR a Jaroslav ČERNÝ. Analýza hrozeb pro Českou republiku. Praha, 2015.

PENC, Ondřej a Ladislav BERÁNEK. Utíkej, schovej se, bojuj! *Policie ČR: Policie České republiky – KŘP hlavního města Prahy* [online]. Policie ČR, 2017 [cit. 2021-5-13]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/utikej-schovej-se-bojuj.aspx>.

PERRY, Ronald W. a LINDELL, Michael K. Preparedness for Emergency Response: Guidelines for the Emergency Planning Process. Online. In: . 2004, s. 336-50. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.0361-3666.2003.00237.x>. [cit. 2025-06-01].

PERRY, Walt L. Predictive policing: the role of crime forecasting in law enforcement operations. Santa Monica: RAND Corporation, [2013]. ISBN 978-0-8330-8155-1. Dostupné také z: <https://ebookcentral.proquest.com/lib/natl-ebooks/detail.action?docID=1437438>.

PIEPER, Oliver. *Germany remembers Christmas market attack victims*. Online. 2021. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/5-years-later-germany-remembers-victims-of-berlin-christmas-market-terror-attack/a-60148540>. [cit. 2025-04-13].

PIKNA, Bohumil. Mezinárodní terorismus a bezpečnost Evropské unie: (právní náhled). Praha: Linde, 2006. ISBN 80-720-1615-6.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Ochrana měkkých cílů*. Online. 2024.

Dostupné z: https://www.policie.cz/clanek/ochrana-mekkych-cilu.asp_x . [cit. 2024-07-24].

Povodně: Jak se připravit na povodeň a co dělat po povodni. Ostrava-Zábřeh: Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje, 2020.

Požární ochrana, ochrana obyvatelstva, první pomoc: příručka pro seniory. Hradec Králové: Statutární město Hradec Králové, 2018. Radnice. ISBN 978-80.87637-36-4.

RAN Policy Support. Online. EUROPEAN COMMISSION. Migration and Home Affairs. 2021. Dostupné z: https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/ran-policy-support_en. [cit. 2025-05-31].

RANSTORP, Magnus. Understanding Violent Radicalisation Terrorist and Jihadist Movements in Europe. 2010. ISBN 978-0415556309.

Rapoport, David C. (2004). The Four Waves of Modern Terrorism. In A. K. Cronin & J. M. Ludes (Eds.), *Attacking Terrorism: Elements of a Grand Strategy*, s. 46–73. Georgetown University Press.

RAY, Michael. Boston Marathon bombing of 2013: terrorist attack, Massachusetts, United States. *Britannica* [online]. 08.04.2021 [cit. 2024-5-22].

Dostupné z: <https://www.britannica.com/sports/Boston-Marathon>

RAY, Michael. London bombings of 2005: terrorist attacks, United Kingdom. *Britannica* [online]. [cit. 2021-5-23].

Dostupné z: <https://www.britannica.com/event/London-bombings-of-2005>

REYNOLDS, Barbara a SEEGER, Matthew W. Crisis and Emergency Risk Communication as an Integrative Model. Online. *Journal of Health Communication*. 2005, roč. 2005, č. 10, s. 43-55.

Dostupné z: <https://doi.org/https://doi.org/10.1080/10810730590904571>. [cit. 2025-05-31].

ROBEJŠEK, Petr a Marek LOUŽEK. *Mezinárodní terorismus – nový nebo starý fenomén? Devadesát let od sarajevského atentátu*. Praha: CEP – Centrum pro ekonomiku a politiku, 2004. ISBN 80-86547-33-7.

RT HON, Michael Gove. *Government strengthens approach to counter e x tremism*. Online. Gov.uk. 2024. Dostupné z: <https://www.gov.uk/government/news/government-strengthens-approach-to-counter-e x tremism>. [cit. 2024-07-15].

Sageman, M. (2014). The stagnation in terrorism research. *Terrorism and Political Violence*, 26(4), 565–580. <https://doi.org/10.1080/09546553.2014.895649>

SANDLER, Todd a ENDERS, Walter. *ECONOMIC CONSEQUENCES OF TERRORISM IN DEVELOPED AND DEVELOPING COUNTRIES: AN OVERVIEW*. Online. In: . The University of Texas at Dallas, 2008. [cit. 2025-06-01].

SCHMALZ, Michal. *METODA CARVER*. Online.

Dostupné z: <https://www.growjob.com/clanky-personal/metoda-carver/>. [cit. 2024-01-13].

SCHMID, Alex Peter (ed.). *The Routledge handbook of terrorism research*. Routledge handbooks. London: Routledge, 2011. ISBN 978-0-415-41157-8.

SCHMID, Alex. *Terrorism - The Definitional Problem*. Online. *Case Western Reserve Journal of International Law*. 2004, roč. 36, č. 2, s. 375-419. ISSN 0008-7254.

Dostupné z: <https://scholarlycommons.law.case.edu/jil/vol36/iss2/8/>. [cit. 2025-05-31].

SMITHSONIAN. *Heritage Emergency and Response Training (HEART)*. Online. 2015. Dostupné z: <https://culturalrescue.si.edu/what-we-do/resilience/heritage-emergency-and-response-training-heart>. [cit. 2025-05-25].

Soft targets and crowded places: Security plan overview. U.S. Department of Homeland Security, 2018.

SOULEIMANOV, Emil a Mitchell A. BELFER. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. Sociologické aktuality. ISBN 978-80-7419-038-4.

Strategie České republiky pro boj proti terorismu. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor bezpečnostní politiky, 2013.

STRNAD, Štěpán a KRÍŽEK, Luboš. Protivládní extremismus – konspirace a delegitimizace státu s implikací pro Českou republiku. *ČASOPIS POLITICKÉ VĚDY*. 2024, roč. 27, č. 1, s. 129-164. ISSN 1335-2741.

ŠÁNDOR, Andor. Jak přežít nejen teroristický útok: příručka pro každého. Praha: Autreo, 2017. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. ISBN 978-80-906845-0-8.

ŠEDIVÝ, Jiří. *Nové paradigma terorismu*. Mezinárodní politika. Praha: Ústav mezinárodních vztahů ve spolupráci s nadací Jiřího z Poděbrad pro evropskou spolupráci, 2003.

Terorismus [online]. Bezpečnostní informační služba, 2021 [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/terorismus/>

TICHÝ, Lukáš. *Terorismus a energetika na Blízkém východě a v severní Africe, dopady pro EU a ČR*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2017. ISBN 978-80-87558-29-4.

UK Home Office. Places of Worship Protective Security Scheme. 2025. Dostupné také z: <https://www.gov.uk/guidance/places-of-worship-protective-security-scheme>

UNDRR. GAR Special Report 2024. Switzerland: United Nations Office for Disaster Risk Reduction, 2024. ISBN 9789211067545.

UNESCO. Five years of conflict: the state of cultural heritage in the Ancient City of Aleppo; A comprehensive multi-temporal satellite imagery-based damage analysis for the Ancient City of Aleppo. 2018. ISBN 978-92-3-100284-7.

UNESCO. Protecting Cultural Heritage in Armed Conflict and Crisis. Online. 2017.unesdoc.unesco.org. [cit. 2025-06-01].

UNESCO. Výroční zpráva za rok 2018: Česká komise pro UNESCO. Online. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2018. Dostupné také z: https://mzv.gov.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/cr_v_mezinarodnich_organizacich/unesco/aktualne/vyrocní_zprava_ceske_komise_pro_unesco_3.html.

UNITED NATIONS. Protecting tourist sites from terrorist attacks: Good practices guide. Online. United Nations Office for Counter-terrorism, 2022.

UNITED NATIONS. Protecting urban centres from terrorist attacks: Good practices guide. Online. United Nations Office for Counter-terrorism, 2022.

United Nations. Security Council: Resolution 1566. Online. 2004. Dostupné také z: [https://docs.un.org/en/S/RES/1566\(2004\)](https://docs.un.org/en/S/RES/1566(2004)).

UNITED NATIONS. United Nations Global Counter-Terrorism Strategy. Online. 2025. Dostupné z: <https://www.un.org/counterterrorism/un-global-counter-terrorism-strategy>. [cit. 2025-05-31].

UNITED NATIONS. Office of Counter-Terrorism. Online. 2025. Dostupné z: <https://www.un.org/counterterrorism/>. [cit. 2025-04-06].

WILKINSON, Paul. *Terrorism and the Rule of Law*. United States: Harvard International Review, 1985.

YOUNG, Daniel. What is CARVER and When Should You Use it? Online. Circadian Risk. 2023. Dostupné z: <https://www.circadianrisk.com/resources/blog/what-is-carver-and-when-should-you-use-it>. [cit. 2025-03-08].

Seznam zkratek

BBC – British Broadcasting Corporation

BIS – Bezpečnostní informační služba

CZ – Czech Republic

EU – Evropská unie

HZS – Hasičský záchranný sbor

IRA – Irská republikánská armáda

IZS – Integrovaný záchranný systém

KŘP – Krajské ředitelství Policie České republiky

MSK – Moravskoslezský kraj

MVČR – Ministerstvo vnitra České republiky

NATO – North Atlantic Treaty Organization

NPÚ – Národní památkový ústav

ODS – Občanská demokratická strana

OSN – Organizace spojených národů

PČR – Policie České republiky

SPD – Svoboda a přímá demokracie

UK – United Kingdom

UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

USA – United States of America

ZOO – Zoologická zahrada

Seznam obrázků

Obrázek 1. Teroristické útoky (zdroj: Global Terrorism Database).....	33
Obrázek 2. Teroristické útoky v Evropě (zdroj: vlastní)	37
Obrázek 3. Vstup k pokladně (zdroj: vlastní)	90
Obrázek 4. Výstup ze zámku (zdroj: vlastní)	91
Obrázek 5. Kužely (zdroj: vlastní).....	92
Obrázek 6. Mincovna (zdroj: vlastní)	99
Obrázek 7. Vstup na první nádvoří (zdroj: vlastní)	100
Obrázek 8. Most (zdroj: vlastní)	108
Obrázek 9. Vstup (zdroj: vlastní).....	108
Obrázek 10. Park (zdroj: vlastní)	109
Obrázek 11. Vstup (zdroj: vlastní).....	115
Obrázek 12. Hlediště (zdroj: vlastní)	116
Obrázek 13. Vstup do ZOO (zdroj: vlastní)	122
Obrázek 14. Hřiště (zdroj: vlastní)	122
Obrázek 15. Obchody (zdroj: vlastní).....	123

Seznam tabulek

Tabulka 1. Útoky na kulturní a společenské akce ve světě	34
Tabulka 2. Teroristické útoky v Evropě	37
Tabulka 3. Úroveň rizika	59
Tabulka 4. Faktor Dostupnosti.....	65
Tabulka 5. Faktor Výskyt útoku	66
Tabulka 6. Faktor Složitost útoku.....	67
Tabulka 7. Faktor Dopad na lidské životy	67
Tabulka 8. Faktor Dopad na objekt	68
Tabulka 9. Faktor Finanční dopad	68
Tabulka 10. Faktor Dopad na činnost.....	69
Tabulka 11. Finanční dopad.....	79
Tabulka 12. Dopad na činnost objektu	79
Tabulka 13. Váhový koeficient W_p	81
Tabulka 14. Váhový koeficient W_d	82
Tabulka 15. Váhový koeficient kulturní akce W_a	83
Tabulka 16. Koeficient CARVER	85
Tabulka 17. Výsledky metodiky CARVER.....	86
Tabulka 18. Váhový koeficient.....	87
Tabulka 19. Váhový koeficient sezónnost.....	88
Tabulka 20. Váhový koeficient akce	88
Tabulka 21. Pravděpodobnost možného útoku.....	93
Tabulka 22. Dopady možného útoku	94

Tabulka 23. Dopady možného útoku	95
Tabulka 24. Pravděpodobnost možného útoku	102
Tabulka 25. Dopady možného útoku	103
Tabulka 26. Výsledné hodnocení.....	104
Tabulka 27. Pravděpodobnost možného útoku	110
Tabulka 28. Dopady možného útoku	111
Tabulka 29. Výsledné hodnocení.....	112
Tabulka 30. Pravděpodobnost možného útoku	117
Tabulka 31. Dopady možného útoku	118
Tabulka 32. Výsledné hodnocení.....	119
Tabulka 33. Pravděpodobnost možného útoku	124
Tabulka 34. Dopady možného útoku	125
Tabulka 35. Výsledné hodnocení.....	126
Tabulka 36. Ohroženost měkkého cíle	130
Tabulka 37. Sezónnost.....	131
Tabulka 38. Akce	131

Přílohy

Příloha č. 1: Metodika CARVER.

Příloha č. 2: Taktické cvičení zámek Hluboká.

Příloha č. 3: Taktické cvičení zámek Český Krumlov.

Příloha č. 1: Metodika CARVER.

Měkký cíl	C	A	R	V	E	R	Celkem	Celkem s koeficientem
Zámek Hluboká	10	10	10	8	10	10	58	67,8
Zámek Krumlov	10	10	10	4	10	10	54	63,4
Hrad Rožmberk	8	6	10	8	6	10	48	55,6
Otáčivé hlediště ČK	10	8	8	4	6	10	46	54
ZOO Hluboká	6	8	8	4	10	10	46	53,6
Zámek Červená Lhota	8	6	10	8	4	10	46	53,2
Stezka korunami	4	10	6	6	10	8	44	51,2
Zámek Orlík	6	10	10	6	4	8	44	51
Synagoga, ČK	10	8	8	6	4	6	42	49,4
Kostel svatého Víta ČK	10	8	10	4	4	6	42	49,4
Opatství Vyšší brod	8	6	10	6	4	8	42	48,8
Zámek Jindřichův Hradec	6	8	10	2	6	10	42	48,8
Zámek Kratochvíle	6	6	10	8	2	10	42	48,2
Hrad Zvíkov	6	6	10	8	2	10	42	48,2
Slavnosti pětileté růže	10	10	2	4	6	8	40	47,6
Adventní trhy ČB	8	10	2	2	10	8	40	47,6
Divadlo ČK	6	6	10	2	8	8	40	46,6
Hrad Vimperk	6	6	10	8	2	8	40	46
Hrad Landštejn	4	8	10	6	2	10	40	45,8
Mezinárodní hudební festival ČK	10	8	2	4	6	8	38	45,2
Země živitelka ČB	8	8	2	0	10	10	38	45,2
Adventní trhy ČK	8	10	2	4	6	8	38	45
Selské slavnosti Holašovice	10	8	2	8	2	8	38	44,8
Kostel sv. Jana Nepomuckého Hluboká	8	8	8	6	4	4	38	44,6
Synagoga Čkyně	8	6	8	6	4	6	38	44,4
Hrad Nové Hrady	4	8	10	4	2	10	38	43,6
Jihočeské divadlo ČB	6	6	10	0	6	8	36	42
Dominikánský klášter ČB	8	4	10	4	4	6	36	42
Kostel sv. Ducha, Římov	6	8	8	6	4	4	36	42
Zámek Bechyně	6	6	10	4	2	8	36	41,6
Černá věž ČB	10	6	10	2	2	4	34	40,2
Památník Lety	8	8	2	6	2	8	34	40
Borůvkobraní v Borovanech	6	8	2	6	4	8	34	39,8
Kostel Nanebevzetí Panny Marie Tábor	6	6	8	2	4	8	34	39,6
Zámek Třeboň	6	8	10	0	2	8	34	39,6
Lesnický den na loveckém zámku Ohrada	8	6	2	8	4	4	32	37,8

Výlov rybníka Rožmberk	6	8	2	0	6	10	32	37,8
Kostel sv. Václava Lišov	6	8	8	4	4	2	32	37,6
Kostel Proměnění Páně na hoře Tábor	6	8	8	2	4	4	32	37,6
Rallye Křivonoska	6	10	2	6	2	6	32	37,6
Chvalšiny - kostel sv. Maří Magdaleny	6	6	10	6	2	2	32	37,2
Kájov – kostel Nanebevzetí Panny Marie	6	6	10	6	2	2	32	37,2
Zámek Dačice	4	6	10	0	2	10	32	36,8
Veletrh Hobby + Czech food expo ČB	8	8	2	0	4	8	30	35,8
Farní sbor Českobratrské církve evangelické	8	6	8	0	4	4	30	35,6
Kostel sv. Markéty Strakonice	6	10	8	0	4	2	30	35,6
Protivínské slavnosti	4	10	2	4	6	4	30	35,4
Kostel Nanebevzetí Panny Marie JH	6	8	8	0	4	4	30	35,4
Letní kulturní festival Hradů CZ	8	4	2	6	4	6	30	35,4
Dům kultury Strakonice	2	10	4	2	6	6	30	35
Rybářské slavnosti Vodňany	4	10	2	0	4	8	28	33
Kulturní dům Vltava	4	8	4	0	6	6	28	33
KC Jitka JH	4	8	4	0	6	6	28	33
DK metropol ČB	4	6	4	2	6	6	28	32,8
Kostel církve československé husitské Tábor	6	8	6	0	4	2	26	31
Kostel sv. Prokopa Strakonice	6	6	8	0	4	2	26	30,8
Kostel sv. Filipa a Jakuba Tábor	6	4	4	8	4	0	26	30,6
Piaristické nám. ČB	4	10	2	2	4	2	24	28,6
Český rozhlas	6	4	4	4	4	2	24	28,4
Česká televize	6	4	4	4	4	2	24	28,4
Třeboň – pivovar	2	6	10	0	2	4	24	27,6
Palackého nám. ČB	4	10	2	0	4	2	22	26,4
Kostel Panny Marie Královny Andělů, Ke Studánce	6	6	6	0	4	0	22	26,4

(zdroj: vlastní)

**PLÁN TAKTICKÉHO CVIČENÍ
SLOŽEK INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU
JIHOČESKÉHO KRAJE**

ZÁMEK HLUBOKÁ 2019

Zpracoval: Mgr. Křížek Luboš

Předkládá: Plk. Ing. Jiří Chmel

Vedoucí cvičení: Plk. Ing. Jiří Chmel

Schválil: Plk. Ing. Lubomír Bureš
Ředitel HZS Jihočeského kraje

18.11.2019

Taktické cvičení s prvky prověřovacího cvičení pro složky Integrovaného záchranného systému Jihočeského kraje

I.

Účel cvičení

Příprava složek integrovaného záchranného systému (dále jen IZS) na řešení nálezů nástražného výbušného systému na státním zámku Hluboká nad Vltavou a následnou spolupráci při záchraně osob zasažených výbuchem nástražného výbušného systému.

II.

Cíl cvičení

1. Využití a ověření zásad řízení zásahu a schopností velitelů a vedoucích složek IZS při společném řízení sil a prostředků.
2. Ověření taktických postupů, při likvidaci mimořádné události spojené s likvidací nástražného výbušného systému a záchrana osob zasažených výbuchem nástražného výbušného systému dle STČ-3/IZS.
3. Ověření taktických postupů u zásahu složek IZS u mimořádné události s velkým počtem raněných a obětí dle STČ-9/IZS.
4. Ověření koordinace složek IZS při taktickém a operačním řízení zásahu.
5. Ověření činnosti OPIS při řešení mimořádné události – nález nástražného výbušného systému a záchrana osob zasažených následným výbuchem nástražného výbušného systému.
6. Organizace dopravy v místě zásahu.

III.

Termín a místo provedení taktického cvičení

Dne **4. listopadu 2019** od 10:00 hodin do 14:00 hodin, skutečná meteorologická situace.

Místo provedení:

Katastrální území města Hluboká nad Vltavou v areálu Státního zámku Hluboká nad Vltavou.

IV.

Námět taktického cvičení

Situace všeobecná:

Dne 4.11.2019 v 10:00 hod. dochází v Státním zámku Hluboká nad Vltavou k nálezu podezřelého zavazadla (turistický batoh) na druhém nádvoří zámku u lavičky u vstupu na prohlídkovou trasu.

Situace zvláštní:

Zaměstnanec bezpečnostní služby (security) při pochůzce nachází na druhém nádvoří zámku podezřelé zavazadlo (turistický batoh) a informuje o této skutečnosti kastelána (p. Slabu) zámku Hluboká nad Vltavou. Kastelán volá na tísňovou linku 112 a dává pokyny zaměstnancům k zahájení evakuace návštěvníků ze zámku. Operační a informační středisko Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje (dále jen OPIS HZS JčK) vyhodnocuje mimořádnou událost a vysílá určené síly a prostředky (dále jen SaP), současně informuje operační střediska složek IZS (PČR, ZZS JčK) o vzniku mimořádné události.

Situace vlastní:

Po přijetí tísňového volání, předávají operační technici tísňové linky 112 za pomoci datové zprávy informaci na OPIS HZS JčK, ZOS ZZS JčK a IOS PČR JčK. Operační střediska na místo vysílají SaP dle typové činnosti složek IZS. Na místo vyjíždí PČR místně příslušného obvodního oddělení Hluboká nad Vltavou, HZS JčK a ZZS JčK. První na místo přijíždí hlídka PČR a provádí zajištění místa nálezů podezřelého zavazadla. Policisté ohrání prostor nálezů, provedou vytýčení nebezpečné zóny, povolávají cestou IOS pyrotechnickou službu a další SaP, pokračuje se v zahájení evakuaci návštěvníků zámku. Na místo přijíždí jednotka PO HZS JčK stanice České Budějovice a ZZS ÚS České Budějovice na pokyn PČR zůstávají v dostatečné vzdálenosti od místa nálezů (mimo nebezpečnou zónu). Před příjezdem pyrotechnické služby PČR dochází k explozi nástražného výbušného systému. Nepodařilo se včas evakuovat všechny návštěvníky a skupina návštěvníků spolu se zasahujícím policistou byla zasažena výbuchem. Velitel zásahu (dále jen VZ) PČR rozhoduje o vyhlášení druhého stupně poplachu (povolání dalších SaP) a rozhoduje z důvodu nebezpečí z prodlení o provedení pyrotechnického průzkumu pátého stupně druhého nádvoří zámku, zda se zde nenachází další podezřelý předmět. VZ PČR následně předává místo mimořádné události (dále jen MÚ) veliteli jednotky PO stanice České Budějovice. Na místo přijíždí další sanitní vozy ZZS JčK, jednotky PO Hluboká nad Vltavou, Zliv, Hrdějovice, Kostelec, Dříteň, Žabovřesky, Purkarec, HZSp ETE.. Příslušníci HZS JčK provádí evakuaci zraněných z nebezpečné zóny a předávají zraněné osoby členům jednotek PO obcí a ty následně transportují zraněné na shromaždiště ZZS JčK. Zdravotní záchranná služba ve spolupráci s jednotkami PO obcí provádí třídění pacientů s následným ošetřením a jejich odsun do zdravotnických zařízení. Při evakuaci osob z vnitřních prostor zámku Hluboká nad Vltavou vychází osoba se zbraní a bere si rukojmího. Osoba se zbraní je eliminována zásahovou jednotkou PČR. Následně probíhá evakuace zbytku zraněných osob z místa mimořádné události. Prostor MU je opět uzavřen a PČR zajišťuje evidenci důkazů. Pachatel určuje další místo, kde je uloženo druhé nástražné výbušné zařízení. VZ HZS předává místo MÚ vedoucímu složky PČR. Pyrotechnická služba provede průzkum určeného prostoru a zneškodní nástražné výbušné zařízení. PČR uzavírá místo mimořádné události, provádí pyrotechnickou prohlídku a zajišťuje sběr důkazního materiálu v zámku Hluboká nad Vltavou.

V.

Způsob provedení taktického cvičení

Praktické provedení evakuace osob, uzavření prostoru, ošetření zraněných cca 25 osob, zajištění pachatele, zneškodnění druhého nástražného výbušného zařízení a činnost OPIS HZS JčK na operační úrovni. Metoda provedení taktického cvičení bude formou simulace a časového posunu. SaP jednotlivých složek a jednotky PO budou vyjíždět ze shromaždiště SaP, které bude situováno na jednom parkovišti, v blízkosti vjezdu do zámeckého parku (viz. Obrázek shromaždiště SaP). Jednotky PO obcí budou na místo povolány bez Požárního poplachu. V případě potřeby může velitel zásahu povolat prostřednictvím OPIS HZS JčK další SaP a to jednotky PO Ševětín, Dubné, Lišov.

VI.

Materiální zabezpečení taktického cvičení

Jednotlivé složky IZS používají své vlastní technické prostředky, vozidla, ochranné prostředky, spojové prostředky analogové a digitální sítě, mobilní telefony a mobilní krizové telefony. Materiální zabezpečení bude zajištěno z vlastních zdrojů zúčastněných složek bez poskytnutí náhrad. HZS JčK zajistí modré vesty pro pozorovatele a rozhodčí. Zdravotní záchranná služba zajistí namaskování cvičících osob a figuríny představující mrtvé osoby. PCŘ zajistí imitaci výbuchu a HZS JčK zakouření druhého nádvoří bez poškození objektu zámku. Zdravotně Sociální fakulta JČU poskytne studenty-figuranty pro účely cvičení.

VII.

Spojení

Jednotlivé složky IZS používají své vlastní spojové prostředky analogové a digitální sítě, mobilní telefony a mobilní krizové telefony.

Radioprovoz bude veden na standardních kmitočtech jednotlivých složek.

Na místě zásahu budou využívány digitální kanály Pegas DIR 25 – IZS, DIR 14 – K zásah, a analogové kanály I – zásah součin., K – zásah hlavní.

Kanály Pegas „DIR 25 – IZS“ + analog „I – zásah součin.“ budou propojeny pomocí SCC na vozidle VEA a budou využívány pro komunikaci velitele zásahu, pro komunikaci velitelů jednotlivých úseků a velitelů složek IZS s velitelem zásahu.

Kanály Pegas „DIR 14 – K zásah“ + analog „K – zásah hlavní“ budou využívány a propojeny pomocí SCC na vozidle CAS a budou užívány pro komunikaci JPO.

Velitel zásahu komunikuje s OPIS HZS JčK – pomocí Pegas TKG 524 – UO CB.

Policie ČR komunikuje na svých kanálech. Velitel PCŘ komunikuje s velitelem zásahu na digitálním kanálu DIR 25 – IZS.

Zdravotnická záchranná služba komunikuje na svých kanálech. Velitel ZZS komunikuje s velitelem zásahu na digitálním kanálu DIR 25 – IZS.

Městská policie Hluboká nad Vltavou komunikuje na svých kanálech.

VIII.

Zúčastněné síly a prostředky, technika složek IZS a ostatní dotčené subjekty

<u>Složka IZS</u>	<u>Síly</u>	<u>Prostředky</u>	<u>Činnost složky</u>
OOP KŘPJČK Hluboká nad Vltavou	1+1 1	1x osobní vozidlo 1x osobní vozidlo	Průzkum, evakuace, vytýčení nebezpečného prostoru. Provedení uzávěry ohroženého prostoru. Podávání tísňové informace obyvatelstvu v zóně ohrožení.
ZJ KŘP JČK	1 1+4 1+4	osobní vozidlo 2x služební vozidlo	Zajištění možného pachatele útoku.
ŠPS KŘPJČK	1+15	1x služební vozidlo	Průzkum, evakuace, vytýčení nebezpečného prostoru. Provedení uzávěry ohroženého prostoru. Podávání tísňové informace obyvatelstvu v zóně ohrožení.
Pyrotechnická služba PČR	2+2	2x služební vozidlo	Průzkum, zajištění nástražného výbušného zařízení, likvidace nástražného výbušného zařízení.
KŘPJČK	2+2 1+2	2x osobní vozidlo 1x štábní vozidlo	Provedení uzávěry ohroženého prostoru. Podávání tísňové informace obyvatelstvu v zóně ohrožení. Logistická podpora.
MěP Hluboká nad Vltavou	1+1		Zajištění vjezdů k zámku Hluboká nad Vltavou
HZS JČK stanice České Budějovice	3+1 1+1 1+1	CAS 2x osobní vozidlo NA	Průzkum, evakuace, ošetření zraněných, posttraumatická péče, řízení zásahu, práce s medií, týlové zajištění
HZS JČK stanice Suché Vrbné	3+1	CAS	Průzkum, evakuace, ošetření zraněných
HZSp ETE	3+1	DA	Průzkum, evakuace, ošetření zraněných
JSDH Hluboká nad Vltavou	3+1	CAS	Průzkum, evakuace, ošetření zraněných, řízení dopravy
JSDH Kostelec	3+1	CAS	Průzkum, evakuace, ošetření zraněných, řízení dopravy
JSDH Zliv	3+1	DA	Průzkum, evakuace, ošetření zraněných

JSDH Hrdějovice	3+1	DA	Průzkum, evakuace, ošetření zraněných
JSDH Dříteň	3+1	CAS	Průzkum, evakuace, ošetření zraněných
JSDH Purkarec	3+1	DA	Průzkum, evakuace, ošetření zraněných
JSDH Žabovřesky	3+1	DA	Průzkum, evakuace, ošetření zraněných
ZZS JČK	1+1 2+1 1+1 1+1	2x sanitní vozidlo RZP, sanitní vozidlo RLP, vozidlo RV logistické vozidlo	Třídění raněných, ošetření zraněných, odsun zraněných osob do zdravotního zařízení
ČČK	1+1	Osobní vozidlo	
Celkem	96	30 vozidel	
Národní památkový ústav			Správa prostor určená ke cvičení, prvotní opatření při nálezu NVS
Alšova jihočeská galerie			Správa prostor určená ke cvičení
ZSF JČU			Poskytnutí figurantů
<u>Pouze na vyžádání VZ přes OPIS HZS JČK podle vývoje situace na místě zásahu</u>			
JSDH Ševětín	3+1	DA	Průzkum, evakuace, ošetření zraněných
JSDH Lišov	3+1	DA	Průzkum, evakuace, ošetření zraněných
JSDH Dubné	3+1	DA	Průzkum, evakuace, ošetření zraněných

Časový harmonogram taktického cvičení

1. etapa

Časové období do 8:30 příjezd jednotlivých účastníků cvičení na shromaždiště SaP. V 9:00 seznámení cvičících se záměrem a způsobem provedení cvičení, způsob spojení a zodpovězení dotazů na shromaždišti SaP. Představení cvičení hostům, figurantům a novinářům v Alšově jihočeské galerii v 9:30.

2. etapa

Časové období od 10:00 hodin do 10:25 hodin – ohlášení události, vyhlášení poplachu jednotlivým složkám IZS, příjezd jednotek na místo MU. Provedení činnosti související s vymezením nebezpečného prostoru, uzavřením nebezpečného prostoru a zjištění prvotních informací a evakuace osob.

3. etapa

Časové období od 10:25 hodin do 13:00 hodin – průzkum, povolání dalších SaP, detonace nástražného výbušného systému, pyrotechnický průzkum druhého nádvoří zámku, rozdělení místa MU na sektory, činnosti související se zajištěním nebezpečné zóny, uzavřením vnější zóny a nebezpečného prostoru, evakuace osob, ošetření zraněných, zajištění ozbrojené osoby, vytvoření týlového prostoru pro zasahující a shromaždiště zraněných, eliminace sekundárního nástražného výbušného zařízení, zajištění informací pro media a příbuzné obětí.

4. etapa

Časové období od 13:00 hodin do 14:00 hodin – zajištění místa mimořádné události, provedení pyrotechnického průzkumu celého zámku Hluboká (štábně), provedení ošetření a odsunu pacientů. Vyhodnocení taktického cvičení a následné ukončení cvičení.

X.

Bezpečnostní opatření

Při zásahu na nástražné zařízení lze počítat s následujícím nebezpečím:

- a) výbuch nástražného zařízení,
- b) sekundární výbušné nástražné zařízení,
- c) vznik požáru,
- d) nebezpečí zranění zasahujících jednotek,
- e) nedostatek SaP nebo jejich chybný odhad,
- f) nebezpečí zranění osob v místě a okolí nástražného výbušného systému,
- g) posttraumatický šok zasahujících a zasažených osob,
- h) podcenění nebezpečí od spolupracujících složek IZS a nerespektování organizace místa zásahu včetně nebezpečné zóny.

XI.

Časová osa taktického cvičení

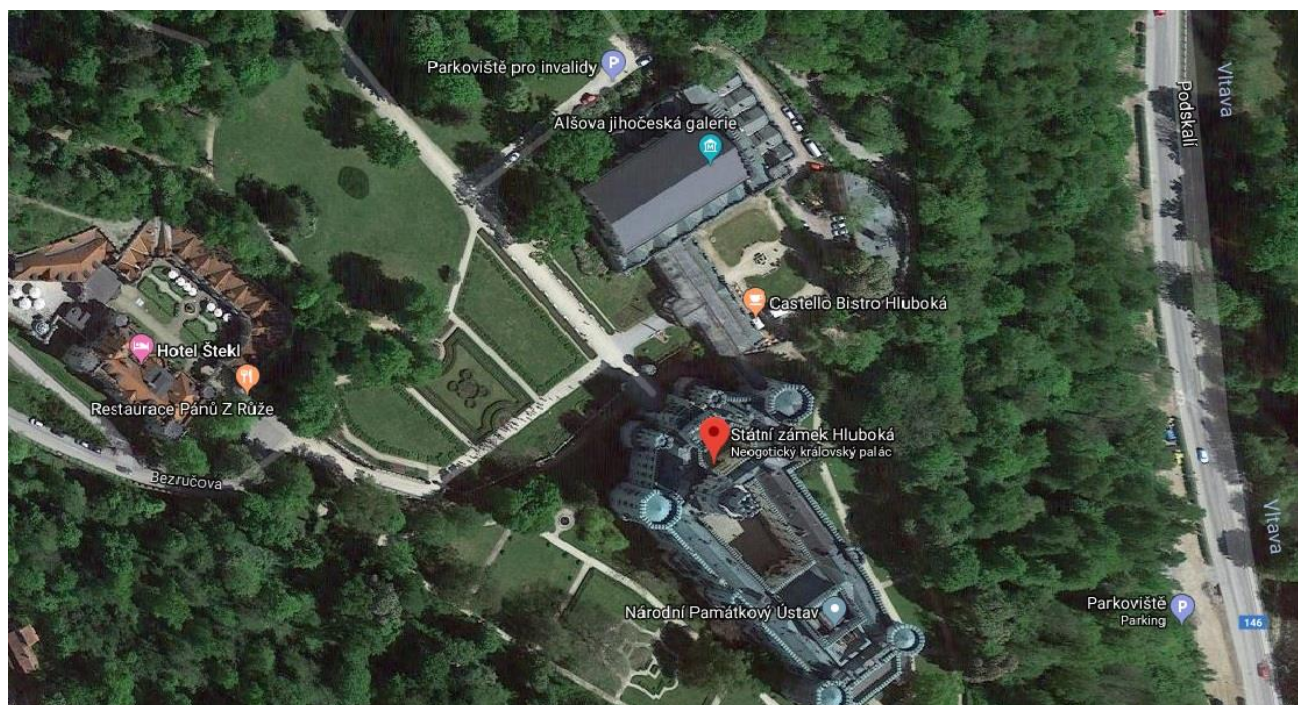
Čas SEČ t	Situace	Předpokládaná činnost	Vydání rozkazu	čas T (min)
10:00	Nalezení podezřelého zavazadla	Pracovník bezpečnostní služby (Security) nachází podezřelé zavazadlo (turistický batoh)		T 00:00
10:02		Ohlášení nálezu kastelánovi zámku p. Slabovi		T 00:02
10:04		Ohlášení nálezu na tísňovou linku 112		T 00:04
10:06	Ohlášení mimořádné události HZS JčK, PČR JčK, ZZS JčK	Převzetí zprávy OPIS HZS, IOS PČR a ZOS ZZS.		T 00:06
10:08	Vyhlášení poplachu IZS	Vyhlášení poplachu.	Výjezd HZS JčK, PČR Hluboká nad Vltavou, a ZZS JčK Č. B.	T 00:08
10:08	Informace zaměstnanců	Kastelán informuje zaměstnance zámku a nařizuje evakuaci osob na všech prohlídkových trasách	Bezpečnostní služba (Security) zajišťuje předání informací zaměstnancům zámku na prohlídkových trasách	T 00:08
10:10	Výjezd jednotek HZS JčK PČR, ZZS	Na nález nebezpečného předmětu	Výjezd jednotek HZS JčK, PČR a ZZS JčK	T 00:10
10:11	Informace pro vedoucí představitele	OPIS HZS JčK informuje řídícího důstojníka kraje, ředitele HZS JčK. hejtmana JčK, starostu obce Hluboká nad Vltavou (pohotovost vedení)		T 00:12
10:15	Příjezd jednotek PČR OOP Hluboká nad Vltavou	VZ PČR provádí průzkum a dostává informace od kastelána zámku Hluboká nad Vltavou (p. Slaby)	VZ PČR nařizuje uzavření prostoru v okolí zámku	T 00:15
10:20	Příjezd HZS JčK stanice České Budějovice	Odstavení vozidel v bezpečné vzdálenosti. Policie vymezuje nebezpečnou zónu a její uzavěru ve spolupráci s HZS JčK	VZ PČR nařizuje průzkum oblasti a evakuaci osob	T 00:20

10:22	Příjezd ZZS JčK	Setrvání v bezpečné vzdálenosti příprava vybavení na možný příjem zraněných osob		T 00:22
10:25	Výbuch nástražného zařízení	VZ PČR předává informaci na OPIS HZS JčK a vyhláší druhý stupeň IZS	VZ PČR požaduje další SaP OPIS HZS JčK povolává SaP v druhém stupni IZS	T 00:25
10:26		Pyrotechnický průzkum druhého nádvoří zámku Hluboká	VZ PČR nařizuje prohlídku nádvoří a nařizuje zřízení shromaždiště pro zraněné osoby před a uvnitř Alšovy jihočeské galerie	T 00:26
10:27		OPIS HZS JčK informuje řídícího důstojníka, hejtmanku JčK a starostu města Hluboká nad Vltavou	OPIS HZS JčK informuje řídícího důstojníka a hejtmanku	T 00:27
10:27	Příjezd JPO obcí, ZZS JčK, HZS JčK stanice Suché Vrbné, HZS JčK stanice České Budějovice, HZSp ETE	Nahlášení VZ, zahájení spolupráce s ostatními složky IZS		T 00:27
10:28		VZ prostřednictvím OPIS IZS žádá o tiskového mluvčího a posttraumatický tým	OPIS HZS JčK povolává tiskového mluvčího a posttraumatický tým	T 00:28
10:28		Ukončen pyrotechnický průzkum, nenalezen další nástražný výbušný systém, Zřízené shromaždiště osob v Alšově jihočeské galerii		T 00:28
10:29		Předání funkce VZ veliteli družstva HZS JčK	VZ HZS nařizuje evakuaci osob z místa výbuchu	T 00:29
10:30		Příchod zraněných osob na shromaždiště zraněných osob	Vedoucí lékař nařizuje třídění a ošetření osob	T 00:30
10:31		Výjezd řídícího důstojníka na místo MU		T 00:31
10:33		Příjem raněných osob na shromaždišti	Vedoucí lékař nařizuje třídění zraněných osob a prvotní ošetření	T 00:33
10:41	Příjezd řídícího důstojníka	Na místo se dostavil řídící důstojník kraje	Průzkum místa MU	T 00:41
10:45	Příjezd pyrotechnické služby a zásahové jednotky KŘP JčK	Na místo se dostavila pyrotechnická služba a zásahová jednotka KŘP JčK	Průzkum místa MU	T 00:45

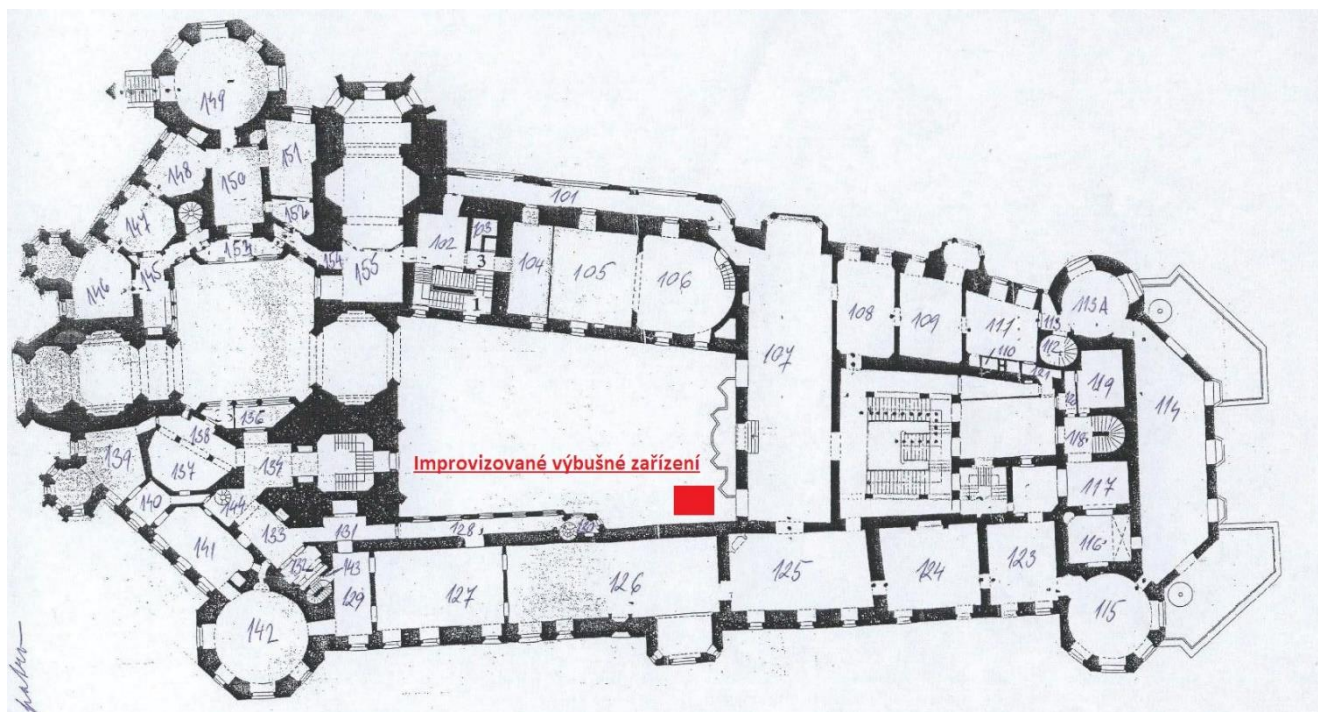
10:47		Osoba se zbraní vychází z prostor zámku Hluboká nad Vltavou a bere rukojmí z řad hasičů	Zajistit osobu se zbraní a ochránit rukojmí z řad hasičů	T 00:47
10:49	Příjezd posttraumatického Týmu a tiskového mluvčí	Posttraumatický tým a tiskový mluvčí zahajují svoji činnost		T 00:49
11:09		Eliminace osoby se zbraní		T 01:09
11:12		Pokračování evakuace zraněných osob	Dokončit evakuaci zraněných osob	T 01:12
11:25		Jednotky PO evakuovaly všechny osoby	Vedoucí lékař dává pokyn k odsunu zraněných osob do zdravotního zařízení	T 01:25
11:26		Zadržená osoba označí místo kde se nachází sekundární NVZ. Předání funkce VZ	Zajistit sekundární NVZ	T 01:26
11:26		Jednotky PO spolupracují s ZZS JčK při transportu osob, práce s medii a činnost posttraumatického týmu		T 01:26
11:40		Pyrotechnická služba provádí průzkum označeného sekundárního místa NVZ	VZ PČR nařizuje pyrotechnickou prohlídku zámku	T 01:40
11:52		Pyrotechnická služba za pomoci robota zneškodňuje NVZ	Velitel PČR nařizuje shromáždění důkazního materiálu	T 00:51
11:56		Uzavření místa události a sběr důkazního materiálu	Velitel PČR nařizuje pátrání po možném pachateli	T 01:56
13:00		Zajištění místa události a následné vyhodnocení taktického cvičení		T 03:00
14:00		Ukončení cvičení, odjezd cvičících		T 04:00

Přílohy:

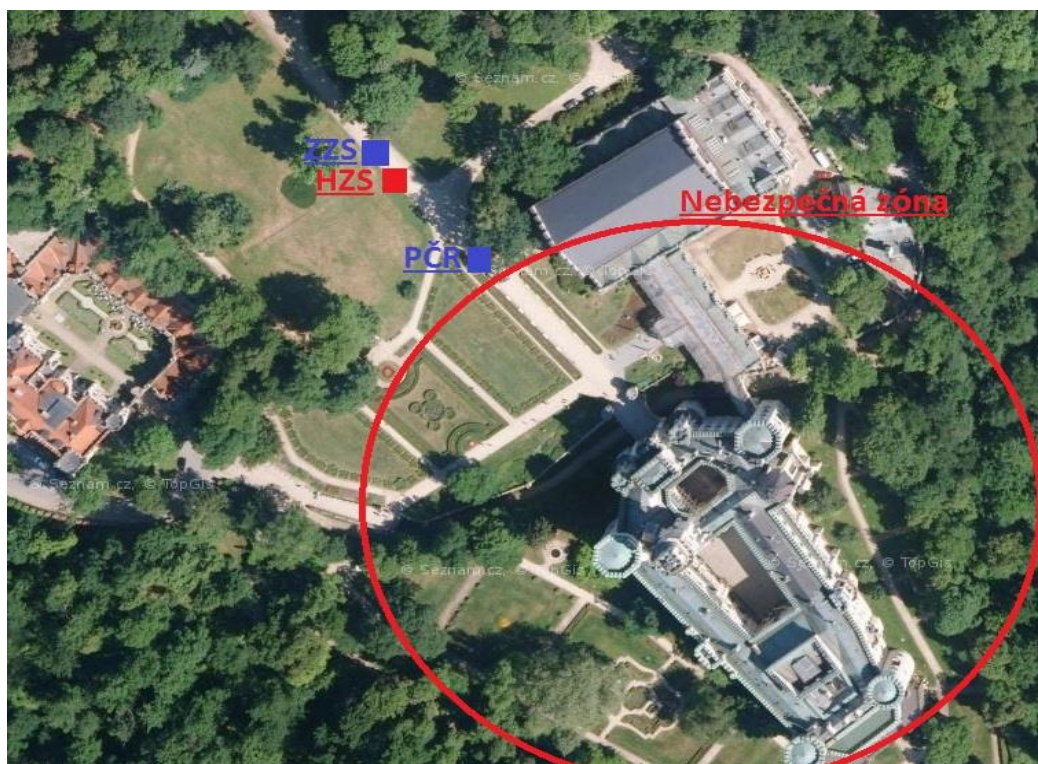
Obrázek č.1 Státní zámek Hluboká nad Vltavou

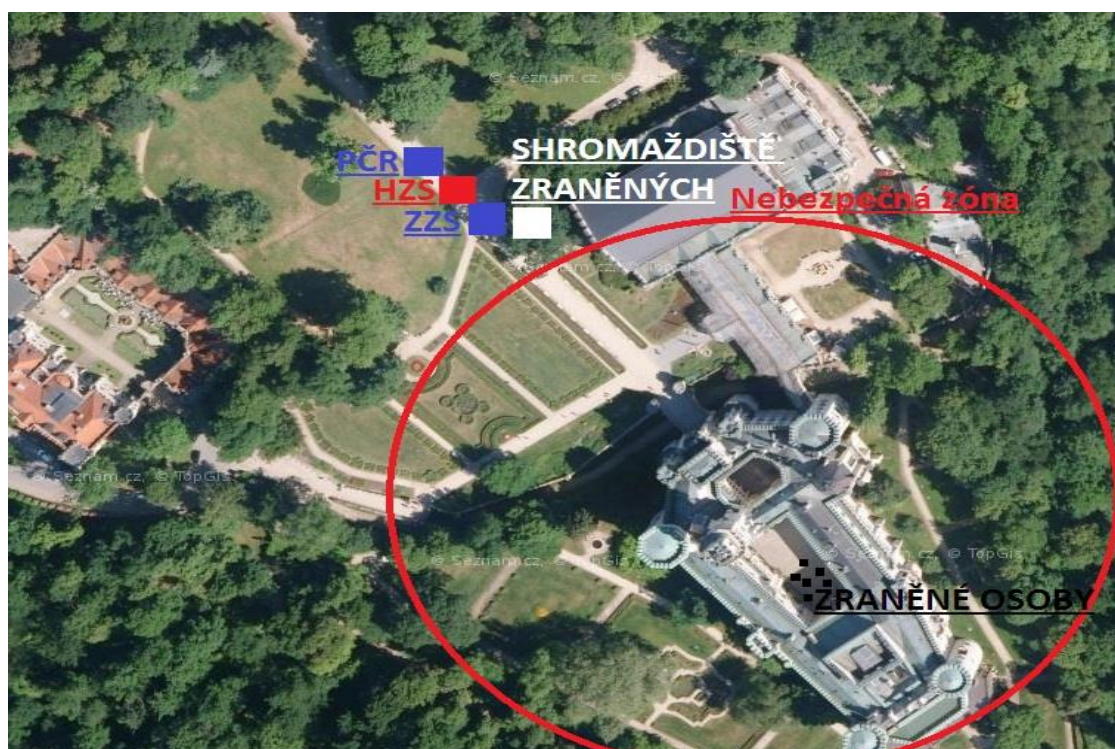
Obrázek č.2 místo nálezu nástražného výbušného zařízení na státním zámku Hluboká

Obrázek č. 3 vytyčení nebezpečné zóny

Obrázek č. 4 situace po výbuchu

Obrázek č. 5 sekundární výbušné zařízení

Obrázek č. 6 shromaždiště SaP

H A S I Č S K Ý Z Á C H R A N N Ý S B O R J I H O Č E S K É H O K R A J E

Schvaluji: **plk. Ing. Martin Sviták**

ředitel HZS Jihočeského kraje

Datum:4.11.2022

Taktické cvičení složek IZS „ZÁMEK ČESKÝ KRUMLOV 2022“

Vedoucí cvičení:**plk. Ing. Jiří Chmel**

Velitel zásahu:**ppor. Bc. Karel Mondek, plk. Ing. Pavel Rožboud**

Předkládá:**plk. Ing. Pavel Rožboud**
ředitel ÚO Český Krumlov

Zpracoval: **Mgr. Luboš Křížek**

Plk. Ing. Pavel Rožboud

Mjr. Mgr. Bc. Josef Kovář

Mgr. Petr Svoboda, DiS. et DiS.

České Budějovice, listopad 2022

Plán taktického cvičení složek IZS

I.

Cíl cvičení

Využití a ověření zásad řízení zásahu a schopností velitelů a vedoucích složek IZS při společném řízení sil a prostředků.

Ověření taktických postupů, při likvidaci mimořádné události spojené s likvidací nástražného výbušného systému a záchrana osob zasažených výbuchem nástražného výbušného systému dle STČ-3/IZS.

Ověření taktických postupů u zásahu složek IZS u mimořádné události s velkým počtem raněných a obětí dle STČ-9/IZS.

Ověření koordinace složek IZS, při taktickém a operačním řízení zásahu.

Ověření činnosti KOPIS HZS JčK, při řešení mimořádné události – nález nástražného výbušného systému a záchrana osob zasažených následným výbuchem nástražného výbušného systému.

Ověření možností nasazení bezpilotních prostředků k zabezpečení průzkumu a dokumentace.

Organizace dopravy v místě mimořádné události.

II.

Termín a místo provedení

Dne **28. listopadu 2022** od 7:30 hodin do 14:00 hodin, skutečná meteorologická situace.

Místo provedení:

Cvičení bude provedeno na pozemcích v katastrálním území (dále jen KÚ) Český Krumlov:

- **Parcelní čísla.:** 1298/1, 663/1, 662 (I. – V. nádvoří zámku)

Cvičení bude provedeno rovněž **uvnitř budov areáluzámku č.p. 59**(standardní prohlídkové trasy a veřejnosti přístupné prostory).

V rámci cvičení **bude** dále **využito** k uskladnění materiálu, maskování figurantů a zázemí pro pozorovatele cvičení 1. NP stavebního **objektu s č.p. 232 „Studijní centrum Český Krumlov“** (místnosti Sloupový sál, Pilířový sál, vstupní vestibul a WC)

Výše uvedené pozemky a budovy:

- **Vlastnické právo:** Česká republika
- **Příslušnost hospodařit s majetkem státu:** Národní památkový ústav, Valdštejnské náměstí 162/3, Malá Strana, 11800 Praha 1
- **Způsob ochrany:** nemovitá národní kulturní památka, památkově chráněné území, pam. rezervace – budovy, pozemky v památkové rezervaci, nemovitá kulturní památka

K parkování a výjezdu SaPcvičících složek, případně pozorovatelů cvičení bude využito parkovišť na pozemcích KÚ Český Krumlov:

- **Parcelní číslo.:** 906/1 („Parkoviště P2“), 852 a 848 („parkoviště P-KARAVAN“)
- **Vlastnické právo:** Město Český Krumlov, náměstí Svornosti 1, Vnitřní Město, 38101 Český Krumlov, ČESKOKRUMLOVSKÝ ROZVOJOVÝ FOND, spol. s r.o., Masná 131, Vnitřní Město, 38101 Český Krumlov
- **Způsob ochrany:** památkově chráněné území

III.

Námět cvičení

Dne 28.11.2022 v 10:00 hod. dochází na státním hradu a zámku Český Krumlov (dále jen zámku) k výbuchu nástražného výbušného systému (dále jen NVS). NVS vybuchuje na druhém nádvoří zámku, u zdi vedle vstupu do prostoru pokladen. Lidé stojící frontu u pokladen jsou výbuchem zasaženi a mnoho z nich je zraněno. V areálu zámku se mimo zaměstnanců nachází i několik desítek osob na prohlídkových trasách, mezi kterými je ozbrojený pachatel, který si v průběhu záchranných prací vezme rukojmí. V areálu zámku se nachází i 2. NVS, který bude potřebné zneškodnit. V rámci cvičení budou v areálu zámku nasazeny síly a prostředky složek IZS na záchranu a evakuaci desítek osob a zneškodnění 2. NVS. Cvičení je plánováno pro taktickou a operační úroveň řízení.

IV.

Způsob provedení

Praktické provedení s použitím dostupných sil a prostředků jednotlivých složek IZS za dodržení všech zásad BOZP a vzájemné spolupráce jednotlivých složek a subjektů. Během cvičení budou všichni účastníci používat osobní ochranné pomůcky a dodržovat bezpečnost práce a bezpečnostní předpisy vztahující se ke jejich činnosti.

Jednotlivé složky IZS používají své vlastní technické prostředky, vozidla, ochranné prostředky, spojové prostředky analogové a digitální síť, mobilní telefony a mobilní krizové telefony. Materiální zabezpečení bude zajištěno z vlastních zdrojů zúčastněných složek bez poskytnutí náhrad.

HZS JčK zajistí modré vesty pro rozhodčí. ZZS JčK zajistí namaskování cvičících osob a figuríny představující mrtvé osoby prostřednictvím ČČK. PČR zajistí imitaci výbuchu a autobus pro přepravu figurantů - TRIVIS, HZS JčK autobus pro přepravu figurantů JČU, výstavbu zatepleného stanu pro figuranty na P-KARAVAN, zakouření druhého nádvoří bez poškození objektu zámku. Zdravotně sociální fakulta JČU a TRIVIS poskytne cca 60 studentů-figuranty pro účely cvičení. Všichni figuranti budou pojištěni, zajistí HZS JčK.

Mimořádná událost je nahlášena na jednotné evropské číslo tísňového volání 112 (dále jen TCTV 112), tísňová čísla 158 a 155 některými figuranty z prostoru II. nádvoří zámku, členy personálu zámku, kteří situaci přímo vidí a členy bezpečnostní agentury, kteří budou postupovat dle standardních provozních postupů stanovených v prostorách zámku. Kastelán dává pokyny zaměstnancům k zahájení evakuace návštěvníků ze zámku.

Přidobavení tísňových volání, bude postupováno standardním způsobem dle vytěžených informací. Prostřednictvím NIS formou datových vět případně i konferenčních hovorů budou předány k řešení a následně vyhodnoceny operačními středisky jednotlivých složek. Operační střediska na místo vysílají SaP, vyrozumívají složky IZS. OPIS HZS JčK informuje kastelána zámku.

Vysílání SaP složek IZS bude formou simulace a časového posunu. SaP jednotlivých složek, budou vyjíždět ze shromaždišť, které budou situovány na dvou parkovištích (Parkoviště P2 – pod poštou a P-KARAVAN na Chvalšinské ul.), příkazy k výjezdu budou do systému zadávány bez vyhlášení poplachu (technologických akcí). Pokyn k výjezdu složek IZS ze shromaždiště bude proveden pomocí RDST, případně telefonem jednotlivými operačními středisky složek IZS, výjezd jednotlivých SaP bude s časovým posunem od výzvy k výjezdu podle osy simulace časového posunu pro výjezd uvedené v tabulce pro jednotlivé složky IZS viz níže. HZS JčK zajistí obsluhu výjezdu na jednotlivých parkovištích.

Městská policie Český Krumlov bude zajišťovat pohyb osob a vozidel před a i v průběhu cvičení na příjezdové trase před I. nádvořím zámku. K zásahu bude povolána standardní cestou.

Na místo vyjíždí PČR místně příslušného obvodního oddělení Český Krumlov, JPO HZS JČK a skupiny ZZS JČK.

OPIS HZS JČK na základě vyhodnocení informací tísňových volání (znaky teroristického útoku) vyhláší II. stupeň poplachu v průběhu jízdy SaP na místo události.

První na místo přijíždí hlídka PČR. Ve spolupráci se zaměstnanci zámku provádějí evakuaci návštěvníků, vytyčují nebezpečný prostor, uzavírají vstupy do areálu zámku.

Na místo přijíždí jednotka PO HZS JČK stanice Český Krumlov a ZZS JČK ÚS Český Krumlov. Příslušníci HZS JČK provádějí vytyčení nebezpečné zóny. Na V. nádvoří se dostavila JPO HZS JČK Křemže.

Velitel zásahu (dále jen VZ), kterým se stává velitel JPO HZS JČK stanice Český Krumlov, určuje **vnější zónu**, která je ohraničena vstupy do areálu zámku od I. po V. nádvoří a nařizuje její uzavření. VZ prostřednictvím KOPIS HZS JČK povolává další síly a prostředky JSDHO na místo a žádá 1 CAS na přípravu čerpacího stanoviště určeného pro zámek, (JPO připraví čerpací stanoviště, ale nebude napojovat, ani zavodňovat suchovod zámku). VZ **rozhoduje o zahájení záchrany a evakuace osob** z prostoru druhého nádvoří zámku **po provedení pyrotechnického průzkumu 5. stupně policií** na prvním nádvoří zámku, kde zřizuje shromaždiště raněných. Místo zásahu rozděluje na 3 úseky:

- 1. úsek – II. nádvoří „záchrana osob“,
- 2. úsek – I. nádvoří „shromaždiště raněných“,
- 3. úsek – V. nádvoří „evakuace zámku“.

Na místo přijíždí další vozidla PČR, ZZS JČK, řídicí důstojníci HZS JČK, jednotky PO, JSDHO Český Krumlov, Větrní, Velešín, Chvalšiny a Holubov. JPO provádí záchranu a evakuaci zraněných z nebezpečné zóny a ty následně transportují na shromaždiště raněných. ZZS JČK ve spolupráci s JPO provádí třídění pacientů s následným ošetřením a jejich simulovaný odsun do zdravotnických zařízení. Místo do zdravotnického zařízení budou postižení transportováni na parkoviště P-KARAVAN, kde bude posádka ZZS JČK následně čekat stejnou dobu jako by jela do určeného zdravotnického zařízení, na místo zásahu vyjede zpět až po uplynutí určené doby.

PČR pokračuje v provádění pyrotechnického průzkumu 5. stupně v prostoru III. až V. nádvoří zámku při němž na III. nádvoří objeví 2. NVS. Řídicí důstojník HZS JČK přebírá velení zásahu. Na základě informací od PČR VZ určuje prostor od konce II. nádvoří až po začátek V. nádvoří jako samostatný úsek přidělený PČR (pyrotechnické činnosti), která 2. NVS zneškodní na II. nádvoří zámku až po záchrane a evakuaci všech osob z prostoru II. nádvoří a jeho předání PČR.

Místo zásahu je dále rozděleno na 2 sektory (pod velením HZS):

- 1. sektor I. – IV. nádvoří
- 2. sektor V. nádvoří

Při evakuaci osob z vnitřních prostor zámku vychází na V. nádvoří osoba se skrytou zbraní. Při kontrole totožnosti evakuovaných osob na V. nádvoří zámku hlídkou PČR si ozbrojenec bere rukojmí. Velení v 2. sektoru předáno PČR.

VZ zřizuje štáb VZ a vyhláší III. stupeň poplachu. Náčelníkem štábu je územní řídicí důstojník. Jako zázemí pro štáb je využito vozidla HZS JČK s bezpilotními leteckými prostředky, které jsou následně nasazeny na průzkum místa zásahu.

Osoba se zbraní je eliminována zásahovou jednotkou PČR. Při zákroku na pachatele nedojde ke zranění osoby, která byla držena jako rukojmí. Pachatel potvrzuje místo, kde je uloženo 2. NVS, jedná se o prostor III. nádvoří zámku.

Po ukončení záchrany a evakuace zraněných osob z V. nádvoří zámku, PČR uzavírá místo mimořádné události, provádí pyrotechnickou prohlídku a zajišťuje sběr důkazního materiálu v hradu a zámku Český Krumlov.

V.

Spojení

Jednotlivé složky IZS používají své vlastní spojové prostředky analogové a digitální sítě, mobilní telefony.

Spojení bude realizováno za dodržení Řádu radiových komunikací HZS ČR a při součinnosti v integrovaném záchranném systému. Pro spojení JPO s VZ bude na místě zapnut převodník A/D (SCC), který bude převádět kanál „K“ analog na DIR „K“ Pegas.

Spojení VZ s ZZS JčK, DIR „25 IZS“ Pegas, mobilní telefon, případně spojka.

Spojení VZ s PČR, DIR „25 IZS“ Pegas, mobilní telefon, případně spojka.

Spojení VZ s Městskou policií Český Krumlov, mobilní telefon, případně spojka.

Po zřízení štábu používají stanice štábu ke komunikaci DIR „25 IZS“, mobilní telefon jako zálohu.

VZ komunikuje s OPIS HZS JčK – pomocí Pegas TKG 524 – UO CK.

Spojení může být v průběhu cvičení organizováno jinak s ohledem na aktuální situaci na místě a probíhající radioprovoz u jiných zásahů na výše určených kanálech, za organizaci spojení na místě odpovídá velitel zásahu.

VI.

Časový harmonogram taktického cvičení

1. etapa

Časové období do 7:30 hodin příjezd jednotlivých účastníků cvičení na shromaždiště SaP. Do 8:00 hodin zahájení maskování figurantů. V 9:00 hodin seznámení cvičících se záměrem a způsobem provedení cvičení, způsob spojení a zodpovězení dotazů na shromaždištích SaP parkoviště P2 a P-KARAVAN. Představení cvičení hostům a figurantům v prostorách hradu a zámku Český Krumlov (hradní muzeum s věží a kavárna). Seznámení všech zúčastněných se zásadami BOZP. Tato etapa včetně logistické podpory cvičení bude upravena samostatným organizačním pokynem.

2. etapa

Časové období od 10:00 hodin do 10:15 hodin – výbuch, ohlášení události, vyhlášení poplachu jednotlivým složkám IZS, příjezd složek na místo MU. Provedení průzkumu a činnosti související s vymezením nebezpečné zóny, uzavřením vnější zóny a zjištění prvotních informací a evakuace osob.

3. etapa

Časové období od 10:15 hodin do 11:50 hodin – průzkum, povolání dalších SaP, pyrotechnický průzkum, rozdělení místa MU na sektory, činnosti související se zajištěním nebezpečné zóny, uzavřením vnější zóny, evakuace osob, ošetření zraněných, zajištění ozbrojené osoby, vytvoření týlového prostoru pro zasahující a shromaždiště zraněných, zřízení štábu VZ, eliminace sekundárního nástražného výbušného zařízení, zajištění informací pro media a příbuzné obětí.

4. etapa

Časové období od 11:50 hodin do 13:00 hodin – zajištění místa mimořádné události, provedení pyrotechnického průzkumu celého hradu a zámku Český Krumlov (štábně), provedení ošetření a odsunu pacientů. Vyhodnocení taktického cvičení a následné ukončení cvičení.

VII.

Úkoly cvičících

HZS JČK:

- 1) Příjem tísňového volání,
- 2) zabezpečení činností v operačním řízení,
- 3) záchrana osob,
- 4) evakuace osob,
- 5) třídění a odsun zraněných na shromaždiště raněných,
- 6) poskytování první pomoci,
- 7) průzkum, včetně průzkumu s využitím leteckých prostředků,
- 8) spojení se složkami IZS,
- 9) komunikace v radiové síti HZS ČR,
- 10) koordinace záchranných a likvidačních prací z úrovně VZ, velitelů sektorů a úseků,
- 11) spolupráce se složkami IZS,
- 12) komunikace s veřejností,
- 13) zřízení štábu VZ,
- 14) posttraumatická intervenční péče.

Jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí:

- 1) záchrana osob,
- 2) evakuace osob,
- 3) zajištění čerpacího stanoviště,
- 4) komunikace v radiové síti HZS ČR,
- 5) spolupráce se složkami IZS.

Zdravotnická záchranná služba JČK:

- 1) Příjem tísňového volání,
- 2) zabezpečení činností v operačním řízení,
- 3) třídění a ošetření zraněných osob na shromaždišti raněných,
- 4) odsun zraněných z místa zásahu do zdravotnického zařízení,
- 5) spolupráce ve štábu VZ,
- 6) spolupráce se složkami IZS,
- 7) komunikace s VZ.

Policie České republiky:

- 1) Příjem tísňového volání,
- 2) zabezpečení činností v operačním řízení,
- 3) uzavření oblasti,
- 4) pyrotechnický průzkum,
- 5) vyjednávání s osobou se zbraní,
- 6) zajištění osoby se zbraní,
- 7) zneškodnění nástražného výbušného systému,
- 8) sběr důkazního materiálu,

- 9) ztotožňování osob,
- 10) spolupráce se složkami IZS,
- 11) spolupráce ve štábu VZ,
- 12) koordinace na úrovni velitelů úseků a sektorů,
- 13) komunikace s VZ.

Městská policie Český Krumlov:

- 1) zajištění bezpečného průjezdu složek IZS,
- 2) spolupráce se složkami IZS,
- 3) komunikace s VZ.

VIII.

Časová osa taktického cvičení

Čas t	Situace	Předpokládaná činnost	Vydání rozkazu	čas T (min)
10:00	Výbuch 1. NVS	Pracovníci zámku vyhodnocují situaci		T 00:00
10:01	Tísňová volání – volající oznamují výbuch, zranění a orientační počty zasažených osob	Někteří figuranti, personál zámku a ostraha objektu volají na tísňové linky.		T 00:01
10:03	Vzájemné vyrozumění složek IZS-HZS JčK, PČR, ZZS JčK, <i>Mě Policie ČK</i>	Vyhodnocení informací z přijatých tísňových volání <i>Mě Policie ČK pouze potvrdí účast na cvičení, již je před I. nádvořím</i>		T 00:03
10:04	Vyslání SaP složek IZS	Vystavení příkazů k výjezdu SaP operačními středisky: PČR OOP ČK 1 PČR OOP ČK 2 PČR OOP Větrní PČR pyrotechnická služba HZS JčK ČK CAS 20 HZS JčK ČK TA 1 HZS JčK Křemže CAS 20 ZZS JčK RZP ČK 1 ZZS JčK RV ČK		T 00:04
10:06	Výjezd HZS JčK, PČR a ZZS JčK.	Jízda SaP na místo MU		T 00:06
10:07	Vyhlášení II. st poplachu	KOPIS HZS JčK vyhodnocuje celkovou situaci – pravděpodobný teroristický útok na zámek, desítky zraněných	KOPIS Vyhláší II. st poplachu	T 00:07
10:08	Informace pro strategickou úroveň řízení	KOPIS HZS JčK informuje krajského a územního řídicího důstojníka, ředitele HZS JčK. Hejtmána JčK, starostu města Český Krumlov a NOPIS GŘ HZS ČR		T 00:08

10:09		Výjezd krajského a územního řídicího důstojníka na místo MU		T 00:09
10:10	Informace pro kastelána	KOPIS HZS JčK informuje o situaci kastelána		T 00:10
10:10	Příjezd na I. nádvoří PČR OOP ČK 1 PČR OOP ČK 2	velitel PČR provádí průzkum a dostává informace od kastelána hradu a zámku Český Krumlov (p. Slavka)	velitel PČR nařizuje uzavření prostoru v okolí zámku	T 00:10
10:11	Příjezd na I. nádvoří HZS JčK ČK CAS 20 HZS JčK ČK TA 1 Příjezd na V. nádvoří HZS JčK Křemže CAS 20	Odstavení vozidel v bezpečné vzdálenosti. HZS provádí průzkum vymezuje nebezpečnou a vnější zónu a její uzavěru ve spolupráci s PČR. VZ je vyžádána přítomnost PČR na V. nádvoří za účelem uzavření místa zásahu a ztotožnění evak. osob	VZ HZS nařizuje průzkum oblasti, záchranu, evakuaci osob z objektu zámku a uzavření všech vstupů do areálu zámku - vymezuje vnější zónu Velitel PČR vyžaduje hlídku PČR OOP Větrní na V. nádvoří	T 00:11
10:12	Příjezd na I. nádvoří ZZS JčKRZP ČK 1 ZZS JčKRV ČK	Setrvání v bezpečné vzdálenosti ve vnější zóně, příprava vybavení na možný příjem zraněných osob, vedoucí lékař		T 00:12
10:13	Příjezd na V. nádvoří PČR OOP Větrní	Uzavření vstupu na V. nádvoří, evidence evakuovaných, spolupráce s HZS		T 00:13
10:14	Příjezd na I. nádvoří PČR OOP Č. Krumlov- velitel	Nahlášení VZ, průzkum, velení složce PČR		T 00:14
10:14	Informace zaměstnancům	Kastelán informuje zaměstnance zámku a Bezpečnostní služba (Security) zajišťuje předání informací zaměstnancům zámku na prohlídkových trasách	Kastelán nařizuje evakuaci osob na všech prohlídkových trasách	T 00:14
10:15	ZZS JčK – situační hlášení METHANE	Vedoucí lékař informuje o situaci OS ZZS JčK	OS ZZS JčK vyhláší METHANE	T 00:15
10:15	Povolání výjezdů ZZS JčK	Příjem informace o výjezdu ZZS JčK: RZP ČK 2 RZP ČB 1 - Planá RV ČB B. Němcové RZP ČB 2 - Kaplice MU ČB B. Němcové RZP PT - Lhenice		T 00:15
10:16	Rozdělení místa zásahu	VZ rozděluje místo zásahu na úseky, předává informace na KOPIS HZS JčK a vyžaduje na I. nádvoří posilové JSDHO. VZ požaduje 1 CAS na zabezpečení čerpacího stanoviště zámku. VS PČR vyžaduje zásahovou jednotku	VZ – rozdělení místa zásahu: - 1. úsek II. nádvoří „záchrana osob“ - 2. úsek – I. nádvoří „shromaždiště raněných“ - 3. úsek – V. nádvoří „evakuace zámku“	T 00:16
10:16	Povolání JPO	Příjem informace o výjezdu JSDHO Český Krumlov JSDHO Velešín JSDHO Větrní JSDHO Chvalšiny		T 00:16

		JSDHO Holubov		
10:16	Povolání zásahové jednotky PČR	Příjem informace o výjezdu zásahovou jednotkou PČR		T 00:16
10:18	Shromaždiště osob na I. nádvoří	Zřízení shromaždiště osob na I. nádvoří Český Krumlov u vstupu na II. nádvoří.		T 00:18
10:20	8.6.1.1.1 Příjezd na I. nádvoří ZZS JčK RZP ČK 2	Transport a příchod zraněných osob na shromaždiště raněných na I. nádvoří	Vedoucí lékař nařizuje třídění a prvotní ošetření na shromaždišti zraněných osob	T 00:20
10:21	8.6.1.1.2 Spojení složek IZS	VZ informuje složky IZS o spojení mez i sebou na DIR „25 IZS“ Pegas	VZ určuje spojení složek IZS na DIR „25 IZS“ Pegas	T 00:21
10:22	Povolání složek	VZ prostřednictvím KOPIS HZS JčK žádá o tiskové mluvčí složek IZS, posttraumatický tým a dokumentační skupinu - bezpilotní prostředky HZS	KOPIS HZS JčK povolává tiskové mluvčí, posttraumatický tým a dokumentační skupinu	T 00:22
10:26	8.6.1.1.3 Příjezd na I. nádvoří ZZS JčK RZP ČB 1 - Planá	Nahlášení VZ, zahájení záchranných prací		T 00:26
10:29	8.6.1.1.4 Příjezd na I. nádvoří ZZS JčK RV ČB 2 – B.Němcové	Nahlášení VZ, zahájení záchranných prací		T 00:29
10:30	Příjezd na I. nádvoří zásahové jednotky PČR	Předání informací od VZ a velitele PČR, průzkum místa MU, v záloze		T 00:30
10:31	8.6.1.1.5 Příjezd na I. nádvoří ZZS JčK RZP ČB 2 - Kaplice	Nahlášení VZ, zahájení záchranných prací		T 00:31
10:32	Příjezd na I. nádvoří JSDHO Č. Krumlov	Nahlášení VZ, zahájení záchranných prací	VZ žádá o povolení zapnout SCC na KOPIS HZS JčK.	T 00:32
10:33	Propojení digitální a analogové radiové sítě	KOPIS HZS JčK dává povolení zapnout převodník SCC	VZ nařizuje zapnutí SCC na vozidle CAS 20-S2T Scania propojení kanálů „K“ – DIR „K“ Pegas	T 00:33
10:33	8.6.1.1.6 Příjezd na I. nádvoří ZZS JčK MU ČB	Nahlášení VZ, zahájení záchranných prací		T 00:33
10:35	Příjezd na I. nádvoří krajského a územního řídicího důstojníka	Předání informací od VZ o situaci		T 00:35
10:36	Příjezd na I. nádvoří JSDHO Velešín	Nahlášení VZ, zahájení záchranných prací		T 00:36
10:36	8.6.1.1.7 Příjezd na I. nádvoří ZZS JčK RZP PT -Lhenice	Nahlášení VZ, zahájení záchranných prací		T 00:36
10:38	Příjezd na I. nádvoří JSDHO Větrní	Nahlášení VZ, příprava čerpacího stanoviště	VZ nařizuje připravit čerpací stanoviště, ale nezavodňovat suchovod	T 00:38
10:42	Příjezd na I. nádvoří JSDHO Chvalšiny	Nahlášení VZ, zahájení záchranných prací		T 00:42

10:43	Příjezd na I. nádvoří JSDHO Holubov	Nahlášení VZ, zahájení záchranných prací		T 00:43
10:45	Nález 2. NVS	Velitel PČR hlásí VZ nález 2.NVS v prostoru III. nádvoří	VZ určuje prostor od konce II. nádvoří, až po začátek V. nádvoří jako samostatný úsek č. 4 přidělený PČR	T 00:45
10:46	Krajský řídící důstojník HZS přebírá velení	Předání velení zásahu	Rozdělení místa zásahu na 2 sektory - Sektor 1 = I. – IV. nádvoří – velení HZS - Sektor 2 = V. nádvoří – velení HZS	T 00:46
10:46	Zřízení štábu VZ	Zahájení činnosti štábu VZ	VZ vyhlašuje III. st poplachu	T 00:46
10:50	Útočník na V. nádvoří	Osoba se zbraní bere rukojmí z řad návštěvníků na V. nádvoří		T 00:50
10:51	Změna velení sektoru 2	Předání velení sektoru 2 PČR	VZ určuje velitele sektoru 2 PČR – Zajistit osobu se zbraní a ochránit rukojmí z řad návštěvníků Velitel PČR vyžaduje na místo vyjednavče a zásahovou jednotku PČR	T 00:51
10:52	Přesun zásahové jednotky a vyjednavče PČR na V. nádvoří	Zásahová jednotka a vyjednavče PČR se přesouvá z I. nádvoří na V. nádvoří		T 00:52
10:52	Příjezd na I. nádvoří tiskových mluvčích, posttraumatického týmu a skupiny bezpilotních prostředků	Tiskový mluvčí složek IZS, posttraumatický tým a dokumentační skupina HZS JčK s bezpilotními prostředky zahajují svoji činnost	VZ – zřízení místa pro komunikaci s veřejností před vjezdem na I. nádvoří. Provést dokumentaci probíhajícího zásahu a průzkum areálu zámku bezpilotními prostředky	T 00:56
11:10	Zneškodnění útočníka na V. nádvoří	Eliminace osoby se zbraní (ZSJ PČR), potvrzení místa nálezu 2. NVS	Velitel sektoru 2 PČR hlásí VZ situaci na V. nádvoří	T 01:10
11:15	Příjezd na I. nádvoří PČR pyrotechnické služby	Zahájení průzkumu 2. NVS	Velitel PČR informuje pyro. službu o NVS na III. nádvoří a nařizuje její zneškodnění	T 01:15
11:25	Ukončení evakuace	Jednotky PO evakovaly všechny osoby		T 01:25
11:26		Jednotky PO spolupracují se ZZS JčK, při transportu osob, práce s medií a činnost posttraumatického týmu		T 01:26
11:30	Předání 1. úseku PČR	Velitel PČR přebírá 1. úsek	Velitel PČR nařizuje pyrotechnickou prohlídku od II. nádvoří po konec V. nádvoří zámku a shromáždění důkazního materiálu	T 01:30
11:40	Zneškodnění 2. NVS	Pyrotechnická služba za pomoci robota zneškodňuje 2. NVS		T 1:40
11:56	Vyšetřování PČR	Uzavření místa události a sběr důkazního materiálu		T 01:56

12:00	Vyhodnocení	Zajištění místa události a následné vyhodnocení taktického cvičení	VZ určuje nástup k vyhodnocení na I nádvoří	T 02:00
13:00	Ukončení	Ukončení cvičení, odjezd cvičících		T 03:00

Osa simulace časového posunu pro výjezd JPO a HZS JČK

čas T (min)	Vyslané SaP	Rozhodná událost	Poznámka
T1 00:00		Zpráva o výjezdu z KOPIS pomocí RDST nebo telefonicky	
00:06	HZS JČK stanice Český Krumlov CAS 20 Scania 4x4, HZS JČK stanice Český Krumlov TA2 IVECO		Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří
00:06	HZS JČK stanice Křemže CAS 20 Camiva		Výjezd z P-KARAVAN Cíl - V. nádvoří
T2 00:00		Zpráva o výjezdu z KOPIS pomocí RDST nebo telefonicky	
00:15	JSDHO Český Krumlov DA Fiat Ducato		Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří
00:19	JSDHO Velešín DA MB Sprinter		Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří
00:21	JSDHO Větrní CAS 32 Tatra 815		Výjezd z P-KARAVAN Cíl - Čerpací stanoviště v Jelení zahradě
00:25	JSDHO Chvalšiny DA MB Sprinter		Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří
00:26	JSDHO Holubov CAS 24 Š Liaz		Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří
T3 00:00		Informování krajského a územního řídicího důstojníka telefonicky	
00:26	Krajský a územní řídicí důstojník		Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří
T4 00:00		Zpráva o výjezdu z KOPIS telefonicky	
00:28	tiskový mluvčí, posttraumatický tým, skupina bezpilotních prostředků		Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří

Osa simulace časového posunu pro výjezd ZZS JčK

čas T (min)	Vyslané SaP	Rozhodná událost	Poznámka
T1 00:00		Zpráva o výjezdu z operačního střediska ZZS pomocí RDST nebo telefonicky	
00:07	RZP ČK 1		Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří
00:07	RV ČK		Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří
T2 00:00		Výzva na situační hlášení METHANE	
00:03	RZP ČK 2		Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří
00:10	RZP ČB 1 - Planá		Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří
00:13	RV ČB B. Němcové		Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří
00:15	RZP ČB 2 - Kaplice		Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří
00:17	MU ČB B. Němcové		Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří
00:20	RZP PT - Lhenice		Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří
T3 00:00		Zpráva o výjezdu z operačního střediska ZZS telefonicky	
00:28	tiskový mluvčí		Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří

Osa simulace časového posunu pro výjezd PČR

čas T (min)	Vyslané SaP	Rozhodná událost	Poznámka
T1 00:00		Zpráva o výjezdu z operačního střediska PČR pomocí RDST nebo telefonicky	
00:05	OOP ČK 1		Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří
00:05	OOP ČK 2		Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří
00:09	OOP ČK -velitel		Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří
00:08	OOP Větrní	Při jízdě k zásahu (čekání na P2) dle výzvy operačního střediska PČR jízda rovnou na V. nádvoří – pokud výzva nepřijde – jízda na I. nádvoří	Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří přesun na V. nádvoří
01:08	Pyrotechnická služba		Výjezd z P-KARAVAN Cíl - I. nádvoří
T2 00:00		Zpráva o výjezdu z operačního střediska PČR	
00:12	Zásahová jednotka a vyjednávač	Na pokyn velitele PČR přesun na V. nádvoří – zásah na útočníka	Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří přesun na V. nádvoří
T3 00:00		Zpráva o výjezdu z operačního střediska PČR telefonicky	
00:28	tiskový mluvčí		Výjezd z P2 Cíl - I. nádvoří

IX.

Zúčastněné síly a prostředky, technika složek IZS a ostatní dotčené subjekty

Složka IZS	Síly	Prostředky	Činnost složky
PČR OOP Český Krumlov	2+2 1	2x osobní vozidlo 1x osobní vozidlo	Průzkum, evakuace, vytyčení nebezpečného prostoru. Provedení uzávěry ohroženého prostoru. Podávání tísňové informace obyvatelstvu v zóně ohrožení.
PČR OOP Větřní	1+1	1x osobní vozidlo	Průzkum, evakuace, vytyčení nebezpečného prostoru. Provedení uzávěry ohroženého prostoru. Podávání tísňové informace obyvatelstvu v zóně ohrožení.
PČR zásahová jednotka a vyjednaváč	1 4+1 4+1	1x osobní vozidlo 2x služební 1x vozidlo	Zajištění možného pachatele útoku.
PČR ŠPS KŘP JČK	7+1	1x služební vozidlo	Evakuace, vytyčení nebezpečného prostoru. Provedení uzávěry ohroženého prostoru. Podávání tísňové informace obyvatelstvu v zóně ohrožení.
PČR Pyrotechnická služba	2+1	2x služební vozidlo	Průzkum, zajištění nástražného výbušného zařízení, likvidace nástražného výbušného zařízení.
PČR KŘP JČK	1+1 2+1 1	2x osobní vozidlo 1x štábní vozidlo 1x autobus	Provedení uzávěry ohroženého prostoru. Podávání tísňové informace obyvatelstvu v zóně ohrožení. Logistická podpora.
MěP Český Krumlov	1+1	1x služební vozidlo	Zajištění vjezdů k zámku Český Krumlov
HZS JčK KŘ	10	6x Služební vozidlo 1x bezpilotní prostředky 1x autobus	Krajský a územní řídicí důstojník Tiskový mluvčí Posttraumatický tým Skupina bezpilotních leteckých prostředků Vedoucí cvičení
HZS JčK stanice Český Krumlov	1+5 1+2	1x CAS 1x TA	Průzkum, evakuace, ošetření zraněných, posttraumatická péče, řízení zásahu, práce s medií, týlové zajištění
HZS JčK stanice Křemže	1+3	1x CAS	Průzkum, evakuace, ošetření zraněných V. nádvoří
JSDHO Český Krumlov	1+3	1x DA	Průzkum, evakuace, ošetření zraněných, řízení dopravy I. a II. nádvoří

JSDHO Větrní	1+3	1x CAS	Průzkum, zajištění čerpacího stanoviště dle rozkazů VZ
JSDHO Velešín	1+3	1x DA	Průzkum, evakuace, ošetření zraněných I. a II. nádvoří
JSDHO Chvalšiny	1+3	1x DA	Průzkum, evakuace, ošetření zraněných I. a II. nádvoří
JSDHO Holubov	1+3	1x CAS	Průzkum, evakuace, ošetření zraněných I. a II. nádvoří
ZZS JčK	10 4 2 2 2	5x sanitní vozidlo RZP, 2x vozidlo RV 1x vozidlo MU 1x vozidlo tiskový mluvčí 1x logistické vozidlo	Třídění raněných, ošetření zraněných, odsun zraněných osob do zdravotního zařízení. Podávání tísňové informace obyvatelstvu v zóně ohrožení.
Český červený kříž	4	1x osobní vozidlo	Maskování
Celkem	104	43 vozidel	
Národní památkový ústav			Správa prostor určená ke cvičení, prvotní opatření při nálezu NVS
ZSF JČU			Poskytnutí figurantů

X. Projednání a informování

Konání cvičení bylo projednáno s vlastníky nemovitostí:

- **Národní památkový ústav**, Valdštejnské náměstí 162/3, Malá Strana, 11800 Praha 1
Zastoupený: PhDr. Pavel Slavko, kastelán, vedoucí správy hradu a zámku Český Krumlov
- **Město Český Krumlov**, náměstí Svornosti 1, Vnitřní Město, 38101 Český Krumlov
Zastoupeno: starosta města Český Krumlov
- **ČESKOKRUMLOVSKÝ ROZVOJOVÝ FOND, spol. s r.o.**, Masná 131, Vnitřní Město, 38101 Český Krumlov
Zastoupen: Ing. Věra Sládková, ředitelka

Při projednávání cvičení nebyl vznesen požadavek na náhradu nákladů za účast na cvičení. O cvičení byly předem informovány zúčastnění složky IZS materiální zabezpečení bude zajištěno z vlastních zdrojů zúčastněných složek.

XI.

Vedoucí cvičení

Vedoucí cvičení má právo v případě nutnosti (vznik jiné mimořádné situace) omezit, případně ukončit činnost některé dotčené složky po projednání s jejím vedoucím, nebo ukončit celé cvičení. Vedoucí cvičení je oprávněn umožnit průchod necvičícím osobám přes úsek 1 a úsek 2.

XII.

Bezpečnostní opatření

Při zásahu na nástražné zařízení lze počítat s následujícím nebezpečím:

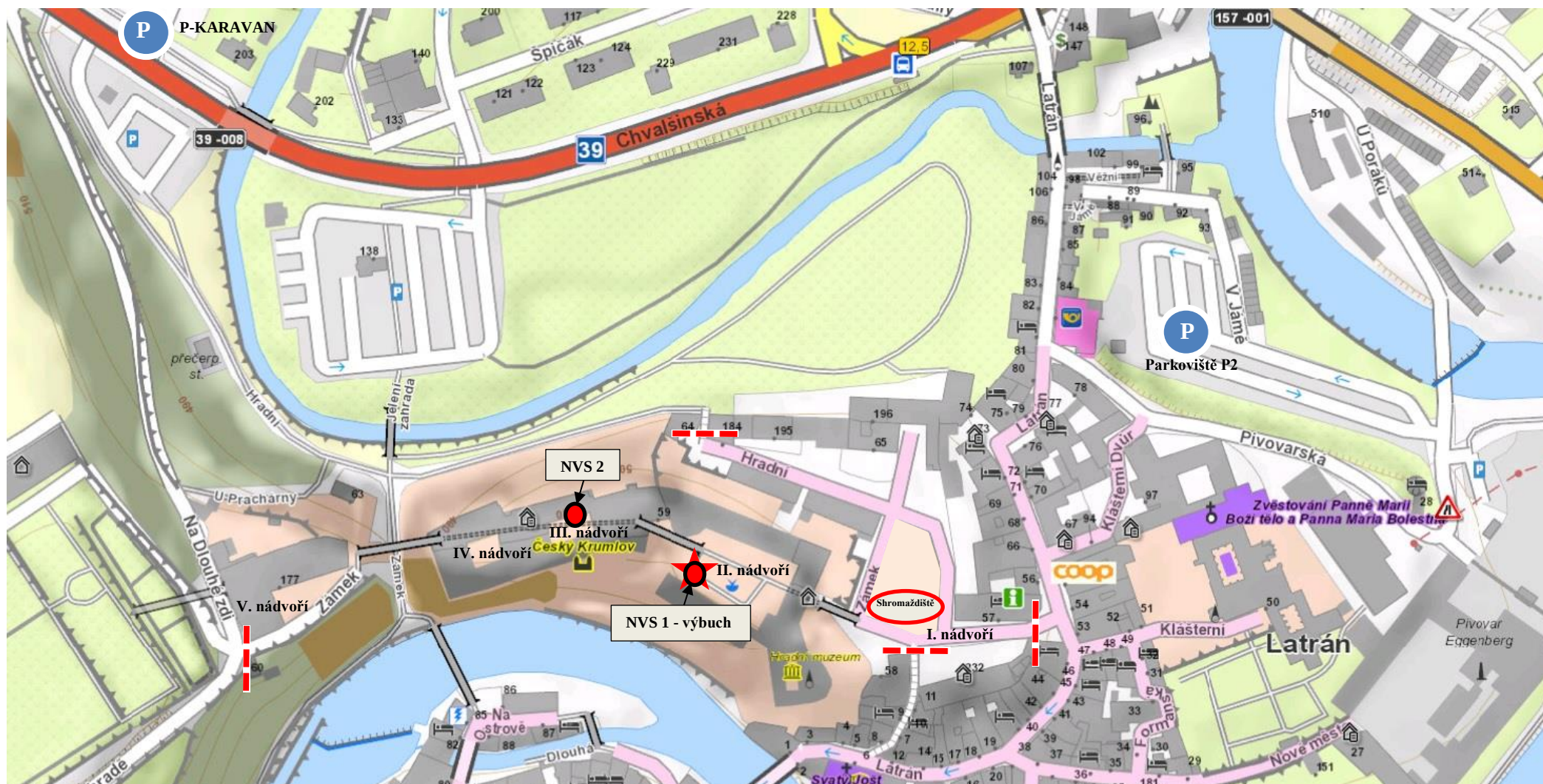
- i) výbuch nástražného zařízení,
- j) sekundární výbušné nástražné zařízení,
- k) vznik požáru,
- l) nebezpečí zranění zasahujících jednotek,
- m) nedostatek SaP nebo jejich chybný odhad,
- n) nebezpečí zranění osob v místě a okolí nástražného výbušného systému,
- o) posttraumatický šok zasahujících a zasažených osob,
- p) podcenění nebezpečí od spolupracujících složek IZS a nerespektování organizace místa zásahu včetně nebezpečné zóny.

Vedoucí jednotlivých složek průběžně vyhodnocují specifická nebezpečí, v případě výskytu ohrožení účastníků cvičení či majetku, neprodleně přijímají prostřednictvím velitele zásahu nezbytná opatření k jejich odvrácení.

Použitá literatura:

- Poplachový plán IZS Jihočeského kraje.
- zákon č.239/2000 Sb., o IZS,
- zákon č.133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č.247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek PO, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému.
- SIAŘ GŘ HZS ČR č. 7/2009 kterým se stanoví postup pro přípravu a provedení prověřovacích a taktických cvičení, v platném znění
- STČ 03/IZS Hrozba použití NVS nebo nález NVS, podezřelého předmětu, munice, výbušnin a výbušných předmětů
- STČ 09/IZS Zásah složek IZS u mimořádné události s velkým počtem zraněných osob
- DZP Státní hrad a zámek Český Krumlov

MAPA - Taktické cvičení složek IZS „ZÁMEK ČESKÝ KRUMLOV 2022“

Legenda:

- - Uzávěra
- - Místo uložení NVS
- P - Místo uložení NVS